

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EN VESTSJÆLLANDSK BONDESLÆGT

EN VESTSJÆLLANDSK
BONDESLÆGT
GENNEM 350 AAR

VED

TH. HAUCH-FAUSBØLL

KØBENHAVN

AKCIDENSTRYKKERIET POLITIKENS HUS

1935

Tider skal komme,
Tider skal henrulle,
Slægt skal følge Slægters Gang;
Aldrig forstummer
Tonen fra Himlen
I Sjælens glade Pilgrimssang.

Jngemann.

DEN Enkelte, Familien, Slægten og Samfundet, saaledes er jo Nationen bygget op. — Naar to Danske, som det er hændt mig mange Gange i Livet, mødes langt fra Hjemlandet ude blandt fremmede Folk, føler de sig ikke som Fremmede, men finder i Fortrolighed ind til hinandens indre Menneske, fordi de føler sig hørende til samme Slægt eller Gruppe af Slægter.

Ligeledes naar to af samme Slægt mødes i deres eget Land eller Landsdel, føles umiddelbart Samhørighedens Tone klinge i deres Samtale. Og i Familien; intetsteds er vel Baandene mellem Mennesker saa inderlige og stærke som her, Kærlighedens, Venskabet, Fortrolighedens, Tillidens og Hjælpsomhedens Baand — ja og desværre, stundom ogsaa Klædebonnets Vrangside saa styg, Ubarmhertigheden, Misundelsen, Hadet.

Af Slægtens Venskab og Kærlighed har jeg alle mine Dage mødt saa ejendommelig meget, at jeg ofte har følt mig baaret og hjulpet gennem Livet af den, og Ønsket om at samle gemte og glemte Vidnesbyrd til en Beretning om denne Slægt voksede gennem Aarene saa bydende i mit Sind, at jeg maatte søge det virkeliggjort.

Jeg bad derfor Personalhistorikeren Th. Hauch-Fausbøll om at paatage sig det Hverv gennem Arkiver, gamle Bøger, Skrifter og Breve at finde tilbage til Slægtens Udspring og derfra følge Kilden i dens Løb gennem Tiderne indtil den som delt i en lang Række Forgørelser naaede frem til vor egen Tid, med dens nulevende Mennesker. Og saaledes kom da denne Bog til Verden.

Som jeg nu, da Værket er fuldendt, og Bogen skal gaa i Trykken, takker Hauch-Fausbøll for hans slidsomme og samvittighedsfulde Arbejde og den dybtgaaende historisk skolede Interesse, hvormed han har fuldført Opgaven, takker jeg alle de Nulevende af Slægten, som ved Oplysninger og Billeder har bidraget deres til at sætte de Forudgangne det Minde, som findes paa Bogens Blade, og til samtidig at knytte de kommende Slægtled nærmere til hinanden og til Fædrene.

Maatte disse Beretninger bidrage til at udvikle og styrke Kærlighedens Baand mellem kommende Slægtleds Fædre, Mødre og Børn, da lever Bogen ikke forgæves, og Velsignelse vil gro i dens Skygge.

København 1935.

Carl Nicolaj Jørgensen

•

BOGEN om en vestsjællandsk Bondeslægt gennem 350 Aar er blevet til paa Foranledning af Direktør Carl Jespersen, Politiken, og ikke alene han, men flere af Slægtens Medlemmer har vist Udarbejdelsen stor Interesse, saaledes hans Broder Grosserer Th. Jespersen. Særlig skal jeg nævne den Hjælp, der med megen Beredvillighed er ydet mig af Fru Ingeborg Elise Jespersen, Torped Skole ved Ringsted, og Rentier Chr. Jespersen, Skelskør, der begge har bevaret en levende Familietradition.

Disse og alle, der har bistaaet under Udarbejdelsen, bringer jeg en hjertelig Tak.

København 1935.

TH. HAUCH-FAUSBØLL.

Adelsslægten Daa's Vaaben

SOM det af det følgende vil fremgaa, nedstammer Slægten Jespersen, saavidt det kan udledes af det historiske ikke fuldstændige Materiale, fra den gamle danske Adelsslægt Daa, thi ikke blot benævnes det ældste Medlem af Slægten Jespersen ved sin Død med Navnet Daa, men vi ved ogsaa fra anden Kilde, at hans Fader har heddet Ole eller Oluf, og paa den adelige Slægt Daas Stamtavle findes der en Oluf Daa, der i Tiden kan passe til at være Faderen.

Adelsslægten Daa hørte oprindeligt hjemme i Sønderjylland, men kom paa Grund af en Uoverensstemmelse med Hertugen til Kongeriget, hvor den vandt frem til ansete Stillinger, ja helt ind i Rigsraadet. Dens mest fremtrædende Medlemmer var de to Admiraler Herluf Trolle Daa og Hr. Claus Daa. Herluf Trolle Daa til Snedinge, Valbygaard og Skjørpinge († 1630) ledsagede 1599 som Skibshøvedsmand Kong Christian IV paa Rejsen til Nordkap og var 1606—19 Lensmand paa Island. Hr. Claus Daa til Ravnstrup, Holmegaard, Borreby, Fravdegaard og Højsgaard († 1641) var Rigsadmiral.

Vi skal i det følgende opstille den direkte Slægtslinje med Benyttelse af den af Arkivar A. Thiset meddelte Stamtavle¹⁾.

Claus Daa beseglede 1397 paa Urnehoved Ting et Vidnesbyrd om Hertuginde Elisabeths Pantebrev til Hertug Gerhard, var 1421 blandt de Adelsmænd, som vidnede, at Sønderjylland hørte til Danmark, nævnes 1424 i Kong Eriks Klagemaal og kaldes udtrykkelig Kongens Tjener, var gift med en *Breide*. Søn:

Christiern Daa nævnes 1439, var 1443 bosat paa Lolland, efter at han, som det siges i en gammel Slægtbog, havde forladt „Lante Holsten“ paa Grund af Uenighed med Hertugen, beseglede 1446 de saakaldte „Laalands Vilkaar“; var gift med en *Rantzow* eller *Rønnow*. Søn:

Hr. *Claus Daa* skrives 1464 til Ravnstrup (Tybjerg Herred) i et Vidne af Sjællands Landsting, beseglede Hyldingen 1467, nævnes Aaret efter i det sjællandske Landstingsvidne om Kong Christierns Regering, var endnu 1469 kun Væbner, men det følgende Aar Ridder, tilsiges 1471 til at møde med seks Karle i Anledning af Rustningerne mod Hr. Iver Axelsen (Thott), sagde sig 1478 fra Arv og Gæld efter sin Broder Blix Daa, beseglede 1487 Hyldingen i Lund, boede 1492 i Næstved, gav 1494 Gods, som han havde arvet med sin Frue, til den af hendes Søn Biskop Niels Skave i Roskilde Domkirke stiftede Gudstjeneste, hvorimod Bispen funderede Sjølemesser for ham og hans Frue, † ca. 1496; gift før 1454 med *Dorte Herlufsdatter (Snekken)*, Enke efter Hr. Niels Skave til Eskildstrup, der endnu levede 1451. Claus Daa og hans Hustru er begravede i

¹⁾ A. Thiset: Stamtavler over danske Adelsslægter, II, S. 276—97.

Herlufmagle Kirke under en Gravsten med Aarstallet 1486, der vel er hendes Dødsaar. Søn:

Oluf Daa til Ravnstrup forseglede 1489 til Vitterlighed med sin Halvbroder Biskop Niels Skave, var 1493 nærværende paa Kongens Retterting i Roskilde, var 1507 bispelig Lensmand paa Hjortholm, ca. 1513—25 Lensmand paa Gurre og døde 1532. Han var gift med *Gundel Joachimsdatter Griis* (af Nordrup) til Holmegaard i Hammer Herred, der endnu levede 1535. Begge ligger begravede i Herlufmagle Kirke. Søn:

Claus Daa til Ravnstrup og Holmegaard. Han nævnes første Gang 1519 som Hofsinde, da hans Fader maatte bøde en urimelig stor Pengesum for nogle af ham begaaede Uordener, var endnu Hofsinde 1525, da han fik Pantebrev paa Gyrstinge Len, fik 1528 med sin Frue Livsbrev paa Padborg Len og Aaret efter paa Gyrstinge Len, var 1532—37 Lensmand paa Skodborg og Hundsbæk, 1535—37 paa Næsbyhoved, ledsagede 1548 Prins Frederik til Norge, blev 1551 Landsdommer i Sjælland og blev forlenet med Bjeverskov Herred, men frasagde sig Aaret efter Landsdommerstillingen, levede endnu 1574, men var død 1575. Han var først gift allerede før 1528 med *Anne Pedersdatter Lykke*, med hvem han havde fire Børn, hvoraf den ældste Søn Jørgen var noget vidtløftig, da Faderen i Aarene 1549—53 gentagne Gange var stævnet for hans Gæld. Senere giftede Claus Daa sig med *Hilleborg Lauridsdatter Tinhuus*, med hvem han fik en Søn *Oluf Daa*.

Oluf Daa.

Denne Slægtens Stamfader, saavidt det nu lader sig fastslaa, var født den 9. Nov. 1547 paa Ravnstrup, der ligger omtrent fem Mil fra Undløse, hvor den Jespersenske Slægt stammer fra, og han blev 28 Aar, inden han giftede sig med Dorte Friis. Forinden dette Giftermaal maa han antages at have faaet Sønnen Anders Olsson eller Anders Daa, fra hvem den Jespersenske Slægt stammer.

Oluf Daa nævnes første Gang 12. Maj 1572, da han tillige med sin Broder Jørgen og andre af Adelen faar Brev at møde i deres bedste Klæder til det Bryllup, Kong Frederik II vil holde 27. Juli paa Københavns Slot for Grev Günther af Barby, Christoffer von Festenberg kaldet Packisch og Anders Bing, og hvortil ogsaa Hertugerne af Holsten er forskrevet. De skal lade sig gøre en sort „Fløjelspaltzrock“ til at ride i, naar de følger Kongen ud imod hans Farbrødre og Brødre¹⁾.

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1571—75, S. 131.

20. Aug. 1573 er Oluf Daa blandt nogle sjællandske Adelsmænd, der tilsiges til at møde 3. Sept. hos Kongen med alle de Heste og Karle, de kan stille, og rette sig efter at blive hos Kongen i nogen Tid og vare paa ham, da der er allehaande „Praktikker“ og Anslag for Haanden udenlands¹⁾.

15. Sept. 1573 er Oluf Daa blandt dem, der tilsiges til Kongens Datters Daab og Dronningens Kirkegang Søndag den 25. Okt. paa Koldinghus. De skal være hos Kongen Lørdagen i Forvejen og siden gøre sig glade med ham og hans Venner, men de behøver ikke at tage Heste med sig, med mindre de selv gerne vil det²⁾.

Efter sin Faders Død 1574—75 havde Oluf Daa Padborg som Pantelen. Den 4. Dec. 1575 holdt han Bryllup i Køge med *Dorte Henriksdatter Friis* af de Hesselager Friiser. Hun ejede som Enke Borreby i Vester Flakkebjerg Herred og var ved sit Bryllup næsten 33 Aar gammel, idet hun var født 9. Marts 1543 paa Ørbæklunde. Hun var altsaa 4^{1/2} Aar ældre end Manden.

1. April 1576 er Oluf Daa blandt de 60 adelige, der faar Befaling at møde 12. Maj i Roskilde, forsynede med gode Klæder, for at følge Kongen paa en Rejse udenlands. De skal lade sig gøre en „Fløjelspaltzrock“, medtage en Kuskvogn, en Kuskdriver og en Dreng³⁾.

7. Maj 1577 tilsiges han blandt de sjællandske og lolland-falsterske Adelsmænd til 2. Juni at overvære Kongens Søns Daab. De skal møde Lørdagen forud for at hjælpe til med at vare paa Tjenesten og gøre sig glade med Kongen⁴⁾.

8. Aug. 1579 er han blandt de Adelsmænd, der faar Befaling til at møde i Odense 8 Dage før Fastelavns Søndag i Anledning af, at Kongens Farbrødre og Brødre, efter at Striden er bilagt, skal tage Slesvig og Femern til Len af Riget. De skal møde selv femte, eller med saa mange de kan stille, og udstaffere sig selv, deres Folk og Heste saa godt som muligt⁵⁾.

24. Sept. 1579 faar de Befaling i Stedet at møde 25. April, da Lensmodtagelsen skal finde Sted 1. Maj, og 20. Dec. 1579 i Stedet at møde den 18. April, da Kongen venter de fremmede Fyrster noget tidligere til Odense⁶⁾.

20. April 1581 tilsiges Oluf Daa til at møde 24. Maj i Korsør med Heste og Folk for at modtage Liget af Kongens Moder og føre det til Roskilde, hvor de skal lade det nedsætte i Kongens Faders Grav⁷⁾.

3. Juni 1581 faar han med flere Adelsmænd Befaling at møde med Heste og Folk paa Gedser 8 Dage før den 30. Juni for at følge Steen Brahe over til Werdemunde (Warnemünde) og under hans Befaling modtage og ledsage Hertuginde

1) Kancelliets Brevbøger 1571—75, S. 312—13. 2) Samme, S. 327—28. 3) Samme 1576—79, S. 27.

4) Samme, S. 183. 5) Samme, S. 715. 6) Samme, S. 729 og 795. 7) Samme 1580—83, S. 266.

af Mecklenborg til Kongen. De skal sørge for at være der 2—3 Dage før Hertugindens Ankomst¹⁾).

Oluf Daa havde saaledes bevaret sin nære Tilknytning til Hoffet, og som andre Adelsmænd havde han sin egen Gaard i København. Den laa i Købmagerkvarteret, og han er derfor blandt de Adelsmænd, der 1581 faar Brev om at bidrage et Aars Husleje af den til Befæstningen²⁾).

14. Aug. 1581 bliver han tilsagt til at møde paa Slottet Lørdag forud for 12. Sept. for paa denne Dag at staa Fadder til Kongens Datter og gøre sig glad med Kongen³⁾).

28. Sept. 1581 faar han, hvis Moder har Padborg Slot, Befaling at undersøge og gøre ret Skel mellem Dennerup, Padborg, Sørup og Ravnborg⁴⁾).

21. Jan. 1582 faar han og andre Adelsmænd Befaling at møde med deres Hustruer Lørdag før Fastelavns Søndag den 25. Feb. paa Københavns Slot i Anledning af, at Kongen vil gøre nogle Tjeneres og Dronningens Jomfruers Bryllup⁵⁾).

5. Maj 1582 faar Oluf Daa, Erich Valckendorff og Otto Norbye, der tidligere har været til Stede, da Oldinge gjorde Skel mellem Lystrup og Egede, Befaling til at møde paa Landstinget og aflægge Vidnesbyrd herom⁶⁾).

23. Juli 1582 tilsiges han med sin Frue til at møde Kongen 10. Aug. i Helsingør med gode Klæder, da Kongen ved første Lejlighed vil give de ankomne fremmede Gesandter Audience. De skal varetage Tjenesten hos Gesandterne og hjælpe til med at traktere dem vel⁷⁾).

29. Nov. 1582 faar han med andre af Adelen Befaling at møde med deres Hustruer og Jomfruer om Lørdagen før den 10. Feb. i Kolding, hvor Kongen vil gøre Henrik Belovs til Spøttrup og Litzabet Skrams Bryllup⁸⁾).

1. Jan. 1583 faar han med andre Adelsmænd Brev at stile deres Sager saadan, at de straks til Foraaret kan følge Kongen udenlands. De skal møde Paaskeaften 30. Marts i Haderslev og udstyre sig selv, Heste og Folk paa bedste Maade, men Kongen vil, saa længe Rejsen varer, give dem samme Besoldning paa deres Heste, som Hofsinderne faar⁹⁾).

12. Jan. 1583 faar de Brev først at møde 20. April, da Rejsen er blevet opsat til 3 Uger efter Paaske, og 28. Feb. meddeles dem, at Rejsen er opgivet, men de skal holde deres Heste og Folk vel stafferede til Stede, saa de kan møde, hvis Kongen alligevel skulde blive til Sinds at rejse¹⁰⁾).

1) Kancelliets Brevbøger 1580—83, S. 292. 2) Samme, S. 319. 3) Samme, S. 337. 4) Samme, S. 362.

5) Samme, S. 431. 6) Samme, S. 477. 7) Samme, S. 524. 8) Samme, S. 579. 9) Samme, S. 602.

10) Samme, S. 607 og 640.

15. Juni 1583 er Oluf Daa blandt dem, der tilsiges at møde i Haderslev 26. Juni i Anledning af, at Kongen med det første venter Hertug Ulrich af Mecklenborg og nogle andre fremmede Herrer, for at opvarte Kongen og de fremmede¹⁾).

28. Juli 1584 var han blandt nogle Herremænd, der fik Befaling til at møde hos Kongen i Sorø Kloster²⁾).

5. Aug. 1584 faar han Ordre sammen med Erick Valckendorff at besigtige noget Gods paa Sjælland i Anledning af et kongeligt Mageskifte³⁾).

8. Jan. 1585 er han blandt de af Kongen indbudte til at overvære en af Kongens Hofsinde Bryllup paa Antvorskov førstkommende Fastelavns Søndag den 21. Feb. Han skal møde Lørdagen før med sin Hustru i Slagelse og gøre sig glad med Kongen⁴⁾).

Om dette Bryllup haves et egenhændigt Brev til Oluf Daa fra Kong Frederik II, der lyder saaledes⁵⁾):

Frederich thend Anden mett Gudz naade, Danmarcks, Norgis, Wendis och Gottis Koning. Wor Gunst tilforn, Wiid att som wy kortt tiid siden forleden haffue thiig tilschreffuit, huorledes att wy wore til sindz att gjøre en wore Hoffsinde Brølup her paa Andworschouff Fastelaffn Søndag først kommendis. Och aff thig naadigst begierit thu till samme tiid och Leylighedt mett andre wore kiere vnder-sotte aff adelen som wy och saa ther till forskreffuit haffue wille komme hiid till oss. Som thu samme wor Schriffuelsis indhold widere forfaritt. Och wy naadigst icke thuiffle thu thig ther epther schulle forholde. Tha giffue wy thiig nu naadigst att wiide att wy oss haffue ehrindritt och tilsinde førtt att thett her paa Andworschouff mett samme Brølops Handell och försambling ville falde bode for oss och for wore giester nogitt wbeyleylygt och ere therfore tilsindz worden samme Brølup att gjøre paa wortt Slott Kiøpnehaffn paa forbestembthe dag och tiid Fastelaffn Søndag først kommendis. Thj bede wy thig och begiere Att thu willt rette thin Leylighedt ther effther at komme till oss till Kiøpnehaffn saa thu kand were ther till stede Løffuerdagen for Fastelaffn Søndag først kommendis, Thagendis mett thig thin Høstrue och hindis Jomfruer och siden att gjøre thig glad mett oss och flere wore kiere vnder-sotte aff adell som wy samme tiid till Oss formode, Ther mett skeer oss till wilge. Befalendis thiig Gud, Schreffuit paa wortt Slott Andworschouff thend VIII January Aar MdlXXXV.

Friderich

Vnder wortt Sign.

(Udskrift:)

Oss Elskel. Erlig och Welbiurdig Oluff Daae til Raffnstrup.

Wor Mand och Thiener.

1) Kancelliets Brevbøger 1580—83, S. 687. 2) Samme 1584—88, S. 131. 3) Samme, S. 139. 4) Samme, S. 224 og 917. 5) Nye danske Magasin IV, S. 79 f.

15. April 1585 er han blandt dem, Kongen indbyder med Hustruer og Jomfruer til et Gæstebud, som Kongen vil gøre 9. Maj paa Københavns Slot. De skal møde Lørdagen før og i de efterfølgende Dage være Kongens Gæster¹⁾.

2. Marts 1586 er han blandt de Rigsraader og Landsaatter, der faar Brev om, at Kongen til Sommer venter nogle fremmede Herrer og Fyrster herind i Riget, og da nogle baade af Landsaatterne og Hofsinderne har anmodet om, at Kongen ved denne Lejlighed vil lade anstalte nogle Ridderspil med Turnering, Spærbrækken (Landsebrydning), Ringrenden og andet, saaledes som det tidligere havde været almindelig Brug her i Landet, og endnu er det allevegne i Udlandet ved saadanne Lejligheder, og da Kongen har fundet Behag heri, opfordrer han dem til at deltage i disse Ridderspil, Kongen til Vilje og dem selv til Ære²⁾.

3. Maj 1586 er han blandt de Herremænd, til hvilke der i Anledning af dette Hertug Ulrichs og andre fremmedes Besøg udgaar Brev om at møde med saa mange Heste og Folk, som de til Kongens Tjeneste og Ære vil udruste sig med, i Giedtzøer (Gedser) i det allerseneste Lørdag før Marie Magdalene, som er den 16. Juli, for at modtage Hertugen³⁾.

1586 besigtiger han selv anden noget Gods i Sjælland i Anledning af et kongeligt Mageskifte⁴⁾.

1587 er han med til en Rebning paa Rørbæk Skove paa Lolland⁵⁾.

Da Kongen til Sommer vil blive nødt til i sine Rigers og Landes Anliggender at foretage en Rejse til Fyrstendømmerne Slesvig og Holsten og derefter til Hamborg, og da det er at formode, at samtidig forskellige Herrer og Fyrster vil komme til Kongen, saaledes som nogle allerede have ladet sig mærke med, og da Kongen ogsaa formedelst de Anliggender, der bevæger ham til Rejsen, vil have nogle af sine Raader og gode Mænd med sig, anmoder han 22. Marts 1587 forskellige Herremænd, deriblandt Oluf Daa, i det Haab at de vil være villige til denne Tjeneste, om at følge ham med deres Heste og Folk, og til den Lejlighed staffere sig selv og deres Folk med gode Klæder (de skal lade sig selv lave en „Fløjelspaltzrock“) og gode Heste og møde i Kolding 14. Sept.; denne Bestemmelse blev to Dage efter forandret til, at de skulde holde sig rede til i Løbet af Sommeren at møde paa nærmere bestemt Tid og Sted⁶⁾.

9. Juni 1587 faar han selv tredje Brev om at begive sig til Gundersløvgaard for at opsøge og udtage de Breve, som angaar noget til Gundersløvgaard liggende omtrættet Gods⁷⁾.

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1584—88, S. 288. ²⁾ Samme, S. 466. ³⁾ Samme, S. 502. ⁴⁾ Samme, S. 570.

⁵⁾ Samme, S. 664. ⁶⁾ Samme, S. 688. ⁷⁾ Samme, S. 752.

Oluf Daa er blandt de Landsaatter, der 16. Juni 1587 faar Brev, at de skal indrette sig paa at møde hos Kongen 24. Juni for i Forening med Hofinderne at vare paa Tjenesten i Anledning af, at Kongen vil kalde de skotske Gesandter til Antvorskov ¹⁾).

18. Jan. 1588 er han blandt nogle faa Adelsmænd, der med deres Fruer anmodes om at møde til „Embedsmand“ i Børglum Kloster Godtzlof Buddes Bryllup med Jomfru Citzelle Biørnsdatter, afdøde Biørn Andersens Datter, 25. Feb. paa Haderslevhus. Da Kongen gør Brylluppet og som rimeligt derfor selv raader for, hvor mange og hvem han vil indbyde, har han formedelst indtrufne Aarsager og Tidens Korthed ikke indbudt saa mange, som han gerne vilde, men kun nogle faa, hvorfor de anmodes bestemt at møde. De skal møde Lørdagen før i Haderslev for at gøre sig glade med Kongen ²⁾).

16. April 1588 er han blandt de Herremænd, der faar Meddelelse om Kong Frederik II's Død og Anmodning om at møde i Slagelse 21. Maj for at følge Kongens Lig til Roskilde og siden blive der og lade sig bruge ved Ligbegængelsen, saaledes som de skal faa nærmere Anvisning paa. De skal lade lave sorte Sørgeklæder og lange Kjortler eller Kaaber til sig selv og deres Folk og tage Heste med sig, saa de kan være ridende og vise deres kære Konges Lig den tilbørlige sidste Ære og Tjeneste ³⁾).

31. Aug. 1588 faar Oluf Daa selv tredje Befaling fra Regeringsraadet at møde paa Landstinget for sammen med Landsdommeren at dømme i en Mordsag, da der maaske kan findes Betænkeligheder ved Sagen, for hvis Skyld det kan falde Landsdommeren besværligt at dømme alene ⁴⁾).

Da Kong Christian IV til Sommer vil sende nogle af sine Undersaatter til Skibs ud af Riget i sit Ærinde, er han blandt de Herremænd, der 11. Marts 1589 faar Befaling at indrette sig derpaa og staffere sig selv og deres Folk med Klæder og andet nødvendigt, saa de kan være Kongen, deres fædrene Rige og dem selv til Ære. De skal gøre sig selv og deres Folk rede, saa de kan møde paa nærmere Ordre, hvor det befales ⁵⁾).

Rejsen gjaldt Skotland, og 29. Juni faar de Ordre straks at begive sig til København ⁶⁾).

12. Aug. 1589 faar Oluf Daa og Frue Brev blandt andre Adelsmænd og Fruer straks at begive sig til Helsingør og endelig være der inden Lørdag Aften

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1584—88, S. 757. ²⁾ Samme, S. 887. ³⁾ Samme 1588—92, S. 6. ⁴⁾ Samme, S. 92. ⁵⁾ Samme, S. 142. ⁶⁾ Samme, S. 203.

den 16. Aug., da Kongens Moder formedelst nogen forefaldende Lejlighed gerne vil have nogle Herremænd og Fruer hos sig¹⁾).

23. Dec. 1589 er han blandt dem, der anmodes om at begive sig til Helsingør og vare paa Tjenesten i Anledning af, at Kongen venter nogle fremmede til sig paa Kronborg²⁾).

Oluf Daa havde indberettet til Kongen, at Hellelilles (Herluffille i Tybjerg Herred) Skov blev ødelagt og forhugget meget, fordi de mange Lodsejere, der har Del i Skoven, ikke veed deres rigtige Part deri, han anmodes derfor 30. Dec. 1589 om først at lade Skoven kræve og forfølge til Rebs og siden lade den rebe, saa hver Lodsejer kan vide sin Part³⁾).

I Anledning af, at Kongen 18. Jan. faar Besøg af nogle fremmede Herrer og Fyrster (Kongens Svoger Kong Jacob IV af Skotland og hans Gemalinde) er Oluf Daas Frue blandt de Adelsfruer, som, det er ønskeligt, skulde være til Stede hos ham og hans Moder, hvorfor de 12. Jan. 1590 faar Brev at være til Stede førstkommende Søndag. Kongen regner sikkert paa dem og vil bekende det med al Gunst og Naade⁴⁾).

I 1590 havde Oluf Daa berettet, at der paaførtes ham Trætte paa Almstofte Mølle, som han med mere Gods havde i Pant af Kronen, og da han mente, at Brevene, hvormed han skulde bevise sine Rettigheder, fandtes i Roskilde Stifts Breve eller blandt Roskilde Kapitels Breve, faar Niels Parsberg og Kapitlet i Roskilde 26. Nov. Befaling til at opsøge Brevene og levere dem til Oluf Daa, mod at han forinden afgiver en skriftlig Erklæring om, at han ikke vil bruge dem til Kronens Skade⁵⁾).

12. Jan. 1591 er han blandt de Adelsmænd, som Kongen indbyder med Hustruer og Jomfruer til Fastelavns Søndag den 14. Feb. paa Drotningborg Slot, hvor han vil fejre nogle af sine Hofsinders Bryllup. De anmodes om at møde i Randers Lørdagen før for at hjælpe til med at bepryde Bryllupshøjtiden⁶⁾).

Samme Aar havde han en Retstrætte med Frants Skrivers Arvinger i Kerteminde, Morten Nielsen og Anders Handskensen⁷⁾), og 7. Dec. samme Aar faar han sammen med Peter Reedtz, Hans Dresselberg og Christian Friis Befaling til med det første at begive sig til København for enten at bilægge Striden eller dømme imellem Jørgen Daa til Snedinge og Lagmand i Oslo Mogens Bordtsen, der i den Anledning opholdt sig i Danmark⁸⁾).

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1588—92, S. 238. ²⁾ Samme, S. 313. ³⁾ Samme, S. 315. ⁴⁾ Samme, S. 319.

⁵⁾ Samme, S. 499. ⁶⁾ Samme, S. 526. ⁷⁾ Samme, S. 555 og 633. (Om Frants Skrivers Sag se iøvrigt Kolderup Rosenvinge: Gamle danske Domme IV, S. 236.) ⁸⁾ Samme, S. 696.

7. Juli 1592 er han blandt de Adelsmænd, der tilsiges med Folk og Heste til at møde Hertuginde Christina af Slesvig og Holsten, der med Datter og andre fyrstelige Børn vil rejse gennem Riget til Sverige. Oluf Daa er blandt dem, der skal møde i Slagelse 27. Juli og ledsage Hertuginde fra Antvorskov til Helsingborg. De faar tillige Befaling at staffere sig selv og deres Folk paa det bedste, saa de kan være Kongen og deres fædrene Rige til Ære¹⁾).

1. Sept. 1592 faar Oluf Daa til Ravnstrup Stadfæstelsesbrev paa Livstid paa Kirkens Part af Korntienden af Skelby Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 3^{1/2} Pd. Rug, 3^{1/2} Pd. Byg, 5 Tdr. Havre og 2 Skp. Gryn til Kirken²⁾).

28. Nov. 1592 er han blandt de adelige, der tilsiges med Hustruer og Jomfruer at møde i København Lørdag før Fastelavns Søndag 24. Feb. for den følgende Dag at bepryde Kongens Hofmarskal Predbiørn Bildts Bryllup, som Kongen vil gøre paa Københavns Slot³⁾).

8. Juni 1594 faar han selv niende Befaling at forlige eller dømme i en Sag angaaende Trætte mellem Christoffer Valckendorff, Embedsmand paa Helsingborg, og Torben Matsen til Hesleholm paa Kronens Vegne paa den ene og Jørgen Daa til Snedinge paa den anden Side. Striden drejer sig om, hvorvidt Ejendommen mellem Broby, Tidinge og Oderup er saa fælledbunden, at man med Loven og Recessen med Rette kan forbyde Markeskel derpaa⁴⁾).

1595 nævnes det udtrykkelig, at han har Padborg i Len⁵⁾).

17. Sept. 1596 faar Oluf Daa Brev om sammen med Christen Holck, Jørgen Daa og Eske Krausse til den Tid, Mogens Gjøe begærer, at begive sig til Gunderslevholm, optage Brevkammeret og forsegle alle de Kister og Skrin, som findes der, nedlægge løse Breve i dem, forsegle dem og hensætte dem i god Forvaring i Sakristiet i Kirken⁶⁾).

28. Sept. 1597 anmoder Kongen om, at hans Datter Hilleborre sidst i Oktober maa mødes med andre Jomfruer af Adelen hos Kongens Moder paa hendes Livgedingsslot Nykøbing for at opvarte Frøken Anna Cathrine, Markgrevinde af Brandenburg, i hendes Jomfrukammer⁷⁾).

23. April 1598 udgaar der Brev til Carl Bryske om at dømme mellem Oluf Daa og Gabriel Knudsen om en Mølle, som Gabriel Knudsen har ladet bygge og hvis Vand støver paa Oluf Daas Tjeneres Jord under hans Gaard Pallishave⁸⁾).

12. Aug. 1598 faar han selv femte Befaling angaaende en Sag om en Trætte om Fiskeriet i Skiby Sø mellem Ove Bille til Vallø paa hans Broder Eske Bille

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1588—92, S. 839. ²⁾ Samme, S. 861. ³⁾ Samme, S. 889. ⁴⁾ Samme 1593—96, S. 280. ⁵⁾ Samme, S. 399. ⁶⁾ Samme 1596—1602, S. 7. ⁷⁾ Samme, S. 209. ⁸⁾ Samme, S. 267.

til Svanholms Vegne paa den ene og Kapitlet i Roskilde Domkirke og flere Lods-
ejere paa den anden Side, og de faar tydelig Anvisning paa at tage Domkapitlets
Parti ¹⁾).

1598 er han blandt de Herremænd, der har Gods i Halmsted og Aarsted
Herreder, som anmodes om i en 3 Aars Tid at lade deres Bønder der hjælpe til
med Arbejdet paa Befæstningen af Halmsted Købstad ²⁾).

1599 er han blandt de Adelsmænd, til hvem den 16. Aug. udgaar Brev,
hvori det hedder, at Gud har forløst Dronningen og begavet Kongen med en ung
Herre, men efter at denne ved Daaben var indplantet i Guds Kirke og Menighed,
har Gud hastelig bortkaldt ham fra denne Verden til sit evige Rige. Da Kongen
nu vil lade denne sin unge Søn begrave i Roskilde Domkirke den 9. Sept., an-
moder han dem om at møde i Slingerup den 7. Sept. med de Folk og Rideheste,
som de er takserede til, for Dagen efter at følge Liget til Roskilde og den 9. at
ære Kongens Søns Begravelse med deres Nærværelse og udføre de Hverv, som
maatte blive dem paalagt ved denne Lejlighed. De skal lade deres egne og deres
Folks Hatte overtrække med sort Skellert, men ellers ikke staffere sig med andre
Sørgeklæder ³⁾).

Oluf Daa er formodentlig død ret pludselig. Han døde ikke i sit Hjem paa
Ravnstrup, men hos sin Søster Fru Hilleborg Daa, Hr. Jørgen Skrams Efterlever-
ske, paa hendes Gaard Tjele ved Viborg 21. Jan. 1600 en Mandag Klokken var
mellem 2 og 3 Eftermiddag ⁴⁾). Hans Hustru den „dydelige“ Fru Dorthe Friis
overlevede ham til St. Olufs Dag den 1. Juli 1618, da hun døde paa Ravnstrup ⁵⁾).
Over hende findes bevaret en Ligprædiken ⁶⁾), af hvilken det fremgaar, at hun
en Tid har været i Klosteret i Preetz, derefter hos sin Broder Niels Friis til Hes-
selager, men 1572 er kommet i Dronning Sophias Jomfrukammer og har været dær
til sin Trolovelse. Hendes yngste Broder var Kongens Kansler Christian Friis til
Borreby, hvis Hustru Mette Knudsdatter Hardenberg paa Grund af sin Lærdom
og Statskløgt skal have besiddet stor Indflydelse hos Kong Christian IV ⁷⁾).

Oluf Daa havde saaledes ikke alene paa Grund af den korte Tid, han havde
været Hofsinde, men ogsaa ved sit Giftermaal nær Tilknytning til Hoffet, og
dette var vel Grunden til, at han saa ofte anvendtes i Hoffets Tjeneste. Foruden
Ravnstrup, som han arvede ved Faderens Død, og hvor han opførte den endnu
staaende Hovedbygning, ejede han Holmegaard og fik med sin Hustru Fravde-

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1596—1602, S. 314. ²⁾ Samme, S. 325. ³⁾ Samme, S. 415. ⁴⁾ Grundtvig: Eiler
Brokkenhuses historiske Kalenderantegnelser S. 147. ⁵⁾ Samme, S. 174. ⁶⁾ Af Hans Lund fra Flensborg.

⁷⁾ Hiort-Lorenzen og Thiset: Danmarks Adels Aarbog 1886, S. 125.

gaard, som han c. 1580 oprettede som Hovedgaard og hvor han c. 1588 opførte den af Grave omgivne Hovedbygning af Bindingsværk i to Stokværk¹⁾. I Fravde ejede han ogsaa Halvparten af Herregaarden Kjerbygaard og i Rolsted Sogn Rolstedgaard²⁾. Som Enke arvede Dorthe Friis to Aar før sin Død Borreby efter sin Broder Kansleren.

I sit Ægteskab havde Oluf Daa tre Døtre og en Søn. Den sidste var Slægtens mest berømte Mand Rigsraad og Rigsadmiral Hr. Claus Daa.

I Herlufmagle Kirke har Daaerne deres Familiebegravelse, hvor ogsaa Oluf Daa og hans Hustru hviler, men deres Kister var allerede i 1760 forraadnede³⁾.

Rigsadmiral, Rigsraad Hr. Claus Daa

¹⁾ Trap 4. Udg., III, S. 218, 418 og 440, IV, S. 423. Samlinger til Fyens Hist. og Topogr. III, S. 163.

²⁾ Jacob Madsens Visitatsbog S. 45, 51 og 64. ³⁾ Hans de Hofmans Fundationer VIII, S. 441, jvf. Personalhist. Tidsskr. 2, I, S. 219.

Karen Olluff's søn
 Larsen.

3. Martii byraffnitte
 Anders Daa som død.
 Olluff And. i
 Undløse Kirke.

Dominica Remin. Sibt
 f. d. Somaj. p. j. b. a. u. i.
 Olluff And. i
 Undløse Kirke.

Anders Daas Død i Undløse Kirkebog

Anders Olsson, der vel er født
 i 1570erne, nævnes som Gaard-
 mand i den sidste af de 25 Gaarde
 i Undløse, som Peter Reedtz fik
 for andet Gods 24. Oktober 1601
 i Mageskifte med Kong Christian
 IV, og hvoraf Anders Olsson aarlig
 skylder en Fjerding Smør og 1
 Tønde Havre¹⁾. Med Gaardene
 havde Peter Reedtz siden 1589
 været forlenet²⁾. Naar der 3.
 Marts 1658 er indført i Undløse
 Kirkebog, at den Dag begrave-
 des „Anders Daa som døde thill

Olluff And(erssøn) i Vndløse“ er det sikkert ham, der hentydes til. Søn, se II:

II

Olluff, til daglig kaldet *Olle Andersson* (se I), der efter Børnenes Alder at regne
 maa være født ved Aar 1615 og blev en meget gammel Mand, idet Skifte efter
 ham først fandt Sted 19. April 1696. Han nævnes som Fadder 1645 og var op-
 rindelig Fæstebonde under Tygestrup (nu Kongsdal), hvor de yngste Børn af
 Hensyn til Vornedskabet opgives at være født. Han siges 1662 at være „nogen-
 ledes ved Magt“³⁾, og hans Gaard anslaaes i Hartkorn til 6 Tdr. og 4 Skp., i Sæd
 og Avling til 2 Tdr., 4 Skp. og $\frac{2}{3}$ Fdk. Der svares i Landgilde $\frac{1}{2}$ Fd. Smør,
 1 Td. Havre, 1 Gaas og 2 Høns. Der saas i 3 Vænger Rug og Byg 8 Tdr. og
 i de to Vænger Rug og Byg 5 Tdr. og 2 Skp., Hølæs 6⁴⁾.

Efter at det sjællandske Rytterdistrikt var oprettet i Henhold til Forordnin-
 gen af 23. April 1670, blev han Rytterbonde. Som saadan skulde Oluf Andersen
 enten selv forrette Ryttertjeneste eller holde en dygtig Karl med Hest, Gevær
 og Klæder „som det sig bør og paa Mønstringen for godt agtes“. Til Gengæld
 var han fri for Landgilde, Ægt og Arbejde, alle visse og uvisse Afgifter, Fæste,
 Udskrivning, alle Kontributioner af hvad Navn nævnes kan samt Indkvartering.
 Rytterne skulde ikke være Skriverne eller Ridefogderne undergivne, og Rytter-

¹⁾ Sjællandske Registre, nævnte Dato, fol. 338 b. ²⁾ Trap, 4. Udg., S. 462. ³⁾ Forarbejderne til Matrikelen.

⁴⁾ Fra Udsæden er her fradraget for det ene Vænge, som hviler hvert tredje Aar.

gaardene blev underlagt Regimentscheferne ¹⁾. Oluf Andersens Regimentschef var Johan Rantzau til Bramminge og Frydendal, der 1678 var bleven Oberst og Chef for Rostjenesten, 1680 blev Chef for 1. sjællandske Rytterregiment, 1701 Chef for det danske Hjælpekorps i Nederlandene og som døde 1708 som General-løjtnant i Bryssel ²⁾.

Rytterbøndernes Forhold var saaledes friere end Fæstebøndernes, men Byrden ved at holde en Rytter i Krigstider var temmelig svær.

Hvorledes der har set ud hos Oluf Andersen, kan vi se af Skiftet efter hans Hustru, hvorom det hedder ³⁾:

Anno 1695 den 4. Juli er holden Skifte og Deling efter Salig *Anna Larsdatter*, som boede og døde i Undløse, imellem hendes efterladte Mand *Oluff Anderszen* paa den ene, og 6 af deres Børn, som er 4 Sønner og 2 Døtre, nemlig *Jesper Olszen*, boendes udi Undløse, *Lauge Olszen* ibidm., *Christen Olszen* ibidm., Salig *Lars Olszens* Børn i Ulchestrup, Salig *Johanne Hans Hanszen* i Undløse hendes Børn og *Maren Hans Olszens* ibidm. paa den anden Side. Paa bem(eldte) afdødis Børns saa og egne Vegne *Jesper Olszen*, *Lauge Olszen* og *Christen Olszen* samtl(ige) her i Undløse. Paa Kongl. Maj^{ts} og Rettens Vegne ofuerværende Regimentskriveren *Henrich Pedersen* og udi Herridsfogden *Christian Drejers* Sted, som var udi loul(ig) Forfald, *Christen Jørgenszen* i Undløse med 2de Vurderingsmænd *Just Jenszen* og *Hans Larszen* begge i Undløse, da er Boens Formue efter foregaaende Registering saaledes befunden og vurderet som følger:

<i>Bæster:</i>	Di.	Mk.	Sk.	<i>Stude:</i>	Di.	Mk.	Sk.
1 brun Hest, 7 Aar	20	—		2 ravnsorte Stude, 3 Aar . . .	14	—	
1 sort Hest, 7 Aar	14	—		1 skjoldet og en rød blod ⁵⁾			
1 sortstjernet Fole, 4 Aar . .	13	—		Stud, 3 Aar	14	—	
1 sort Hoppe, 10 Aar	10	—		2 ravnsorte Studl. ⁶⁾ , 2 Aar .	8	—	
1 sortsnuget ⁴⁾ Hoppe, 11 Aar	7	—		2 sort hjelmmed Studl. ⁷⁾	3	—	2
1 ung, brun Hoppe, 4 Aar . .	10	—		<i>Kiør:</i>			
1 ung, sort Hoppe, 3 Aar . . .	9	—		1 sortstjernet Ko	8	—	
1 brun Hoppe, 14 Aar	6	—		1 ravnsort Ko	8	—	
1 brun Hoppe, 14 Aar	5	—		1 blakdraget Ko	8	—	
1 gl. sort Hoppe, 18 Aar . . .	4	—		1 ravnsort Ko	6	—	
1 brun Hopsplag, 2 Aar	4	—		1 blodrød Ko	7	—	
1 sortblisset Hestplag, 2 Aar.	3	—	2	1 brunhjelmed Ko	7	—	
1 ravnsort Hestplag, 2 Aar . .	3	—	2				

¹⁾ K. C. Rockstroh: Den nationale Hær, II, 10 ff. — Hans Knudsen: Kolding Rytterdistrikts Selvejere i Jyske Saml. 4, IV, 322 ff. ²⁾ Danmarks Adels Aarvog, 47. Aargang (1930), II, 60. ³⁾ Skifteprotokol for Ryttergodset under Brigader Johan Rantzau's Regiment (1. sjæll. nationale Rytterregiment) 1694—1703, fol. 87. ⁴⁾ med en sort Streg paa Snuden. ⁵⁾ blodrød. ⁶⁾ Studling, en lille ung Stud. ⁷⁾ Uden Aldersangivelse.

	Di.	Mk.	Sk.		Di.	Mk.	Sk.
1 sort hjelmed Ko	6	—		<i>I Kors Stuen⁸⁾:</i>			
1 sort hjelmed Ko	5	—		1 gl. Fyrreskive	1	—	
3 Fjor-Kalve, neml.:				1 Bænk	„	—	2
1 sortgrimet ¹⁾ Kviekalv . .	2	—	2	1 Bænk	„	—	1
1 sort Kviekalv	2	—	2	i et Sengested, 2 gl. Dun-			
1 sorthjelmed Studl(ing) . .	2	—		dyner à 6 Mk.	3	—	
3 spee Kalve	3	—		1 graa Vadmel's Dyne	1	—	
<i>Faar og Svin:</i>				1 liden gl. Underdyne	1	—	2
14 Faar à 1 Dl.	14	—		1 Hoveddyne	„	—	3
7 Lam à 1 ¹ / ₂ Mk.	2	—	2 — 8	2 Puder uden Vaar à 2 Mk.	1		
18 Ungsvin, neml.:				1 Par Blaargarnslagen	„	—	3
8 Galtsvin à 5 Mk.	10	—		1 blaa Drejls Sengeklæde . . .	1	—	2
10 Soesvin à 4 Mk. er. . . .	10	—		1 Drejls Dug	1	—	
7 Sommergrise à 1 Mk. . . .	1	—	3	<i>I Stuekammeret:</i>			
6 gl. Gæs og 6 Gæslinger à				3 Øl Tønder à 2 Mk.	1	—	2
2 ort.	1	—	3 — 8	3 halv Øl Tønder à 1 Mk. 4 Sk.	„	—	3 — 12
5 Bistader, som er ringe, à				2 gl. Standtønder	„	—	1 —
1 Dl.	5	—		1 gl. Egekiste	1	—	„ — „
<i>Kobber:</i>				1 gl. Fyrreskive	„	—	2 —
1 Bryggerkedel, indmuret i Le-				1 gl. Skab	„	—	1 —
ret paa ³ / ₄ Td.	10	—		<i>I Stegerset:</i>			
1 gl. Kedel paa 1 Otting . . .	1	—	3	1 Ege Ølkar	1	—	
1 Kobbergryde	1	—	1	1 gl. Fyrrekar	„	—	3
1 liden Kedel	„	—	2	1 lidet Fyrrekar	„	—	1 — 8
1 Haandpande	„	—	3	1 Kærne og 1 Flødebøtte . .	„	—	„ — 12
1 Haandpande	„	—	2	1 gl. Solde	„	—	„ — 8
<i>Tin og Messing:</i>				1 gl. Kurv	„	—	„ — 4
4 smaa Tinfade à 2 Mk.	2	—		2 Saal à 8 Sk.	„	—	1 — „
2 gl. Tinfade	„	—	2	6 Kornsåkke à 1 Mark er . .	1	—	2 — „
7 Tellerchen ²⁾ à 1 Mk.	1	—	3	1 Kværn	„	—	2 — „
1 Par gl. Messing Lysestager	„	—	2	<i>I Pigekammeret:</i>			
<i>I Stuen:</i>				1 gl. Stykke Sengested med			
1 Jernkakkellovn	12	—		Klæder udi tilsammen for . .	2	—	1 — „
1 Askeskive ³⁾ med lugt Fod .	7	—		<i>I Drengeskammeret:</i>			
1 Vraaskab ⁴⁾ med 3 Laase . .	3	—		1 gl. Sengested med Klæder			
1 Gaasebænk ⁵⁾ med 5 Rum udi	2	—		udi for	5	—	„ — „
1 Slaabænk ⁶⁾	„	—	1 —	<i>fernfang:</i>			
1 gl. Madskab	„	—	3	Al Jernredskab af Øxer, Veg-			
1 Bænkedyne	2			ger ⁹⁾ , Spader, Jernstang og			
1 liden Bænkedyne	„	—	2	deslige tilsammen	2	—	3 — 8
2 Blaahønger	1	—	2	<i>I Gaarden:</i>			
2 Hønger ⁷⁾ og en Agedyne .	1	—	3	2 Vogne à 6 Dl.	12	—	
				1 Vogn	5	—	

¹⁾ En som har hvidt Hoved med sorte Pletter og Kroppen af en anden Farve. ²⁾ Det tyske Tellerchen er her brugt i Stedet for Tallerkener. ³⁾ Et Bord af Ask. ⁴⁾ Et lille Skab i Væggen. ⁵⁾ En Bænk, der staar i Bondens Vinterstue, og i hvis forskellige Rum eller Reder Gæssene lægger deres Æg. ⁶⁾ Slagbænk. ⁷⁾ Hynder. ⁸⁾ En Stue i en Bygning paa Kryds af en anden. ⁹⁾ Vegge = Kile.

	Dl.	Mk.	Sk.		Dl.	Mk.	Sk.
1 gl. Slee ¹⁾	”	—	1	6 Faar	6	—	
1 Ploug med Jern	4	—		1 Vogn	10	—	
1 Harve	”	—	2 — ”	1 Ploug	4	—	
1 Skårekiste med Kniv	”	—	1 — 8	1 Harve	”	—	2 —
<i>Korn paa Loftet:</i>				Sædekorn udtages af tilstundende Avling som tilforn indført er, iligemaade forholdes med Rytterens Forpl. og Tjenestefolkenes Løn til 1. Aug. 96.			
Byg 4 Tdr. à 4 Mk.	4	—		Gaardens Brøstfældighed findes som følger:			
Rug 2 Pund à 5 Dl.	10	—			Dl.	Mk.	Sk.
Boghvede 8 Skp. à 1 Mk.	2	—		Stuelængen	1	—	3 — ”
Rytterens Seng som bestaar i 2 Sengedyner, 1 Hoveddyne, og 2 Par Blaargarnslagen forbliver ved Gaarden som et Inventarium uvurderet.				Gadelængen	”	—	2 — ”
Til Gaarden er saaet Rug 2 Pund, Byg 2 Pund, Havre 1½ Tdr. og Boghvede 8 Skp. forbliver ved Gaarden (til Rytterens Forplejning) til 1. Aug. 96. Sædekorn, Folkeløn, Tiende og andre saadanne Udgifter Gaarden imidlertid kand paakomme u-vurderet.				Vesterlængen fattes intet			
Samtl. Arvinger blev tilspurt om de ved noget videre Boet tilhører end allerede vurderet og de det vilde fremsige og for Vurderingsmændene opvise, hvortil de svarede: Nej.				Østerlængen ej heller			
Summa Summarum forskrevne Boens Middel beløber 378 Dl. 3 Mk. 12 Sk.				Olluf Anderszens Begravelses Omkostning mod hans Kvindes 30 — ” — ”			
Af forskrevne Boens Middel forlodvis udtages til Gaardens Fortsættelse efter Hans Kongel. Maj ^{ts} allernaadigste Forordning.				Skiftets Omkostning 3 — 2 — ”			
				Folkeløn som resterer til Dato neml.:			
				Jørgen Jenszen 4 — ” — ”			
				Niels Clemmendszen 2 — ” — ”			
				Summa Summarum al bortskyldige bedrager 164 Dl., 1 Mk.			
				Naar disse bortskyldige — 164 Dl. 1 Mk. Boens Formue som er 378 Dl. 3 Mk. 12 Sk. fra- drages bliver igen til Deling 214 Dl. 2 Mk. 12 Sk., hvoraf Olle Anderszen tilkommer den ½ Part, som er 107 Dl. 1 Mk. 6 Sk. og Børnene den anden ½ Part, som bedrager paa en Broderlod 21 Dl. 1 Mk. 14 Sk. og paa en Søster 10 Dl. 15 Sk.			

Herefter fordeles Arven in natura. Jesper Olsens Udlodning skal vi senere se. Datteren Johannes to Børn, Hans Mortensen og Ole Mortensen, begge i Undløse, modtog straks deres Arv, hvorimod Lars Olsens Børns Arv kom under deres Farbroder Christen Olsens Formynderskab. Ved Skiftets Underskrivelse betegner alle Familiens Medlemmer sig ved Bogstaver.

Det er maaske rimeligt, at Oluf Andersen har overtaget sin Svigerfaders Gaard enten ved hans Død eller saaledes, at Svigerforældrene er kommet paa Aftægt hos ham, thi det er ganske sikkert hans Svigermoder, det gælder, naar det i Undløse Kirkebog anføres, at 25. Sept. 1652 begravnes Mette Lauritiis „som døde til Oluff Andersson i Undløse.“ Om Svigerfaderen ved vi jo, at hans

¹⁾ Slæde.

Navn var Lars. I sine senere Aar drev Oluf Andersen foruden sin Gaard tillige et Sted paa 4 Tdr., 6 Skp. 2 Fdk. og 1 Alb. i Forbindelse med Sønnen Jesper Ollufssøn¹⁾.

Af hans Børn er Jesper, Lave og Johanne fødte før Kirkebogen 1645 tager sin Begyndelse. Allerede i det første Aar 1646, Undløse Kirkebog begynder, og hyppigt senere optræder Oluf Andersen som Fadder. Der kan være Tvivl om, hvorvidt Johanne eller Jesper er den førstefødte, men denne maa sikkert være født omkring 1640, vi kan deraf slutte, at Oluf Andersen har været født ved Aar 1615, og han var saaledes ved sin Hustrus Død i 1695 omkring 80 Aar. Selv døde han knap et Aar derefter²⁾. Hans Skifte, der ikke synes bevaret, fandt Sted 19. April 1696. Deres Børn var:

1. *Jesper Ollufssøn*, født ca. 1640, død 1709—10, Ryttergaardmand i Undløse, se III, a.

2. *Johanne Ollufsdatter*, født ca. 1642. Hun var død før Moderen 1695, og om hende vides ikke andet end, at hun havde været gift med en Mand, der rimeligvis bar Navnet *Morten Hansen*, med hvem hun havde to Sønner, begge i Undløse, Hans Mortenssøn og Ole Mortenssøn. Rigtignok kaldes Faderen i Begyndelsen af Skiftet efter Oluf Andersens Hustru i Undløse for Hans Hansen, men det maa være en Fejlskrift, da Sønnerne kaldes Mortenssønner.

3. *Laffue (Lave eller Lauge) Ollufssøn*, født ca. 1644. Han var i sin Ungdom noget vidtløftig. 1. Søndag i Advent (1. Dec.) 1672 stod han og Anne Jacobsdatter aabenbart Skrifte „for begangen Lejermaal“ og Dominica Reminiscere (23. Feb.) 1673 blev han „puplice absolveret“ (maatte staa til offentligt Skrifte i Kirken) for Lejermaal med Karen Christensdatter. Saa har Familien rimeligvis syntes, nu kunde det være nok, og Dominica Exaudi (12. Juli) 1674 blev Laffue Ollufssøn viet til *Lutzie Pedersdatter*.

Ogsaa han fik en Ryttergaard paa 5 Tdr. 4 Skp. og 2 Fdk. Hartkorn, men maatte hjælpes til de for en Ryttergaard bestemte 8 Tdr. Hartkorn af Morten Olsen med 2 Tdr. 3 Skp. og 2 Fdk. Den var ikke saa velholdt som Broderens, Jesper Ollufssøns, da Brøstfældigheden var ansat til 23 Dl. og 4 Sk. I 1686 holdt han 5 Bæster (Heste), 3 Køer, 6 Ungnød og 8 Faar. Den forholdsvis store Hestebestand skyldtes naturligvis de daarlige Landbrugsredskaber. Hans Udsæd var 18 Skp. Rug, 18 Skp. Byg, 5 Skp. Havre, 2 Skp. Boghvede og 1 Otting Ærter, hvorved han til Gengæld indvandt 9 Tdr. og 2 Skp. Rug, 10 Tdr. og 2 Skp.

¹⁾ Jordebog over Oberst Johan Rantzaus Regiments Ryttergods saavel det gamle som det nye udlagte fra $\frac{1}{6}$ og $\frac{1}{6}$ 1688. ²⁾ Undløse Kirkebog har paa den Tid kun begravede $\frac{29}{12}$ 1702 — $\frac{25}{1}$ 1703 og $\frac{21}{4}$ til Dec. 1722.

Byg, 4 Tdr. og 1 Skp. Havre, 6 Skp. Boghvede og 1 Skp. Ærter. Rytteren, der boede hos ham, hed Hans Pastor¹⁾. I 1703 holdt han en 34aarig „Dreng“ (Karl) Niels Clemendtsøn, en 48aarig „Dreng“ Christen Jenssøn og to 18aarige Piger²⁾. I Reglen havde han dog ikke saa stort Folkehold. Lave Olufsen og hans Broder Jesper Olufsen stod i et særlig godt Forhold til hinanden. Ved Jespers Børns Daab er i Reglen baade Lave og hans Hustru Faddere. De blev meget gamle, men hvornaar de er døde, vides ikke. Lave Olufsens Hustru nævnes dog endnu 2. Søndag efter Nytaar 1720 som Fadder, saa de maa være blevet omkring de 80. Ryttergodset blev solgt i Begyndelsen af 1718, og de maa paa deres sidste Aar være kommen ind under et andet Gods, rimeligvis Kongsdal, hvis Skifteprotokol ikke eksisterer. Deres Ægteskab var barnløst.

4. *Lauritz (Lars) Olufssøn*, født 1648, død 1695, Gaardmand i Ulkestrup i Undløse, se III, b.

5. *Christen Olufssøn*, født 1651, død 1696, Gaardmand i Undløse, se III c.

6. *Maren Olufsdatter*, døbt 7. Søndag efter Trinitatis (29. Juli) 1655 i Undløse, hvor hun Dominica Esto mihi (1. Marts) 1674, 19 Aar gammel, ægtede *Hans Olsen*, der boede i Østrup i Undløse Sogn³⁾.

7. *Anders Olufssøn*, født paa Tygestrupgaards Grund Dominica Sexagesima (14. Feb.) 1658, begravet 21. Maj 1661 i Undløse.

8. *Anders Olufssøn*, døbt 11. Søndag efter Trinitatis (25. Aug.) 1661 i Undløse, begravet dær 7. Jan. 1662, ved hvilken Lejlighed Kirken fik en Mark.

III, a.

Oluf Andersens Søn *Jesper Olufssøn (Olsen)* (se II, 1) er født ved Aar 1640. Hans Arvepart efter Moderen var en sort Hoppe (4 Dl.), en brun Horsplag (4 Dl.), en ravnsort Ko (6 Dl.), to Kvie-Fjorkalve (5 Dl.), 7 Grise (1 Dl. 3 Mark) et gammelt Skab fra Stuekammeret (1 Mark), et Fyrrekar (3 Mark), en Kærne og Flødebøtte (12 Sk.). Han hørte oprindeligt under Kongsdals Gods, men havde fra ca. 1676 en Gaard under Ryttergodset, den var dog ikke stor nok til selv at klare Byrderne ved en Ryttergaard, hvis Hartkorn var fastsat til 8 Tdr., medens Jesper Olufssøns Gaard kun var paa 5 Tdr., 4 Skp. og 3 Fdk., hvorfor han maatte hjælpes af Peder Laursens Gaard i Undløse med 2 Tdr., 2 Skp., 2 Fdk. og 1 Alb. og af Jens Søfrens-

¹⁾ Jordebog og Lex Rulle over Oberst Joh. Rantzaus Reg. 1686. ²⁾ Præstemantal 1. Januar 1703. ³⁾ Børn: 1. Johanne Hansdatter, døbt Dominica Septuagesima 1675. 2. Olluff Hanssøn, døbt 4. Søndag efter Trinitatis 1679. 3. En Pige (udøbt?) begr. Dominica Lætare 1680. 4. Oluf Hanssøn, døbt Dominica Misericordia 1688. 5. Oluf Hanssøn, døbt 5. Søndag efter Trinitatis 1694.

zens Gaard i Timmerup med 2 Fdk. og 2 Alb.¹⁾). Paa Gaarden holdt han 1682—83 en Besætning af 2 Heste, 2 Hopper, 4 Stude under 4 Aar, 6 Køer, 6 Ungnød og Kalve, 4 Faar og 3 Svin, ligesom han havde 3 Bistader²⁾). Han maatte heraf svare 2 Dl., 1 Mark og 13 Skilling i Skat. 1686 var Besætningen: 5 Heste og Hopper, 2 Plage, 2 Stude under 4 Aar, 6 Køer, 4 Ungnød, 5 Svin, 10 Faar og Lam³⁾ og 1687 er Besætningen 6 Bæster (Heste), 6 Køer, 6 Ungnød og 10 Faar og 5 Svin⁴⁾), de tre Bistader er uforandrede. 1690 er den 6 Bæster, 4 Stude, 5 Køer, 3 Ungnød og 11 Faar. Hans Udsæd var i 1686⁵⁾): 20 Skp. Rug, 1 Pund Byg (= 4 Tdr.), 12 Skp. blandet Korn, 2 Tdr. Havre, 2 Skp. Boghvede og 1 Fdk. Ærter, hvoraf han avlede henholdsvis 12 Tdr., 13 Tdr. 2 Skp., 6 Tdr. 4 Skp., 7 Tdr. 3 Skp., 2 Tdr. og 1 Td.. Vi faar samtidig at vide, at Gaarden var velholdt, dens Brøstfældighed og Udvisning til Bygnings Tømmer ansloges 1686 kun til 5 Dl. og 2 Mk. Den bestod af 4 Længer, der hver havde Navn efter et Verdenshjørne. Nordlængen var paa 9 Fag, Sønderlængen paa 14, Vesterlængen paa 8 og Østerlængen paa 6, i alt bestod Gaarden saaledes af 37 Fag. Dertil kom et 6 Fags Rytter Hus i Gaarden, hvor Rytteren havde sin Bolig⁶⁾). Folkeholdet bestod i Reglen af 2 Dreng (Karle) og 2 Piger, undertiden var det kun 2 Dreng og 1 Pige eller 1 Pige og 2 Dreng, men det var aldrig under 1 Dreng og 1 Pige⁷⁾). Af Jordebogen 1686 erfarer vi, at den Rytter, Jesper underholdt, hed Mons Heinning, han synes efter Navnet at dømme at være en Udlænding.

Livet paa Ryttergaardene var jo mere afvekslende end i Bøndergaardene paa Grund af Militæret, men det, der blev set og hørt, var ikke altid af det gode og havde nu og da en sørgelig Udgang. En saadan Begivenhed har efter den følgende Attest⁸⁾) at dømme været dem nær inde paa Livet.

Anno 1699 d. 18. 8^{ber} (Oktober) Hafver wie underskrefvene Officerer og Ruetter Bønder veret udi Peder Hanszens saawell som udi Terchel Rasmuszens Logement (begge Ruettere af Welbr. H. Oberste von Sees Lief Compagnie) og Effter seet udj bemelte Terchel Rasmussen som Er blefven Døed Stuchen af sin Cammerad (udj) Peder Hanszens Huusz, da befindes sig aldelis inttet udj Nogen af bemelte Twende Rytteres huusze uden alleneste dett som Munderingen tillhører, om fornøden dette findes saaledes i ald sandhed som wie widere, om fornøden giøres, med worris Ed achter at bekræfte

actum utsupra.

J. F. Steffens (?)

¹⁾ Inddelings Jordebog ved Oberst Johan Rantzaus Reg., indrettet 1. Aug. 1688. ²⁾ Mandtal for Kop- og Kvægskat for det Oberst Joh. Rantzaus Regiment tillagte Ryttergods 1682 og 1683. ³⁾ Kop- og Kvægskatten 1686. ⁴⁾ Samme for 1687. ⁵⁾ Jordebog og Lex Rulle over Oberst Joh. Rantzaus Regiment 1686. ⁶⁾ Krigs- og Portions Jordebog for Brigader Johan Rantzaus Ryttergods 1696. ⁷⁾ Holbæk Amts Regnskaber for ekstraordinære Skatter, Folkeskatten 1683, 84, 85, 86, 87 og 88, Familieskat 1689 og 90, Præstemandtal 1691 og 92. ⁸⁾ 1. sjællandske Regiments Regnskaber 1699—1700.

Erklæringen er i flere Retninger interessant. Vi ser her Rasmus Jespersen sammen med sin Fader og sin Farbroder, og vi faar, hvad der var at vente, bekræftet, at ingen af dem har kunnet skrive, de har kun kunnet tegne Forbogstaverne til deres Navne, og en anden har saa

Jesper og Lau Olufsens samt Rasmus Jespersens Underskrifter

tydeliggjort disse ved at skrive Navnene nedenunder. Jesper Olufsen synes at have været en velholden Mand, han nævnes ikke blandt dem, der i 1691 faar Saakorn, ej heller blandt dem, der i 1692 faar Bæster og Kvæg, fordi deres Besætning ikke var fuldtallig. Han oplod Gaarden inden sin Død. Paa Grund af Kirkebogens Mangler, og fordi der kun er bevaret en enkelt Skifteprotokol for Johan Rantzaus Regiment, kan Jesper Olufsens Død ikke konstateres, men han staar endnu Fadder i 1709 og er sandsynligvis død før hans Sønnesøn opkaldes efter ham i 1710. Han er altsaa blevet omkring 70 Aar gammel. Jesper Olufsen var to Gange gift, første Gang fandt hans Ægteskab Sted uden for Sognet, rimeligvis i 1670, da det første Barn begravnes i 1671. Hustruens Navn kendes ikke, muligt har det været *Birgitte*, da hendes ældste Sønne datter fik dette Navn. Anden Gang blev Jesper Olufsen, da han vel var over de 60 Aar, 2. Nov. 1691 indviet til Ægteskab med *Else Christensdatter*. Hans første Hustru er sikkert død kort forinden, men Begravelsen mangler paa den Tid i Undløse Kirkebog. Deres Børn var:

1. *Et Drengbarn* begravet 9. Søndag efter Trinitatis (20. Aug.) 1671, hvorfor Kirken fik 20 Skilling.
2. *Rasmus Jespersen*, født 1672, død 1728, Gaardmand i Undløse, se IV, a.
3. *Mette Jespersdatter*, døbt 6. Søndag efter Trinitatis (26. Juli) 1674. Hun var født paa Kongsdals Gaards Grund, død eller kommet hjemmefra før 1688¹⁾.

¹⁾ Dette Aar nævnes det udtrykkelig, at der kun er 2 Børn i Mandtal over Kop- og Ildsted Skatten ^{11/3} og ^{11/6} 1688. (1. sjæll. Reg.s Penge- og Kornregnskab 1688).

4. *Anders Jespersson*, født 1677, se IV, b.

5. *Et dødfødt Drengbarn*, begravet 8. Maj 1682 i Undløse. Atter fik Kirken 20 Skilling.

III, b.

Lauritz Olufsson (Lars Olsen) (se II, 4), Søn af Oluf Andersen og Anna Larsdatter, døbt 4. Søndag efter Trinitatis (25. Juni) 1648 i Undløse. Han boede og døde paa en Ryttergaard i Ulkestrup i Undløse Sogn, hvor han Dominica Remiscere (19. Feb.) 1676 havde holdt Bryllup med en Enke¹⁾ *Karen Nielsdatter*, der overlevede ham. 4. Juli 1695 blev der holdt Skifte og Deling²⁾ efter Lauritz Olufsson mellem hans efterladte Kone og den salig Mands 4 Børn: Jens Larsen 19 Aar, Anders Larsen 10 Aar, Knud Larsen 4 Aar og Johanne Larsdatter 15 Aar, paa hvis Vegne deres Farbrødre *Lauge Olszen*, *Jesper Olszen* og *Christen Olszen*, samtlige i Undløse, var til Stede, ligesom Enkens Broder *Olluff Nielszen* i Torntved, der var hendes Lavværge.

Gaarden bestod af 4 Længer: Stuelængen, Østerlængen, Sønderlængen, i hvilken Rytterens Stue var, og Vesterlængen. Besætningen var god. Der fandtes af „Bæster“ (Heste): En brun Hest, 19 Aar (7 Dl.), en brunstjernet Hest (12 Dl.), en sortstjernet Hest (14 Dl.), en sort Hoppe, 10 Aar (7 Dl.), en sort Hoppe, 14 Aar (6 Dl.), en gammel udygtig brun Hoppe (2 Dl.), en gl. sodet³⁾, som intet duer (1 Mk. 4 Sk.), en sortbrun Fole, 2 Aar (5 Dl.), en rødstjernet Fole, 2 Aar (5 Dl.), en rødblisset Horsplag (5 Dl.), en sortbrun Horsplag (5 Dl.). Af Kvæg var der 2 brunhjelmede Køer (16 Dl.), 2 rødhjelmede Køer (à 6 Dl.), 2 sorthjelmede Køer (à 6 Dl.), en blaa Ko (7 Dl.), en sorthjelmed Ko (5 Dl.), en sortskjoldet Ko (6 Dl.), en sorthjelmed Ko (6 Dl.), 2 Stude, nemlig en rød og en sorthjelmed, 5 Aar (18 Dl.), 2 Stude, en sort og en rød, 2 Aar (6 Dl.), en sorthjelmed Kvie, 2. Aar (2 Dl.), en brunhjelmed Studl.⁴⁾, 2. Aar (2 Dl.), en sorthjelmed Kvie i 2. Aar (2 Dl.), en sortgrimet Kvie⁵⁾ (2 Dl.), en rødhjelmed Fjor Kvie (1 Dl.), 3 Stk. Kalve Studlinger (3 Dl.), 3 Kvie Kalve (2 Dl. 2 Mk.), af Faar og Svin var der desuden 14 Svin à 3 Mk., 6 Svin à 2 Mk., 8 Grise à 8 Sk., 12 Faar à 1 Dl., 6 Lam à 1½ Mk. og 6 gamle Gæs med 10 Gæslinger à 1½ Mk. (2 Dl. 1 Mk.), endelig var der 4 Bistader, der vurderedes til 1 Dl. Stykket.

Stuehuset bestod af Stuen, Stuekammeret, Pige kammeret, Dreng ekammeret og Stegerset. I Stuen var der et Fyrrebord, 3 Stole og forskellige Bænke, med

¹⁾ Hun havde en Søn Niels Jenssøn, der blev begravet 10. Juni 1682. ²⁾ Skifteprotokol 1694—1703 for Ryttergodset under Brigader Rantzaus Regiment, fol. 183 b. ³⁾ En Hest med smudsig, brun Farve. ⁴⁾ Studling, ung Stud. ⁵⁾ Et Kreatur, der har hvidt Hoved med sorte Pletter og Kroppen af en anden Farve.

Bænkedyner og Hynder samt et Vraaskab¹⁾. Det var Familiens Opholdsrum og havde Husets eneste Jernkakkellovn. Her havde ogsaa Gæssene deres Plads, naar de var inden Døre, i en Gaasebænk med 5 Rum. Stuekammeret var Soveværelset, hvor der fandtes et Par Sengesteder, et Par Fyrreborde og Bænke samt rigeligt med Sengetøj. Her havde ogsaa Øllet sin Plads.

I Gaarden fandtes 3 Vogne, en Plov, en Harve og en Skærekiste med Kniv. Der holdtes to Tjenestefolk Peder Clemmendszen og Mette Jensdatter.

Enken forbeholdt sig 30 Dl. til sin Begravelse, og efter at de andre sædvanlige Fradrag var gjort, blev der tilbage til Deling 209 Dl., 2 Mark og 1 Sk., af Boet, der ialt var vurderet til 377 Dl., saaledes at en Broderlod blev paa 29 Dl., 3 Mk. og 13^{1/7} Sk., og en Søsterlod det halve eller 14 Dl., 3 Mk. og 14^{4/7} Sk. Moderen fik Lov af Formynderen uden at svare Rente at beholde Børnenes Arv hos sig, „saalænge hun det tilbørlig forestaar, at ingen Skade i nogen Maade er at forvente“, Sønnerne Anders' og Knuds, „indtil de blive deres fulde 15 Aar, at de selv Klæde og Føde kan fortjene“. Imidlertid lover hun „dennem med Klæde og Føde samt kristelig Optugtelse at forsørge, som hun for Gud og Øvrighed agter at ansvare“, men for de to Børns Vedkommende, der var over 15 Aar, svarer hun Rente af deres Arvepart. Desuden tilkommer samme Børn, som dem arveligen er tilfalden efter deres salig Farmoder Anna Oluf Anderssøns i Undløse, og som deres Farbroder Christen Olssen i Undløse som Formynder har taget til sig, 21 Dl., 1 Mk. og 1 Sk. eller paa en Broderlod 6 Dl., 3 Mk. og paa en Søsterlod 3 Dl., 4 Sk. Børnene var:

1. *Jens Lauritzsøn (Larsen)*, døbt Palmesøndag (8. April) 1677 i Undløse. Han var født paa Ryttergodset og levede 1695.

2. *Johanne Lauritzdatter (Johanne Larsdatter)*, født paa Ryttergodset, døbt die Coena (17. April) 1679 i Undløse, levede 1695, gift Dominica Invocavit (26. Feb.) 1699 i Undløse med unge *Peder Nielssøn* af Ulkestrup²⁾.

3. *Anne Ollufsdatter (!)*, døbt Dominica Iudica (20. Marts) 1681 i Undløse, begravet dær 6. Maj 1682.

4. *Niels Lauritzsøn*, døbt 20. Juni 1683 i Undløse og opkaldt efter den Aaret i Forvejen begravede Halvbroder, begr. 7. Maj 1684 i Undløse.

5. *Anders Lauritzsøn*, døbt Johs. den Døbers Dag (24. Juni) 1684, levede 1695.

6. *Knud Lauritzsøn (Larsen)*, døbt 3. Søndag efter Nytaar (25. Jan.) 1691 i Undløse, levede 1695.

¹⁾ Vægskab. ²⁾ Deres Datter Mette, født paa Ryttergodset, døbt 13. Okt. 1700 i Undløse. Blandt hendes Faddere var Niels Jespersen i Tømmerup, Lucie Lauge Olssøns og Maren Rasmus Jespersens.

III, c.

Christen Olluffssøn (Christen Olsen) (se II, 5), Oluf Andersens 4. Søn, blev døbt Palmesøndag (23. Marts) 1651. Han synes at have været den livligste af Brødrene og hans Familieforhold var ret indviklede. 4. Søndag i Advent (20. Dec.) 1691 udstod Christen Olufssøn og *Anna Andersdatter* Kirkens Disciplin for Lejermaal med hinanden „etiam in gradu vetito“ (endog i forbudt Grad), idet de var Næstsøskendebørn. De opnaaede dog Bevilling til Ægteskab, som fandt Sted 18. April 1694. Ved den Lejlighed erfarer vi, at hun bar Tilnavnet Kiøge, og hendes Fader maa vel derfor have opholdt sig i denne By. Hun fødte ham endnu et Barn og døde efter et kortvarigt Ægteskab. Ved Skiftet efter hende 21. April 1695 tilfaldt der Datteren 10 Sletdaler. Brigader Johan Rantzau havde i Kancelliet faaet udvirket Tilladelse til deres Ægteskab. Christen Olsen giftede sig nu ¹⁾ med Skovfoged i Torbenfeld (Frydendal) Mads Madsens Datter *Kirstine Madsdatter*, men deres Ægteskab, der var barnløst, blev ulykkeligt, og det kom til Proces imellem dem, i hvilken Anledning Sognepræsten Mag. Frederik Dreyer rejste til København paa Christen Olsens Vegne. I April 1696 rømte Konen bort, og hun mentes ved Skiftet efter ham 31. Juli samme Aar at opholde sig i Jylland. Efter hans Død stod hans Tjenestepige Kirsten Nielsdatter 7. Søndag efter Trinitatis 1696 aabenbar Skrifte for Lejermaal med Salig Christen Olovson. Barnet, der var avlet paa Ryttergodset, men født paa Kongsdal Gods, døbt 13. Okt. 1696 i Undløse med hans Fornavn Christen.

Om det er disse Genvordigheder, i hvilke Christen Olsen jo ikke kan siges at have været uden Skyld, der har fremskyndet hans Død, vides ikke, han blev i hvert Fald kun 45 Aar gammel, og 31. Juli 1696 holdtes der Skifte efter ham ²⁾. Hans Ryttergaard synes at have været vel ved Magt. Foruden af Rytterhuset bestod den af Stuelængen, Østerlængen, Sønderlængen og Vesterlængen. Baade Gaard, der var en fuld Ryttergaard, og Besætning var større end Brødrenes. Bæsterne var en brun Hest, 9 Aar (vurderet til 20 Dl.), en sortebrun Hest, 9 Aar (15 Dl.), en „sortsnopped“ ³⁾ Hest, 5 Aar (14 Dl.), en gl. brun Hest, 20 Aar (7 Dl.), en sort Hoppe, 5 Aar (13 Dl.), en brun Hoppe, 4 Aar (11 Dl.), 2 brune Hopper, 11 Aar (16 Dl.). Af Kvæg var der en sortskjoldet og en blodrød Stud, 5 Aar (18 Dl.), en blakhjelmed Ko, 7 Aar (9 Dl.), en rødstjernet Ko, 4 Aar (9 Dl.), en sortstjernet Ko, 12 Aar (7 Dl.), en ravnsort Ko, 7 Aar (8 Dl.),

¹⁾ Vielsen er ikke sket i Undløse, men har rimeligvis fundet Sted i Frydendal, hvis Kirkebog først begynder 1720. ²⁾ Skifteprotokol 1694—1703 for Ryttergodset under Brigader Joh. Rantzaus Reg. ³⁾ sortsnuppet ☉: med hvid Streg paa Snuden.

en rød Ko, 15 Aar (7 Dl.) en „blechdraget“¹⁾ Ko, 14 Aar (6 Dl.), en ravnsort Ko, 16 Aar (6 Dl.), en brunhjelmed Ko, 13 Aar (8 Dl.), en sorthjelmed Ko, 14 Aar (6 Dl., 2 Mark), en ravnsort og en sorthjelmed Kvie-Fjorkalv (5 Dl.), en brun Tyrekalv (2 Dl.), 4 „spee“²⁾ Kalve (4 Dl.), 7 Faar (à 5 Mark = 8 Dl., 3 Mark) 3 Lam (à 2½ Mark = 1 Dl., 3 Mark, 8 Sk.), 10 unge Svin (à 5 Mark = 12 Dl., 2 Mark), 8 Pattegrise (à 12 Sk. = 1 Dl., 2 Mark), 2 Bistader (à 6 Mark = 3 Dl.), 6 gl. Gæs og en Gasse (à 1½ Mark = 2 Dl., 1 Mark), 19 unge (à 1 Ort = 2 Dl., 2 Sk.). Stuehuset bestod af Stuen, Korsstuen³⁾, Kælderammeret, Køkkenet, Drengeskammeret og Mælkekammeret. Boets eneste Værdigenstand var et Sølvbæger, der vejede 3 Lød og vurderedes til 2 Dl. og 1 Mark. Paa sit yderste havde Christen Olsen bortgivet sine Gangklæder til sine Brødre Lave og Jesper, der nævnes under Skiftet. Hans Begravelse kostede 12 Dl., hvori var indbefattet Ligkisten, Ringning med Klokkerne, Degnen (sikkert for at forfatte og oplæse „Testamentet“ med den afdødes Personalía) og endelig en Tønde Øl til By-mændene, som bar Liget. I Skiftet omtales Skiftet efter Broderen Lars Olsens Børn og deres Farfader Ole Andersen i Undløse. Børn:

1. *Kirsten Christensdatter*, født 1691 (før 4. Søndag i Advent), levede 1696, muligt den Kirsten Christensdatter, der 4. Søndag efter Paaske 1717 ægter *Jens Larsson*.

2. *Knud Christensen*, døbt 13. Søndag efter Trinitatis 1694, rimeligvis død spæd, i hvert Fald før Moderen 1695.

IV, a.

Rasmus Jespersøn (se III, a, 2), Søn af Jesper Olufssøn, døbt 12. Søndag efter Trinitatis (25. Aug.) 1672 i Undløse under Kongsdal Gods.

24 Aar gammel fæstede han (mellem 1. Juli 1696 og 1. Januar 1697⁴⁾) en Ryttergaard under Johan Rantzaus Regiment. Hans Rytter var 1703 en Dragon Christen Anderssøn paa 22 Aar, der efter Navnet at dømme har været dansk. Omtrent samtidig har Rasmus Jespersøn indgaaet Ægteskab. Han blev trolovet Torsdag den 22. Okt. 1696 i Flinterup og viet i samme Kirke Dominica post Circumcis. (3. Jan.) 1697 med Hans Christenssøns Steddatter *Maren Pedersdatter*, der var født 1676 og døbt Dominica post Circumcisionem Domini (8. Jan.) i Flinterup som Datter af Bofolk Peder Jenszøn og Kirstin Bertelsdatter. Da hun var 3 Aar gammel, mistede hun sin Fader, der blev begravet 22. Nov. 1678 i Flin-

¹⁾ blakdraget ∅: graa med hvid Stribe langs Ryggen. ²⁾ Spæde. ³⁾ En Stue, der gaar paa tværs af en anden.

⁴⁾ Præstemandtallene.

terup og 6. Søndag efter Trinitatis (27. Juli) 1679 ægtede Moderen Hans Christensen, hos hvem hun altsaa blev opdraget.

Rasmus Jesperssøn og hans Hustru fik 10 Børn. I Begyndelsen af 1718 blev Ryttergodset afhændet, og Rasmus Jesperssøns Gaard blev solgt, rimeligvis er han kommet ind under Kongsdals Gods¹⁾. Hans Hustru døde ved Nytaarstid 1727 og blev begravet 2. Januar 1727. Hun blev saaledes kun godt 50 Aar gammel. Rasmus Jesperssøn overlevede kun sin Kone i halvandet Aar. Han blev begravet 13. Juli 1728 og blev kun 55 Aar gammel. Flere af hans Børn holdes over Daaben af Farbroderens Hustru „Lucie Laves“, og et Par Gange var ogsaa Farfaderen Jesper Olufssøn Fadder, i 1707 benævnes han udtrykkelig Farfader, og ved samme Lejlighed er ogsaa Maren Pedersdatters Broder Peder Pedersen af Flinterup Fadder.

Rasmus Jesperssøns Underskrift (R. I. S.) findes i Undløse Kirkebog ved en Trolovelse 13. Okt. 1726, han synes iøvrigt at have stilet opad, naar Lucie ikke bærer Børnene, er det som Regel Præstekonen, der gør det.

Børnene var²⁾:

1. *Birgitte Rasmusdatter*, født paa Ryttergodset, døbt 16. Søndag efter Trinitatis (9. Okt.) 1698 i Undløse, Præstens Hustru Margrethe bar hende, sikkert opkaldt efter Farmoderen og død før Søsteren af samme Navn døbes i 1707.

2. *Peder Rasmussen*, døbt 8. Dec. 1699 i Undløse, født paa Ryttergodset, opkaldt efter Morfaderen, vel død før Broderen af samme Navn døbes i 1713.

3. *Oluf Rasmussen*, døbt Dominica II Advent (5. Dec.) 1700, født paa Ryttergodset, opkaldt efter Præsten, hvis Hustru bar ham.

4. *Maren Rasmusdatter*, døbt Kr. Himmelfartsdag 1702, født paa Ryttergodset.

5. *Citzel Rasmusdatter*, døbt Nytaarsdag 1705 i Undløse. En Sitze Rasmusdatter troloves 20. Søndag efter Trinitatis 1728 i Undløse med *Peder Nielsen*.

6. *Birgitte Rasmusdatter*, døbt 22. Søndag efter Trinitatis 1707 i Undløse. Hendes Farfader Jesper Olufssøn er Fadder.

7. *Jesper Rasmussen*, døbt Dominica Oculi (23. Marts) 1710, opkaldt efter Jesper Olufssøn, hans Farfader.

8. *Peder Rasmussen*, døbt 6. Søndag efter Trinitatis (23. Juli) 1713 i Undløse.

9. *Christen Rasmussen (Krag)*, født 1714, død 1783, Gaardmand i Alkestrup, se V.

10. *Anders Rasmussen*, døbt Palmesøndag (21. Marts) 1717 i Undløse.

¹⁾ Skifteprotokollen for Kongsdal begynder først 1790. ²⁾ Hvilke af Børnene, der er døde som smaa, kan ikke ses, da Undløse mangler Begravelser 1703—25, naar undtages et Par Maaneder i 1722.

IV, b.

Anders Jespersøn (se III, a, 4), Jesper Oluffssøns 2. Søn, er døbt 8. Søndag efter Trinitatis (5. Aug.) 1677 i Undløse. Han var født paa Ryttergodset. Ogsaa han kom som 20aarig galt af Sted og blev 24. Søndag efter Trinitatis 1697 absolveret for begangen Lejermaal med Anna Hermansdatter. Senere blev han gift, dog ikke i Undløse, og hans Børn fødtes paa Ryttergodset, saa han har altsaa haft en Gaard dær. Hans Hustru hed *Karen*. Hun nævnes som Fadder 14. Søndag efter Trinitatis 1714. De synes at være død tidligt¹⁾. Deres Børn var:

1. *Oluf Anderssen*, født paa Ryttergodset, døbt Quasimodo geniti (7. April) 1709 i Undløse, baaret af Lucie Laves og med Jesper Olufssøn og Maren Rasmus Jespersøns som Faddere²⁾.

2. *Jesper Anderssen*, født paa Ryttergodset, døbt 6. Søndag efter Trinitatis 1711 i Undløse, baaret af Lucie Laves og med Løjtnant Zirtzou og Rasmus Jespersøn blandt Fadderne.

3. *Christen Anderssen*, døbt 2. Søndag efter Nytaar 1714 i Undløse og født paa Ryttergodset, baaret af Lucie Laves og med Løjtnant Zirtzou og Rasmus Jespersøn blandt Fadderne.

V

Christen Rasmussen (Krag) (se IV, a, 9), Søn af Gaardmand Rasmus Jespersøn og Maren Pedersdatter i Undløse³⁾, hvor han var født paa Ryttergodset og døbt 7. Søndag efter Trinitatis (15. Juli) 1714; han blev baaret til Daaben af Lucie Laves, medens Fadderne var Lave Olszøn, Anders Jespersøn, Erich Pederszøn, Anders Olufssøn og Just Jenssøns Hustru alle ibid.

Han var ikke 13 Aar gammel, da han mistede sin Moder, og i Konfirmationsalderen mistede han ogsaa Faderen. Han kom saa ud at tjene, men om denne tidlige Periode ved vi ellers intet. Ved sit Bryllup var han i Hanerup i Nørre Jernløse Sogn, hvad vi faar at vide af Asminderup Kirkebog 1741:

For Christen Rasmussen af Hanerup og Cidsel Jensdatter af Algestrup Deres Trolovelse og ægtevielse Caverer vi tvende underskrevne, at de baade ere frie for ægteskabs løfte andensteds fra, saa og hinanden ei saa nær paarørende, at de jo med hinanden i ægtestand kunde indtræde, til vittirlighed under vore hender

Dnica 22 p(ost) Tr(initatis) trolovede
d. 11te Dec. ægtev(iede)

Jens Kragerup
Mads Laurson

Asminderup, d. 29. Octobr. 1741.

¹⁾ Undløse Kirkebog mangler Begravelser 1703—26. ²⁾ Undløse Kirkebog mangler Vielser 1735—54.

³⁾ Allerede i Jens Jespersen: Den Jespersen'ske Families Stamtavle (1888) siges det, at Christen Rasmussen var fra Undløse.

at gifte sig igen, som det var Skik og Brug paa Landet, foretrak Jens Kragerup at lade Datteren staa for Styret, og en Uge efter Hustruens Død blev Datteren trolovet.

Jens Kragerup har muligt været svagelig, thi han nævnes mærkelig nok ikke som Fadder ved nogen af sine Børnebørns Daab, og han blev dog i Alkestrup og i Sognet, hvor han blev begravet 5. Sept. 1758.

Christen Rasmussens Kone døde i 1771 og før 2. Juli, da der holdtes Skifte¹⁾ efter hende; hvor gammel hun var, kan ikke oplyses²⁾, men siden hun blev gift 1741, har hun vel været i 50erne.

Eftersom Christen Rasmussen tog Navnet Krag i Arv efter Svigerfaderen, har han vistnok ogsaa overtaget dennes Gaard i Alkestrup; efter sin Hustrus Død forblev han ugift og blev begravet 2. Søndag i Advent (7. Dec.) 1783. Af Skiftet efter Hustruen faar vi lidt Begreb om deres Forhold:

„Anno 1771 Tiirsdagen dend 2^{den} Julij mødte Hr. Forvalter Rosted med Lorentz Juel paa Bidstrupgaard hos Gaardmand Christen Rasmussen Krag i Alchestrop for sammesteds at registere og lade vurdere til nærmere paafølgende Skifte og Deling efter hans afgangne Hustru Sidsel Jensdatter og det imellem Enkemanden paa den ene og hans med den sal. Kone avlede Børn paa den anden Side“, hvilke navngives saaledes: en Søn Rasmus, 36 Aar gl. (maa være en Fejlskrift, han var 29 Aar), Jens, 25 Aar gl., Jesper 20 Aar, Anders 18 Aar og Bodel 16 Aar. Paa disse Børns Vegne var Faderen til Stede. Til Vidner og Vurderingsmænd blev brugt Hans Jensen Bondefoged af Baarop og Anders Jensen, Gaardmand her i Byen, hvor da passerede saaledes:

1. *Boens Indgjeld og Formue.* Beløb efter Vurderingen ved Skiftetbrevet, som for Vidtløftigheds Skyld ufornöden her at inddrage, den Summa 233 Rdl. 2 Mark 4 Sk.

Derimod anføres for det:

2. *Boens Udgjeld og Besværing:*

1. Gaardfæld (Gaardens Brøstfældighed) som af de 2de Vurderingsmænd blev ansat		
Stuelænge er 11 Fag à 14 Mk.	25 Rdl.	4 Mk.
Østerlænge er 15 Fag à 8 Mk.	20 —	„ —
Søndrelænge er 17 Fag à 2 Rdl.	34 —	„ —
Vestrelænge 13 Fag à 1 Rdl.	13 —	„ —
	92 —	4 —
Et Tørv Hus af 4 Fag à 1 Rdl.	4 —	„ —
Bagerovnen og Skaarstenene	5 —	„ —
	101 Rdl.	4 Mk.

¹⁾ Bidstrups Gods Skifteprotokol 1760—72, fol. 423 b. ²⁾ Asminderup Kirkebog begynder først 1737.

Besætningen efter Forordningen og Stædets Hartkorns Beskaffenhed

1 beslagen Vogn	20 Rdl.
10 Plov Bæster à 10 Rdl.	100 „
1 Par Vogn-Heste à 20 Rdl.	40 „
Plov, Harve og Tromle	10 „
	170 Rdl.

3. Kongelige Skatter rester

April Qvartal.	3 Rdl. 1 Mk. 5 Sk.
Juli „	4 — „ — 2 —
	7 Rdl. 1 Mk. 7 Sk.

4. Begravelsens Omkostning ville Enkemanden ey have Boet tillast

5. Dette Skiftes Bekostning med Tinglysning og videre anføres for 6 Rdl.

Summa Udgjeld 284 Rdl. 5 Mk. 7 Sk.

Naar foretages Likvidation bliver Udgjelden højere end Indgjelden 51 Rdl. 3 Mk. 5 Sk. følgelig bliver ingen Arv hverken til Faderen eller Børnene. Men Enkemanden deklarerede (i Vurderingen i originali er Datteren givet en Seng med Klæder) at holde Gaarden fremdeles i lovforsvarlig Stand, altsaa blev det beskrevne ham overleveret. Datum Skiftestædet ut supra.

Paa egne og mine Børns Vegne:

Christen C: R S: K: Rasmussen Krag.

Paa m(in) Hr. Principals Vegne:

L: J: Juel.

Som Vidner og Vurderingmænd:

Hans Jensen.

Anders A: I: S: Jensen.

Deres Børn var:

1. *Rasmus Christensen*, født 1742, død 1820, Sognefoged og Gaardmand i Alkestrup under Bidstrupgaards Gods, se VI, a.

2. *Bodil Christensdatter*, døbt 15. Søndag efter Trinitatis 1743. Hun er efter al Sandsynlighed død inden Søsteren af samme Navn døbes i 1754, men Sognepræsten har glemt at indføre hendes Begravelse i Asminderup Kirkebog.

3. *Jens Christensen*, født 1746, død 1821, Sognefoged og Gaardmand i Sonnerup, se VI, b.

4. *Jesper Christensen*, født 1749, død 1826, Gaardmand i Hanerup i Nørre Jernløse, se VI, c.

5. *Anders Christensen*, født 1752, død 1787, Gaardmand i Alkestrup i Asminderup Sogn, se VI, d.

6. *Bodil Christensdatter*, døbt 9. Søndag efter Trinitatis (11. Aug.) 1754 i Asminderup. Hun blev 25. Juli 1776 indskreven med sin Fader Christen Ras-

mussen og Broder Rasmus Christensen som Forlovere til Ægteskab med *Peder Sørensen* af Borup i Søstrup Sogn, og 28. Juli samme Aar fandt Brylluppet Sted. Peder Sørensen var Gaardmand i Borup i Søstrup Sogn, omtrent 1780 blev han tillige Sognefoged. Bodil fødte ham 4 Børn¹⁾, men efter en Tid lang at have skrantet, gik hun til Sengs og laa i 7 Uger, inden hun døde. Dødsaaarsagen blev angivet som „Apopleksi“. Hun blev begravet 29. Okt. 1784 og var kun 30 Aar gammel. Sognefogden giftede sig igen med Ane Larsdatter, med hvem han ogsaa fik Børn, og døde 26. Feb. 1817, 75 Aar gammel, i Borup.

VI, a.

Rasmus Christensen, (se V, 1), Søn af Gaardmand Christen Rasmussen (Krag) og Cidzel Jensdatter, døbt 11. Søndag efter Trinitatis (5. Aug.) 1742 i Asminderup. Han var kun 20 Aar, da han blev gift, men ligesom sine Søkende stor og stærk. I Asminderup Kirkebog læses:

The image shows a close-up of a handwritten document, likely a church record. It features two distinct signatures in cursive script. The first signature reads 'Christen Rasmussen af Algestrup' and the second reads 'Peder Jensen af Ejlestrup'. The paper is aged and slightly yellowed.

Christen Rasmussens og Peder Jensens Underskrifter

At Rasmus Christensen af Algestrup og *Kirsten Pedersdaatter* af Ejlestrup begge er frie for ægteskabs Løfte andendstedts fra, hinanden icke heller saa nær paarørende, at de jo udi ægteskab med hinanden kand indlades forsickrer vi tvende underskrevne og love at holde velædle Hr. Brinch i Asminderup frie for ald den tiltale, som hannem kunde møde, under vore Hænder

Asminderup, d. 12. Jun: 1762.
Troloved Dom. 1ma (post) Trin.
ægte-viede Dom: 16. p. Trinit: (26. Sept).

Christen Rasmussen,
af Algestrup.
Peder Jensen,
af Ejlestrup.

Begge Fædrene er Forlovere. Rasmus Christensen fik en Gaard i Alkestrup under Bidstrup Gods i Fæste og blev tillige Sognefoged. Hans Underskrift findes i Asminderup Kirkebog 1780—96, fol. 31 og fol. 72 samt i Benløse Kirkebog 1805—14, fol. 303. Han døde som Aftægtsmand 8. Dec. 1820 i sit 79. Aar

¹⁾ Børnene var: 1. Søren, døbt 17. Aug. 1777, begr. 14. Sept. 1777, 4 Uger gl. 2. Zidsel, døbt 18. Juli 1779. 3. Marie, døbt 11. Nov. 1781, begr. 3. Søndag i Advent (16. Dec.) 1781. 4. Marie, døbt 8. Dec. 1782. Alle i Søstrup. En af Døtrene blev efter den Jespersen'ske Stamtavle gift i Kirke Eskildstrup med Søren Pedersen.

il Christensdatter af Alkestrup
 Andes Gaard, sin anden Eder Gulds
 og Sølv og sin anden Gaard
 Andes Forsusning og Lønn at seer
 i den Tietalen, som som kunde
 Christen Rasmussen
 Rasmus Christensen

Christen Rasmussens og Rasmus Christensens Underskrifter

1764 blev Rasmus Christensens Datter af Vallestrup begravet.

2. *Jens Rasmussen*, døbt 17. Søndag efter Trinitatis 1764 i Asminderup, Gaardejer i Baarup, død 21. Maj 1820 i Baarup i Eskildstrup Sogn¹⁾).

3. *Karen Rasmusdatter*, døbt 20. Søndag efter Trinitatis 1770 i Asminderup. Da hun var bleven voksen, kom hun ud at tjene. 22 Aar gammel tjente hun i Holbæk, men her gik det hende galt. Hun fik en Datter, der blev født i Holbæk, men ganske spæd kom til hendes Forældre i Alkestrup, hvor hun døde 10 Uger gammel 16. Okt. og blev begravet 19. Okt. 1793. Hendes Navn var Christine Louise. 2 Aar senere blev Karen Rasmusdatter gift med en 42aarig Enkemand *Gregers* (kaldet *Greis*) *Nielsen*, der var Sognefoged og Gaardmand i Benløse ved Ringsted. De blev trolovede 31. Juli 1795 i Asminderup knap et halvt Aar efter, at han havde mistet sin første Kone, der var bleven begravet, 39 Aar gammel, 4. Marts 1795 i Benløse. Greis Nielsen blev kun 53 Aar gammel. Han døde 16. Okt. 1806 og maa have været en anset Mand, siden man ved Begravelsen 22. Okt. ringede over ham uden Betaling. Et halvt Aar efter blev der 4. April 1807 i Benløse Tillysning mellem den 37aarige Enke Karen Rasmusdatter og Ungkarl *Jens Jensen* af Assenløse i Daastrup Sogn ved Roskilde, og 12. Dec. 1807 blev de viede af Kapellanen Petersen i Benløse. Ogsaa sin anden Mand, der overtog hendes Gaard i Benløse, overlevede hun. Han døde allerede 20. Maj 1815, og hun sad nu Enke, indtil hun døde som Aftægtskone over 70 Aar gammel 24. Juni 1841 i Benløse.

¹⁾ Ikke Skifte i Merløse Herreds Skifteprotokol eller i Aastrup Gods Skifteprotokol.

i Alkestrup. Sin Hustru havde han allerede mistet 25. Feb. 1801. Hun blev kun 57 Aar gammel og blev begravet 4. Marts. Børn:

1. *Karen*, døbt 6. Søndag efter Trinitatis 1763 i Asminderup. Hun maa være død, før Søsteren af samme Navn døbes i 1770, og det er vistnok hende, der menes, naar der i Asminderup Kirkebog staar, at 5. Søndag efter Trinitatis

4. *Peder Rasmussen*, født 1774, død 1845, Gaardmand i Alkestrup, se VII, a.

5. *Cidse (Sidse) Rasmusdatter*, døbt Dominica Sexagesima (2. Feb.) 1777 i Asminderup. 27 Aar gammel blev hun 6. Jan. 1804 indskreven til Kopulation med Ungkarl *Tønne (Tønne) Poulsen*, der tjente Præsteenken Madame Bruun i Urløse, selv var hun hjemme hos sin Fader, og de blev viede 19. Okt. samme Aar i Asminderup. Naar det trak saa længe ud med Brylluppet, skyldtes det, at Poulsen var „fraværende i Kongens Tjeneste“ (indkaldt til Militærtjeneste). Imidlertid havde Cidse hjemme hos Faderen 5. Feb. 1804 født en Datter, som blev hjemmedøbt af Præsten 7. Feb. med Navnet Kirsten og fremstillet 2. Paa-skedag. 22. Okt. 1805 fik de Datteren Anne. Faderen nævnes da som Husmand paa Alkestrup Mark, men 1806 er Tønne Poulsen Gaardmand i Mogenstrup, Sønder Jernløse Sogn. Her fik de endnu 4 Børn¹⁾. Tønne Poulsen indebrændte 16. April 1815 ved en Ildebrand hos Gaardmand Peder Larsen i Mogenstrup, og Sidse Rasmusdatter giftede sig paany 1. Dec. 1815 i S. Jernløse med Ungkarl *Christen Jensen* fra Nørre Vallingerød. Hun var da 38 Aar, men angiver at være 33 for at komme paa Alder med sin Mand, der var 34 Aar. Hun overlevede ogsaa sin anden Mand, der døde som Gaardfæster i Mogenstrup, 58 Aar gammel, 28. Juli 1838, og hun blev nu siddende som Enke til sin Død, der indtraf 23. April 1852 i Mogenstrup, da hun var 75 Aar gammel. I sit andet Ægteskab fik hun kun en Søn Jens Christensen (født 28. Juni 1816).

VI, b.

Jens Christensen (se V, 3), Søn af Christen Rasmussen (Krag) og Cidse Jensdatter, blev døbt Fastelavns Søndag (20. Feb.) 1746 i Asminderup. Han blev ogsaa kaldet Jens Krag. Han var den største af Børnene og ogsaa den mærkeligste, havde Ord for Snildhed og var i Besiddelse af usædvanlige Kræfter. Da han var 26 Aar gammel, giftede han sig 11. Juli 1772 i Sonnerup med Enken *Mette Marie Christensdatter*. I Begyndelsen af sit Ægteskab var Jens Christensen Inderste (sad til Leje) i Vintermølle, men allerede i 1794 nævnes han som Sognefoged i Sonnerup, og fra 1805 (Forligsforpagtningskontrakt af 15. Juni) havde han for 60 Aar fæstet sin hidtil beboede Gaard i Sonnerup i Arvefæste. Han døde af Alderdom 9. Juni 1821, 75 Aar gammel. Gaarden havde han testamenteret til sin Dattersøn, der var opkaldt efter ham. Hans Hustru Mette Marie Christensdatter var død 6 Aar forud 6. Feb. 1815 i Sonnerup. Indbo og Løsøre vur-

¹⁾ Karen 16. Feb. 1808, Bodil 6. Maj 1810, Ane Cathrine 3. Sept. 1812 og Tønne Poulsen Tønnesen 17. Juni 1815.

Jens Christensen:
 Peter Christensen
 Peter Christensen

Jens Christensens Underskrift

deredes til 2908 Rbd., 4 Mark og 13 Skilling, men ved Decision afsagt 11. Marts 1817 og stadfættet ved Lands-overrettsdom af 16. Feb. 1818¹⁾ blev Enkemanden kendt berettiget til at beholde Indbo og Løsøre mod at tilsvare de derpaa satte Vurderingssummer. Halvde-

len af Boet tilfaldt ham med 1087 Rbd. og 14^{1/2} Skilling, den anden Halvdel deltes i Broder- og Søster-Lodder, de første paa 309 Rbd. og 5^{3/7} Skilling, de sidste paa 154 Rbd., 3 Mark og 2^{6/7} Skilling²⁾). Gaarden bestod af 4 Længer: Stuehuset, vestre Længe, der indeholdt Laden og Loen, søndre Længe og østre Længe. Stuehuset bestod af Dagligstuen, Korsstuen, den gamle Stue, Ølkælder, Køkken, Bryggers, den liden Stue, Karlekammeret og Forstuen. Af Sølvtoj var der et Lerkrus med Sølvlaag, 6 Sølvspiseskeer og 6 ældre Sølvspiseskeer samt 3 Sølvkeer. Den afdøde havde været pynteligt klædt. Hun bar en ternet Hætte med grønne Silkebaand, lyseblaa Silkekaabe og et grønstribet Hvergarnsskørt eller et rødt og grønstribet Hvergarnsskørt, dertil enten en grøn Silkedamaskestrøje, en blommet Kattunstrøje eller en hvid Kipperstrøje³⁾). Til andre Tider bar hun en sort Kjortel, en brun Kattunstrøje, en stribet „Hvergarnsbolle med røde Demer“, en blaa Kaabe med Sølvhager, et grønt Hvergarnsskørt, et brunt gammelt uldent Damaskesskørt, en grøn Hvergarnstrøje, et grønt Hvergarnsskørt og blaa Strømper. Sognefogden var Jæger og havde to Bøsser og et Krudthorn, han var ogsaa læsekyndig og havde et helt lille Bibliotek, naturligvis baade Bibel, Huspostil, en bibelsk Historie og en Salmebog, endvidere de fem Mosebøger og Rambuchs Betragt-

¹⁾ Lands-, Over- samt Hof- og Stadsrettens Domsprotokol, A XXVIII, fol. 283. ²⁾ Trudsholms Skifteprotokol 1784—1843, fol. 326. ³⁾ Tøj, der er vævet saaledes, at Bindingen for hver Islættraad gaar en Kædetraad frem, hvorved den danner skraa Striber.

ninger over Christi Lidelse og Død. Som Lovens Haandhæver havde han ogsaa Den danske Lovbog, derimod var Den danske Bondes Pligter og Rettigheder en Bog, han havde laant af Lars Jørgensen i Sonnerup. Landbruget studerede han teoretisk ved Hjælp af Assessor Zeuthens Skrift om Agerdyrkning. I Gaarden var der 26 Bistader (à 8 Rbd. og 2 Mark), 6 Fjerdingaarsgrise (à 6 Rbd.) 28 Ællinger og 2 Ænder (15 Rbd.), en Gase, to Gæs og 15 Gæslinger (45 Rbd.), 11 Høns (5 Rbd. og 3 Mark) og 14 Kyllinger (2 Rbd. og 2 Mark). I øvrigt bestod Besætningen af en Væder og 12 Faar (à 10 Rbd.), 5 Lam (à 8 Rbd.), en blakdraget Ko, 4 Aar (40 Rbd.) en blakdraget Ko, 3 Aar (40 Rbd.), en blaadraget Kviekalv, 1 Aar (20 Rbd.), en sortdraget Kviekalv, 1 Aar (20 Rbd.), en hvid Kviekalv, $\frac{1}{4}$ Aar (6 Rbd.), en sortdraget Tyrekalv, $\frac{1}{4}$ Aar (6 Rbd.), en sortdraget Ko, 7 Aar (50 Rbd.), en sortdraget Ko, 12 Aar (40 Rbd.), en hvid Ko, 8 Aar (50 Rbd.), en sortdraget Ko, 12 Aar (30 Rbd.), en blakdraget Ko, 2 Aar (40 Rbd.), en blaadraget Tyr, 2 Aar (50 Rbd.), af Heste var der en brunblisset Hest, 7 Aar, en sortbrun Hest, 10 Aar, en sortblisset Hestplag, 2 Aar, en sortbrun Hoppe, 14 Aar, en sort Hoppe, 3 Aar, en brunblisset Horsplag, 1 Aar, en brun Horsplag, en sort Hest, 18 Aar gammel, en sort Hoppe med et kvart Aar gammelt Føl¹⁾.

Mette Marie Christensdatter havde først været gift med Gaardmand Søren Christiansen i Sonnerup, der var bleven begravet 15. Juni 1771 i Sonnerup, med hvem hun efterlod 4 Børn, der ved hendes Død var: Else Christine Sørensdatter, gift med David Petersen i Alkestrup, Cicilia Sørensdatter, gift med Husmand Jesper Christensen i Hanerup, fhv. Løjtnant Christen Sørensen til Bredeshauge og Daurup, men boende i Farvergade 121 i København, og Vejpikør Georg Philip Sørensen i Nysted²⁾. Af disse 4 Søkende havde David Petersens Hustru først været gift med Jens Christensens Broder Anders Christensen, og Jens Christensen havde saaledes faaet to af sine Steddøtre Else Christine og Cicilia gift med to af sine Brødre Anders Christensen og Jesper Christensen; da Jesper Christensens Hustru Cicilia er Stammoder til den nulevende Familie Jespersen, skal der her fortælles lidt om, hvad man ved om hendes Faders Søren Christiansens Slægt, hovedsagelig efter den gamle Stamtavle.

Geheimeraad Iver Rosenkrantz til Rosenholm, Ridder af Elefanten, der 1735 var gaet af som Oversekretær i danske og tyske Kancelli, Overhofmester hos Kronprinsen og Præsident i Højesteret, købte samme Aar for at være Hoffet nær

¹⁾ Ryegaard og Trudsholms Gods Skifte Registreringsprotokol 1794—1829, fol. 256. ²⁾ Trudsholms Skifteprotokol 1784—1843, fol. 326.

Ryegaard og Egholm i Voldborg Herred¹⁾). Han medbragte fra Jylland en Kammertjener, der hed Christian, nogle sagde, det var hans naturlige Søn, han viste ham i hvert Fald særlig Begunstigelse, skænkede ham en Gaard i Kirke Sonnerup fri for Afgift og Hoveriet bestod i, at han to Gange om Ugen skulde møde til Taffel paa Ryegaard, ridende paa en graatavlet Hoppe, som Rosenkrantz ogsaa havde foræret ham. Han førte vistnok Tilnavnet Grøntofte. I hvert Fald bar hans Datter Elisabeth dette Tilnavn. Hun, der var Enke efter en Bærentzen, blev i 1775 gift med Ole Isaksen Liwyn fra Christiania, der 1771 var bleven Sognepræst i Ørsted og Daastrup²⁾). Fra hende haves skønne Foræringer i Familien af Sølv og endnu findes efter hende japansk Porcelæn af usædvanlig Finhed.

Præstekonens Broder og Kammertjenerens Søn var Jesper Christensens Svi-gerfader Søren Christiansen, der fik Gaarden i Sonnerup, medens Faderen levede. Hans ældste Søn, den senere „virkelige Krigsassessor“ og Godsejer Christen Sørensen vilde ikke gerne lade sig kommandere. Han fik Penge af en Onkel i Vintermølle og købte Svin og Kvæg til Russerne, som den Gang laa i Lejr ved Køge, hvorved han havde en god Fortjeneste. Siden tog han Tjeneste paa Ryegaard, og da Herskabet boede i København, kørte han to Gange ugentlig ind til dem med Fetalje. I den Tid var hans Kammer som en Butik med alle Slags Varer. Derefter blev han gift med en Enke med 5 Børn i Kirkerup, halvanden Mil fra Roskilde, de enedes ikke godt, hvorfor de blev skilt. Hun maatte fraflytte Gaarden, men fik 6000 Rdl. Christen Sørensen tilkøbte sin Ejendom en Nabogaard, som han byggede op, saa han fik en lille Herregaard. 29. Jan. 1812 havde Christen Sørensen derpaa Bryllup i København med Johanne Marie de Stockfleth³⁾), en Datter af Overlandeveysinspektør i Hertugdømmerne, Major Christoffer Stockfleth, der blev adlet 1779, og Cathrine Elisabeth Ulfers. Hun vilde kaldes Frue og fik sin Mand til at gaa ind i Landeværnsbataillonerne (det danske Livregiments annekterede Batailloner), der den Gang blev oprettet, og hvis Officerskorps blev dannet af unge Herremænd og Herremandsønner, som selv havde Raad til at bekoste deres Uddannelse. Christen Sørensen gik Skolen igen- nem og stod Side om Side med Baroner og Grever, som skottede til ham og sagde: „Der gaar Bonden“. Han fik en kostbar Uniform, en Sabel, der var lavet til Christian VII, og avancerede til Premierløjtnant ved det danske Livregiments annekter. Batl. Han købte Rungstedlund og lod Gaarden i Kirkerup bestyre ved en Søster og en Broder til Jens Jespersen, den gamle Stamtavles Forfatter. Saa

¹⁾ Danmarks Adels Aarvog 1910, S. 407. ²⁾ Wibergs Præstehistorie, III, S. 680. ³⁾ Hauch-Fausbøll: Stam-
tavle over Familien Dreyer (Drejer) i Personalhistoriske Samlinger (Genealogisk Tidsskrift), I, S. 399.

kom Krigen 1807. Christen Sørensen blev indkvarteret i Helsingør, en anden Officer, den senere Major Christopher Friderich Dreyer, gjorde Kur til hans smukke Frue og Enden paa Legen blev, at Sørensen 9. Maj 1809 blev separeret og 7. Januar 1812 skilt. Han havde med hende 4 Børn, hvoraf den ældste Søn, der var tunghør, tog Landmaalereksamen, og kom til Jylland for at anlægge nye Veje. Den næste Søn døde som Sømand, desuden var der to ugifte Døtre Cajе og Marie. I denne Periode maatte Sørensen sælge sine Gaarde. Han fik et lille Forspring for sin fraskilte Hustru med et nyt Ægteskab, idet han 25. Jan. 1812 i Tjæreby ægtede Præstedatteren Helena Maria Falch, medens hans fraskilte Hustru og Dreyer først blev forenet 29. Jan. Sin tredje Hustru kaldte Sørensen en Engel og levede et lykkeligt Samliv med hende, der var omtrent 13 Aar yngre end han (hun var døbt i Tjæreby 12. Jan. 1776), men Samlivet blev kun kort, idet hun allerede døde Aaret efter Brylluppet og blev begravet i Bredeshave Skov i Henhold til en kgl. Bevilling af 19. Nov. 1813, som han havde indhentet. Johanne Marie de Stockfleth døde 4. Sept. 1819 i København.¹⁾

Imidlertid havde Sørensen igen købt Gaarde: 1804 Daverup ved Skarrild Sø, endvidere Bredeshave og 1810 Gyldenholm, men Forordningen af 1813 ødelagde ham igen, dog kom han sig atter og købte Kraghslyst og Spanager paa hver sin Side af Landevejen, 1¹/₄ Mil fra København.

Han havde giftet sig for 4. Gang med Christiane Sophie Moldt og døde i København 31. Dec. 1832, 69 Aar gammel. Hans yngre Broder *Philip* havde lært Snedkerhaandværket, været „paa Valsen“ udenlands og i nogle Aar efter sin Hjemkomst beskæftiget i Vejkorpset (Vejpikør i Nysted), inden han tilsidst blev Amts-Vejinspektør paa Lolland; han døde uden at efterlade sig Børn.

Jens Christensen (Krag) og Mette Marie Christensdatters Børn var:

1. *Zidse Jensdatter*, døbt 2. Søndag efter Paaske (25. April) 1773 i Sonnerup. Hun blev 21. Aar gammel 29. Dec. 1794 i Sonnerup gift med en Stedsøn *Rasmus Pedersen* af hendes Faders Stedsøn, den senere Krigsassessor Christen Sørensen, der den Gang boede i Kirkerup, hvor Rasmus Pedersen var født. Efter at Giftermaalet var aftalt, fik Forældrene en Arveforpagtning i Stand for det meget unge Brudepar paa Hovedgaarden Aastrup mellem Roskilde og Holbæk, der som et Stamhus 1744 ved Giftermaal var gaaet over fra Familien Eichel til Højesteretsassessor, senere Konferensraad Caspar Christopher Bartholin. Der blev nu løst Kongebrev for det unge Par — det var mere fornemt — og 29. Dec. 1794 fandt Ægteskabet Sted i Sonnerup med begge Fædrene som Forlovere.

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog 1886, S. 357.

1799 døde Bartholins Søn Etatsraad, Højesteretsassessor Johan Eichel Bartholin, der havde besiddet Stamhuset i 44 Aar, og hans Søn Johan Bartholin Eichel substituerede 1805 i Henhold til kgl. Bevilling af 13. Maj 1803 Stamhuset Aastrup med en Fideikommiskapital paa 90,000 Rdl.¹⁾, men forinden maatte han afkøbe Rasmus Pedersen Arveforpagtningskontrakten for 9000 Rdl. og en Gaard Nyerupgaard paa et Par Bøndergaardes Størrelse til frit Brug i 6 Aar. Da den Tid var gaaet, købte Rasmus Pedersen en Købmandsgaard i Holbæk med Brænderi og tilhørende gode Jorder. Gaarden var Nr. 105 i Smedelundsgade, dertil hørte 22 Tdr. og 3¹/₄ Skp. Land paa Holbæk Ladegaards Marker. Paa Gaarden fik han Skøde 11. Feb. 1807²⁾, og Sælgeren Grosserer Jens Holbek i København, lod 5500 Rdl. blive staaende paa første Prioritet i Gaarden³⁾. Rasmus Pedersen mødte nu 24. Aug. 1807 paa Holbæk Raadstue⁴⁾ og fremviste en Skrivelse fra det kgl. danske Kancelli af 24. Marts 1807, hvorefter han var berettiget til at drive Brændevinsbrænderi i Gaarden paa det Vilkaar, at han ikke drev anden borgerlig Næring, end det ved Forordningen af 1. Feb. 1797 § 368 var tilladt Brændevinsbrænderne, og navnlig ikke holdt Værtshus eller Skænkestue. Han fremlagde tillige en Erklæring fra Holbæk Borgervæbning, at han havde anskaffet den befalede Armatur og aflagde derpaa sin Borgered med oprakte Fingre efter Loven: at være og blive Hans Kongelige Majestæt huld og tro, sin foresatte Øvrighed hørig og lydig og sine Medborgere redelig at omgaas, alt som det sig en redelig og ærlig Borger egner og anstaar, men han fik en udtrykkelig Advarsel om ikke at befatte sig med Værtshushold eller Skænkestue og med Forpligtelse til paa egen Bekostning at lade lægge 3 Favne god, forsvarlig Stenbro paa Holbæk Gader eller Stræder, hvor og naar samme anvises saavel som og uden Ophold at tage sit Borgerskabs Brev beskrevet. Allerede 25. Maj 1808 mødte han igen paa Raadstuen og erklærede, at han „ikke har kunnet sutinere sig med Familie“, hvorfor han har ansøgt og under 12. Feb. 1808 af det kgl. danske Kancelli faaet Tilladelse til tillige at drive Butikshandel med de Varer, som Landmanden plejer at bruge. Han blev derpaa antaget til Brændevinsbrænder og Køb- eller Handelsmand i Holbæk⁵⁾. Senere blev Rasmus Pedersen tillige Forligelseskommissær. Han døde i Holbæk 20. Juli 1843, 69 Aar gammel. Hans Hustru var allerede død 5. April 1839 i Holbæk. Hans myndige Arvinger arvede 100 Rdl. efter ham⁶⁾, idet han med deres Tilladelse havde hensiddet i uskiftet Bo efter sin Hustru, ved hvis Død Arvin-

¹⁾ F. Krogh: De danske Majorater, S. 40. Danmarks Adels Aarvog 1932, S. 127, 129 og 131. ²⁾ Holbæk Købstads Skøde- og Panteprotokol 1796—1810, fol. 310. ³⁾ Samme, fol. 313. ⁴⁾ Holbæk Købstads Raadstueprotokol, Nr. 26, fol. 128. ⁵⁾ Samme Raadstueprotokol, fol. 140. ⁶⁾ Holbæk Købstads Skifteprotokol 1840—53, fol. 117.

gerne opgives at være deres to Døtre Maren Sophie, gift med Købmand Kofoed og Ane Dorthea, gift med Brændevinsbrænder Søren Lassen.

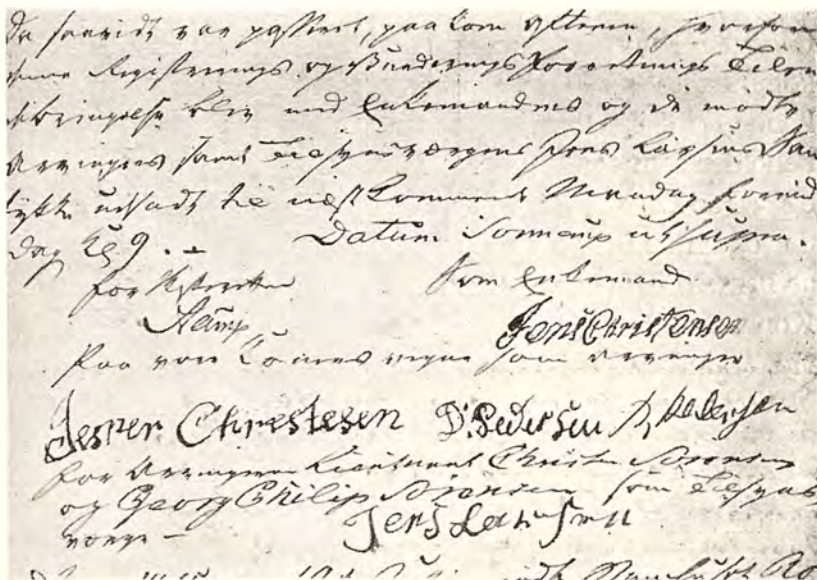
2. *Martine Jensdatter*, døbt 1. Januar 1775 i Sonnerup, død før 1815.

3. *Caroline Jensdatter*, døbt 26. December 1776 i Sonnerup, død før 1815¹⁾.

4. *Caroline Gjertrud Marie Jensdatter*, døbt 3. Søndag efter Paaske (10. Maj) 1778, død før 1815, de tre sidste uden Arvinger.

VI, c.

Jesper Christensen (se V, 4), døbt *Dominica Sexagesima* (9. Feb.) 1749 i Asminde-
rup, Søn af Gaard-
mand Christen
Rasmussen (Krag)
og Cidsel Jens-
datter. 22 Aar
gammel blev han
20. Søndag efter
Trin. (13. Okt.)
1771 i Nørre Jern-
løse gift med den
næsten 40 aarige

Jens og Jesper Christensens samt David Pedersens Underskrifter

Enke *Dorothea Pedersdatter* og fik med hende en Gaard i Hanerup i Fæste. Hun døde efter en Søns Fødsel og 7 Aars Ægteskab, 46 Aar gammel og blev begravet *Dominica Reminiscere* (15. Marts) 1778. Jesper Christensens Broder, Jens Christensen, havde længe tænkt paa at faa sine to Steddøtre gift med sine Brødre, det var allerede sket med Else Christine, der havde ægtet den yngste Broder Anders, og da nu den anden Broder blev Enkemand, fik han ogsaa et Parti i Stand mellem ham og den yngste 16 aarige Steddatter Sille. Hendes fulde Navn var *Cicilia Catharina Sørensdatter*, og hun var døbt i Sonnerup 18. Okt. 1761. Brylluppet stod samme Sted 24. Juni 1778. Hun fødte sin Mand 8 Børn og døde i Hanerup 11. Okt. 1824. Jesper Christensen, der havde Tilnavnet Krag, flyttede senere til sin Søn i Sønder Bjerge, hvor han døde 22. Okt. 1826²⁾. I begge Ægteskaber havde han i alt 10 Børn:

¹⁾ Sonnerup Kirkebog mangler Begravelser 1774-77. ²⁾ Ikke Skifte i Vester Flakkebjerg Herreds Skifteprotokol.

1. *Rasmus Jespersen*, døbt Dominica Oculi (22. Marts) 1778 i Nørre Jernløse, synes død før 1790, da han ikke opføres i Lægdsrullen; men hans Begravelse er ikke indført i Nørre Jernløse Kirkebog.

2. *Sidse Marie Jespersen*, døbt 15. Søndag efter Trinitatis (15. Juli) 1781 i Nørre Jernløse, død 28. December 1832 under et Ophold hos Husmand Frederik Plath i Jyderup¹). Gift 1809 med Forpagter paa Holbæk Ladegaard, senere af Løvenborg, *Lars Jensen*. Ægteskabet var ikke lykkeligt, og de blev skilt. I den Anledning blev der 29. Marts 1814 for Amtmanden som Forligskommissær oprettet følgende Kontrakt imellem dem. Hun skal forblive hos Manden indtil førstkommende Paaske, da hun flytter fra ham, og forbinder han sig til at befordre hende 6 à 8 Mil samt ogsaa ved Lejlighed hendes Tøj. Hun udtager af Boet og beholder som sin Ejendom en forsvarlig Seng med 3 Underdyner, en Overdyne og 3 Par Lagen samt fornødne Puder, en Dragkiste med alle hendes Gangklæder og en anden Kiste. Deres Datter bliver hos Faderen og forsørges og opdrages af ham. Til førstkommende 11. Juni Termin udbetaler Forpagter Jensen sin Kone 1000 Rdl. N. V., der bliver at anse som hendes fuldkomne Ejendom, endvidere indsættes i Overformynderiet for Merløse-Tudse Herreder 3000 Rdl. N. V., hvoraf Renten udbetales hende hver Termin. Efter Moderens Død tilfalder disse Penge Datteren, men hvis Datteren dør før Moderen, falder de 2000 Rdl. til bage til Forpagter Jensen og hans Arvinger, medens de 1000 Rdl. N. V. tilfalder Konens Arvinger²). Hun blev erklæret umyndig og Kirkesanger Petersen i Jyderup 15. April 1826 udnævnt til hendes Værge. Efter hendes Død var Købmand Jensen i Holbæk som Broder født Værge for Datteren³). Datteren Lise (Elise) Birgitte opholdt sig ved Moderens Død paa Egelundsgaarden ved Frederikssund, hun blev gift med sin Fætter Christian Jespersen i Fuglebjerg Kro (se VIII, a).

3. *En 6 Uger gammel Søn*, begravet Dominica Oculi (3. Marts) 1782 i Nørre Jernløse.

4. *Søren Jespersen*, født 1783, død 1845, Kromand i Dalmose Kro, se VII b.

5. *Christen Jespersen*, født 1786, død 1826, Boelsmand i Stokkebjerg, se VII c.

6. *Anders Jespersen*, døbt 28. Sept. 1788 i Nørre Jernløse, han blev kun 7 Uger gammel og begravedes 23. Nov. 1788 i Nørre Jernløse.

7. *Bodil Jespersen*, døbt 24. Feb. 1790 i Nørre Jernløse, hun blev kun 4 Uger gammel og blev begravet 14. Marts 1790 i Nørre Jernløse.

¹) Merløse-Tudse Herreders Skifteprotokol 1832—41, fol. 61 og 101. ²) Forligelsesprotokol for Holbæk Amt 1805—17, fol. 278. ³) Merløse-Tudse Herreders Overformynderiprotokol 1826.

8. *Jesper Christensens dødfødte Barn* begravet 3. Søndag i Faste 1791 i Nørre Jernløse.

9. *Jens Jespersen*, født 1792, død 1867, Gaardmand i Bjerger, se VII, d.

10. *Anders Jespersen*, født 1795, død 1857, Ejer af Gundestrup Færgegaard, se VII, e.

VI, d.

Anders Christensen, (se V, 5), Søn af Christen Rasmussen (Krag) og Cid-sel Jensdatter, døbt 9. Søndag efter Trinitatis (30. Juli) 1752 i Asminderup. Han fik Fædrene-gaarden i Alkestrup, men blev kun 36 Aar gammel og begra-vedes 13. Sept. 1787 i Asminderup. Han var som før omtalt blevet gift med ¹⁾ sin Broder Jens Christensens Steddatter *Else Christine Sørensdatter*. Knap 3 Maaneder efter Anders Christensens Død stod hendes andet Bryllup i Henhold til kgl. Bevilling af 23. Nov. 1787. Begivenheden fandt Sted 10. Dec. hjemme i Gaarden i Alkestrup, der nu betegnes som „deres“ Gaard, og Brudgommen var den senere Sognefoged David Pedersen, der benævnes Udflyttergaardmand, hvoraf det fremgaar, at Gaarden maa være udflyttet fra Byen. Else Christine døde først 11. Jan. 1822, da alle hendes Børn var voksne. Enkemanden op-lyste ²⁾ at han hidtil havde hensiddet uden Skifte „da saadant ikke havde været af Arvingerne begæret, og de ikke havde noget imod, at Boet havde været ham overladt til fri Raadighed, da de havde ventet at slutte en Forening imellem sig selv, som alle myndige, naar Enkemanden havde forblevet i ugift Stand, men som nu, da han vil indgaa andet Ægteskab, ingen saadan Forening imellem dem havde været at opnaa“. Faderens andet Ægteskab synes aabenbart at være kommet Børnene overraskende og ikke at have vundet deres Bifald. Saa maatte man altsaa skride til Registreringen, og man begyndte i den øverste Stue med et rødmalet Fyrrebord til 1 Rdl. og en Sofa og 6 Stole, der kun sattes til 6 Rdl., men læn-gere kom man ikke, før Enkemanden erklærede, at denne Forretning kunde hæves, da han imidlertid var kommet overens med Arvingerne. Fra Stedsønnen Peder Andersen, hvem han havde udbetalt 100 Rdl., havde han fremlagt Afkald af 27. Dec. 1810, tinglæst 31. Jan. 1811, og nu lovede han at udbetale den anden Stedsøn Søren Andersen i Buske Kro, Hvalsø Sogn, 100 Rdl. Sedler til 11. Dec. Termin 1823 foruden andre 100 Rdl. Sedler, som han var ham skyldig, dog uden at han skulde svare Renter af disse Penge. Til samme Tid lovede han Sted-datteren Bodils Mand Lars Christophersen i Sonnerup 250 Rdl. Sedler, ligesom

¹⁾ Sonnerup Kirkebog mangler Vielser ²¹/₆ 1774—¹⁵/₇ 1777. ²⁾ Skifteprotokol for Københavns Magistrats Gods i Holbæk Amt 1791—1850, fol. 40.

han gav Datteren Anne Maries Mand Peder Pedersen i Marup 100 Rdl. Sedler. Hvad hans andre Børn med Else Christine Sørensdatter angik, erklærede Sønnen, den 25aarige Anders Davidsen, at han frafaldt Arv, da han siden sin Moders Død selv var kommen i Besiddelse af en Fæstemølle, Vinstrup Mølle i Asminderup Sogn, og hans Fader tilligemed hans Svigerfader hos Herskabet Etatsraad Zeuthen paa Tølløse havde forpligtet sig til at sætte den gamle Mølle i saa forsvarelig Stand, at den ved Udgangen af 1823 ved lovligt Syn kunde overleveres ham. Den 24aarige Søn Peder Davidsen, der var Gaardmand i Hellestrup, frafaldt ligeledes Arv, da Faderen havde lovet ham, hvis det Tilfælde skulde indtræffe, at han skulde blive indkaldt til Militærtjeneste, at stille en Karl i Stedet for ham ved den staaende Hær uden nogen Udgift for Sønnen, og hvad den yngste Søn den 22aarige Christen angik, vilde Faderen, da han var den mindste, 11. Dec. 1823 indbetale 500 Rdl. Sedler med 1 Aars Rente. Denne Søn fik sin Stedbroder Søren Andersen i Buske Kro til Formyndet. Af Hensyn til Skifteomkostningerne blev Boets Værdi anslaaet til 1550 Rdl. Sognefoged David Pedersen kunde nu roligt gifte sig, og ogsaa i sit nye Ægteskab med Susanne Marie Mortensdatter fik han Børn. Til hans Gaard hørte der et Markhus, der lejedes ud til en Indsieder, som flere Gange omtales i Kirkebogen. Her hentede Kammerjunker v. Pless' Tjener paa Lindholm sin Brud, for hvem David Pedersen er Forlover; mærkeligt nok underskriver David Pedersen, 9. Okt. 1805, i den Anledning i Kirkebogen med paaholdt Pen¹⁾, men 20. Dec. samme Aar, da han i Kirkebogen underskriver til Vitterlighed i Anledning af samme Bruds eventuelle Børns Opdragelse i den lutherske Tro, skriver han sit Navn ganske frit. Skulde man tro, at han efter at være blevet Sognefoged, hvad han allerede var i Februar 1804, har lagt sig efter Skrivekunsten, som jo var temmelig nødvendig for en Sognefoged, og i den korte Tid fra Oktober til December har fuldkommengjort sig i denne? David Pedersen blev 64 Aar gammel og døde 24. Aug. 1825. I sit Ægteskab med Else Christine Sørensdatter havde Anders Christensen følgende Børn²⁾:

1. *Søren Andersen*, født 1777, død 1835, Kromand i Buske Kro, se VII, f.
2. *Sidsel Andersdatter*, døbt 25. Søndag efter Trinitatis (12. Nov.) 1780 i Asminderup i Merløse Herred. Ved sin Konfirmation 1795 i Asminderup tjente hun sin Stedfader David Pedersen, og Præsten skriver i Kirkebogen, at hun læser meget godt. Hun blev kun 20 Aar gammel og døde 10. Aug. 1800 i As-

¹⁾ Asminderup Kirkebog 1796—1816, fol. 77. ²⁾ Ovennævnte Anne Marie Davidsdatter blev 27. Dec. 1813 i Asminderup viet til Enkemand, Gaardmand og Dannebrogsmænd Peder Pedersen af Marup.

minderup. Ved sin Død kaldes hun Cidse Marie, men det sidste Navn havde hun ikke faaet med i Daaben.

3. *Peder Andersen*, født 1782, død 1819, Gaardmand i Asminderup, se VII, g.

4. *Bodil Andersdatter*, døbt 9. Søndag efter Trinitatis (24. Juli) 1785 i Asminderup, begravet dær 13. Søndag efter Trinitatis (21. Aug.) samme Aar.

5. *Bodil Andersdatter*, døbt 3. Søndag i Advent (16. Dec.) 1786 i Asminderup. Det er ved hendes Daab, at hendes tre Farbrødre Rasmus, Jens og Jesper optræder under Navnet Krag. Hun blev opdraget i Sonnerup, hvor hun 24. Nov. 1815 havde Bryllup med *Lars Christophersen*, der fik sin Faders, Christopher Larsens, Gaard i Sonnerup. De fik ingen Børn, og hun døde kun 49 Aar gammel 24. Juni 1835 i Sonnerup. Hendes Mand, der var døbt samme Sted 5. Søndag i Faste (6. April) 1783, døde dær som Sognefoged 2. Aug. 1842, 58¹/₂ Aar gammel.

VII, a.

Peder Rasmussen, (se VI, a, 4), Rasmus Christensens og Kirsten Pedersdatters Søn, blev døbt 8. Søndag efter Trinitatis (24. Juli) 1774 i Asminderup. Han overtog 1805 sin Faders Gaard i Alkestrup, medens denne gik paa Aftægt, og blev i de senere Aar til Adskillelse fra en yngre Mand i Sognet af samme Navn kaldt gamle Peder Rasmussen. Han var over 30 Aar, da han giftede sig. Trolovelsen fandt Sted 19. Aug. 1805 i Soderup, og de blev viet 4. Okt. samme Aar i Eskildstrup. Hustruen hed *Karen Pedersdatter*. Hun døde 52 Aar gammel 25. Jan. 1835 i Alkestrup. Han blev derimod over 70 Aar og døde som Aftægtsmand 18. Marts 1845. Som Følge af, at han var Aftægtsmand, var hans Bo ubetydeligt, kun 35 Rdl., herfra gik Begravelses-Omkostningerne 12 Rdl. og Omkostningerne ved Skiftet, saa der kun blev 20 Rdl., 2 Mark og 15 Sk. at arve, og da Christian Larsen paa sin Kones Vegne gav Afkald, arvede Hans Rasmussens Hustru 10 Rdl., 1 Mark og 15¹/₂ Skilling. Af Datterbørnene fik Maren Sophie 3 Rdl., 2 Mark og 10¹/₂ Skilling og Jens Hansen 6 Rdl. 5 Mark og 5 Skilling. Svigersønnernes Underskrift findes i Skifteprotokollen¹). Deres Børn var:

1. *Christen Pedersen*, født 1. Marts 1806 i Alkestrup.

2. *Kirsten*, født 30. Marts 1808 i Alkestrup (Asminderup), død dær 3. Maj samme Aar.

3. *Anne Pedersdatter*, født 20. Marts 1809 om Morgenen i Alkestrup, blev hjemmedøbt samme Dag og fremstillet 2. Søndag efter Paaske i Asminderup Kirke. Hun blev trolovet omtrent 1831 med *Hans Rasmussen*, de blev baade viet

¹) Merløse- og Tudse Herreders Skifteprotokol 1841—51, fol. 165 b og 167.

og var bosatte i et andet Sogn, men hun døde før 1836 og efterlod to Børn, Maren Sophie og Jens, der ved hendes Faders Død 1845 var henholdsvis 13 og 10¹/₂ Aar gamle. Hans Rasmussen fæstede derpaa hendes Faders Gaard og bosatte sig i Asminderup, hvor han ægtede hendes nedennævnte Søster Kirsten.

4. *Anders Pedersen*, født 22. Aug. 1811 i Alkestrup, hvor han døde 17 Aar gammel 4. Okt. 1828.

5. *Maren Pedersdatter*, født 24. Jan. 1814 i Alkestrup. Hun blev konfirmeret 1828 i Asminderup og ægtede samme Sted 25. Okt. 1833 den 35aarige Ungkarl og Gaardfæster *Christian Larsen* af Vinstrup, der døde i Asminderup 31. Okt. 1865, „69 Aar“ gammel, og hun døde som Enke 24. Maj 1887 i Asminderup.

6. *Kirsten Pedersdatter*, født 25. Maj 1817 i Asminderup, hvor hun konfirmeredes 1831 og 16. Juli 1836 indgik Ægteskab med hendes afdøde Søsters Mand *Hans Rasmussen*, men allerede 30. Maj 1857 mistede hun ham. Han blev kun 52 Aar, og hun sad nu Enke i næsten 30 Aar til sin Død 5. Juni 1886 i Asminderup.

VII, b.

Søren Jespersen (se VI, c, 4), Søn af Gaardmand Jesper Christensen og Cicilia (Sille) Sørensdatter, fødtes 1783 i Nørre Jernløse og døbttes Palmesøndag den 13. April. Han opholdt sig 1799 en Tid i Kirkerup Sogn i Roskilde Amt og blev senere Ladefoged paa Lyngbygaard. Han var 65 Tommer høj¹⁾ og meget stærk, det fortælles, at han kunde bære 3 Tdr. Sæd rundt om Lyngbygaard, dog led han af en Brokskade i højre Side. Han fæstede Dalmose Kro under Gimlinge og drev tillige Kreaturhandel, hvad han havde saa meget lettere Lejlighed til, som Dalmose Kro, inden Banen kom, var Samlingsstedet for Kreaturer, der skulde drives til København eller Korsør. Han havde 31. Marts 1810 i Daastrup holdt Bryllup med *Kirsten Knudsdatter* fra Assingløse²⁾, der overlevede ham i 22 Aar, idet han allerede døde 62 Aar gammel 28. Feb. 1845 i Dalmose Kro, medens hun døde samme Sted 13. Marts 1867, 78 Aar. Børnene var døbt Sørensen eller Sørensdatter, men blev kaldet Jespersen ligesom deres Fader. Der var i alt 9, nemlig:

1. *Karen Sørensdatter*, født 12. Maj 1810 i Daastrup, konfirmeret 1823 i Gimlinge. Da hun 1. Nov. 1828 holdt Bryllup i Gimlinge, tjente hun i Dalmose, og Brudgommen den 23aarige *Jørgen Hansen* i Vemmeløse. Han var vistnok en Søn af den Gaardmand Hans Jørgensen i Vemmeløse, der var hans Forlover,

¹⁾ Holbæk Amts Lægdsrulle 1801, 19. Lægd, Nr. 18. ²⁾ Daastrup Kirkebog mangler døbte 1791—95. Hun er muligt Datter af Gaardmand Knud Willemsen (Willumsen), der har en Datter Birthe døbt i 1787, og som dør 1. Dec. 1799, 46 Aar gammel i Daastrup. Hans Enke giftede sig igen 10. Juni 1800 med Ungkarl Albrecht Hansen.

medens Søren Jespersen var Forlover for Datteren. De unge Folks Lykke blev kun kortvarig, thi Jørgen Hansen døde efter et Par Maaneders Ægteskab 9. Jan. 1829 som Indsiddet i Vemmeløse, og Enken flyttede hjem til Forældrene i Dal-mose Kro, hvorfra hun atter havde Bryllup 8. Aug. 1829 i Gimlinge. Brudgommen var den 28aarige Tjenestekarl *Rasmus Larsen* i Vemmeløse, sikkert en Søn af Forloveren, Gaardmand Lars Rasmussen i Vemmeløse. De kom til at bo i Oreby i Høve Sogn, hvor hun døde 35 Aar gammel 24. Juni 1845 og han 25. Oktober 1852¹⁾).

2. *Christian Jespersen*, født 1812²⁾, død 1892, Ejer af Fuglebjerg Kro, se VIII, a.

3. *Ane Margrethe Sørensdatter*, født ca. 1814, død 7. Feb. 1821 i Gimlinge.

4. *Mette Marie Sørensdatter*, født 12. Juli 1817 i Gimlinge. Marie Jesper-sen, som hun kaldtes, ægtede 9. Feb. 1838 i Gimlinge *Peter Hansen* i Flakke-bjerg. De kom til at bo i Oreby i Høve Sogn, hvor hun døde 11. Maj 1870, kun 53 Aar gammel, og han 1. Nov. det følgende Aar, 60^{1/2} Aar gammel.³⁾

5. *Jens Peter Sørensen*, født 25. Juni 1819 i Gimlinge, hvor han ogsaa døde 15. Feb. 1821.

6. *Jens Peter Sørensen*, født 17. Dec. 1821 i Gimlinge. Han blev kun godt 23 Aar gammel, idet han døde 18. Feb. 1845 i Dal-mose Kro. Han var 62 Tommer høj.

7. *Ane Margrethe Sørensdatter*, født 10. Maj 1824 i Gimlinge og død dær 23. Feb. 1829.

8. *Jesper Christian Sørensen*, kaldet *Jespersen*, født 1827, død 1891, Fæster af Dal-mose Kro under Gimlinge, se VIII, b.

9. *Søren Sørensen*, kaldet *Jespersen*, født 1830, død 1901, Gaardmand paa Oreby Mark, se VIII, c.

VII, c.

Christen Jespersen, (se VI, c, 5), Søn af Gaardmand Jesper Christensen og Cicilia (Sille) Sørensdatter, døbt 19. Marts 1786 i Nørre Jernløse. Da han var 16 Aar gammel, var han 63^{1/2} Tomme høj og kom ligesom tidligere

¹⁾ De efterlod en Søn Jørgen, som fik Gaarden, og en Datter Eline, gift med Christen Nielsen i Oreby. En Datter Maren, gift med Jørgen Andersen i Vemmeløse, og en Søn Hans, der blev gift med en Pige fra Lundstorp og fik hendes Fædrengaard. ²⁾ Gimlinge Kirkebog begynder først 1814. De foregaaende er brændt med Præstegaarden 1850. ³⁾ Af mange Børn var Gaardejer Søren Pedersen i Oreby Fader til Marie, Enke efter Gaardejer Hans Nielsen, Boslunde, Sognepræst Peter H. Petersen, Sønder Jernløse, og Sognefoged Kristen Petersens Hustru, Anna Margrethe i Egeslevmagle.

sin Broder Søren 1804 til Kirkerup i Roskilde Amt¹⁾). Senere var han Kusk paa Mørkegaard og blev saa Boelsmand i Stokkebjerg i Hjembæk Sogn, hvor han døde 4. Jan. 1826, knap 40 Aar gammel, sikkert af Brystsyge, da han var kasseret som Soldat herfor og var stakaandet. I 1815 havde han ægtet *Marie Hansdatter*, født 1792, der 22. Juni 1827, et halvt Aar efter hans Død, i Hjembæk ægtede Ungkarl, Hjulmand og Boelsmand i Stokkebjerg, Jens Hansen, der var to Aar yngre end hende. De flyttede senere til Jyderup, hvor hun døde 68 Aar gammel 29. Aug. 1859. Han er formentlig den Jens Hansen, der dør som Aftægtsmand 84 Aar gammel 13. Juni 1879 i Jyderup. Christen Jespersen og Marie Hansdatter havde tre Børn:

1. *Maren Marie Elise Christensdatter*, født 16. Nov. 1816 i Stifts Bjergby, konfirmeret 1831 i Hjembæk. Hun blev gift 8. Nov. 1839 i Jyderup med Ungkarl *Christen Larsen*, der da var hjemme hos Faderen Skrædder Lars Christensen i Jyderup, medens Bruden opholdt sig hos sin Stedfader. Brudgommen var født i Jyderup 3. Feb. 1816.

2. *Caroline Margrethe Cecilia Christensdatter*, født 23. Juli 1820 paa Stokkebjerg Mark i Hjembæk.

3. *Jens Peter Christensen*, født 5. Nov. 1823 paa Stokkebjerg Mark. Han blev konfirmeret 1838 i Hjembæk. Da hans Moder og Stedfader flyttede til Jyderup, kom han i Huset hos Præsten, hvor han var i to Aar, indtil ogsaa han 2. April 1842 rejste til Jyderup. Da han var 20 Aar gammel, var han $62\frac{3}{4}$ Tomme høj. Han arbejdede som Tømrer, men 30. Maj 1846 blev han udtaget til Jæger ved 2. Jægerkompagni, med hvilket han deltog i Krigen. Han fik i denne et Skudskaar i højre Skinneben, og Kuglen blev siddende i Skinnebensmuskulaturen. Han var en kraftig Mand, der blev over 80 Aar gammel.

VII, d.

Jens Jespersen, (se VI, c, 9), Søn af Gaardejer Jesper Christensen og Cicilia (Sille) Sørens datter, fødtes 31. Maj 1792 og blev døbt 3. Juni i Nørre Jernløse. Ved hans Afgang fra Skolen meddelte Skolekommissionen ham 23. April 1806 følgende Vidnesbyrd: „Han har flittigt søgt Hannerup Skole og ved de aarlige examina paa Løvenborg aflagt udmærkede Prøver paa sine erhvervede Bogkundskaber samt regner og skriver taalelig“. 1806 blev han konfirmeret og kom nogen Tid efter ud at tjene. I halvandet Aar indtil 1. Maj 1810 var han hos Sognefogden Jens Christensen i Sonnerup, af hvem han fik det bedste Vidnes-

¹⁾ Holbæk Amts Lægdsrulle.

byrd baade for tro Tjeneste og for sit Levned, ligesom Pastor Fog bevidnede hans gode Kundskaber i Kristendommen. Han kom derpaa til sin Slægtning Løjtnant C. Sørensen paa Gyldenholm, hvor han var til 1. Maj 1811 og ligeledes tjente tro og redelig, ligesom han viste en god moralsk Karakter. Han havde i den Tid Logis og Kaffe i Hedeuskroen. Saa var han i halvandet

Sognefoged N. L. S.

For Flid med Weiens Anlæg og Forbedring i Bierre sonder Sogn givet 1813

*Jens Jespersen og Ellen Lars Datter
For Havens Udvidelse, Loddens planmæssige
Drift, Kartoffel Avl, Staldforing, Steen-
gierders Sætning og Toiers Forfærdigelse*

Aar hjemme hos Forældrene i Nørre Jernløse. For hans Forhold i denne Tid giver Kapellan Rørdam ham et godt Vidnesbyrd. Da han var 21 Aar gammel, var han 67 Tommer høj, og da han 1814 skulde være Soldat, stillede han for sig. De sidste halvandet Aar til 1. Nov. 1814 havde han været Kusk hos Dall paa Mørkegaard og vist en redelig og skikkelig Opførsel, derefter tjente han i

Jens Jespersen

fire Aar indtil 1. Nov. 1818 hos J. Jensen paa Aggersvold, skikkelig og tro, først som Avlskarl, derpaa som Kalvekusk, og fra Maj 1819 til Maj 1821 var han atter hos Dall paa Mørkegaard, denne Gang som Avlsbestyrer.

Jens Jespersen var 30 Aar gammel, da han 8. Juni 1822 i Bjerge ægtede *Ellen Larsdatter*, der var et Aar ældre end han og født 3. Juni 1791, de fejrede saaledes omtrent Fødselsdag samtidig. Hun var Enke efter Sognefoged og Gaardmand Niels Larsen, der var død et Fjerdingaar før, 22. Marts 1822, 49 Aar gammel, og hvis Gaard Bjøsegaarden Jens Jespersen overtog. Der hørte 83 Tdr. Land til Gaarden, men af disse var kun de 9 Tdr. opdyrkede, da Jens Jespersen fik

Gaarden, der ved Udskiftningen var en uopdyrket Udloed til Sønder Bjerge. Jens Jespersen gravede Kanaler og Vandafløb og drænedede flere sure Marker med Faskiner paa følgende Maade: I Drængrøften blev lagt et Lag Smaasten, som var samlet op paa Marken, i en halv Alens Højde, derover et Lag Rør eller Siv og øverst et Lag Pileris eller andet Risbrænde. Mange af disse Vandledninger ligger endnu og virker forholdsvis tilfredsstillende, tiltrods for at de har ligget i hundrede Aar eller derover. Niels Larsens og Ellen Larsdatters Datter Karen var Moder til Rentier Chr. Jespersen, Dyrehaven.

Bjøsegaard var en Fæstegaard under Holsteinborg, hvis Besidder Lensgreve F. A. Holstein gjorde meget for Bønderne. Han gav Ordre til, at der overalt paa hans Gods skulde plantes Frugttræer, i hver Bondegaards Have ikke under tolv Æbletræer, fire Pæretræer og et Valnøddetræ samt knap halvt saa meget paa Husmandslodderne. Jens Jespersen lod sig imidlertid ikke nøje hermed, han bad om at faa mindst 100 Frugttræer samt en Del Skovtræer til halvanden Tønde Land, og han fik dem. Han plantede nu en lille Lund ved Gaarden. Hans Arbejde gav rigt Udbytte. I hans Brodersøns, Christen Jespersens, Ungdom blev der mindst nedplukket 100 Tdr. udmærket Frugt, deraf en Tredjedel Gravenstener.

Jens Jespersen handlede en Del med Heste og Kreaturer, som han fedede med Kartoffler, han lagde næsten Kartoffler i hele Marken.

Det var Jens Jespersen, der i sine senere Aar skrev den lille Stamtavle, som Kristine Jespersen lod trykke. Han døde 75 Aar gammel som Aftægtsmand

11. Okt. 1867 i Bjerge ved Skelskør. Hans Hustru var allerede død sammesteds 18. Dec. 1845, 54 Aar gammel. „Maven ophørte aldeles at modtage og give“, staar der i Kirkebogen. Deres Børn var:

1. *Niels Jensen*, født 1823, død 1884, Gaardmand i Bjerge, se VIII, d.

2. *Jens Kristian Jensen Jespersen*, født 1827, død 1891, Gaardmand paa Enø, se VIII, e.

3. *Anna Cecilia Jensdatter*, født 31. Marts 1829 paa Bjøsegaard. Hun blev 11. Maj 1852 gift med *Lars Christiansen (Buchhardt)*, der var født 19. Juni 1823 i Karrebæk og fik sin Faders Chr. Buchhardts Gaard i Karrebæk, medens Faderen gik paa Aftægt hos dem, hvor han døde 93^{11/12}

Aar gammel 31. Marts 1872. Lars Christiansen og Anna Cecilia Jensdatter fik 11 Børn¹⁾ i Karrebæk. Lars Christiansen døde 8. Feb. 1900 i Karrebæk, hans Hustru døde sammesteds 3. Maj 1908.

4. *Christen Jensen*, født 1833, død 1881, Gaardmand paa Enø, se VIII f.

Lars Buchhardt og Hustru

VII, e.

Anders Jespersen (se VI, c, 10), yngste Søn af Gaardmand Jesper Christensen og Cicilia (Sille) Sørensdatter, fødtes 1795 i Hanerup og blev døbt 15. Marts 1795 i Nørre Jernløse. I 1817 var han 64^{3/4} Tomme høj og tjente i Vemmeløse, Gimlinge Sogn. Han var 30 Aar, inden han giftede sig, hvilket muligt skyldes, at han havde tjent som Soldat, endnu i 1832 hørte han til Kronens Re-

¹⁾ Børn: 1. Ellen Kristine Christiansen, født 8. April 1853 i Karrebæk. 2. Jens Buchhardt Christiansen (Tvilling), født 1. Juni 1854 i Karrebæk, blev Boghandler i København; gift med Sophie Struer. 3. Christian Buchhardt Christiansen (Tvilling), født 1. Juni 1854 i Karrebæk, Slagter i Karrebæk; gift med Kirsten Petersen. 4. Et dødfødt Drengbarn 8. Feb. 1856 i Karrebæk. 5. Elmine Laurine Cecilie Christiansen, født 5. Feb. 1857 i Karrebæk. 6. Peter Christiansen, har Mælkeforretning i København; gift med Sidse Johanne Larsen. 7. Hans Buchhardt Christiansen, født 17. Maj 1862 i Karrebæk, Gaardejer i Karrebæk, nu Rentier; gift med Henriette Hansen. 8. Maren Elise Christiane Christiansen, født 11. Juli 1864 i Karrebæk. 9. Adolf Buchhardt Christiansen, født 4. Juni 1867 i Karrebæk, død dær 25. Feb. 1872. 10. Lauritz Buchhardt Christiansen (Tvilling), født 4. Juni 1867 i Karrebæk, arvede Fædrenegaarden, som han solgte 1899, bor i Sandved; gift 1. Gang med Johanne Petersen, 2. Gang med en Enke i Faardrup. 11. Elise Marie Olavia Christiansen, født 8. Okt. 1871 i Karrebæk; gift med Købmand Vilhelm Jørgensen i Næstved.

Anders Jespersens Hustru, Mette Olsdatter

giments 3. Forstærkningsbataillon. Ved sin Trolovelse 20. April 1825 opholdt han sig i Lille Valby, hvor han ved Købekontrakt af 28. Nov. 1824 havde købt og 9. Juni 1825 fik Skøde paa Gaarden Frederiksro. Den var paa 7 Tdr., 6 Skp., 3 Fdk. og $\frac{5}{11}$ Alb. Hartkorn. Han havde købt den for 2400 Rbd. Sedler med Inventar og Sæd, to Heste og en beslagen Vogn, af Købmand Peter Christian Jensen og havde optaget et Laan paa 1000 Rdl. Sølv i den almindelige Enkekasse med første Prioritet i Gaarden og 251 Rdl. og 67 Sk. i Antvorskov Birks Overformynderi paa anden Prioritet¹⁾. Omkostningerne ved Købet var 36 Rdl. Frederiksros Tilliggende var c. 62 Tdr. Land. Jordene var ved Tiltrædelsen „sure og kolde, trods den gode Bonitet“, men Anders

Jespersen drænede dem ved Hjælp af Smaasten („Sankesten“) og Hasselris. Risnipperne købte han af Bønderne og Husmændene fra Skovegnene. De fik som Regel et Anker Brændevin for et Læs. Efter Foldudbyttet at dømme har Avlen næppe været over Middel paa Frederiksro. Rugen gav 1825 over $5\frac{1}{2}$ Fold, Byg 7, Ærter og Vikker ikke stort mere, end der var saadet. Af Kartoffler blev der lagt 40 Tdr. og høstet det samme, saa Jorderne har været meget forsømte. Men det blev i Anders Jespersens Tid bedre. 10—12 Fold var i de Tider meget store Afgrøder, og i 1827 høstede Anders Jespersen $9\frac{1}{4}$ Fold Rug, 7 Fold Byg og 7 Fold Hvede. Det er første Gang, Hvede er nævnt. Samme Aar blev lagt 36 Tdr. og 2 Skp. Kartoffler og høstet 400 Tdr. Det er 11 Fold. Ærter og Vikker gav endnu kun fra 2—4 Fold. Driftsomkostningerne var ikke store, Smeden i Valby fik saaledes i Smedeløn for et Aar en Tønde Rug, en Tønde Kartoffler og 4 Rigsdaler. Dog maa man huske, at det var Skik paa de Tider, ja helt ned til 1840—50, at de, som skulde have noget smedet, kom med Jern og Kul samt en Mand til at „slaa op“ (d. v. s. slaa med den store Hammer paa Armbolten). Paa den Tid var Smedene tillige Dyrslæger, og det var Smed Friis, der betjente Frederiksro. Han fik herfor i Aarsløn en Tønde Malt og to Skæpper Rug. Jorden blev pløjet Foraar og Efteraar. I 1830 begyndte Pløjningen og Saaningen først 27. April. 1829 noterer Anders

¹⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Panteprotokol 1824—26, fol. 265 ff.

Jespersen i sin Erindringsbog: 30. Maj malet en Tønde Rug paa Havrebjerg Mølle, bagt hos Schæfer, bekommet deraf 19 Brød à 10¹/₂ Pund = 200 Pund ialt.

Omtrent 14 Dage efter at han havde faaet Skøde paa Gaarden, giftede Anders Jespersen sig 25. Juni 1825 i Solbjerg. Bruden hed *Mette Olsdatter* og var den Gang 21 Aar, idet hun var hjemmedøbt 2. Aug. 1804 og fremstillet 30. Sept. samme Aar i Solbjerg. Hun opholdt sig i sit Hjem paa Hammeldrupgaarden, og selv om hun havde flere Søskende, var hun dog, hvad man kalder et godt Parti. Hendes Fader, Selvejer Ole Jensen, døde 72 Aar gammel 13. Okt. 1832 paa Hammeldrupgaarden og efterlod baade myndige og umyndige Børn, men da hans Enke Ane Margrethe Jensdatter blev siddende i uskiftet Bo, kan vi ikke se hans Formuesforhold¹⁾).

Det unge Par boede nu de første Aar af deres Ægteskab paa Frederiksrø, der laa lige ved Slagelse i St. Mikkel's Landsogn, men han færdedes meget omkring, thi han var en stor Handelsmand og handlede baade med Kreaturer og Ejendomme. I Aarenes Løb skal han have haft ikke mindre end 19 forskellige Steder, bl. a. Nekselø. 6. Marts 1833 solgte han Frederiksrø²⁾).

Det varede ikke længe, før Anders Jespersen fik Øje paa den saakaldte Garvergaard, der laa uden for Smedegades Port i Slagelse. Her havde Christian Fobian Adler 11. Maj 1830 faaet Sorø Amts Bevilling til at herberge Prangere og deslige Personer, som drive med Kreaturer, og 19. Juni 1832 opnaaede Anders Jespersen samme Bevilling, samtidig med at han fik Lov til at drive Brændevinsbrænderi i Garvergaarden³⁾), efter at han ved Købekontrakt af 26. April 1832 havde købt Gaarden af Chr. Fobian, som han almindelig blev kaldt. Skødet fik han dog først udstedt 21. Juni 1833, straks efter at han ved Salget af Frederiksrø var kommet i Besiddelse af Penge.

Da Anders Jespersen købte Garvergaarden, der havde Matrikel Nr. 33, hørte der til denne foruden Brændevinsbrænderi og Ølbryggeri ogsaa en Del Jord, nemlig Garvervænget Nr. 72 paa 23⁸/₁₄ Tdr. Land, af Hartkorn 3 Tdr., 4 Skp., 3 Fdk. og 2¹/₃ Alb., Byskovvænget Nr. 1 (Nr. 73) paa 12¹²/₁₄ Tdr. Land, af Htk. 1 Td., 5 Skp., 3 Fdk. og 1¹/₃ Alb. og Byskovvænget Nr. 2 (Nr. 74) paa 10²/₁₄ Tdr. Land, af Htk. 1 Td., 2 Skp. og 2²/₃ Alb. samt Kommunelodden Nr. 56 paa 41,750 □ Alen, af Htk. 2 Skp., 2 Fdk. og 1³/₄ Alb.

Købesummen var 7100 Rdl. Sølv, hvoraf Anders Jespersen udbetalte 3100 Rdl. Sølv kontant, medens han overtog Fobians Panteobligation paa 4000 Rbd.

¹⁾ Løve Herreds Skifteprotokol 1832—36, fol. 80. ²⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Panteprotokol 1832—38, fol. 86. ³⁾ Indkomne Sager til Sorø Amt fra Slagelse Købstad 1832. Sl. B. 81, Nr. 1.

Mette Olsdatters Navneklud med hendes Forældre Ole Jensens og Ane Margrethe Jensdatters Navne

Sølv til Madame Sidse Kathrine Kalko, født Haffner, denne Panteobligation hidrørte fra Fobians Køb 1. Juli 1829 af Garvergaarden fra den forrige Ejer, Slagtermester Jens Peter Hilarius Kalko.

Garvergaarden bestod paa den Tid af et Bindingsværksforhus paa 21 Fag med murede Tavle og Tegltag samt to grundmurede Gavle, de 15 Fag var indrettet til Værelser, Kamre, Køkken og Indkørselsport. I Værelserne var gipsede Løfter og Bræddegulv, en stor Bilæggerovn og en dobbelt Pilleovn. De øvrige 6 Fag var indrettet til Brænderi, her fandtes en Brændevinspande med Hat og Svalemaskine, en Bryggerkedel, 6 Kar og 12 Ankere samt to Tønder med Træ- og Jernbaand, en Kobber- og en Trætragt, en Ildtang med Skuffe, en Jernfork, 6 Stk. Trærender, en Lillebøtte og en Pumpe. Sidelængen i Øster var paa 20 Fag, hvoraf de 12 Fag var Mur- og Bindingsværk og de 8 Fag Egebindingsværk med klinede Vægge, den var straatækt og indrettet til Stald, Lo og Lade. I Stalden var der 15 Jernbindsler. Sidelængen i Vester var ogsaa paa 20 Fag, Mur- og Bindingsværk med Straatag. De 17 Fag var indrettet til Stald, Lo og Lade samt Karlekammer og de øvrige Fag til Mælkestue, hvorover der var Loft. Baghuset bestod af fire Fag og var indrettet til Svinesti, Høsehuse og Lokum. Desuden hørte der til Gaarden et „Haugehus“ (Lysthus) paa to Fag af Mur- og Egebindingsværk med Tegltag. Der var 9 Fag Plankeværk til Hegn for Gaarden, i hvilken der stod en Post med Opstander og Pumpeværk¹⁾.

Anders Jespersen rejste nu til København for at lade sig undervise og eksaminere af „Brændevinskommissionen“, og efter sin Hjemkomst mødte han 15. November 1832 paa Slagelse Raadstue og begærede at vinde Borgerskab i Overensstemmelse hermed. Han havde samtidig anskaffet den paabudte borgerlige Armatyr for at kunne gøre Tjeneste ved Borgervæbningen, naar han ikke var krævet til Tjeneste ved Forstærkningsbataillon²⁾.

Paa Garvergaarden holdt Anders Jespersen Stalde for Fedekvæg, særlig Stude, hvorved han fik Anvendelse for Bærmen fra Brænderiet. Om sin Handel med Kreaturer skrev Anders Jespersen i sin Erindringsbog: „1830 den 17. April havde jeg 840 Rigsbankdaler at handle med foruden dem, jeg kunde vente at faa for de leverede Kreaturer.“ „Aar 1832 den 26. November afgik til København 12 Høveder, som jeg havde fedet med Kartoffler. De havde kostet 296 Rdl. i Indkøb og kostede 419 Rdl. igen. Fortjent 123 Rdl. De havde ædt omtrent 165 Tønder Kartoffler.“ Efter dette har der ikke vanket meget for Bærme, Hø og Halm samt de 165 Tdr. Kartoffler. Det var dog ikke alle Anders Jespersens Handeler, der

¹⁾ Slagelse Skøde- og Panteprotokol 1830—35, fol. 229 b. ²⁾ Slagelse Raadstueprotokol 1827—38, fol. 20 b.

gav saa daarligt et Resultat. Som god Fortjeneste regnede han 5—10 Rdl. paa et Kreatur og i de 16 Aar fra 1819 til 1835 var Nettoudbyttet 11.219 Rdl. De tre sidste Aar var det dog ringe. I Anledning af Købet havde han skilt sig af med Frederiksro, som han ved Skøde af 16. Juni 1833 solgte til Johan Georg Schroll for 3900 Rdl., men samtidig fik han anden Prioritet i Gaarden¹⁾. Ved denne Lejlighed betitles han Brændevinsbrænder. Gaarden fik Anders Jespersen igen Skøde paa af Schroll 18. Jan. 1835, men solgte den endeligt ved Skøde af 27. Marts 1840 uden Besætning og Inventar for 3000 Rdl. til sin Brodersøn Christian Jespersen fra Dalmose Kro, der ved denne Lejlighed benævnes Kreaturhandler. Dog forbeholdt han sig, naar Brodersønnen indflyttede 1. April, Salen og de saakaldte Gæstekamre, som han i det højeste maatte bebo til den 11. Juni²⁾.

I Garvergaardens Kælderstue udskænkedes Brændevin og Øl. Naar Bønderne havde været i Slagelse, tog de ind paa Garvergaarden og fik fyldt deres Brændevinsankre og sig selv med. Ofte blev det langt ud paa Aftenen, før de drog hjem, og mange Gange maatte de hjælpe hverandre op i Vognene. De kørte saa altid i Række med dem, der var mest ædru, forrest og bagest. De mest medtagne laa ned i Bunden af Vognen, og Tømmerne var bundne til Agestolen, men Hestene var vant til Turen, de gamle, skikkelige Øg eller Vallakker kendte selv Vejen. Det var ikke ualmindeligt, at der kom Bønder og vilde have byttet den købte Brændevin, som de sagde ikke var god eller harsk. Det passede selvfølgelig ikke, men flere Steder paa Landet lavede man selv Brændevin af en ringere Kvalitet, og den søgte de nu paa denne Maade at faa ombyttet med en bedre. Men deres Kunster blev opdaget, og naar de blev truet med Undersøgelse, kørte de igen. Hvor berusede end Bønderne tit kunde være, var det dog sjældent, der var større Batailler imellem dem, men Haandværkssvendene i Slagelse vilde altid yppe Klammeri, naar de traf Bønderne paa Kroen, og da de i Lommerne havde Værktøj eller Knojern, var Bønderne bange for dem og fortrak gerne, naar de viste sig. Paa Markedsdagene kunde der komme 20—30 Dragere med Kreaturer eller Heste, som skulde paa Markedet Dagen efter. Naar de havde faaet Dyrene anbragt paa Marken eller i Staldene, kom de ind og fik Mad og Drikke, navnlig begærede de rigeligt af de vaade Varer. De røg næsten alle Tobak, og de laa i Laden eller paa Høloftet, men der opstod dog aldrig Ildebrand.

Først ved Købekontrakt af 23. Sept. 1841 fik Anders Jespersen sig et nyt Hjem, idet han afkøbte Gaardmand Niels Hansen dennes Ejendom i Slotsbjergby,

¹⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Panteprotokol 1833, fol. 257. ²⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Pante-protokol 1840—41, fol. 111.

der var paa 10 Tdr., 1 Skp. og $1\frac{14}{15}$ Alb. Hartkorn, tillige med Sæd paa Mark og i Lade, to Arbejdsheste, fire Køer, een Tyr, to forsvarlige Vogne med Fjæle, Høstharver, en Jernharve, en amerikansk Plov og en Tromle, alt for 4150 Rbd. Ejendommen skulde tiltrædes straks, men Sælgeren forbeholdt sig fri Bolig i Gaarden til 1. Marts 1842 samt Staldrum og Underholdning til to Heste og to Køer, saa længe han var i Gaarden, fodrede paa samme Maade som Køberens egne Kreaturer, dog skulde Køberen have Brugsretten over disse Dyr, naar Sælgeren ikke benyttede Hestene. Anders Jespersen skulde betale Skatter og Afgifter fra 1. Okt., overtage de uindfrie Bankhæftelser og betale Omkostningerne ved Handelen. Han skulde overtage Tjenestefolkene, nemlig en Karl, der faar Klæderne og 15 Rbd. i aarlig Løn, en Dreng, der ligeledes faar Klæderne, men ingen Løn, og en Pige, der „skal have, hvad almindeligt er“. Lønnen udreder han fra 1. November. Ligeledes overtager han Aftægten til Hans Jensens Enke (anslaet til 16 Rdl.) og Aftægten til Lars Jørgensen (anslaet til 44 Rdl.). Købesummen udreder han ved at indfri den i Ejendommen indestaaende, Enkekassen tilhørende Kapital, 1597 Rdl. og 5 Sk. Sølv og den A. Bollhornn tilhørende Kapital 202 Rdl. 91 Sk. Sedler og betale 350 Rdl. kontant samt 1000 Rdl. til 11. December Termin og 1000 Rdl. til 11. Juni 1842. Derefter udstedte Anders Jespersen en 1. Prioritets Panteobligation paa 1550 Rdl. til den almindelige Enkekasse og en 2. Prioritets Panteobligation paa 500 Rdl. til Aftægtsfolkene Lars Jørgensen og Hans Jensens Enke¹⁾).

Denne Gaard var i høj Grad forfalden. En Del af Jorden var sur og en Del overgroet med Tjørn og Krat. Bygningerne var for Størstedelen gamle og daarlige. Af Aftægtsfolkene havde Lars Jørgensen sin Aftægtsstue „Inderste“ i en af Længerne med Skorsten, Tørvehus og en lille Have, hvor han havde Bistader. Siden hans Kone døde, havde han selv lavet sin Mad i en lille trebenet Lerpotte, men den var mærkeligt nok velsmagende. Den saa i Reglen ens ud, naar det da ikke var stegt Flæsk og Jordskokker, der groede i Haven. En Gang, han blev slemt stukket af Bierne, gik han ind og drak en halv Pot Brændevin, hvorefter han lagde sig paa Slagbænken og sov Rusen ud. Giften fra Bistikkene blev derved uskadeliggjort. I sin lille Have havde han ogsaa en Del Lægeurter, som han forstod at anvende baade paa Mennesker og Dyr, derfor var der dem, der troede „den Gamle“ i Pagt med overnaturlige Ting. Selv var han meget overtroisk. Visse Glugger og Lemme skulde altid staa aabne. Til Julen skulde der sættes Grød og sød Mælk ned paa Høloftet til Gaardnissen. Da Jens Bernhard Jespersen en Dag fortalte ham, at Jorden var rund som en Kugle og løb rundt om Solen, sagde

¹⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Panteprotokol 1841—43, fol. 81 b, 314 ff.

han: „Sikke dog noget forbandet Sludder, Dreng! Det er baade forargeligt og gudsbespotteligt. I lærer da vel ikke saadan noget i Skolen.“ Han stod op og gik i Seng med Solen, derfor var det „den Gamle“, der fodrede, naar en Drift Kvæg skulde af Sted tidligt om Morgenen. Naar Anders Jespersen til Gengæld gav ham Tøj eller lignende, var han yderst taknemlig, men han vilde nødig skifte Tøj. De Knæbukser, han havde af Skind, og som han gik til Slagelse i, havde han efter hans eget Sigende haft i 35 Aar, uden at de havde været vasket. Hans Stadstøj var af rød- og hvidstribet Hvergarn med Sølvknapper. Han kunde omtrent altid om Natten sige, hvad Klokken var, ved at se paa Stjernerne. Ligeledes tog han Varsel efter Stjernernes Stilling til alt forefaldende i Gaard og Mark. En Dag sagde „den Gamle“ til Anders Jespersens Søn: „Nu, Jens, nu skal vi snart skilles for bestandig i dette Liv. Men vi ses nok igen, for du er en god Dreng“ (sig selv var han altsaa sikker paa). „Bliv ved, som du har begyndt, saa vil det altid gaa dig godt. Jeg har haft det godt hos dine Forældre, de er gode og kristne Mennesker. Nu dør jeg snart, og saa kan I begrave mig derude i Hjørnet paa Kirkegaarden under den store Ask. Jeg har ingen Familie, som bryder sig om mig, saa der skal ikke sendes Bud til nogen. Giv mit Tøj til de fattige. Der har du en Daler, Jens, saa har du ogsaa faaet Arvegods.“ Nogle Dage efter lagde Aftægtsmanden sig til Sengs. Han vilde ikke have Læge. Hans Kiste havde staaet færdig i flere Aar. Hans Ligtøj, Skjorte og Liglagen, laa ogsaa parat. Den sidste Dag han var oppe, blev paa hans Ønske Kisten sat ned ved Fodenden af hans Seng, hvor han gjorde den i Stand udvendig og indvendig og lagde pænt, nyt Langhalm i. Derefter bad han at hente Præsten for at give sig Sakramenterne, som han nød sammen med Anders Jespersens Hustru, da Anders Jespersen selv ikke var hjemme. Han sagde derefter Farvel og Tak for alt godt og laa uden at tale mere med nogen i Sengen og saa imod Væggen. To Dage efter døde han. Der laa Penge til Udgifterne ved hans Jordefærd og ogsaa til, at Klokkerne skulde ringe.

Ved Siden af sit Landbrug fortsatte Anders Jespersen sin Handel paa Gaarden i Slotsbjergby. Om en enkelt Entreprise, i hvilken Sønnen Peter deltog, kan oplyses følgende. Anders Jespersen havde købt 2000 Lam, som blev drevet til København i Hold, og skønt hver Kvægdriver fik en Daler i Tærepenge om Dagen, kunde Anders Jespersen dog, naar alt var gjort op, tjene fire Skilling paa hvert Lam. Det var en stor Tillid Anders Jespersen her viste sin unge Søn, thi disse „Lammedrivere“, som de kaldtes var næsten altid uærlige og et vanskeligt Folkefærd at have at gøre med. Derfor var „Lammedriver“ ogsaa et Skældsord. Naar de saa en ubevogtet Faareflok nær ved Landevejen, drev de deres egne Faar

Gundestrup Færgegaard

ind igennem den med det Resultat, at der hængte nogle af den fremmede Faarefloks Lam ved, disse blev saa afhændede til Karlen i den nærmeste Kro og Pengene drukket op. Eller de sørgede for, at et eller flere af Lammene brækkede et Ben, og disse værkbrudne Dyr gik saa samme Vej. Lammene maatte paa Turen bjærge Føden i Grøfterne, men det gik ogsaa ofte ud over Folks Marker langs Landevejene.

Anders Jespersen havde et forholdsvis righoldigt Bibliotek, der var Bibelen, Salmebogen, Oldnordiske Sagaer, Chr. V.s danske Lov og norske Lov, Naturhistorie, Vidsomsbog, Astronomisk Lærebog, to Geografier, Religions-Lærebog, en Kunstbog, en landøkonomisk Haandbog, en Verdenshistorie, Niels Kliims underjordiske Rejse, Franklins Liv og Levned, Heste og Dyr lægebog, Kvæglæge og Smørproduktion, Bondens Pligter og Rettigheder, Tysk Haandleksikon m. m.

Midt i 1850erne gik Anders Jespersen ind til en ny og større Virksomhed, idet han købte Gundestrup Færgegaard i Grevinge Sogn i Ods Herred, hvorfra der var Overfart til Audebo i Hagedsted Sogn. Virksomheden omfattede

ikke alene et ret stort Landbrug, men tillige Krohold, Bageri, Købmandshandel, Færgefart over Lammefjorden (det var før Dæmningens Tid) og Bundgarnsfiskeri. Her døde den travlt optagne Mand, 63 Aar gammel, 5. Nov. 1857 af Kræft i Spiserøret. Mette Olsdatter kom derefter en kort Tid til den næstældste Søn Jens Bernhard i Tystofte, derefter kom hun til sin ældste Søn Hans Jespersen, Vridsløse, og styrede Huset for ham. Her døde hun 77 Aar gammel 18. Februar 1881. Deres Børn var:

1. *Hans Christian Jespersen*, f. 1827, død 1905, Entreprenør, Vridsløse, se VIII, g.

2. *En dødfødt Pige*, 27. Juni ¹⁾ 1829 paa Frederiksro.

3. *Jens Bernhard Jespersen*, født 1830, død 1907, Ejer af Annebjerggaard, se VIII, h.

4. *Ole Peter Jespersen*, født 1833, død 1910, Grosserer i København, se VIII, i.

5. *Caroline Marie Jespersen*, født 27. Nov. 1839 paa Frederiksro. Hun blev konfirmeret 1854 i Grevinge, ved hvilken Lejlighed Præsten skriver, at hun er „meget god“ i Kundskab og Opførsel. Ved Faderens Død var hun kun 18 Aar, og hun kom nu ud at lære Mejeri og Husgerning. Under Krigen 1863—64 styrede hun sammen med sin Broder Peter en Gaard under Broholm, Brændeskovgaard, derefter kom hun paa en Herregaard paa Lolland, her blev hun bekendt med en solid og dygtig Mand, der var Mejeribestyrer. Hans Navn var *Hans Jørgen Osbahr*.

Han var født 15. Aug. 1834 paa det adelige Gods Qvarnbæk ved Eiderkanalen, 1¹/₄ Mil vest for Kiel, det tilhørte den Gang det Desmercières'ske Fideicommiss, og Besidderen var den østrigske Feltmarskal, Fyrst Heinrich LXIV af Reuss—Schleiz—Köstritz. Osbahr var 5 Aar ældre end sin Hustru og en stor og stærk Karl, der havde ligget som Lansener i Rendsborg. Efter at de havde faaet Datteren Olivia Kristine (født 14. Nov. 1864), rejste Marie Jespersen til København og tog Jordemodereksamen. Hun fik saa Embede, først i Flakkebjerg mellem Slagelse og Dalmose og senere i Sigersted ved Ringsted, hvor de to yngste Døtre Emma Meta og Hansine Christine fødtes henholdsvis 15. Juni 1874 og 5. Maj 1877. Hendes Mand virkede samtidig som Mejeribødker og Dyrlæge.

Madame Osbahr var en meget selvstændig Kvinde, anerkendt for sin store Dygtighed ogsaa som Læge i mange Retninger. Hun var et godt og hjælpsomt Menneske, der gerne vilde raade Bod paa Smaafolks Savn og Lidelser. Hun kunde faa de velhavende Bønder til at gaa til de fattige Arbejderhjem, hvor Man-

¹⁾ Slagelse, St. Mikkel's Kirkebog, synes rettet fra 26. Juni.

den kun tjente 1 Krone plus Kosten om Dagen og dog havde Reden fuld af Unger. Naar de store kraftige Bønder, der var overernærede, kom til hende med deres Lidelser og vilde aarelades, sagde hun: „Det kan jeg godt, men I har tykt Blod og er overernærede, saa det hjælper næppe videre.“ Eller hun svarede: „Jeg vil raade Jer til at have Jeres Sager i Orden, for Jeres Levetid er næppe ret lang.“ Til Bøndernes Gilder indtog hun, Smeden og Læreren Hæderspladserne, og hun sagde dem mange drøje Sandheder. Paa sine gamle Dage ytrede hun: „Det er en skidt Race, de dør jo snart ud. De har i mange Aar bestilt for lidt og levet for stærkt. Det er kun alt det Skravl dernede i Fattighusene, der formerer sig.

*Hans Jørgen Osbahr og Hustru
Caroline Marie Jespersen*

Nu er det ikke værd at være Jordemoder mere! Og saa er Folk bleven saa selvraadige og vil ikke rette sig efter, hvad man siger! Men nu skal jeg ogsaa snart dø, saa det kan for Resten gøre mig ligemeget.“ Madame Osbahr var bleven tilovers. De Unge, som kom i Gaardene, skulde nu have Læge og Sygeplejerske ved en Barnefødsel, og Madame Osbahr var for gammeldags trods sin store Dygtighed. Osbahr lavede Dritler og andet Mejeriinventarium og virkede som Dyrslæge navnlig for Svin og Kvæg, og da han var halv saa dyr som de autoriserede Dyrslæger, havde han nok at bestille. Ved deres Arbejde samlede de sig nogle Tusinde Kroner, som tilfaldt deres Døtre Olivia og Emma.

Osbahr og Hustru naaede samme Alder, 79 Aar. De døde begge i Sigersted, han 7. Marts 1913 og Marie Osbahr 12. Maj 1918. Hendes Død var indtruffet pludselig, medens hun var paa Vej ind fra Køkkenet. Hun fandtes liggende næsegrus paa Gulvet, død og kold. Hænderne holdt hun op for Brystet. Døden havde dog ikke truffet hende uforberedt. Der laa Konvolutter fremme med Adresser paa hendes Døtre i Amerika og andre Slægtninge. I en Konvolut med Adresse „Til Øvrigheden“ fandtes Besked om, hvor Sparekassebogen og de rede Penge laa, hvilke Ejendele der maatte sælges, og hvordan Begravelsen skulde foregaa. Penge og Sparekassébøger laa i et Kistegemme og paa Laaget stod skrevet med Kridt: „Denne Kiste maa ikke blive solgt, men skal tilhøre min Brodersøn Carl Jespersen i København.“

Af Døtrene var Olivia et meget kraftigt og umaadelig stærkt Pigebarn, hun var tillige hurtig og snarraadig samt fuld af alskens Spilopper. I 20—25 Aars

Alderen rejste hun til Amerika og blev i San Francisco gift med en Tømrer og Bygmester Mikkelsen fra Skelskør. De bebor en Villa lidt uden for San Francisco og har to store og smukke Sønner af ægte nordisk Type, der har taget udmærkede Ingeniøreksaminer og været paa Stipendierejser i Evropa. Datteren Emma er gift med en fransk-tysk Forretningsmand og bor ligeledes i Nærheden af San Francisco. Datteren Hansine Christine døde ret ung og ugift.

VII, f.

Søren Andersen, (se VI, d, 1), Søn af Gaardmand Anders Christensen og Else Christine Sørensdatte, døbtet 15. Søndag efter Trinitatis (7. Sept.) 1777 i Asminderup. Han blev opdraget i Sonnerup og laa i Krigen næsten fra 1801 til 1812. Saa kom han til Buske Kro i Kirke Hvalsø og blev gift med Krokonen 13. Nov. 1812. Hun hed *Maria Sandbech*, og havde knapt et halvt Aar forinden, den 5. Juni 1812, mistet sin første Mand, Kromand Peder Larsen, der var død 47 Aar gammel efter 13 Aars Ægteskab. De havde haft Bryllup 21. Sept. 1799 i Kirke Hvalsø. Han var Søn af Gaardmand Lars Pedersen i Bukkerup. Peder Larsen havde været en driftig Mand, thi foruden at passe Kroen havde han 24. Feb. 1805 for 12 Aar forpagtet Præstegaardens Jorder af Pastor Ditzel mod en aarlig Afgift af 12 Tdr. Rug, 14 Tdr. Byg og 30 Tdr. Havre.

Peder Larsen døde under Pengekrisen, vi ser det af Vurderingen over hans Besætning.

	Rdl.		Rdl.
1 sortsnopet Hest, 8 Aar.....	800	1 sorthjelmet Ko, 15 Aar.....	70
1 sortebrun Hoppe, 17 Aar.....	100	1 kullet Ko.....	80
1 sortebrun Hoppe, 22 Aar.....	20	1 sort Ko, 6 Aar.....	80
1 brun Hest, 18 Aar.....	50	1 hvidbeltet Ko, 15 Aar.....	80
1 sortebrun Hoppe, 12 Aar.....	200	1 hvid Ko med røde Spetter, 11 Aar ..	100
1 sort Horsplag, 1 Aar.....	150	1 sortdraget Ko, 15 Aar.....	70
1 brun Hoppe, 7 Aar.....	800	1 sort Ko, 15 Aar.....	50
1 brun Hest, 7 Aar.....	800	1 sort Ko, 15 Aar.....	70
1 sortebrun Hoppe med Føl, 12 Aar...	400	3 Stk. Svin à 80 Rdl.....	240
1 sortstjernet Ko, 13 Aar.....	80	2 Stk. Sør.....	150
1 sort Ko, 15 Aar.....	100	2 Stk. Pattegrise.....	40
1 sort Ko, 15 Aar.....	50	1 So med 9 Grise.....	130

Stuehuset bestod af Skænkestuen, Kammeret, Øverstestuen, Køkken, Spisekammer og Kælder. Der blev til Deling mellem Arvingerne 10005 Rdl., 1 Mark og 1½ Sk., hvoraf den ene Halvdel tilfaldt Enken, den anden hendes to Børn, den 11aarige Jens og den 9aarige Ellen.

Til disse Herligheder gik Søren Andersen ind, og han var ikke den, der foringede Boet, naar vi ved hans Død ser Gæstgiveriet pynteligere, end vi er vant til,

skyldes dette dog sikkert lige saa meget hans Kone, der stiledede opad. Hun var født uden for Bondestanden. Hendes Fader, Jørgen Jensen Sandbech, havde først været Tjener og siden Skriver paa Ledreborg, hvorfor Greven kaldte ham 1778 til Sogne-
degn til Kirke Hvalsø og Særløse.

Handwritten notes and signatures:
 - *Handwritten text at top left, partially obscured.*
 - *Handwritten signature: "Sandbech"*
 - *Handwritten signature: "Jensen Sandbech"*
 - *Handwritten signature: "Pam. Jensen"*
 - *Handwritten signature: "Ole"*
 - *Handwritten signature: "Eil. Hvalsgaard"*
 - *Handwritten signature: "Hans Drejer Ha"*

Maria Sandbechs Underskrift

Moderen Mette Marie Boerup har maaske været Kammerjomfru. Maria Sandbech var stolt af sit Navn, hun bruger det og ikke Mandens som Underskrift, men hun har ikke været videre stiv i Stavekunsten, da hun snart skriver Sandbech, snart Sandbeg. Hendes Ægteskab med Søren Andersen varede kun 8 Aar, da hun allerede døde 19. Jan. 1820, 45 Aar gammel, og hun havde ikke født ham Børn.

17. Nov. 1820 var han sammen med Brudgommens Fader Lars Jensen i Dyrlundgaard Forlover ved sin Svigerindes, den 35aarige Pige Ane Margrethe Sandbechs Bryllup i Kirke Hvalsø med den 27aarige Ungkarl og Fæster af Dyrlundgaard Anders Larsen. Hun døde 10. April 1838 i Kirke Hvalsø.

Et halvt Aar efter sin første Hustrus Død giftede Søren Andersen sig igen 20. Juni 1820 i Jydstrup, da han gik i sit 43. Aar, og fik et ungt Blod i Brudeseng. Det var den 17aarige *Anna Kirstine Christophersdatter*, der var født 29. Okt. 1803 i Jydstrup som Datter af Gaardmand Christopher Hansen og Maren Nielsdatter. Ogsaa denne Lykke varede kun kort, thi allerede 9. Juli 1835 afgik Gæstgiver Søren Andersen ved Døden efterladende en 9aarig Datter Karen Marie og en 7aarig Søn Anders. Kort efter fulgte hans Enke ham i Graven, idet hun allerede døde 27. Nov. 1836 i Kirke Hvalsø.

Stuehuset paa Buske Kro bestod ved hans Død af den øverste Stue, Gæstekammeret, Gæstestuen, Skænkestuen, to Kamre, Spisekammeret, Kælder, Bryg-

gers og Køkken. Den øverste Stue var Stadsstuen, hvor de fornemmere Gæster bødes ind. Her stod et Bord, en Sofa, otte Stole, to Skabe, to Kommoder, to Spejle, et Taffelur og en Bakke. I Gæstekammeret overlodes de til Morfei Arme, her var derfor to Sengesteder med Omhæng, godt forsynet med Dyner og Sengeklæder, tre Spejle, to Borde og fire Stole. Det var det eneste Sted, der var Skildrier paa Væggene, her hang hele otte. Gæstestuen var for den store Hob, hvor man kunde varme sig ved Vindovnen, medens Krofader stod bag sin Disk og udskænkede godt Øl og et Glas Brændevin eller Mjød for Gæsterne. Man talte om Vind og Vejr, derfor hang der to Barometre, og i Nødstilfælde var der to Sengesteder at tage i Brug, ellers bestod Møblementet af otte Stole, to Borde, et Egechatol, en Kommode og et Spejl. Man skulde passe Sengetiden, derfor var der ogsaa et Ottedages-Ur, men hændte det, at den blev overskreden, var der heldigvis en Lysestage, i hvilken Lys kunde anbringes. Gæstestuen suppleredes af Skænkestuen, der brugtes til de stedlige Gæster, som sad om tre Borde paa fem Bænke og en Kistebænk. Paa Bordene stod seks Lysestager, og Værelset opvarmedes af en Jernbilæggerovn. Der var ogsaa en Seng med tre Dyner, to Hovedpuder og et Par Lagen. I Kælderen laa Tønder og Ankere med Fetalje og Spirituosa der bestod af Øl, Brændevin og Mjød. Brændevinen fremstillede man selv. I Bryggerset var der et komplet Brændevinstøj og et Malerværk. Af de to Kamre benyttedes det mindste til Sølvkammer. Her var en god Forsyning af Sølvtoj: Et Dusin Sølvspiseskeer, et Dusin Sølvteskeer, en Tesi, to Sølvpuncheskeer, en Sølvpotageske, et Sølvbæger, to Sølvsaltkar, en Sølvsukkerskaal med Tang, en Sølvseppeskande, en Sølvsukkerbøsse og et Krus med Sølvlaag. Det større Kammer benyttedes til Sovekammer. Her var Chatol, Kommode og Spejl, og man kunde lune sig ved Jernbilæggerovnen, inden man krøb i en af de tre Senge. For Betjeningen og de simple Gæster var der 6 Senge i Udhusene.

Besætningen bestod af en sort Hest, 4 Aar (vurderet til 80 Rdl.), en ældre, sort Hest paa 17 Aar (30 Rdl.), to brune Hopper (75 Rdl.), tre sorte Heste (80 Rdl.), fem Køer à 18 Rdl. (90 Rdl.), otte Faar (24 Rdl.), fjorten Stykker Staldkvæg (229 Rdl.), elleve Svin (88 Rdl.), en So med ti Grise (14 Rdl.). Af Kontanter var der i Boet 1000 Rdl., desuden fandtes en Panteobligation og Kreditforeningsobligationer til et Beløb af 4,300 Rdl. Den paa Marken staaende Sæd ansloges til 60 Tdr. Rug à 4 Rdl., 40 Tdr. Byg à 3 Rdl., 72 Tdr. Havre à 16 Mark (192 Rdl.) og 6 Tdr. Ærter à 3 Rdl. Efter at Udgifterne var trukket fra, blev der til Deling mellem Arvingerne 14,195 Rdl., 5 Mark og 15 Skilling.¹⁾

¹⁾ Sonnerup Gods Skifteprotokol 1796—1852, fol. 78, 211 b., 231, 234, 237, 239 ff.

Karen Marie Sørensen

I sit andet Ægteskab havde Søren Andersen tre Børn:
 1. *Anders Sørensen*, f. og død 14. Aug. 1821 i Buske Kro, Kirke Hvalsø.
 2. *Karen-Marie Sørensdatter (Andersen)*, f. 10. Juni 1824 i Buske Kro,

Peder Sørensen

hun kom til sin Farbroder Sognefoged Peder Davidsen¹⁾ i Hellestrup og blev konfirmeret 1840 i Asmindrup med „udmærket godt“ i Kundskab og Opførsel, men rejste i November samme Aar under Navnet Karen Marie Davidsdatter til Kvandløse, hvor hun vel er kommet ud at tjene. Hun blev gift med Peder Sørensen, der ved Samfrændeskifte 26. Marts 1849 overtog Langevad Mølle i Glim med et Tilliggende af 3 Tdr., 5 Skp., 1 Fdk. og 1¹/₄ Alb. Htk., som han dog atter 1852 afstod til Rasmus Christensen. Han købte derpaa 1853 en Gaard i Marbjerg i Flyng paa 8 Tdr., 3 Fdk. og 1 Alb. Htk. og 1855 to Jordlodder i Flyng²⁾, men blev senere Jordbruger paa Roskilde Mark. Han og Hustru menes at være død paa Roskilde Egnen. De havde tre Børn³⁾.

3. *Anders Sørensen (Andersen)*, født 1829, død 1911, Gaardmand i Bringstrup, se VIII, j.

¹⁾ Død 24. Juni 1881, 81 Aar, hans Hustru Maren Jensdatter døde 11. Jan. 1887, 84¹/₂ Aar. ²⁾ Register til Lejre Herreds Skøde- og Panteprotokol. ³⁾ Børnene var: 1. Søren Sørensen. f. 29. Maj 1848 i Langevad Mølle, død dær 4. Dec. 1848. 2. Anna Kirstine (Stine) Sørensen, f. 20. Nov. 1849 i Langevad Mølle, konfirmeret 1864 i Roskilde Domkirke. 3. Birthe Marie Sørensen, f. 21. Sept. 1852 i Marbjerg, Flyng. Marie Sørensen var i 20 Aars Alderen en kort Tid i Huset hos sin Morbroder Anders Andersen i Bringstrup, men senere har dennes Søn tabt ethvert Spor af hende.

Sognefoged Peder Davidsen

VII, g.

Peder Andersen, (se VI, d, 3), Søn af Gaardmand Anders Christensen og Else Christine Sørensdatter, døbt 17. Søndag efter Trinitatis (22. Sept.) 1782 i Asminderup. Ved sin Konfirmation 1798 var han hjemme hos Stedfaderen i Asminderup, og det siges om ham, at han kan Lærebogen godt. Da han var 28 Aar gammel, holdt han Bryllup, 19. Okt. 1810, samme Sted med Morten Andersens Enke *Anna Nielsdatter* og fik hendes afdøde Mands Gaard i Fæste under Hørbygaard. Morten Andersen var død 27. Maj og begravet Kristi Himmelfarts Dag den 31. Maj 1810 i Asminderup.

Peder Andersen blev kun 35 Aar gammel, idet han allerede døde den 8. Marts 1819 i Asminderup. Ved Skiftets Behandling¹⁾ ser vi, at hans Hjem bestod af Stuehus, Fæhus og Huggehus. I Stuehuset fandtes Dagligstuen, den øverste Stue samt Pigekammeret og Køkkenet. Dagligstuen benyttedes tillige til Sovekammer, hvor der stod to blaamalede Alkove Senge med Gardiner og meget Sengetøj. Ellers var der i Stuen et Egebord, to Fyrrebænke, et Otte Dages-Stueur, et blaamalet Madskab, fire Læderstole, en Læder-Lænestol, en Gaasebænk, et Natskrin (den Tids W. C.) og en Trappe. Stuen opvarmedes af en Kakkelovn og markerede sin Tilværelse som Dagligstue ved nogle gamle Bøger og et Tinkrus. I den øverste Stue stod to jernbeslagne Egekister, et gammelt Slagbord, et Fyrrechatol, en Kanapé med 6 Stole og en gammel Dragkiste. Paa Væggen hang et Spejl og tre Skilderier. Værelset var Stadsstue og Gæsteværelse, hvorfor der ogsaa fandtes en Seng med Omhæng og to Tin-Lysetager, desuden var der en Malm-Morter og et Messing Fad. I Kisterne laa den salig Mands Garderobe, der bestod af en blaa Vadmelkjole, to blaa Trøjer, en blaa Kjole, en blaa Drejlstrøje og Vest, to blaa Vadmelstrøjer med Veste, et Par blaa Bukser, et Par blaa Ridebukser, et Par Skindbukser med Sølvknapper, en Rejsekaabe, en Uldhat, tre Par Uldstrømper, et Dusin Skjorter. Under Loftet var der opslaaet en Ostehæk, hvorpaa Ostene blev lagt til Tørring. I Pigekammeret fandtes blot et Bord og et Sengested med Sengetøj og ligeledes i Karlekammeret, der tillige indeholdt en Kværn.

Besætningen i Fæhuset bestod af en blakket Ko, 12 Aar (vurderet til 16 Rdl. Sølv), en rød Ko, 5 Aar (16 Rdl.), en sort Ko, 10 Aar (14 Rdl.), en rødhjelmet Ko, 7 Aar (16 Rdl.), en sortdraget Ko, 12 Aar (14 Rdl.), en sorthjelmet Ko, 9 Aar (14 Rdl.), en sort Ko, 9 Aar (14 Rdl.), en blakket Kalv (2 Rdl.), 12 Stk. Faar à 3 Rdl., en Væder (3 Rdl.), et Svin (6 Rdl.), 12 Høns (2 Rdl.). I alt vurderedes Boet til 400 Rdl. Sølv, hvoraf Enken skulde have Halvparten, men hun

¹⁾ Hørbygaards Skifteprotokol 1771—1819, fol. 450 b, ff.

forhøjede Sønnens Arvepart til 200 Rdl. og Datterens til 100 Rdl., oven i Købet bestemte hun, at Renten skulde lægges til Kapitalen.

Tre Maaneder efter Peter Andersens Død giftede hans Enke sig 11. Juni 1819 i Asminderup med Ungkarl Jens Christensen af Vinstrup, der var et Aar ældre end hende. Anna Nielsdatter blev 81 Aar gammel og døde først 2. April 1870 i Asminderup, hendes anden Mand Jens Christensen var død 9 Aar i Forvejen 19. Nov. 1861 i samme By. Han var da gaaet paa Aftægt og blev 73 $\frac{1}{2}$ Aar gammel. Børn:

1. *Else Christine Pedersdatter* fødtes 21. Aug. 1811 i Asminderup og ægtede 11. Nov. 1831 samme Sted den 21aarige *Hans Peter Hansen*, der var adjungeret Kirkesanger og Skolelærer ved Asminderup Menighed, hvor han senere overtog dette Embede. Hun døde 5. Okt. 1879 i Holbæk og han 8. Nov. 1881 i København. Begge ligge de begravede i Asminderup.

2. *Morten Pedersen*, født 1813, død 1868, Gaardmand i Thostrup i Mersløse, se VIII, k.

3. *Anders Pedersen*, født 25. Feb. 1815 i Asminderup, død dær 29. Jan. 1818 af Kighoste.

4. *Niels Pedersen*, født 1. Juni 1817 i Asminderup, død dær 19. Dec. 1818 af Kighoste.

VIII, a.

Christian Jespersen, (se VII, b, 2), Søn af Søren Jespersen i Dalmose Kro og Kirsten Knudsdatter, fødtes 1812 i Dalmose.¹⁾ Han drev i sin Ungdom Kreaturhandel fra Dalmose, men som foran nævnt købte han ved Skøde af 27. Marts 1840 Frederiksro ved Slagelse, som han mente egnede sig bedre for denne Virksomhed, af sin Farbroder Anders Jespersen og flyttede ind dær 1. April 1840.²⁾ Han fik den uden Besætning og Inventar for 3000 Rdl., men efter 9 Aars Forløb afhændede han atter Gaarden ved Skøde af 11. April 1849 til Gæstgiver Henrik Gørtzen af Fuglebjerg for 4000 Rdl.³⁾

Han boede nu i kort Tid paa Krummerupgaarden, men fik saa 31. Okt. 1849 Fæstebrev af Justitsraad P. Neergaard til Førslev og Fuglebjerg paa Fuglebjerg Kro af Hartkorn 7 Tdr., 2 Skp., 3 Fdk. og 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Fæstet gjaldt for hans og hans Kones Levetid. I Indfæstning skulde han betale 1000 Rdl. samt $\frac{1}{10}$ deraf i Fogedpenge, endvidere skulde der aarlig svares Landgilde 12 Tdr. toradet Byg in natura og

¹⁾ Sorø Amts 40. Lægd, 1830. ²⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Panteprotokol 1839—41, fol. 111. ³⁾ Antvorskov Birks Skøde- og Pantereg.

Fuglebjerg Kro

164 Rdl. i Pengeafgift. Fæsteren var forpligtet til at udrede Gaardens trende Tiender og skulde efter Aftens Varsel afgive „2de Gang dags Bud“ ved Klapjagt paa Godsets Jagtdistrikt. Endvidere svarer han Aftægt til den forrige Fæsterske Madame Giørtzen i Fuglebjerg, der havde Bolig i et Hus ved Kroen. Fæsteren skulde i Almindelighed udvise lige saa meget Tørveskær aarlig, som svarede til den Andel, Gaarden tidligere havde haft i Tørvemosen. Fæstebrevet blev tinglæst 14. Nov. 1849.³⁾

I ni Aar var Christian Jespersen nu Fæster af Kroen, indtil han 11. Jan. 1858 af Etatsraad Peter Johansen de Neergaard til Førslev og Fuglebjerg efter indgaaet mundtlig Købekontrakt fik Skøde paa Fuglebjerg Kro, bestaaende af Matr. Nr. 5a og b, 36a og 41a tilsammen Hrtk. 7 Tdr., 3 Skp. og 2¹/₄ Alb. Ager og Eng. Købesummen var 10,000 Rdl., hvoraf 2,500 udbetaltes kontant, medens Resten 7,500 skulde blive staaende paa 1. Prioritet. Samme Dag udsteder Jespersen en Panteobligation paa 10,000 Rdl., hvoraf de 7,500 hidrører fra Købet

¹⁾ Øster Flakkebjerg Herreds Skøde- og Panteprotokol 1849—53, fol. 14 b.

af Fuglebjerg Kro og Resten 2,500 Rdl. var Penge, som Neergaard kontant har laant Jespersen. Det var en højst mærkelig Transaktion. Neergaard rækker Jespersen 2,500 Rdl. som Laan for et Øjeblik efter at modtage de samme Penge af Jespersen som kontant Betaling for Fuglebjerg Kro.¹⁾

Fuglebjerg Kro var en stor Bedrift. Der hørte ca. 100 Tdr. Land Agerbrug til Kroen, hvor der ogsaa dreves Købmandshandel og Maltgørreri. Huder og Skind kørtes til København, og solgtes dær, hvorefter Vognene blev fyldt med alskens Varer til Fuglebjerg. De rejsende kom og gik, navnlig Haandværkerne, der med deres Varer drog fra det ene Marked til det andet. Selv om Natten havde man ikke Fred.

Christian Jespersen

Christian Jespersen selv blev en anset Mand, han var Fattigforstander, sad i Sogneraad og Amtsraad, overalt var der Brug for hans Evner, gode og kloge Raad, og for hans Hjælpsomhed. Han arbejdede ihærdigt for Fuglebjerg Bys Opkomst og Fremgang, han fik adskillige Haandværkere til Byen, solgte Byggegrunde til dem uden at se nøjere paa Betalingen og gav dem Arbejde. En Dyrlæge kom til Byen og boede med Familie gratis paa Kroen et helt Aar, indtil Jespersen fik bygget et Hus til ham.

Da Jespersen 14. Nov. 1874 fejrede sit 25 Aars Jubilæum, blev der afsunget følgende Sang paa Melodien „Lad den skrantende Magister“. Sangen, der var forfattet af den daværende Læge i Byen, Dr. Ørum, er betegnende for Jespersens Virksomhed:

*I de gode gamle Dage
Fuglebjerg var ej i Ry;
For en Alder vel tilbage
Var den kun en lille By.
Drømte ej om Fremtidshæder,
Om at blive Hovedstad,
Havde Dyd og fromme Sæder,
More sig den aldrig gad.*

*Nu har Byen sig forandret
— Til det Bedre vil vi tro —
Frem i Velstand er den vandret,
Kan som Købstad snart sig kro.
Alle Ting vi har jo næsten
Faaet her i Byen nu,
Og hvad anbelanger Resten.
Kommer det med Tiden s'gu.*

*Vi har Posthus, Apotheke,
Prokurator, Bager, Smed;
Og for Døden er vi sikker,
Naar vor Doktor ej er vred.
Vi har Kro med Mindestøtten;
Og fra Gilder kan vi smukt
Komme hjem og vende Bøtten,
Finde Hus og Døre lukt.*

¹⁾ Øster Flakkebjerg Herreds Skøde- og Panteprotokol 1855—58, fol. 523 b. og 531 b.

Han har slidt og virket trolig
 Til det Heles store Gavn.
 Han har skaffed mangen Bolig,
 Hjulpet mangt et lille Savn.
 Ringe Løn han ofte høsted,
 Han blev aldrig Kammerraad,
 Ridderkorset ej ham trøsted,
 Intet Baand for ædel Daad.

Spørges nu da, hvem er Manden,
 Som har skabt den hele By?
 Jespersen da skal for Sanden
 Derfor have Roes og Ry.
 Han med Kløgt og megen Snille
 Fatted, det var soleklart,
 Her var noget at bestille;
 Og saa gik det i en Fart.

Men i Fuglebjerg han skattes
 For hvad han udrettet har;
 Og om Et og Andet fattes,
 Strax paa Raad man ham da ta'r.
 Derfor her i Aften samles
 Gode Venner til Kalas
 For at drikke paa „vor Gamles“
 Held og Lykke ud et Glas.

Gid han leve blandt os længe
 Med det glade Smil paa Kind.
 Lad ej komme Tider strenge;
 Lad ej vifte Modgangs Vind.
 Gid at Piben ham maa smage,
 Samt ret mangen Kaffetaar.
 Gid vi kunne saa det mage,
 Han en Pidsk iaften faaer.

M.

En anden Sang lød saaledes:

Mel.: Vift stolt paa Codans Bølge.

Hurra! for Jubilaren; I fem og tyve Aar Han her med Ro nu tar 'en Og tumler med sin Gaard; Han skjænked' os de hvide, De røde og iblandt, Og derpaa kan man lide, Ei bedre Vært man fandt.	At ha'e det paa det Tøre Kan være meget godt, Men trænger, maa jeg spør'e. Man derfor ei til Vaadt? „Det gjør, det gjør min Tro! man,“ Sa'e Christian Jespersen; Og see, saa blev han Kromand Og Fuglebjergers Ven!	Thi ærligt har han gavnet Os, som han kunde bedst, Og naar hos ham vi havned', Sad Glæden her som Gjæst; Og slingred' stundom Skuden, En Mand der stod ved Ror; Forinden som foruden Han fandt det rette Spor.
---	--	---

Han agter Døgnets Skvalder
 Saa lidt som Hverdags Pjat;
 Naar Alvors Daad ham kalder,
 Er Karl han for sin Hat;
 Da staar han kjækt som Nogen,
 Sin Konges svorne Mand,
 Og svinger Danebrogen
 For Dig! vort Fædreland.

See, derfor glad vi samle
 Os her om Festens Bord
 Og tale med den Gamle,
 De varme Venskabs Ord;
 Ja, høit skal Sangen klinge!
 Hurra! Hurra igjen!
 Og Hjerters Hilsen bringe
 Til Christian Jespersen!

H. R.

Christian Jespersens store Hjælpsomhed var uden Tvivl Skyld i, at han trods sin omfattende Virksomhed ikke blev nogen rig Mand. Utallige Historier fortælles herom og om hans djærve Maade at sige Folk Sandheden paa. Han var uimodtagelig for Smiger og Sladder. Det fortælles saaledes, at en kendt Redaktør skrev til Jespersen og bad om hans Støtte ved et forestaaende Valg, da han vidste, at han var en meget formaaende Mand etc. Hertil skal Jespersen have svaret: Det kunde aldrig falde mig ind, da jeg synes, De er et modbydeligt slesk Menneske.

Christian Jespersen, Fuglebjerg

Christian Jespersen var ogsaa en stærk Mand. Da han var henvend 70 Aar, skete det engang, at en kendt og frygtet Slagsbroder, den jydsk Smed, lavede Optøjer paa Kroen, saa baade Gæster og Vært flygtede, men Jespersen gik ene imod ham og tugtede ham, saa at hans Mod svandt. Smeden skal have endt sine Dage som Afholdsprædikant. Ogsaa om Jespersens Hjælpsomhed haves der Historier. En gammel Fyr i Fattighuset plejede med Mellemrum at komme til Jespersen og sige: „Jeg har hittet din Stenhammer“. Han fik saa 50 Øre i Findeløn, men engang det varede temmelig længe, før Manden kom, sagde Jespersen til ham: „Kan Du for Fanden ikke lægge den Hammer, saa Du selv kan finde den igen.“

Paa sine gamle Dage boede Jespersen over for Kroen sammen med Postmester Fiedler i det gamle Posthus, en Villa, der tilhørte sidstnævnte. Han havde da et Køretøj, som hele Byen laante. En Dag, da Jespersen var ved at stige til Vogns for at køre ud, kom en fattig Arbejdsmand løbende og bad ham om at laane hans Køretøj. Jespersen steg da straks af Vognen og sagde: „Kør Du bare, jeg kan køre hver Dag“. Han holdt af at køre lange Ture rundt i hele Amtet for at se, hvordan Sæden stod og Folk sad i det. Paa disse Ture gav han gode Raad, men han skældte ogsaa ud, naar noget var forsømt. Til sin Svigersøn, Lærer Petersen, sagde han engang: „Hvad Fanden sidder du her og hænger med Næsen over en Bog, gaa du hellere over paa Kroen og se, hvordan Menneskene teer sig.“

Billedet af Christian Jespersen med Piben har sin Historie. Det var i 1898, at en Fotograf i Fuglebjerg sad og manglede Penge. Saa fandt han dette Billede af „Den Gamle“ frem. Det var taget en Dag, Christian Jespersen gik i Marken. Han mangfoldiggjorde det og gik rundt i Egnens Landsbyer og falbød det for en Krone

Lise (Elise) Birgitte Jensen

pr. Stk. Idéen viste sig at være god, thi paa en Dag solgte han 20 til 30 Stykker.

Christian Jespersen afgik ved Døden 29. Juni 1892 i Fuglebjerg.

Christian Jespersens Hustru *Lise (Elise) Birgitte Jensen* var hans Faders Søsterdatter. Hun var født i Holbæk Søndagen d. 6. Dec. 1812 om Morgen

Kl. 3 og blev hjemmedøbt 13. Dec. af Provst Smith samt fremstillet 2. April 1813. Hun blev baaret til Daaben af Herredsfoged Dahls Kone, medens Jomfru Riis paa Tostrup Mølle stod hos, og Købmændene Rasmus Pedersen, Peder Jensen og Peter Christian Jensen var Faddere. Ved Forældrenes Skilsmisse fik hun en Kapital paa 2285 Rdl., 4 Mark og 5 Sk. Brylluppet stod i Slagelse 15. April 1837.

Hun var en ualmindelig god og klog Kvinde langt forud for sin Tid. Hun havde megen Sans for Poesi, læste meget og afskrev lange Digte. For sin Mand var hun en uvurderlig Støtte. Hun passede den ret store Købmandshandel og førte Regnskabet. Husvæsenet tog hun sig mindre af, da hun havde flere paalidelige Piger.

Juleaften samledes altid en større Skare af Landevejens Børn paa den gamle Kro — de kom saa stille fra alle Veje og tog Plads ved det lange Bord i Kælderstuen. Det var den eneste Dag, Elise Jespersen serverede. Hun bar selv Mad og varmt Øl frem for dem. Saa kom der en Juleaften, hvor Køkkenpigen vartede op. „Kommer Madammen ikke?“ spurgtes der, og da de fik at vide, at hun var død, var der mere end een af de forhutlede Fyre, der havde Taarer i Øjnene. „Hun er det eneste Menneske, der har været god mod mig“, var der en, der sagde. „Ja, hun var lige som en Mor mod os,“ svarede en anden.

Elise Jespersen blev kun 48 Aar gammel. Hun døde 11. Okt. 1860 i Fuglebjerg og blev begravet 19. Okt. Børn:

Marie Kirstine Jespersen

1. Marie Kirstine Jespersen fødtes 30. Aug. 1839 i Dalmose Kro i Gimlinge og blev konfirmeret 1854 i Fuglebjerg. 19 $\frac{1}{2}$ Aar gammel blev Marie Jespersen gift den 15. April 1859 med den 22-aarige Ungkarl Hans Chri-

Hans Christensen

stensen. Brylluppet stod i Fuglebjerg Kro og varede i to Dage. Foruden navnlig hendes store Familie var de fleste Gaardmænd fra Hans Christensens Hjemby Høve ved Dalmose med, og der dansedes begge Dage. Det unge Par fik sit første Hjem paa Byøstelangegaard, hvor Hans Christensen var født 18. Marts 1837. Gaarden ligger paa Høve Mark østen for Byen og var tilfalden Hans Christensens Bedstefader ved Udskiftningen i 1800, da Bymændene trak Lod om Gaardene. Den ejes nu af Hans Christensens ældste Datter og har saaledes gennem 4 Generationer været i denne Slægts Besiddelse. Ved Arv efter Hans Christensens Moder var hans Børn bleven velstillede, og medens den ældste Datter Christine købte Fødegaaarden, erhvervede den ældste Søn Lauritz 1884 sammen med Forældrene Oldebjerggaarden i Lyng Sogn ved Sorø med et Tilliggende af 110 Tdr. Land Ager og 60 Tdr. Land Skov, af hvilken Gaarden paa begge Sider er omgivet. Baade Hans Christensen og Sønnen var passionerede Jægere, hvad der var en medvirkende Grund til, at netop denne Gaard valgtes, da der i Skoven fandtes meget Vildt.

Paa Oldebjerggaarden var der ikke alene et stort Husrum, men der var et endnu større Hjerterum, og det var ikke nogen lille Vennekreds Hans og Kirstine samlede omkring sig, og flere af Slægtens Børn tilbragte deres Ferier der. En Sommer nød saaledes ikke mindre end 10 Børn godt af deres Gæstfrihed.

Hans Christensen var af Naturen livlig og omgængelig, han var derfor meget selskabelig, og ingen holdt af at gøre ham imod i det daglige Liv. Hans Hustru var en Dydighed i al huslig Gerning baade ude og inde, som en Landhushold-

ning giver Lejlighed til. Mange unge Piger fra By og Land lærte Husholdning hos hende og betragtede Oldebjerggaarden som et Hjem, de siden gerne søgte til. Marie havde arvet den i den Jespersenske Slægt saa almindelige Hjælpsomhed over for baade rige og fattige. Hendes Ægtefælle priste hende som den klogt tænkende og gode Hustru, hvem han altid gav Æren for det hyggelige Hjem. Han savnede hende haardt, da hun 7. Maj 1898 afgik ved Døden paa Oldebjerggaard efter 39 Aars Ægteskab, og mange delte dette Savn med ham. Hun ligger begravet paa Høve Kirkegaard. Hans Christensen overlevede sin Hustru i 16 Aar og døde paa Oldebjerggaard den 6. April 1914.¹⁾

2. *Christiane (Jane) Laurine Jespersen* fødtes 26. Juli 1842 i Lille Valby, Slagelse Sankt Mikkels Sogn, men blev konfirmeret i Fuglebjerg By 1856. Hun giftede sig først, da hun var omtrent 30 Aar gammel. Hendes Mand Hestehandler *Christen Olsen* var $5\frac{3}{4}$ Aar ældre, idet han var født 22. Maj 1836 i Slotsbjergby. Brylluppet stod den 24. April 1872 i Krummerup, og de overtog nu Forpagtningen af Fuglebjerg Kro, senere ogsaa den tilhørende Avling paa 50—60 Tdr. Land.

Ved sin Svigerfader Christian Jespersens Død købte han Kroen med tilhørende Landbrug og desuden af Postmester Fiedlers Arvinger den af Sviger-

¹⁾ Børn: 1. Laura Christine Christensen, f. 5. Marts 1860 paa Byøstelangegaard, købte Fødegaarden i Høve, hvor hun endnu er; gift 1. Gang 12. April 1878 i Høve med Møller Christoffer Ernst Vilhelm Schwartz paa Christiansmølle ved Hillerød, f. 25. Juni 1851 paa Holme Møllegaard, Ejby ved Lille Skensved, død 31. Marts 1879 paa Kommunehospitalet i København, 2. Gang 15. April 1884 i Høve med Gaardejer og Sognefoged i Høve, Dannebrogsmænd Niels Jørgen Jensen, f. 30. Aug. 1856 i Fuglebjerg, død 16. Feb. 1931 paa Byøstelangegaard i Høve. Børn, alle fødte paa Byøstelangegaard: a. Hans Christen Gunner Jensen, f. 15. Marts 1885, Dyrlæge i Gimlinge ved Flakkebjerg siden 1. Feb. 1909; gift 20. Dec. 1914 i Gimlinge med Maren Kirstine Jensen, f. 20. April 1890. b. Jørgen Anker Jensen, f. 8. Jan. 1888, død 4. Marts samme Aar. c. Bodil Marie Elisabeth Jensen, f. 30. Marts 1889, død 3. Marts 1892. d. Jens Christian Anker Jensen, f. 21. Maj 1898, Præliminæreksamen, Sognefoged efter sin Fader 1930, Gaardbestyrer for sin Moder; ugift. e. Niels-Boe Jensen, f. 7. Juni 1900, har været paa Landbrugsskole, nu Gaardbestyrer for sin Moder; ugift. f. Gerda Marie Emilie Jensen, f. 31. Dec. 1902; gift 1. Juli 1926 i Høve med Ejer af Nygaard, Klinteby ved Hyllinge, Vilhelm Rudolf Nielsen Dahl. 2. Søren Lauritz Michael Christensen, f. 17. Juli 1864 paa Byøstelangegaard, død 14. Marts 1927 i Sorø, Ejer af Oldebjerggaard, som han købte 1884 sammen med Forældrene, han solgte den 1917 og boede derpaa til sin Død i en Villa i Sorø; gift 24. Juli 1896 i Frederiksborg Slotskirke med Charlotte Emilie Marie Ljungberg, f. 7. Jan. 1873 i Næstved, død 6. Feb. 1907 paa Oldebjerggaard. Børn, født paa Oldebjerggaard: a. Poula Marie Christensen, f. 6. Maj 1897; gift med Lagerforvalter Hans Hølgard, Nørregade 19, Vejle. b. Hans Christian Christensen, f. 12. Okt. 1898, Gaardejer, Stude ved Forlev, gift med Alma Hansen. c. Svend Aage Christensen, f. 8. Marts 1900, Forvalter paa Bredeshave ved Tappernøje. d. Karen Margrethe Christensen, f. 5. Marts 1901; gift med Malermester Hjalmar Jakobsen, Thorvaldsensvej 16, Slagelse. 3. Peter Julius Christensen, f. 23. Okt. 1866 paa Byøstelangegaard, lærte Handelen, havde en Gaard i Haarslev, siden Kroejer og Vært i Dalmose Kro, nu Handelsmand i Sønder Jellinge ved Dalmose; gift med Anna Jensen fra Enø. (se VIII, f. 3).

Christiane Jespersen

faderen og Postmester Fiedler i Forening beboede Villa, det gamle Posthus, lige overfor Kroen. I denne Villa flyttede han ind, idet han bortforpagtede Kroen til Peter Martin Jespersen, Christian Jespersens Søn i

Christen Olsen

Dalmose, og Købmandshandelen til Købmand Bollhorn, derimod beholdt han selv Landbruget og drev tillige en omfattende Hestehandel. Han var en agtet og velanset Mand. Hans Hustru Jane Jespersen døde allerede 20. Dec. 1878 i Fuglebjerg. Hun var et stille, alvorligt Menneske, der passede sit Hus med stor Omhu og tillige var meget for andre, særlig for sin Fader og dennes Ven Postmester Fiedler. Hun havde Ord for at være uegennyttig. Hendes meget gemytlige Svoger Hans Christensen, Oldebjerggaard, plejede at sige om hende til sin Kone og sin anden Svigerinde: „Der er s'gu dobbelt saa meget godt i hende som i Jer andre to tilsammen.“¹⁾

Efter hendes Død giftede Christen Olsen sig anden Gang 2. April 1880 i Krummerup med Pigen Ane Kathrine Pedersen, der var født i Vindstrup 2. Juni 1857 og døde 26. Sept. 1924 i Fuglebjerg.

Christen Olsen var død i Fuglebjerg 8. Feb. 1912. Hans Enke beholdt Bedriften, men efter hendes Død solgtes Kro, Købmandshandel og den dertil hørende

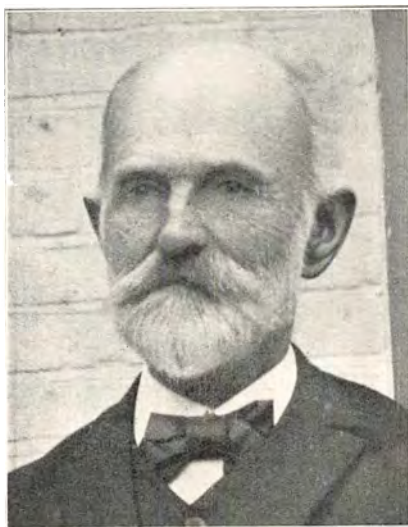
¹⁾ I Christen Olsens og Jane Jespersens Ægteskab var der tre Børn, fødte i Fuglebjerg: 1. Anna Kristine Elise Olsen, f. 25. Marts 1873, død 4. Juli 1897 i Fuglebjerg; gift dær 22. Maj 1895 med Vej- og Vandløbsassistent under Sorø Amt (fra 1. Okt. 1891), Landvæsenskommisær, kgl. Klasselotterikollektor, Løjtnant i Ingeniørerne Hans Peder Berntsen, f. 10. April 1869 i Eskildstrup, Søllinge Sogn, død 8. Feb. 1935 i Fuglebjerg. Sønner: a. Helge Berntsen, f. 29. Marts 1896 i Fuglebjerg, cand. phil., Ekspeditionssekretær i Overformynderiet. b. Bernt Chresten Berntsen, f. 28. Juni 1897 i Fuglebjerg, Dyrlæge i Skørping. 2. Othilie Marie Christiane Olsen, f. 29. Okt. 1875 i Fuglebjerg, bor paa Christiansminde ved Fuglebjerg, ugift. 3. Holger Christian Olsen, f. 3. Marts 1877 i Fuglebjerg, Gaardejer i Fuglebjerg, gift 2. Juni 1918 i Immanuelskirken i København med Ellen Sophie Brodersen, f. 13. April 1889 i København. Børn: a. Lise Agnete Olsen, f. 22. Dec. 1918 i Fuglebjerg. b. Hans Henning Olsen, f. 23. Juni 1921 i Fuglebjerg.

Trine Jespersen

Jord samt det gamle Posthus til hendes Søn Holger Olsen. Hansolgte Aaret efter Kroen og Købmandshandelen og det gamle Posthus fra og flyttede Gaarden ud, hvor den nu ligger.

3. Marie Petrine (Trine)

Hans Frederik Pedersen

Serine Jespersen født 10. Jan. 1846 i Slagelse St. Mikkels Sogn. Hun blev konfirmeret 1859 i Fuglebjerg med Karakter mg+ i Kundskab og mg i Opførsel, men opholdt sig den Gang i Slagelse St. Mikkels Landsogn. 14. Juni 1871 havde hun Bryllup i Fuglebjerg med Lærer *Hans Frederik Pedersen* i Kirkerup. Han var født 18. Aug. 1843 i Sortsø, Gundslev Sogn og var Andenlærer i Frølund ved Korsør til 1876, da han blev Lærer paa Enø i Karrebæk Sogn, her var han til 1879, hvorefter han blev Lærer i Gryderup i Boeslunde Sogn i Nærheden af Korsør, her virkede han til 1914 og boede derefter i Boeslunde, hvor hans Hustru døde 15. Juli 1919, medens han døde 26. Maj 1923 paa Skelskør Sygehus. I Ægteskabet var der 8 Børn, af hvilke to døde som smaa.¹⁾

„Den, som har hørt til Flokken her, bevarer fra dette Hjem Erindringen om et ubrødeligt Sammenhold i eet og alt, fra Barndommen og op gennem Aarene, som noget selvfølgeligt fremgaaet af Hjemmets Enhed. Mor var den livlige Natur, den initiativrige og maaske den bedst begavede af de to, Far den stiltfærdige, beskedne, besindige og karakterfaste. De kendte hinanden i

¹⁾ Børn: 1. Elise Magdalene Pedersen, død 6. Maj 1872 i Fuglebjerg. 2. Laurits Oluf Pedersen, f. 26. April 1873 i Frølund, Overlærer i Helsingør. 3. Christian Valdemar Pedersen, f. 9. Juni 1875 i Frølund, Snedker i København. 4. Ingeborg Elise Pedersen, f. 1. Dec. 1877 paa Enø, Lærerinde i Torped, Ringsted Landsogn, gift med fhv. Handelsmand Søren Jespersen (se VIII, b, 6). 5. Thorvald Frederik Pedersen, f. 31. Maj 1880 i Gryderup, Boeslunde, Købmand i Slagelse. 6. Holger Peder Pedersen, f. 12. Aug. 1883 i Gryderup, Snedker, død 1918. 7. Otto Georg Pedersen, f. 27. Okt. 1885 i Gryderup, Distriktsjæger paa Bregentved. 8. Anna Kristiane Pedersen, f. 2. April 1887 i Gryderup, død dør 28. Dec. 1887 af Mæslinger.

Fejl og Fortrin og hjælp hinanden i fuld Harmoni. For Far var Skolearbejdet Livets Opgave, og han havde den Lykke i en Aarrække at se Resultater af sit Arbejde om sig, saaledes som kun Landsbylæreren oplever det. Og jeg synes, jeg maa have Lov at sige, at den Lykke var fortjent, for jeg har aldrig truffet nogen, der Livet igennem som han har passet sit Arbejde saa beskedent, samvittighedsfuldt og altid ansvarsbevidst og derfor altid været glad i sit Arbejde.“ *L. P.*

4. *Søren Christian Jespersen*, født 1848, død 1886, Postekspedient i Korsør, se IX a.

VIII b.

Jesper Christian Sørensen kaldet *Jespersen* (se VII, b, 8), Søn af Fæster af Dalmose Kro *Søren Jespersen* og *Kirsten Knudsdatter*, født 10. Maj 1827 i Gimlinge. *Kristen Jespersen*, som han kaldtes, opholdt sig som Dreng hos sin 15 Aar ældre Broder *Christian* paa *Frederiksrø* og gik til Konfirmation i Slagelse, hvor han erhvervede sig Sognepræstens Yndest ved at tage en fattig Dreng i Forsvar, som skulde „vises af“, fordi Pigerne havde sladret og gjort ham til Syndebuk for deres Spilopper, medens *Kristen Jespersen* sagde, at de havde været lige gode om det.

I flere Aar var han her paa *Frederiksrø*, og der lagdes Grunden til det sjældne Venskab som Livet igennem forbandt de to Brødre, saa de stod Last og Brast sammen i alt.

Da han var 18 Aar gammel mistede han sin Fader, men Moderen beholdt Dalmose Kro, 20 Aar gammel var han 65 Tommer høj og stillede for sig som Soldat, da hans Moder ikke kunde undvære ham ved Bedriften. Hos sin Broder havde han lært sin tilkommende Hustru *Ellen Marie Hansdatter* at kende. De var begge meget unge, smukke og meget forelskede i hinanden. Hun var Datter af *Hans Sørensen* og *Martha Plambechs Datter* og var født 11. Marts 1830 i Havrebjerg Mølle, som hendes Fader den Gang bestyrede. Senere blev han Ejer af Møllen, der baade var Vand- og Vindmølle. Han var en velstaaende Mand, der desuden ejede Havrebjerg Kirke og en stor Bondegaard paa 80 Tdr. Land. Moderens Stamfader var af tysk Afstamning og stod i Tjenesteforhold til *Holberg* af hvem de fik Havrebjerg Mølle i Brudegave.

Den 4. Dec. 1850 stod Gæstgiver *Kristen Jespersens* og *Ellen Marie Hansdatters* Bryllup i Havrebjerg. Han var da 23 Aar og Bruden 20. Han havde overtaget Dalmose Kro, men hans gamle Moder blev boende der og havde i Aarenes Løb flere af sine Børnebørn hos sig. For sin Medgift lod han Stuehuset og en

Ellen Jespersen

Stald bygge op. Foruden Krohold drev Kristen Jespersen Landbrug og Købmandshandel. Desuden boede hans yngste Broder Søren Jespersen hjemme og drev Kreaturhandel. Ellens Rigdom svandt bort, hun og hendes

Kristen Jespersen

Mand fik mange Børn, Hjemmet var gæstfrit, hele Familien holdt til dær og fik Hjælp paa mange Maader, navnlig var Kristen Jespersens Moder meget rundhaandet overfor sine gifte Døtre med Varer fra Købmandshandelen. Mange Arbejdere havde Opholdet dær, særlig de gamle, ingen Rejsende gik sultne fra Kælderstuen, undertiden blev de gaende dær i Maaneder, men Tiderne var trange og Dalmose forgældet, Kristen Jespersen havde maattet udbetale hver af sine Søkende 3000 Kr., og Kampen for Tilværelsen blev stræng for dem.

Man sagde, at Kr. Jespersen var Jordens „bedste Menneske“. Han var intelligent, tænkso, havde stor politisk og historisk Interesse, fulgte med i Tidens Litteratur, var en god Taler og skrev mange Avisartikler, bl. a. tog han i Sorø Amtstidende til Orde for, at Bønderne skulde holde to Vogterdrenge, saa de kunde skiftes til at gaa i Skole. Det var jo inden Skolemulkterne blev indført, og Fattigfolks Børn kom allerede i 7 Aars Alderen ud at tjene, saa de forsømte deres Skolegang. Jespersen var Medstifter — en Tid Formand — for den første Landboforening, Sogneraadsmlem m. m. Han var alle Dage noget skrøbelig, havde daarlige Lunger og blev da ogsaa kun 64 Aar gammel, idet han døde i Dalmose 21. Sept. 1891, 14 Dage efter sin Hustru, der var død af et Hjerteslag 6. Sept. 1891. Deres Børn var:

1. *Kirstine (Stine) Caroline Jespersen*, der var født 12. Feb. 1851 i Dalmose Kro i Gimlinge Sogn. Hun var den ældste af Flokken i Dalmose Kro, viste tidligt gode Evner og havde en smuk Sangstemme, hun blev derfor ofte trukket frem og

beundret navnlig af den gamle, djærve og fornemme Mormor i Havrebjerg Mølle. Som Elev paa Askov Højskole gjorde hun sig bemærket ved Kløgt og Vid. Senere lærte hun Mejeri hos den bekendte Hans Nielsen og blev Mejerske paa Rosenholm Slot. Her fik hun Medalje for sit udmærkede Smør. Hun kom saa hjem og drev Mejeri hjemme paa Kroen, hvor hun havde mange Elever. En Tid fabrikerede hun Myseost, men saa kom Andelsmejerierne og ødelagde denne Hjemmeindustri. Paa Kroen var to Stuelænger, i den gamle havde Kirstine indrettet sig en meget hyggelig Lejlighed, og her holdt hun nu i flere Aar Skole for Familiens og Egnens Børn. Efter Hjemmets Ophør blev hun Økonoma ved

Kirstine Jespersen

Sorø Sygehus, hvor hun havde en god Stilling og et hyggeligt lille Hjem. Hun førte en selskabelig Tilværelse, kom meget sammen med Kusinerne paa Oldebjerggaard og havde mange Venner. Hun var Grundtvigianer, meget selvstændig og forud for sin Tid. Hun klippede sit Haar kort og røg Cigar, hvad der skulde Mod til den Gang.

I 1902 brød hun op fra Sorø, drog til København og begyndte et Højskolehjem. Brødrene var forfærdede over, at hun forlod en fast Stilling, men hun svarede, at hendes Aand gik til Grunde under Tvang, og hun var vant til at følge sin egen Vilje. Mod Forventning gik Højskolehjemmet udmærket for hende. Hun ledede det selv, medens hendes Søster Marie stod for Madlavningen. Hun fik en Mængde Gæster — Landboer og Højskolefolk, saa hun maatte udvide og foruden Stuelejligheden tage første Salen i Brug med. Hun skabte tillige et hyggeligt, fornøjeligt og stærkt aandeligt interesseret Hjem, ogsaa for hendes yngste Broder Kristen („Lille Bror“), der boede hos dem.

I Aarenes Løb blev Kirstine Jespersen ret velhavende. Mangfoldige Mennesker tyede til hende, naar de ramtes af Sorger, Ulykker eller Nød. Hun var hjælpsom og god til at retlede, djærv til at sige Folk Sandheden, skrap til at skælde ud — bag efter kom saa Hjælpen. Mange syge skylder hende Tak for Hjælp og Pleje. Den sidste Sommer, hun levede, gik hun lange Fodture gennem Jylland sammen med Kristen og Organist Jørgen Nielsen, Aarhus, besøgte historiske Steder, gik to til tre Mil daglig og skrev bag efter alenlange Breve, hvori hun

Dalmose gamle Kro

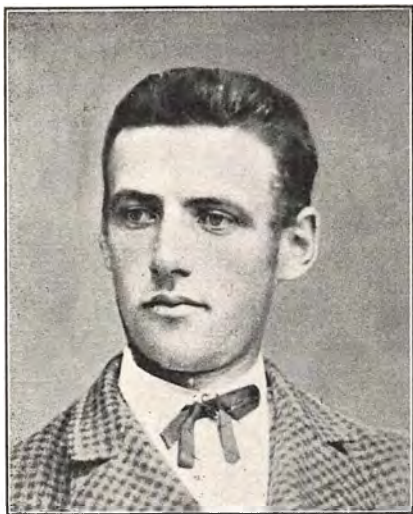
begejstret skildrede Naturen og de historiske Steder, hun havde besøgt. Hun døde i København 3. Feb. 1921 paa sin Bopæl Colbjørnsensgade 30 og blev begravet i Gimlinge. Ligesom sin Broder Kristen var hun poetisk anlagt og skrev gerne Sange.

2. *Marie Caroline Jespersen*, født 6. April 1852 i Dalmose Kro. Hun var saaledes kun et Aar yngre end sin Søster Kirstine, men ejede hverken hendes Evner, Humør eller Mod og kom bogstavelig talt til altid at staa i Skygge af Søsteren.

Marie Jespersen var som ung i flere Aar Husbestyrerinde for sin Farbroder Christian Jespersen og Postmester Fiedler i Fuglebjerg. Hun havde her en god, selvstændig Stilling blandt mange gode Venner og nød sit Hjem. Hvorfor hun forlod det, vides ikke. I adskillige Aar drog hun nu fra Plads til Plads og havde det vist mange Gange trist. En Overgang var hun Husjomfru paa Holsteinsminde Børnehjem, derefter en Tid Økonoma paa Ribe Sygehus.

I 1902 begyndte hun under Søsteren Kirstines Ledelse paa Højskolehjemmet i København, hvor hun var den, der stod for Madlavningen. Her havde hun sine bedste Aar i hjemlige Omgivelser. I sine sidste Aar var hun paa Grund af Forkalkning en nedbrudt Stakkel. Hun døde 31. Juli 1916 i Hjemmet Colbjørnsensgade 30 og blev begravet i Gimlinge.

3. *Hansine Marthea Jespersen*, fødtes 30. Sept. 1854 i Dalmose Kro og blev knap

Søren Jespersen

et Aar gammel,
idet hun døde
16. Aug. 1855.

4. *Hans Søren
Jespersen*, født
1856, død 1922,
Postekspedient
i Ribe, se IX, b.

5. *Peter Martin
Jespersen*, født
1858, død 1931,
Gæstgiver i
Fuglebjerg

Kro, se IX, c.

6. *Søren Jesper-*

Ingeborg Elise Jespersen

sen, født 22. Jan. 1860 i Dalmose. Søren var den eneste af Sønnerne i Dalmose Kro, der beskæftigede sig med Landbrug, det var derfor alles Tanke, at han skulde overtage Forpagtningen af Kroen efter sin Fader. Men da Kontrakten efter Faderens Død i 1891 skulde skrives, forlangte Godsejeren, at Søren Jespersen skulde slutte sig til et bestemt politisk Parti. En saadan uværdig Tvang var ikke noget for Frihedsmennesket Søren Jespersen, hellere gav han Afkald paa Gaard og Hjem og stod paa Landevejen uden at eje andet end sin gode Forstand, ditto Hjerte og Humør, tre Ting, der har fulgt ham alle Dage. Saaledes gik det til, at den gamle Kro gled ud af Slægten. Søren Jespersen blev Handelsmand, han arbejdede for Slagelse Svineslagteri lige til 1924, da der kom en ny Direktør og forandrede Forhold.

Søren Jespersen blev gift med sin Kusines Datter *Ingeborg Elise Pedersen*, født 1. Dec. 1877 paa Enø, Karrebæk Sogn, Datter af Lærer Hans Frederik Jespersen og Trine Jespersen. Søren Jespersen og Hustru bor i Torped Skole i Ringsted Landsogn, hvor Ingeborg Elise Jespersen er Lærerinde og Søren Jespersen, der hele Livet har været de unges og Børnenes Ven, er kendt over det ganske Sogn som „Onkel Søren“. Allerede som Barn maatte han drive Kreaturer ad Landevejen fra Dalmose til København, og det er vedbleven at være hans største Fornøjelse at trave paa Landevejen. Hans Yndlingsforfattere er Grundtvig, Thorkild Gravlund og Selma Lagerlöf. Fru Jespersen, der ligesom sin Broder Overlæreren i Helsingør, er meget historisk interesseret, har været en værdifuld Støtte ved Udarbejdelsen af denne Bog.

Kristen Jespersen

7. *Mathea Elisabeth Jespersen*, født 7. Juli 1861 i Dalmose Kro, død dær 23. Marts 1866.

8. *Christian Jespersen*, født 1864, død 1928, Politibetjent i Skelskør, Landmand ved Frederikssund, se IX, d.

9. *Lauritz Jespersen*, født 22. Dec. 1866 i Dalmose, var ved Fødselen svag, blev hjemme-døbt af Faderen i Jordemoderens Overværelse, og døde allerede den 29. Dec. samme Aar.

10. *Mathea Elisabeth Jespersen*, fødtes 1868 i Dalmose Kro og opkaldtes efter sin afdøde Søster. Hun blev $2\frac{1}{4}$ Aar gammel og døde 1. Sept. 1870 i Dalmose.

11. *Kristen Jespersen*, født 9. Juni 1875 i Dalmose Kro. Kristen var et ejendommeligt

Menneske, skønt hjertensgod og hjælpsom over for alle, følte hans Omgivelser sig fremmed over for ham. Han levede ligesom i sin egen Verden, højt hævet over andre og over Hverdagslivet. Han var ualmindelig godt begavet, var hjemme i hele Verdenslitteraturen, af hvilken han læste meget paa de originale Sprog. Han elskede at læse højt, navnlig de gamle græske og romerske Skuespil, og havde meget Talent for Oplæsning. Egentlig var det hans Ungdomsdrøm at blive Skuespiller, men efter at have taget Præliminæreksamen med Udmærkelse, studerede han nogle Aar Jura, men tog aldrig Eksamen, vel nærmest fordi hans poetiske Natur blev træt af det tørre Stof. I en Aarrække var han ansat paa Brødrene Højesteretssagfører Carl Winthers og Overretssagfører Christian Winthers Kontor som Kasserer, men havde dog ogsaa Lejlighed til at bistaa dem paa anden Maade. Da de saaledes engang førte en islandsk Sag og vilde tilkalde en Tolk, klarede han Oversættelsen, saa meget Islandsk havde han lært sig selv. Som Tak fik han et smukt Maleri af sine Principaler, og da den ældste Broder døde, arvede han 5000 Kr. efter ham.

Da hans Søster Kirstine havde oprettet Højskolehjemmet i København, kom han til at bo hos hende. Hun havde været hans Barndoms Lærerinde, og den der nærmest havde taget sig af hans Opdragelse, ja, hun var alle Dage som en Mor for ham, og de havde fælles litterære Interesser. Kristen holdt ikke af Selskabelighed, men i en snæver Kreds kunde han baade være vittig og underholdende. I Timevis kunde han tale begejstret om Emner, der optog ham, saa alle maatte lytte.

Ferierne tilbragte han sammen med sin Broder Søren, de vandrede milevidt rundt i Landet, senere blev det til Cykelture, og naar de saa holdt Rast, læste Kristen med stor Begejstring Sagn og Digtning, der knyttede sig til den paagældende Egn. De følte begge samme dybe Glæde over Naturen, de forstod hinanden, kunde tale og tie sammen. Ogsaa hele Sydsverrig har de gennemvandret. I sine sidste Aar led han af Tuberkulose, og han døde 24. April 1923 paa Øresundshospitalet. Hans nærmeste Venner Ingeniør *Sehested*, kgl. Kapelmusiker *Th. Nielsen*, Lærer *Gottfredsen*, Holbæk, og Organist *Jørgen Nielsen* arvede Størstedelen af hans betydelige Bog-samling. Han er begravet i Familiegravstedet ved Gimlinge Kirke og har efterladt sig følgende Barndoms- og Ungdomserindringer :

I

Jeg er født 1875 paa en Kro, som min Faders Forældre havde i Fæste fra Godset Gjerdrup ved Skelskør. Mine Forældre overtog senere deres Rettigheder. Kroen hed Dalmose Kro, laa ene ude paa Marken, men omgivet af en Mængde kæmpestore Poppeltræer, der næsten skjulte Stedet. To Veje, velbefærdede, løb lige forbi, saa vi trods den ensomme Beliggenhed daglig saa nye Ansigter. Foran den lange Krolænge laa et stort Fortoug, ved Indgangsdøren stod der en mægtig Ask og bredte sin Kæmpekrone vidt ud. I Flugt med dette Fortoug laa en stor Rejselade. Disse Bygninger vendte mod Syd. Mod Øst ud til en stor gammel Have laa den Stuelænge, der hørte til Gaardens Jordbedrift (ca. 70 Td. Land Jord). Mod Nord laa Heste- og Kostald og mod Vest Loen. Vest for denne en stor Stakkehave. Længst mod Nord var der endelig et Svinehus, bygget af Kampesten. Som den yngste af syv Søskende var jeg en skrøbelig lille Fyr, men min Moders opofrende Omhu hjalp mig igennem, til jeg var en 7 Aar. Siden den Tid har jeg ikke været syg af andet end Mavekatarrh. Ved denne Tid kom min 25 Aar ældre Søster Kirstine hjem fra Askov Højskole for at overtage Vandmejeriet hjemme, som min Moder ikke længer havde Kræfter til at røgte ved Siden af Kroen og Gaardbruget. Vi havde stort Folkehold af Karle, Piger og Husmænd. Da jeg sammen med en ældre Broder stod paa Slagelse Banegaard for at modtage min Søster, skulde jeg for første Gang i mit Liv se et Tog. Forventningen var stor, men da Herligheden kom brusende hen imod os, slog jeg i Skræk og Rædsel Armene om min Broders Knæ og sank sammen som en Klud. Derfor blev jeg drillet i lang Tid. Denne Zarthed i Nervesystemet gjorde rimeligvis, at jeg allerede i den Alder var i Besiddelse af en stor Modtagelighed for Skønheds- og Naturindtryk. Dette forstod min Moder. Allerede i Februar tog hun mig ved

Kirstine, Marie og Kristen Jespersen

Haanden, fik Drengen, der hjalp Røgteren, til for en ekstra Kop Kaffe at grave ned i den store Snedrive. Nede paa Bunden stod Vintergækkene i Blomst, saa rene og hvide i deres klare, grønne Dække. En Buket blev taget med ind og sat i Vand, og da jeg nu vilde vide, naar det rigtig blev Foraar, sang Moder for mig Carl Baggers dejlige Digt: Naar kommer Vaaren vel? som han havde digtet til sin 9-aarige lille Søn. Dette Digt vendte min Opmærksomhed ud mod Naturlivet med Blomster og Trækfugle. Med Forholdet til min Fader var det anderledes. I den Tid jeg kendte ham, led han af Asthma og sad i Reglen i Rejsestuen eller gik om i Haven og de nære Omgivelser. Han var en klog og i mange Henseender en vidt-

skuende Mand, god Taler ved politiske Møder og Forfatter til Avisartikler. Folk vilde gerne tale med ham. Han læste næsten altid, men da han var udpræget Rationalist, saa han mere paa en Bogs Moral end dens Poesi. Jeg, Purk, der var en lidenskabelig Elsker af al Slags Fjerkræ, kom en Septemberdag, hvor den unge Andeflok staa i sin fejreste Pragt, drivende hen til ham, hvor han sad og soled sig paa Maskinomgangen ude i Gaarden, med to Pragtexemplarer af to unge Andrikker af Farve som Vildænder: grønt Hoved, mørkebrunt Bryst, perlegraa Krop, grønne krumme Halefjer og saa to Vingespejl saa tindrende blaa, at man kunde fryde sig. Formodentlig har min Skønhedsbetagelse ærgret ham, som noget overfladisk, for han, der ellers aldrig saa forretningsmæssigt paa Kreaturene, gav sig nu til at forklare, at saadan noget skulde man ikke lægge Vægt paa, men paa den virkelige Værdi. Ærgerlig drev jeg videre med mine Andrikker ud til en lille Dam uden for Porten; og herude vaagnede hele min Skønhedsglæde paany. — Da min Søster nu var kommen hjem, overtog hun bogstavelig Omsorgen for min Opdragelse. Hun boede i en lille Lejlighed i Stuelængen ud til Haven med Soveværelse mod Gaarden og Dagligstue mod Haven. Her var altid saa rent og hyggeligt og stille; her gik jeg i Skole hos hende, til jeg var 11 Aar. — Der var altid en egen karsk og frisk Luft, hvor hun virkede. Om Formiddagen, naar hun passede Mejeriet, sad jeg og regnede og skrev Skønskrift, om Eftermiddagen kom hun sammen med Mejerieleverne ind, saa blev der læst højt af Baches Nordens Historie med Frølichs og andre Illustrationer. Disse Billeder fra Edda og Sagaer

elskede jeg at sidde at se paa. Naar Skolearbejdet faldt for tungt, løb jeg over paa Kroen for at opleve noget; saa kom min Søster og hentede mig tilbage til Pligten; hun skændte ikke, men sagde blot: Ved du, hvad den lille Mand sagde til Johan, der løb fra sin Vagt, han sagde, som jeg nu siger til dig:

*Det Arbejd som man har taget sig paa,
det gør man færdigt, ej sandt, min Ven,
naar ellers man vil kaldes en ærlig Svend. —*

Nu vilde jeg jo vide, hvem den lille Mand og Johan var, og hvad Maskepi der var dem imellem. — Jo, det stod i en Bog henne i Bogskabet, Drachmanns: Prinsessen og det halve Kongerige. Følgen blev, at naar min Søster gik paa Besøg, laa jeg ene paa Gulvet og læste om den lille Mand og Johan; Forholdet imellem dem forstod jeg godt, andet i Digtet gik over mit Barnehoved, kun Spøgelses-scenerne i Domkirken læste jeg med Energi, indtil jeg pludselig ikke længer var alene i Stuen; med et for jeg op, Bogen paa Plads og ud ad Døren med en Følelse, som om usynlige Arme fangede ud efter mig; først ude i Havens Sommersol blev jeg atter mig selv. — I denne Tid traf jeg paa et Besøg sammen med min Søster paa Viggo Petersens Illustrationer til H. C. Andersens Eventyr. En hel Aften igennem sad jeg som tryllebunden og saa paa de dejlige vilde Svaner og Havfruer. Da jeg kom hjem, gik jeg lang Tid i en pinlig Længsel efter de dejlige Billeder. — Jeg havde nu begyndt at læse Bibelhistorie, og paa et andet Besøg traf jeg paa en stor, velfortalt Børnebibel med Illustrationer. Disse Billeder levendegjorde de gamle Fortællinger for min Fantasi, og jeg fik Lov til at laane Bogen. — I dens Verden dukkede jeg ned og levede længe der. — Ved Siden af al denne Aandelighed levede jeg i Have og Mark, i Stald og Lo, paa Kro og i Rejselade et mangfoldigt broget Virkelighedsliv. — Jeg var med at passe Ænder og Høns, oplevede at se de smaa Ællinger og Kyllinger komme til Verden og vokse op. Duer havde jeg i Mængde (ca. 70 Stk.) og efterhaanden opnaaede jeg at have Kanariefugle, Turtelduer, Dværghøns og Kaniner. Hertil kom mit Vildmandsliv i den gamle Have. Fra tidligt Foraar i April, naar Haven blev gjort i Stand efter Vinterrede, til helt ind i November levede jeg her som i et eget Rige. — Foraaret med de tidligt grønne Elmetræer, Juni med Ribs og Sukkerærter, Juli med Stikkelsbær, Solbær og Kirsebær, August og Septbr. med alle Slags Æbler og Oktober med dejlige Nødder. Saa var der Pærer og Blommer i Overflod. Megen Tid tilbragte jeg i Toppen paa disse Frugtræer. — At komme op en dugget Sommermorgen og samle de i Nattens Løb nedfaldne Blommer, Æbler eller Pærer op var en ren

Svir. Haven nærmest Huset bestod af gamle Frugttræer med Plæner under, derpaa fulgte to Stykker med Bladplanter og Blomster, Hindbær- og Jordbærstykke; en Havegang var kantet af to lave Lavendelhække, der i solvarme Middagsstunder var som oversaaede med en Hærskare af mangefarvede Sommerfugle. Mod Øst sluttede Haven med en stor Nøddehæk. Udenfor laa Urtehaven. Lysthuset var under Syrén- og Guldregntræer. — Om Sommeraftenen sad Mejerieleverne og et Par af mine Brødre ude i Haven; saa sang de Sange af Elverhøj; naar jeg gik der i Maaneskinnet og lyttede til Sangen om Klintekongen med dens besnærende Melodi, blev jeg helt sær tilmode. — Stille, vemodig virkede Sangen: „Natten er saa stille, Luften er saa klar“. —

Eggen, vi boede i, var flad og grim. Da vi derfor en Gang i Stedet for at gøre Høstgilde for Folkene kørte til et Sted, der hed Suserup, hvor Skov og Sø vekslede i rig Skønhed, gjorde det et uforglemmeligt Indtryk; vi havde Mad med, sejlede over en lang Sø inde mellem Skovene og havnede i Parken til Herregaarden Næsbyholm; her var der tamme Svaner i Kanalerne; Ungerne, der lignede Graaænder, mishagede mig, men de gamle Svaners yndefulde Gliden hen over Vandfladen, frydede mig; det var jo mine Eventyrfugle. — Udenfor paa Marken stod der Faar med store Horn, der krummede sig som Spiraler. — Sent om Aftenen kørte vi hjem, men da sov jeg. — Nu fik jeg Længsel efter smukke Egne, min Have var mig ikke længer nok. — To Steder endnu fik Betydning for mig, først Havrebjerg Mølle, en Mils Vej Nord for Slagelse; det var en rigtig gammel Vandmølle med to brusende Hjul. Den laa i en yndig Dalsænkning, omgiven af grønne Enge og skovklædte Skrænter; til Gaarden hørte Jordbrug og en Vindmølle. Mine Tipoldeforældre, der som unge havde underordnede Tjenester hos Baronen paa Sorø Akademi, fik Møllen ved deres Giftermaal, og Slægten, der var rig, laa noget udenfor Bondestanden; de var af tysk Afstamning, og her var min Moder fra. — Min Bedstemoder, der var født 1801 og døde 1890, var en intelligent og meget belæst Kvinde. Af hendes to Sønner vilde den ene være Kunstmaler, den anden Musiker, men dengang var sligt næsten umuligt paa Landet, og de maatte nøjes med som Dilettanter at dyrke deres Kunstinteresser, samtidig med at de var Landmænd. Møllen blev saaledes ved sin smukke Beliggenhed og det ejendommelige Liv, som levedes, et Samlingssted for Præstens og Skolelærerens med deres Feriegæster (der var Baadsejlad paa Aaen i en Møllen tilhørende Baad). Saa havde de Geder, Paafugle og Perlehøns. — Ejendommeligt var det for mig, naar vi om Aftenen kom i Seng i Gavlværelset ud til Vandmøllen, der gik hele Natten, at ligge og lytte til de brusende Vandhjul; først holdt denne Brus en lysvaagen, men

efterhaanden dyssedes man hen af Vandbruset og den ensformige Knirken og Rullen fra de arbejdende Kværne. — Møllescenerne i „Hjortens Flugt“ har altid virket saa hjemligt paa mig. Fra denne Slægt tror jeg at have arvet min Dragelse mod Poesi og Kunst. — Det andet Sted hed Fuglebjerg, en By med Posthus, Apotek, 2 Læger, 4 Købmænd, en Kro, som med Jordbrug tilhørte min Farbroder. Udenfor Kroen paa Torvet stod en Marmorsøjle med en Marmorbuste af Frd. d. 7. — Postmesteren var fra Herregaarden Basnæs og Broder til Digteren Carl Baggers Hustru. Han var en ældre, høj og mager Mand, mild og venlig af Sinde- lag, men stokdøv; han elskede Blomster, Kanariefugle, Duer, Ænder og Høns. Posthushaven var et rent Ferige af Blomster og sjældne Planter; jeg tror han havde ca. 50 Kanariefugle. Han og min Farbroder havde slaæet deres Husstande sammen (min Farbroder var Enkemand og hans Svigersøn havde Kroen i For- pagtning). I dette Posthus kom jeg meget som Barn; min ældste Broder var Post- fuldmægtig og min Søster Marie styrede i mange Aar Huset. — Ja, saadan om- trent saa mine Omgivelser ud indtil mit 11. Aar. Hidtil havde jeg været uden Kammerater; min næst yngste Broder var 12 Aar ældre end jeg, og de jævnaldrende Fætttere, som undertiden besøgte os, forstod mig ikke, naar jeg vilde lege Oldtids- helt, der med Træskjold paa Arm og Træsværd i Haand i plastisk-frølichske Stil- linger fældede Fjender i Form af opkastede Sneflokke, de forstod ikke min Billed- glæde; naar jeg vilde spille Heltedramer, vilde de lege paa almindelig Vis. Derfor legede jeg helst alene.

Ved mit 11. Aar saa det ud til, at jeg skulde have faaet en Kammerat, men herom næste Gang.

II

Da jeg var en ca. 10 Aar, fik jeg virkelig en Slags Kammerat, nemlig en brun lille Grævlingehund ved Navn Gravmand. Denne Hund var min Sengekammerat og tro Følgesvend; den havde et Par kloge brune Øjne, som ikke var til at staa for. Men en *mennekelig* Kammerat kunde Hunden jo ikke gøre det ud for. — Den Vinter var jeg første Gang i Theatret; nogle private Personer spillede nem- lig Komædie i en nærliggende Landsby, og da mine to Brødre Peter og Christian sammen med vore to Mejerielever tog paa Komædie, fik jeg Lov til at køre med. Om Aftenen, da vi kørte hjem, laa jeg indhyllet i en Kappe i Vognens Bund og laa halvvaagen og lod Frølichs yndefulde Melodier, som vi lige havde hørt i Fru Heibergs „En Søndag paa Amager“, som i Drømme stryge gennem mit Sind:

*Amager ligger i Maaneskin,
i Maaneskin,
mens Haren smutter i Kornet ind
i Maaneskin.*

Den Aften blev mine Brødre forlovede med hver sin af Mejerieleverne, og dermed oprandt en ny Tid ogsaa for mig. — Broder Peters Forlovede var fra Haderslevengen, hvor hendes Fader ejede en Gaard. Hun havde ogsaa en Broder, der var et Par Aar ældre end jeg. — Til Majdag rejste hun hjem, men allerede i September foretog min Broder, sammen med min anden Svigerinde og mig, en Lystrejse til Haderslev for at besøge sin Forlovede. Rejsen staa saa levende for mig endnu. — En solklar Septembermorgen tidlig rullede vi pr. Vogn ad Korsør til. Markerne laa og tindrede i den friske Morgendug; vi kørte forbi den store Granskov, jeg kendte saa godt paa Afstand, og besteg den store Færge i Korsør; alt var tindrende nyt for mine hungrige Barneøjne; omsværmet af hvide Maager gled vi over Bæltet, rullede over Fyn til Assens og sejlede derfra med Damper op ad Haderslev Fjord; det var den smukkeste Sejlads mellem skovklædte Skrænter, hvorfra en Vandmølle tittede frem; paa Engene foran gik sort- og hvidbrogede Køer og græssede. — Da vi kom til Havnen, var der ingen til at tage imod os, hvorfor vi tilfods stiledede ud mod Gaarden. Da vi naaede den, slog det mig, at den gjorde et mørkt Indtryk; jeg var vant til at se hvidkalkede Vægge paa Gaardene paa Sjælland, men her var Murene af mørkerøde Sten, og saa var der heller ikke Krogetræer paa Længernes Rygning, men Græstørv. Men var man først inde i den lune Stue, der nu laa hen i begyndende Aftenskumring, ja, da var der ovenpaa Rejsen overmaade hyggeligt. Da vi havde siddet et Øjeblik, kørte min Broders Forlovede op for Døren; hun havde — af en Fejltagelse — været paa Banegaarden istedetfor ved Havnen for at hente os; som hun sad der i Vognen, saa hun noget nedslaaet ud; men aldrig saa snart viste vi os paa Stentrappen, før der blev en Gensynsglæde af den anden Verden. Nu hilste jeg ogsaa paa hendes Broder Iver, der var omtrent jævnaldrende med mig. — Den Nat sov jeg ind med en ubeskrivelig dejlig Følelse af at have fulde otte Dage, hvor det ene nye Indtryk vilde vælde ind over mig efter det andet, hvad ogsaa skete; vi kørte paa Besøg og tog mod Genbesøg. Det hed sig, at vi var fra Kongeriget, og der stod smaa Dannebrogssflag paa de dækkede Borde. Ogsaa de levende Hegn langs Vejene gjorde et hyggeligt Indtryk. — Men ak, de svandt, de svandt, de lyse Festens Dage, og en trist Regnvejrsdag gik Rejsen atter hjemad. — Efter Hjemkomsten gik jeg og bar paa en underlig stor Længsel; det dulmede jo noget at sejle med Legetøjskibe

og køre med ditto Jernbanetog; det var ligesom et Ekko fra Rejsen, men Længselen blev. — Det blev Vinter, og jeg gik til Gymnastik, læste Eventyr og hørte sammen med en Mejerielev min Søster læse Sagaer højt ovre i sin hyggelige Lejlighed foran den blussende Kamin; udenfor dryssede Snefnuggene ned i yndefuld Eventyrdans. — Om Foraaret var jeg med til Markarbejde. Paa Pinselørdag vendte jeg hjem fra Marken, da det led mod Aften. Jeg havde luget Roer den hele Dag og gik nu inderlig træt tilsengs; saa snart jeg havde lagt mig, var det, som Lemmerne flød hen i et fysisk Velvære, der hurtig gik over til fast Søvn. Ved Midnatstid vaagnede jeg ved, at en tre-fire Mennesker stod om min Seng. Min Broders Forlovede fra Haderslev var kommen paa Besøg og havde Iver med. Min Broder var ikke hjemme, han var et Par Dage iforvejen kørt paa Besøg hos min Bedstemoder i Havrebjerg Mølle, men ventedes hjem næste Dag, der var Pinsedag. — Pinsedag kørte vi dem imøde, idet vi forsynede med en god Madkurv tog til en lille Granskov ved Navn Halkevad, som laa paa Vejen til Havrebjerg. Den var mig velbekendt fra tidligere Tid, idet Rygtet gik, at Trolde havde kastet en kæmpemæssig Granitsten efter Kirketaarnet i Flakkebjerg. Den faldt imidlertid ned her i Skoven og laa, naar man kørte forbi, og skulede ud fra Granmørket. En Aa randt rundt om Skoven, og nu var Troldestenen kommen til Ære, idet den blev anvendt som Sokkel for et Mindesmærke over Grundloven, en siddende Marmorløve, der var opstillet i et lille Anlæg op til Skoven. Til dette Sted kom vi altsaa hin Pinsedag og nedlod os med vor Madkurv ved Aaen paa et Bord bestaaende af en Møllesten. Og saa vankede der Kyllingebein med Smørrebrød og Stikkelsbærkompot. — Aldrig saa snart var vi atter hjemme, før de kom kørende hjem fra Havrebjerg, og Gensynsglæden var stor. Jeg gik i den lyseste Stemning: atter laa der fulde otte Dage for os med festlige Oplevelser ved en Kammerats Side. Jeg skal blot omtale een Tur; den gik pr. Vogn over Fuglebjerg gennem Skove og Marker af en ganske Chr. Winthers Stemning til Tadse Sø, der ligger omrammet af Skove. Traktørstedet, Thevandshuset kaldet, laa i en Gruppe højstammede, storkronede Bøge, en herlig Søjlehal, hvorfra man havde Syn ud over Søen. Saa gik Turen til den store indhegnede Dyrehave, der vrimlede med Raadyr, Daadyr og Dyrelam. Vi to Drengene var helt ellevilde over alt, hvad vi oplevede, og da vi kørte hjem, var vi som mættede med den Stemning, der aander ud fra et ægte sjællandsk Landskab. Lykkelige Timer, som staar for mig i uforglomsket Glans endnu! Men ogsaa dette Besøg fik jo Ende; en Mandag Morgen kørte vi vore Gæster til Slagelse Station og saa dem forsvinde med Toget. Jeg var i lange Tider derefter saa underlig beklemt om Hjertet, og en Stemning af

dyb Vemod sænkede sig over mig som en stille regnsløret Sommerdag; min store Længsel kom igen og holdt sig i mange Aar som en dulgt Grundstemning. Hvad længtes jeg efter? Næppe min bortrejste Kammerat, som jeg selv en Tid lang bildte mig ind. Nej, jeg længtes efter en Tilværelse med rigt skiftende, festlige Indtryk omtrent som Ambrosius i Molbechs Skuespil. Og en saadan Tilværelse kunde Dagliglivet ikke byde mig. Jeg blev Romantiker og er det endnu. — En Dag i Høsten, da min Broder og jeg stod oppe i Toppen paa en Sædstak, spurgte han mig pludselig, om jeg vilde med til Haderslev i September; han ventede blot paa en Indbydelse. I Øjeblikket svimlede det for mig, saa jeg nær var trimlet ned af Stakken, og i mange Dage gik jeg om som i en Rus; alle Rejselængslerne vaagnede og slog med Vingerne. Men jeg blev skuffet; der kom ingen Indbydelse, og inden Jul vidste min Broder, at hans Forlovede havde sat sit Sind til en anden meget mod hendes Faders Vilje. Min Broder rejste derover for at faa Klarhed og vendte tilbage med Følelsen af, at Forholdet var forbi. Ogsaa for mig var noget uigenkaldeligt forbi: de festlige Besøgs Tid; Iver saa jeg aldrig mere, ej heller de andre Medlemmer af Familien. Nu skulde jeg til at tære Hverdagskost. —

Aaret 1887 oprandt; det blev et underligt trist Aar. — Jeg var for $\frac{1}{2}$ Aar siden kommen i en grundtvigsk Skole; min Søster Kirstine fik efter en Del Bryderier ordnet det saadan. Frikirken laa en god Fjerdingvej ude ved Vejen til Korsør; ved Siden af laa Frimenighedspræstens Bolig, samt et stort Forsamlingshus, hvori var to Skolestuer og Lejlighed til Lærerinden. Hun hed Kristiane von Posselt og var af en gammel Holstensk Adelsslægt; hun var et sjældent venligt og klogt Menneske og Kirstines særlig gode Veninde. I hendes hyggelige Stue tilbragte vi mange hyggelige Aftener; hos hende læste jeg tillige privat Tysk; hos Fru Pastorinde Rønne læste jeg Engelsk, og hos Nabo-Skolelæreren lærte jeg Matematik. Efter fattig Lejlighed var det jo megen Visdom. I grundtvigianske Skoler lægges der særligt an paa at udvikle Følelsen og Fantasien, men vi havde aldrig Hjemmearbejde, hvad jeg tror var en Fejl. — Den Sommer fik jeg mit første Anfald af Mavekatarh, saa voldsomt, at jeg nær havde begivet mig paa den store Rejse; da greb Kirstine ind, sørgede for, at en anden Læge, Berlème de Nix fra Næstved, blev hentet, og han kurerede mig i Løbet af 3 Uger med en streng Havresuppediæt. Jeg havde ædt grønne Stikkelsbær og samtidig paa et Dyrskue fyldt mig med Limonade og alskens Slikkeri. Iøvrigt gik jeg om i en underlig forventningsfuld Stemning; jeg syntes, der maatte ske noget særegent; men alt gik sin jævne dagligdags Gang. — Mine Yndlingssange var Ingemanns: „Giv Tid! og hvad du drømte skønt“, samt „Jeg saa kun tilbage, mig Livets Lyst bort-

klang“. — Aaret 1888 mødte med en Snevinter, som jeg ikke siden har set Mage til. — I Februar blev min Broder Kristian gift med sin Forlovede. Hun var fra Stignæs ved Skelskør. En Skare Snekastere lodsede os gennem Snefoget. — Min Svigerindes Forældres Gaard laa lunt i Læ af en høj Bakke; henne paa Marken laa der en Kæmpehøj med en storartet Udsigt til Hav og Land. Livet paa Gaarden var hyggeligt gammeldags; der var Gaasebænk i Stuen og Omhængssenge. — De havde altid mange Gæs. Da vi om Morgenen efter Bryllupet vaagnede, gik der flere Hundrede Vildgæs henne paa en nærliggende grøn Rugmark. — I Juni laa Kirstine og jeg sammen med nogle Koner ude i Marken og lugede Roer. Pludselig meddelte Kirstine mig, at hun skulde til København i 8 Dage for at se den store nordiske Udstilling, og at jeg skulde med. — En tidlig Morgen — vi havde om Natten sovet i Pastor Rønne og Frues Senge — blev vi hentet af en Vogn, hvori sad tre Rejsefæller, og saa gik Farten ad København til. — Her var der jo den mægtige Udstilling at se, Panoptikon, Zoologisk Have og det gamle Glyptothek. Hvad der gjorde mest Indtryk paa mig var Circus Renz, skønnere og elegantere Circus har jeg aldrig set. Men man blev træt af København til sidst og vendte med Glæde hjem til det stille Landliv. — I 1890 blev jeg konfirmeret af Pastor Rønne. Der blev efter en fransk Modejournal fra Magasin du Nord syet en Dragt til mig af lysebrunt Klæde, som tog sig meget fix ud. — I Juni blev min ældste Broder Hans, der var Postexpedient i Ribe, gift med sin Forlovede, en Frøken Kold; hun var Lærerinde paa Børnehjemmet Holsteinsminde, hvor Digteren L. Budde var Forstander. Buddes holdt Bryllupet og stillede hele Holsteinsminde med Gaard og Have til Disposition for de ca. 400 Gæster. Under Vielsen var den nærmeste Familie placeret trinvis fra Kirkegulvet op til Alteret paa Stole; vi havde Dame paa, som sad lige overfor os; Kirstine var min Dame. Pludselig kom min Broder i Uniform og derpaa Bruden i en resedafarvet Silkekjole, og Pastor Tesch viede dem. — Længere hen paa Sommeren inviterede Rønne mig med paa en Tur til Stevns, hvor han skulde prædike. Vi kørte i hans lille Ponyvogn med en Russer for. Paa Vejen besøgte jeg Kirstine, som tog et Kursus i Gymnastik paa Karise Højskole. Andelsmejerierne havde overflødiggjort Hjemmemejerierne; hun vilde nu være Gymnastiklærerinde, hvad hun ogsaa trods sine 40 Aar gennemførte med Glans. — Paa Turen var vi helt nede ved Præstø, saa Herregaarden Bækkeskovs dejlige Have og boede ellers paa Højskolen i Brøderup. Paa Karise Højskole, hvor jeg overnattede, dens Hovedbygning laa midt i en gammel dejlig Have, dansede vi om Aftenen til en Violins Toner, mens Regnen styrtede ned. Paa Brøderup Højskole hørte vi Foredrag. — Længere hen paa Sommeren kom

en Dag en skolekyndig Gaardmand paa Frimenighedens Vegne paa Besøg hjemme og forespurgte, om jeg ikke kunde hjælpe Kristiane Posselt med at undervise de mindre Børn; saaledes blev jeg en Slags Hjælpelærer; men dette Arbejde kedede og trættede mig meget. — Om Vinteren var der Dilettantkomedie i Forsamlingshuset, Hostrups „Intrigerne“ og Zacharias Nielsens (Titlen har jeg glemmt). Pastor Rønne spillede med, og Fru Rønne var Soufflør. — Kort efter holdt vi en stor Bazar. Der skulde tjenes ind til et Loft til Forsamlingshuset. Paa begge Sider af Salen var indrettet Boder. En ung Pige i italiensk Dragt solgte Sydfrugter, i en Kagebutik stod en Kogejomfru og en Bagerdreng i Kostume og solgte Kager (jeg var Bagerdreng); ved Siden af solgte en Tyrkinde og en Negerdreng Cigarer. Bazaren varede i to Dage. Om Aftenen spillede vi Tableauer paa Scenen. En Flok smaa Nisser sang en udmærket Sang, digtet af Rønnes gamle Moster; i „Svinedrengen“ spillede den italienske Frugtsælgerske Prinsessen, en Frk. Jørgensen fra Hamborg var Kongen, og jeg var Svinedrengen. Det er den eneste Gang, jeg er optraadt offentlig; det er en underlig Fornemmelse at staa rede paa Scenen og pludselig føle Tæppet gaa op og afdække Publikum der ude i Halvmørket. Endelig spillede vi „Tornerose“. Frk. Emilie Rørdam, en Søster til Valdemar Rørdam, var en nydelig Tornerose. — Denne Bazar udgjorde ligesom Højdepunktet i mit Skoleliv. Naar jeg gik hjem, nynnede jeg altid paa Sangen: „Har vi toppet, maa vi dale“, ganske uvilkaarligt. Og det kom ogsaa til at passe. —

III

Med alt dette havde jeg en Fornemmelse af, at jeg egentlig ingenting lærte. Saa blev Banen mellem Slagelse og Næstved—Skelskør bygget. Min Broder Peter kom hjem og overtog Kroen, mens vi andre flyttede over i Stuelængen til Haven; Jorden skulde jo drives. Nu kom der en urolig Tid: om Dagen var jeg Hjælpelærer, men fra Kl. 4 var jeg atter hjemme, og her var der altid sort af Mennesker, Funktionærer og Banearbejdere. I min Fritid hjalp jeg med til Markarbejde, der var vanskeligt at faa besørget, da al Arbejdskraft gik til Banen, eller jeg var med at varte op. Jeg havde en trykkende Fornemmelse af, at alt hjemme ældedes og smuldrede hen, ogsaa Far og Mor blev gamle. Dertil kom, at jeg ligefrem tørstede efter Kundskaber. Det sidste Nytaar, jeg var hjemme, tog jeg i Smug en Aften mine faa Bøger paa Armen og listede udenfor og lod mig bestraale af Maanenyet; jeg havde nemlig hørt, at det man havde i Hænderne, første Gang Nytaarsnyet skinnede paa En, det skulde man blive rig paa i Fremtiden. Spaadommen er jo i det lange Løb virkelig gaaet i Opfyldelse. — Saa kom endelig den travle, men

muntre Høst. Kirstine var, frisk og spændstig som Sædvane, med ved Arbejdet. Om Aftenen læste jeg gerne en Times Tid i Sengen i Carit Etlar, før jeg faldt i Søvn. — Men pludselig døde Mor af et Hjerteslag i sin Seng uden forudgaaende Sygdom, og fjorten Dage efter døde ogsaa Far. Det kom over mig som et Tordenvejr; jeg husker de to store Begravelser, hvortil mødte en Mængde Mennesker; det prægtige Efteraar med Løvfaldspragtens vemodsfulde Skønhed; min dvælende Afsked med alt, hvad der bandt mig til Stedet; og saa en Oktobermorgen tidligt sagde jeg Farvel til det altsammen og kørte ad Ribe til, hvor jeg skulde bo hos min Broder og Svigerinde for at gaa paa Latinskolen og tage Præliminærexamen. Min Broder var Postexpedient, og i 2^{1/2} Aar gik jeg saa paa Skolen. Det første Aar var noget af det drøjeste, jeg har oplevet. For det første viste det sig, at min Viden havde adskillige Huller, som det kneb svært for mig at udfylde, og dernæst kom jeg, der var vant til at bevæge mig mellem mange Mennesker, til at leve saa stille som i en Klostercelle. En Ensomhed og Stilhed sænkede sig over mig, som næsten knugede mig til Jorden. Det eneste, jeg engang imellem fik Ros for, var mine danske Stile; de var saa „poetiske“, sagde Læreren. Imidlertid fik jeg efter et Aars Forløb Friplads paa Skolen, og nu kunde jeg følge med. Kammeraterne omgikkes jeg kun paa Skolen; vi var nogle og tyve i Klassen, og jeg skiftede med at sidde fra Nr. 1 til 4. En vanskelig Ting var det ogsaa hjemme hos min Broders, hvor min Svigerinde med ligefrem Skinsyge vaagede over, at min Broder ikke følte sig mere tiltrukken af sin egen livlige Slægt end af hende. Hun sad ellers inde med stor Skønhedssans og havde et nydeligt lille Hjem. Skønt hun hadede Madlavning, var hun alligevel en dygtig Husmoder; hendes Broderier var rene Kunstværker. Men som sagt: hendes Skinsyge bevirkede, at jeg trak mig tilbage i mig selv; blandt andet maatte jeg passe paa ikke at tale mere til min Broder end til hende selv. — Saaledes sneglede Tiden sig hen, graa og slidsom, indtil jeg havde gaaet paa Skolen i 2 Aar. Da skete der en lykkelig Forandring: Min Søster Marie blev Økonoma paa Ribe Sygehus, og hos hende holdt jeg saa til i min Fritid. Min Svigerinde — syntes jeg — blev ogsaa fra den Tid lettere at omgaa; nu var hun og min Broder atter helt for sig selv. Fra den Tid af følte jeg ikke længere Ensomheden saa trykkende, noget grødefuldt i mit inderste Sind, som længe havde ligget i Dvale, brød frem. Jeg blev forelsket, ikke i nogen bestemt Person, men bogstaveligt i hele Livets blomstrende Skønhed og Fylde: Mennesker, Landskaber, Kunst og Poesi virkede pludselig paa mig som en Trolddom. — Et helt Aar holdt denne stemningsbaarne Livsfølelse sig paa sin fulde Højde, og jeg har endnu ikke helt sat den til. — Det var den lykkeligste Tid, jeg har levet. —

„Vel var jeg fattig, men mit Liv var rigt; jeg søgte Sandhed og var glad ved Digt. — Lad atter som i hine Dage mig Lykkens Vemod vorde rakt.“ (Goethe). — En solvarm Majdag, jeg var kommet hjem for at spise Frokost, laa der et Hefte, et tyndt blaat Hefte, paa Bordet: Verdenslitteraturens Perler, indeholdende Udtog af Dante, Petrarca o. s. v. Listen lovede hele Verdenslitteraturen i forkortet Form. I Hast læste jeg nogle vidunderlig dejlige Vers af Dante og Petrarca, og som et Lyn slog det ned i mig: Din egentlige Bestemmelse er at leve dig ind i alt dette. — En grænseløs Tørst efter og Glæde ved Poesi og Kunst var vaagnet, her var Indhold nok for et helt Liv:

*„Alt, saa vide som Verden er,
springer i Rosenblommer.“*

Til min Fødselsdag forærede jeg mig selv „Hjortens Flugt“, hvis sjællandske Tone og Landskaber jeg nød dobbelt paa Baggrund af den vante Marsk og Hede. Men især betog Oehlenschlägers Poesi mig helt. Saa fulgte Examen med dens mangeartede Oplevelser og Spænding. Jeg var saa heldig at tage den med Udmærkelse. Det samme gjorde ogsaa en af Studenterne, hvorfor vi to ved Skolens store Afskedsfest fik hædrende Omtale af Rector. Dagen efter gik Rejsen tilbage til Sjælland, hvis Skove og Søer jeg længtes dybt efter. Egentlige Kammerater havde jeg ikke at forlade. Eleverne bestod af Byens Embedsmænds Sønner og enkelte Borger-sønner, en Del Præstesønner og Bondesønner baade fra Nørre- og Sønderjylland. Blandt alle var der særlig 3 Procuratorsønner ved Navn Erik, Svend og Knud Stürup, som jeg følte mig tiltalt af; de besad en Ro, Ligefremhed, Kraft og Tækelighed i Modsætning til de blege aristokratiske Bybørn og de kluntede og tunge Landboere. De virkede saa beroligende paa mine sarte Nerver, saa hjemligt trygt og nordisk, om jeg saa maa sige. Desværre omgikkes jeg dem ikke nøjere; heller ikke gik jeg i Klasse med nogen af dem, men de kom til at staa for mig som Idealer, og Indtrykket af dem var det jeg mest kom til at savne af alt fra den gamle By. — En Aften havnede jeg i Sorø, hvor min Søster Kirstine var blevet Økonoma paa Sygehuset; hos hende tilbragte jeg de første fjorten Dage af Ferien, glædende mig ved hendes Selskab og Skovene med den dejlige Sø. — Da jeg tog fra Ribe, købte jeg Homers Odyssé; det var den første fremmede Digtning, jeg læste, men dens Hav- og Klippepoesi passede slet ikke i det klosterstille og skovsvale ligesom bortgemte Sorø. Saa tog jeg til min Broder Peter, der lige var bleven gift og havde forpagtet Fuglebjerg Kro, ogsaa her var den herlige Egn ved Tadse Sø lige i Nærheden. Da jeg havde ferieret i 5 Uger, skaffede min Broder Christian mig en

Plads paa Byfogedkontoret i Skelskør, hvor han boede og var Landbetjent. Hos ham boede jeg i 1¹/₂ Aar med en Løn af 15 Kr. om Maaneden paa egen Kost. Han var gift og havde en 4-5 Smaaabørn. Han besad megen psykologisk Sans og var en udmærket Natur; hvad der rørte sig i mig respekterede han uden egentlig at kunne forstaa det, og det var en ren Fornøjelse at høre ham udkaste Karakterbilleder af Herredets Beboere, som jeg enten kendte iforvejen og nu lærte at kende. Arbejdet paa Kontoret var i sig selv interessant, men dets hele praktiske Væsen stod mig fjernt, og jeg kom hurtig til at føle det som en utaalelig Byrde. Som Modvægt søgte jeg Trøst i Omegnens dejlige Natur, det skovkransede Nor, den krumme Fjord, og saa Havet med Smaaøerne, det smukke Storebælt; føj hertil de næsten skovgemte Herresæder Borreby, Espe og Gjerdrup. Morgen og sent paa Eftermiddagen vandrede jeg fuld af romantisk Forventning om i Skov, langs Sø og Fjord helt ud til det friske aldrig helt rolige Hav. Hvad Brødrene Stürup var for mig i Ribe — uden selv at ane det — det var nu Havet — ogsaa uden at vide det. Aandeligt talt levede jeg meget ensomt, fik fat i Sigurd Müllers: Dansk Litteraturhistorie, hans lille Verdenslitteraturhistorie og ill. Kunsthistorie, der var mig en stor Hjælp. Hver Lørdag Aften kørte jeg med Toget en Mils Vej til min Broder Søren; han var ugift og havde et Værelse i en af Landsbyens straatækte Hytter. Kl. 7¹/₂ Aften tog han mod mig, saa gik vi hen paa Kroen og fik en dejlig Kop Kaffe med Brød, gik saa hjem hos ham, hvor jeg læste højt. Kl. 10 gik vi atter til Kros og fik vor Kaffe, vandrede saa en lille Tur ud i Nattemørket, medens vi drøftede det læste; om Søndagen læste vi eller gjorde Udflugter og Besøg. Mandag Morgen vendte jeg tilbage. — Det var September; naar jeg vandrede ud over de bare Stubmarker ud til Havet, fyldtes mit Sind af Vemod:

*„Alt er Forsvinden, Forsvinden,
Ungdom, dit Haab og din Ven;
Alt farer hen som Vinden
og kommer aldrig igen.“* (H. C. Andersen).

De vilde Pærer langs Landevejen var min Trøst; de smagte dejligt. — Oktober kom med den dunkle mægtige Stjernehimme, Løvfaldspragten og det dumpe Skovsus, som det var min Lyst at lytte til. Højtidelige Indtryk fra Dante og Hauch gjorde sig gældende, og en graa Mandag Morgen læste jeg i Toget Vald. Vedels Afhandling om Lenaus Lyrik med dens dybe og fine Undergangsvemod:

„Det falmer og falder ned Løvet over alle grønne Lunde“,

hviskede det tyst gennem mit Sind. —

Kontorarbejdet var mig imod og gjorde mig ofte utaalmodig. — I de mørke November- og Decembraftener søgte jeg Trøst i Læsning. Af prisnedsatte Bøger fik jeg fat i Byrons: „Junker Harolds Pilgrimsfærd“, et uroligt, men dybt grebet Gemyts farveflammende Lyrik — en lyrisk Dagbog om alt hvad han oplevede paa sin Færd i Portugal, Spanien og Grækenland, Tyskland og Italien. Al min stumme Utilfredshed fik ligesom Luft gennem denne Poesi, der i Kraft og Skønhed overgik alt, hvad jeg hidtil havde læst. Som en Beroligelse virkede Bloch og Sechers store illustrerede græske Mytologi. — Saaledes led det mod Jul, og denne tilbragte jeg hos Kirstine i Sorø. Her var saa hyggeligt og fredeligt at være; da jeg rejste hjem, fik jeg Paludan-Müllers „Adam Homo“ med. Dens Satire om Overklassen gjorde et stærkt Indtryk paa mig, jeg forstod at man ikke skal sælge sin Personlighed for et Embede; men mest af alt greb Almadigtenes dybt alvorlige Resignationspoesi mig; noget lignende havde jeg aldrig før læst. Jeg læste her om Kamelen, der før sin lange Rejse kun faar en Gang at drikke, men er Tørsten blot slukket til Gavns, holder den Vandringeren ud. Nytaarsaften kom min Broder Søren til Skelskør for at hente mig, Kl. 10 fulgte Christian os paa Stationen. Vi var de eneste Passagerer, der var med Toget, og da vi stod af ved en Landstation, maatte vi og Personalet ind hos Stationsforstanderen for ved et Glas Vin at hilse det nye Aar. Nytaarsdag begyndte jeg at læse „Adam Homo“ højt. —

IV

Tiden gled nu saa blidelig med en kold og langtrukken Vinter. Om Efteraaret havde jeg set „Søstrene paa Kinnekullen“, hvis mægtige Bjærglandsromantik ligefrem overvældede mig: Bjærgkongen blev ypperligt spillet; Hauch var jo baade Digter og Videnskabsmand. — Hen paa Foraaret tog jeg Bogen med hen til min Broder, og en Søndag Formiddag læste jeg den højt for ham, siddende paa Bunden af en stor Grusgrav med stejle Vægge; her var en Slags Dekoration, og her var vi i Ly for nysgerrige Mennesker. Hverdagene var ellers graa og ensformige. Saa snart Foraaret og Sommeren indfandt sig, begyndte atter mine Fodture ud til Havet, det frie uudgrundelige Hav. Nogle af Drachmanns dejlige Havdigte lærte mig ligesom at forstaa det. — I Tilknytning til min Heltebeundring hjemme fra købte jeg „Den ældre Edda“ i H. G. Møllers Oversættelse; den var vanskelig at faa fat i; jeg maatte bede Kirstine laane et Eksemplar paa Sorø Akademi for at kunne opgive Boghandleren Forlaget. En skøn Dag gik jeg da sejersglad ned ad Skelskør Gade med den lille tykke Bog i Haanden. Oversættelsen var tro baade mod Form og Indhold, men Replikskiftet savnede baade Marv og Brand. — En

anden Tilkytning til Indtryk hjemme fra fik jeg i Svend Grundtvigs „Kæmpeviser og Folkesange“. — Tænk dig mig som en 11-12 Aars Purk en kold, snefuld Vinteraften liggende inde i den lune Kostald med Hovedet støttet til Halsen af en liggende, drøvtyggende Ko. Oppe under Loftet hænger Tranlygten og ved Siden af mig, malkende en Ko, sidder Pigen Line og synger Visen om Agnete og Havmanden: Scene for Scene gled Handlingen forbi, og før vi vidste af det, havde vi oplevet et helt Drama. Eller tænk dig mig en Høstaften siddende paa en Tøjrekølle, idet jeg flyttede Køerne „til Ave“, efterhaanden som de blev malkede. Atter sad Line og sang sin Vise. Køerne stod paa en Kløvermark lige ved Havegærdet. Bag Haven laa Gaarden, hvortil alt Menneskeliv søgte mod Nadver og Aftenro. I denne skumrende Aftenfred sad Line og sang sin Vise; dens friske og stærke Naturscener blev helt levende, og da Tragedien var ude, greb man sig i at længes hjem til den trygge Seng. — Endnu et Par Scener. Det grundtvigianske Forsamlingshus, hvor jeg gik i Skole, skulde repareres; for at bestride Udgifterne herved besluttede de mest fremmelige at opføre nogle primitive Folkevisescener: en Gymnastikmadras blev lagt over fire Stole; 4 røde Papirlygter forestillede gloende Pæle; Madrassen blev saa beklædt med Gran, og dermed var Ellehøjen færdig. Saa kom Ridderen og lagde sig til at sove paa Højen; strax sværmed 6 hvidklædte Elverpiger frem, med Elverdronningen (min Søster Kirstine) i Spidsen. Hun havde en Krone af Guldpapir paa Hovedet og et guldgiltrende Slør over sin hvide Dragt, i Haanden et Drikkehorn omviklet med Guldpapir. Hun bød Ridderen Hornet, idet hun sang Strofer fra Visen om Hr. Bøsmers fra Elverhjem; han drak og sang derpaa: I Elverhjem er jeg født og baaren osv., men i det samme lød Kirkeklokken (det var mig, der var Klokken; ude paa den mørke Gang stod jeg nemlig og slog med en Staalnøddeknækker paa to Tintallerkener og reddede saaledes Ridderen). Endelig opførtes Visen: „Der gaar Dans paa Ribergade, Slottet det er vundet.“ Mændene bar Fjerbaret, Hermelinskaaber og lange Sværd. Det var Dameslag kantede med Vat med sorte Blækklatter i. Damernes Dragter bestod af blomstret Gardintøj med Guldbaand; der blev danset en Française. Min Broder Peter, der ellers ikke hørte til Kredsen, blæste paa Horn Overgivelsessignalet fra Borgen. —

Nu var jeg altsaa i Skelskør, og i de lyse Sommeraftener sad jeg enten paa Højen i Lystskoven eller ude ved Havet og læste om Germand Gladensvend og Havtrolden, om Elverhøj eller om Agnete og Havmanden. Et endnu mere ætherisk Indtryk gjorde Fru Heibergs Erindringer paa mig; i den bedste Sommertid sad jeg om Aftenen oppe paa Højen i Lystskoven med den smukkeste Udsigt over

Marker og Smaalunde og Enge og det lyseblaa Hav fjernt ude og læste dem. I den varmeste Tid læste jeg i et lille Skytteskur i en Afkrog af Lystskoven Leonora Christinas Jammersminde. — Ofte tænkte jeg paa Kammeraterne i Ribe og længtes efter at kunne tale med en enkelt af dem; derimod ønskede jeg ikke at kunne vende tilbage til Skolelivet, men jeg fulgte nøje med i Skoleprogrammerne, hvad Kammeraterne læste paa fremmede Sprog, og fulgte med paa Dansk, saa godt jeg kunde. Heines Vid og Lyrik i „Harzrejsen“ fortryllede mig aldeles: jeg fandt i den en Hjælp mod Spidsborgeriet. Sophokles „Antigone“ i Dorphs Oversættelse imponerede mig. — Men jeg følte mig meget ensom og havde en Fornemmelse af, at ikke et eneste Menneske i Miles Omkreds delte mine Interesser. Jeg var meget undselig af mig, ganske uden Ærgerrighed og havde ikke Spor af Anlæg for et borgerligt Kald. En saadan Fremtoning vil vist forekomme de fleste uden Fremtidsmuligheder. Men en vis indre Rigdom holdt mig oppe i et renere Luftlag. — Der var to Hjem, hvor jeg var kommet meget som Barn, og hvor jeg atter blev Gæst. Det ene var Oldebjerggaard, der laa godt gemt mellem Skove en halv Mil fra Sorø. Ejeren, der var gift med en Kusine til mig, lignede en Godejer; han var et begavet Forstandsmenneske, gav udmærkede Karakteristiker af Folk og var i det hele vittig og fuld af Selskabstrang; min Kusine havde samme levende Selskabstrang, men var et udpræget Hjertemenneske. Gaarden laa meget afsides og havde en ældgammel Have med herskabeligt Præg; bag denne laa Æblehaven, hvor der stod et lille Dyrelam tøjret; det hele endte i en lille Lund; udenfor laa Markerne og ellers til alle Sider Skov og atter Skov. — Jeg glemmer aldrig de vidunderlig stille Høstaftener paa den aabne Havealtan; fra den gamle Skovhave steg der en Krydderduft af Gran, Skovurter og Blomster op mod En: uden for Haven laa Skovene, det var som kunde man fornemme deres Aandedrag. Den eneste Lyd, som afbrød Stedets torneroseagtige Stilhed, var Græshoppernes selsomme Musik; det var som kunde man have siddet hele sit Liv og lyttet til, mens den øvrige Verden var glemt. Som en Mindelse om Menneskeverdenen lød inde fra Havestuen, hvis Døre stod aabne, Akkorder fra Klaveret: „Natten er saa stille, Luften er saa klar“, for ligesom at dø hen i den albetagende underfulde Skovstilhed. Længe efter, at man var kommet i Seng, kunde man gennem Gæsteværelsets aabne Vindue lade sig vugge i Blund af Græshoppernes selsomme Musik, der ligesom fyldte Sommernatten derude. Her lærte jeg — en Søn af Sletten — Skovromantik. Om Dagen livfuld Samtale; og god Levemaade gjorde Opholdet tiltrækkende. — Det andet Hjem laa i Landsbyen Flakkebjerg. Manden, en lun og vittig Mølleer og hans mandhaftige, men oprigtige Kone. Gaarden laa i Byen

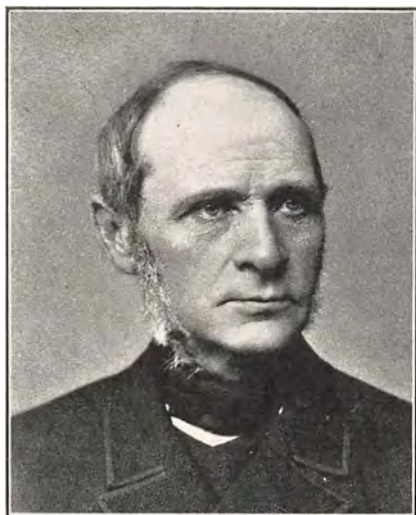
paa en lille Bakke. Der var to Stuelænger, en hyggelig gammeldags, hvis fineste Stue som Vægprydelser havde Stenkiler, Stenøkser og Stenhamre i Trærammer, og en ny to Etagers Stuelænge, hvis Gange var dekorerede med malede Søjler, Kanariefugle og Svaler. En gammel Have, fra hvis Forhøjning man havde en indtagende Udsigt over Markerne, fjernt borte bag en Skov saa man det øverste af en Fabriksskorsten uden for Slagelse; til venstre lige uden for Flækkebjerg laa den bekendte Opdragelsesanstalt for Drengene. Gaardens Mark endte med en lille Skov midt ude i en Mose. Her var der om Sommeren et Utal af dejlige Moseblomster; halvildt og afsides var Stedet, et rigtigt Elverland med hvide Natte- og Morgentaager. Begge Steder er gaaet ud af Familien og eksisterer ikke mere i den gamle Skikkelse. — Af Kritik læste jeg Georg Brandes fortrinlige Bog: „Danske Digtene“. Holbergs „Peder Paars“ kom jeg ogsaa igennem. Bjørnsons Bondefortællinger med deres rige Natur- og Menneskeskildring kvægede det mig at læse. Blicher læste vi paa Skolen i Ribe, men uden at han gjorde noget Indtryk paa mig. Men en Aften, da Kirstine besøgte os i Ribe, tog min Broder Hans et Hefte af sine Klassikere frem og læste „En Landsbydegns Dagbog“. Han var en god Oplæser, og Novellen virkede paa mig som med Trolddom. — Endnu 1918 var min Interesse saa levende, at jeg gik fra Onsild til Tjele og Foulum, ialt 4 Mil for at se Lokalteterne. — Her i Skelskør læste jeg videre paa Blicher. Men jeg følte, at jeg desværre sad fast i denne By, og at min Stilling var uden Udviklingsmuligheder. Men det hed sig altid, at det var næsten umuligt at faa en Plads. Saa rejste Kirstine ind til en ung Overretssagfører i Kbhv., han var Søn af vor Nabo Sognefogeden i Høve, og 2 Mdr. efter sendte han min Broder Brev om, at jeg kunde faa Plads hos Brødrene Højesteretssagfører Carl Winther og Overretssagfører Christian Winther i Kbhv. Foreløbig 4 Timers Kontortid. Jeg følte dette Tilbud som en Befrielse og 1. Marts 1896 rejste jeg, ledsaget af min Broder Søren og Kirstine, til Hovedstaden. — Mine Principaler var begge ugifte, men besad en udviklet æstetisk Kultur, der virkede i høj Grad velgørende paa mig. Lønnen var 30 Kroner mdl. og som Tilgift Frokost og Kaffe fra Højesteretssagfører Winthers eget Køkken. — Kontoret laa ud for Niels Juels Statue, og privat boede jeg paa Toldbodvej ved Castellet. — Nu oprandt en lykkelig Tid for mig. Al min Fritid benyttede jeg til at læse Skønlitteratur dels paa Bibliothekerne dels hjemme; om Dagen strejfedes jeg rundt for at lære Byen at kende, 2 Gange mdl. gik jeg i Teatret paa Galleriet. Jeg følte mig som forynget, glædede mig over Musæer og over Klampenborg Parken, og drak frejdig af de mange Kulturkilder, som risler i en stor By; men jeg havde stadig ingen Kammerater. For mine smaa

Lommepege købte jeg Bøger: Ossian, Paludan-Müller m. m. Dennes Digt „Danserinden“ betog mig især; det er hans eneste individualistiske Digtning. Hvad der gjorde Indtryk paa mig, var ikke saa meget selve Handlingen, som de til denne knyttede Reflexioner, snart bidende satiriske, snart ophøjede og fulde af Pathos. Da jeg en sen Aften endte Læsningen og havde slukket Lampen, laa jeg længe med Øjnene fulde af Taarer; jeg syntes noget Stort var skredet mig forbi. — Paa Theatret saa jeg i dette aandelige Foraar Shakespeares „Købmanden i Venedig“ og Molières „Tartuffe“ med Emil Poulsen i Hovedrollerne, og af danske Stykker den dejlige Ballet „Et Folkesagn“ og Hertz's „Kong Renés Datter“; Fru Hennings var en sjælfuld Jolanthe, og Jerndorff spillede René, Elith Reumert var en illuderende maurisk Læge. — I Pinsen rejste jeg til Sorø for at besøge Kirstine. Jeg kom til Sorø en blikstille Foraarsaften med Skovfred og Skovduft. Da jeg næste Morgen tidlig vaagnede, gik jeg hen til Vinduet og saa ned (Kirstine boede paa 1ste Sal); alle Æbletræerne stod i fuld Blomst, lyserøde og bleghvide; det var som saa jeg ud over et Ferige. — Anden Pinsedags Aften gik det atter mod Kbhv. „til nye Kyster og en nyskabt Dag“. — Kun to Ting savnede jeg her: en god Kammerat, som kunde dele mine Interesser, og saa Havet, det underfulde levende Hav. — I Ribe havde Brødrene Stürup været mig som Havet, i Skelskør havde jeg lært det at kende; nu kunde jeg kun drømme om det og læse Drachmann og Heiberg:

*Lette Bølge naar du blaaner
gennemsigtig lys og klar,
Himlens Farveskær du laaner,
selv du ingen Farve har. —*

VIII, c.

Søren Sørensen (Jespersen) (se VII, b, 9), født 15. Jan. 1830 i Gimlinge som Søn af Søren Jespersen, Dalmose Kro, og Kirsten Knudsdatter. Han blev ligesom sin Broder kaldet Jespersen og var 1855 63¹/₂ Tomme høj. En kort Tid opholdt han sig i Slagelse St. Mikkels Sogn og i Høve. Ved sit Giftermaal var han hjemme i Dalmose Kro, men overtog efter Brylluppet Krabbekjærgaard efter sin Svigermoder. Den laa paa Oreby Mark i Høve Sogn, og var paa 74 Tdr. Land. Søren Jespersen var en meget dygtig Landmand, han merglede og drænede sin Mark før andre dær paa Egnen. Marken var tæt belagt med Sten, men han ryddede den og anvendte Stenene til de lange Stengærder, der omgiver Marken.

Søren Sørensen (Jespersen)

Til disse Arbejder modtog han Opmuntringspræmier af Lensgreve Holstein. I de yngre Aar opkøbte han Lam og Stude, som blev drevet ad Landevejen til København.

Søren Jespersen havde Sæde i Sogneraadet

Johanne Johansdatter

og i Bestyrelsen for Landboforeningen, ligesom han i mange Aar var Formand for Høve, Flakkebjerg og Gimlinge Sognes Sparekasse. Han havde ogsaa Sæde i Bedømmelsesudvalget for Præmiering af Husmandsbrug og var ualmindelig sanddru og redelig af Karakter, en Mand, der sagde sin Mening rent ud til enhver og af den Grund ikke saa sjælden skabte sig Uvenner. Han døde paa Krabbekjærgaard 12. Feb. 1901. 27 Aar gammel havde han 13. Marts 1857

Bryllup i Høve med den 20-

aarige *Johanne Johansdatter*, der var født 7. Maj 1837 i Oreby som Datter af Gaardmand Johan Larsen og Anne Nielsdatter. Hun døde paa Krabbekjærgaard

15. Jan. 1898. De fik 7 Børn:

Johan Hansen

Caroline Jespersen

Anton Jespersen

1. *Søren Johan Jespersen*, født 1857, død 1926, Gaardejer i Frankerup, Egeslevmagle se IX, e.

2. *Caroline (Line) Petrine Jespersen* fødtes 2. Okt. 1859 paa Krabbekjærgaard. Hun ægtede 5. Juni 1878 i Høve

Anna Jansen

den 34-aarige Ungkarl *Johan Hansen* af Bøgelunde ved Sønder Bjerre, der var født 21. Marts 1844. Begge Fædrene Hans Pedersen af Bøgelunde og Søren Jespersen var Forlovere. Johan Hansens Faders Gaard i Bøgelunde blev udstykket og til Johan Hansens Part købtes 20 Tdr. Land af en anden Gaard, saa den blev ialt paa 50 Tdr. Land. Johan Hansen døde paa Gaarden i Bøgelunde 12. Okt. 1926 og Enken afstod Gaarden i Foraaret 1927 til sin Brodersøn Johan Jespersen.

3. *Lauritz Anton Jespersen*, født 27. Juli 1863 i Høve, død dær 19. Juli 1864.

4. *Lauritz Anton Jespersen*, født 14. April 1866 i Høve. Anton Jespersen fik en Gaard i Sibberup, Ørslev, hvor han døde 16. Feb. 1927. Han havde arvet Karaktertræk fra begge Forældrene og kunde bedre færdes blandt alle Slags Mennesker. 4. April 1888 havde han holdt Bryllup med *Anna Hansine Jansen*, der var født 16. Sept. 1866 som Datter af Gaardforpagter Hans Jensen i Sibberup. Hun overlevede sin Mand i to Aar og døde paa Gaarden i Sibberup 27. Feb. 1929. I Ægteskabet fødtes ingen Børn.

5. *Jens Peter Jespersen*, født 1870, død 1932, Gaardejer paa Venslev Mark, se IX, f.

6. *Ane Marie Kirstine Jespersen*, født 28. Nov. 1874 i Høve, død 2. Marts 1877.

7. *Anne Marie Kirstine Jespersen*, født 10. Feb. 1880 i Høve. Efter sin Faders Død 1901 overtog Kirstine Jespersen Krabbekjærgaard, saaledes at Gaarden i to Slægtled kom til at gaa i Arv gennem Døtre. Hun ægtede 22. Marts 1902 sin Fætter *Jens Jesper Marius Jespersen* (se IX, g).

Niels Jensen

VIII, d.
Niels Jensen, (se VII, d, 1) fødtes 11. April 1823 i Sønder Bjerger som Søn af Gaardmand Jens Jespersen og Ellen Larsdatter. 1. Maj 1843 kom han i Tjeneste hos Etatsraad de Neergaard paa Gunderslev-

Marie Larsdatter

holm, hvor han udførte sit Arbejde med Orden og Nøjagtighed og viste sig at være i Besiddelse af betydelig bedre Kundskaber i Landbruget, end det var almindeligt hos Bønderkarle. Sommeren 1844 hjalp han derfor med ved Opsynet med Hovfolkene. 1. Nov. 1844 forlod han Gunderslevholm og rejste til sit Hjem i Bjerger, men fra Marts til Nov. 1845 var han hos Madame Jespersen i Dalmose Kro, hvorfra han kom tilbage til Hjemmet. I Maj 1848 kom han til Gimlinge, men ved sit Bryllup 11. Nov. 1848 i Gjerslev i Holbæk Amt, var han hjemme hos Faderen i Bjerger. Ogsaa hans Hustru *Anna Marie Larsdatter* var ved sit Bryllup hjemme hos sine Forældre Gaardmand Lars Clausen og Anne Kirstine Kjær i Løve i Gjerslev, hvor hun var født 3. April 1827, men havde i et Aar været ude, idet hun 1. Maj 1847 til 1. Maj 1848 havde tjent N. S. Svane i Korsør.

Niels Jensen fik sin Fædrengaard Bjøsegaarden i Bjerger. Han har bygget det meste af den nuværende Gaard, 1857 tre store Udlænger og 1884 Stuehuset. Bygningerne var meget store efter den Tid, hvilket viser, at han var en fremsynet Mand.

Niels Jensen blev en meget kendt Mand paa Egnen. Han var en dygtig Taler og stærkt politisk interesseret. Han fik Sæde i Sogneraadet og var Medstifter af „Den Sjællandske Bondestands Sparekasse“, hvis Kontorbestyrer han var i Dalmose og Skelskør fra dens Oprettelse 1856 til sin Død. Han var ogsaa Bestyrelsesmedlem i Landboforeningen og Medlem af Skolekommissionen.

Efter at have mistet sin Hustru, der døde 48 Aar gammel 17. Febr. 1875 i

Niels Jensen

Sønder Bjerger, giftede han sig paany. Brylluppet stod 17.

Nov. 1875 i Høve, og Bruden var den 41 aarige Pige *Sidse Jensen*, født 25.

Nov. 1834 i Sønder Bjerger som Datter af Gaardmand

Jens Hansen og Kirstine Lars-

Sidse Jensen

datter. Niels Jensen døde 6. Sept. 1884 paa Bjøsegaard, hvor han lige havde naaet at flytte ind i det nybyggede Stuehus; at han var en afholdt Mand viste sig ved hans Begravelse, der var den største, der havde været i Sognet. Kisten ledsagedes fra Hjemmet til Bjerger Kirke af et Vogntog paa 80 Vogne. Hans Enke overlevede ham til 27. Maj 1911, da hun døde paa Bjøsegaard. I det første Ægteskab fødtes en Datter, i det sidste to Sønner.

1. *Ellen Kristine Jensen* fødtes

27. Jan. 1849 i Sønder Bjerger og blev baaret til Daaben af sin Mormoder i Løve. Hun lever nu hos sin Søn i Smedegaardes Møllegaard i Slagelse. 28.

Nov. 1868 havde hun Bryllup i Sønder Bjerger

Lars Hansen

Kristine Jensen

Bjosegaard

med den 24 aarige Ungkarl *Lars Hansen* fra Lundby ved Skelskør, hvor han var født 4. Nov. 1844. Han døde i Slagelse 16. Sept. 1918¹⁾).

I 22 Aar indtil 1890 var *Lars Hansen* Forpagter af *Visbjerggaard* paa Lundby Mark i Tjæreby Sogn, saa købte han *Frederikskilde* i Slagelse St. Peders Landsogn, som han ejede i 10 Aar, derefter købte han *Apotekergaarden* i Hejninge ved Slagelse og efter at have haft den i 3^{1/2} Aar en Ejendom paa *Søndre Stationsvej* i Slagelse, som han dog kun havde i 7 Maaneder. I 1905 købte han *Smede-*

¹⁾ Børn: 1. *Jens Jesper Castus Hansen*, f. 22. Maj 1869 i Sønder Bjerger, Hestehandler i København. 2. *Karen Marie Christine Hansen*, f. 17. Aug. 1872 i Tjæreby, død 6. Dec. 1921, gift med Musikdirektør *Peter Hansen*, Skelskør. 3. *Anna Julie Hansen*, f. 20. Dec. 1873 i Tjæreby, død samme Sted 26. Dec. 1873. 4. *Anna Marie Julie Hansen*, f. 19. Sept. 1876 i Tjæreby, død 18. Maj 1927. 5. *Niels Peter Hansen*, f. 17. Feb. 1878 i Tjæreby, Konditor, død 20. April 1921 i Roskilde. 6. *Lavra Karoline Cæcilie Hansen*, f. 22. Nov. 1879 i Tjæreby, død samme Sted 19. Febr. 1888. 7. *Dagmar Sofie Hansen*, f. 26. Jan. 1881 i Tjæreby, død samme Sted 10. Okt. 1887. 8. *Hans Frederik Otto Hansen*, f. 17. Marts 1882 i Tjæreby, Fragtmand i Charlottenlund. 9. *Lavrits Kristian Hansen*, f. 19. Jan. 1884 i Tjæreby, død samme Sted 7. Okt. 1887. 10. *Niels Jensen Valdemar Hansen*, f. 20. Jan. 1886 i Tjæreby, død samme Sted 13. Okt. 1887. 11. *Lavrits Christian Valdemar Hansen*, f. 24. Aug. 1887 i Tjæreby, Hestehandler, *Smedegades Møllegaard*, Slagelse. 12. *Laurits Daugaard Hansen*, f. 15. Jan. 1890 i Tjæreby, Kreaturhandler i Rønne paa Bornholm.

Lavrids Jensen

gades Møllegaard i Slagelse, som han ejede til 1916, da hans Søn Hestehandler Christian Hansen overtog Gaarden. I 1887 og Begyndelsen af 1888 havde de den Sorg at miste 4 Børn, der døde af Difteritis.

2. *Jens Jesper Marius Jensen*, født 1876, Ejer af Krabbekjærgaard i Sønder Bjerger, se IX, g.

3. *Karl Lavrids Jensen*, født 26. Jan. 1878 paa Bjøsegaard i Sønder Bjerger. Lavrids Jensen fik de første tre Aar af sin Skoletid Undervisning i en Privatskole og de sidste fem Aar hos Lærer Arentoft i Ørslev Skole. Vinteren 1896—97 var han Elev paa Sorø Højskole og Vinteren 1901—02 paa Tune Landboskole, derfra rejste han hjem og blev Bestyrer paa Bjøsegaard, som

han overtog 20. Dec. 1907, den har nu et Tilliggende paa 81 $\frac{1}{2}$ Td. Land, efter at han har frasolgt to Moselodder paa 2 $\frac{1}{2}$ Td. Land. Lavrids Jensen er for Tiden Medlem af Sogneraadet og har tidligere været Medlem af Bestyrelsen for Bøgelunde Andelsmejeri, Bøgelunde og Omegns Elektricitetsværk, Slagelse Andels Svineslagteri samt forskellige andre Selskaber og Foreninger.

VIII, e.

Jens Kristian Jensen Jespersen (se VII, d, 2) fødtes 15. Okt. 1827 i Bjerger som Søn af Gaardmand Jens Jespersen og Ellen Larsdatter og blev konfirmeret 3. April 1842. 1849 var han 65 $\frac{3}{4}$ Tomme høj.

Christian Jespersen, som han skrev sig, var 25 Aar gammel, da han 13. Juni 1852 i Karrebæk giftede sig med en velstillet Enke paa Enø *Maren Nielsdatter*. Hun var født samme Sted 20. Dec. 1814 som Datter af Gaardmand Niels Nielsen paa Enø og Maren Hansdatter. Hendes forrige Mand Ole Olsen, med hvem hun havde haft Bryllup 26. Okt. i 1836 i Karrebæk, var død 20. April 1851, og hans Gaard paa Enø blev nu overtaget af Christian Jespersen. Ole Olsens Bo havde givet et Overskud paa 1972 Rdl., 5 Mark og 3 Skilling, hvoraf Halvdelen 986 Rdl. 2 Mark og 9 $\frac{1}{2}$ Skilling var Enkens Lod. Hun var meget smuk og har aabenbart været ferm til at væve, siden hendes to Døtre med Ole Olsen, Maren Sofie og Marie, foruden deres Arvelod, som Enken supplerede, saa hver blev paa 1000 Rdl., fik Tilsagn om, at hun i Udstyr vilde give hver 200 Rdl. samt 12 Par Lagen af Tvist

Maren Nielsdatter

og Blaalgarn, 12 Par af Blaar og Hørgarn og 6 Par af fint Hørlærred, Vaar til 9 Dynere, hvoraf 5 af bedste Kvalitet, som de for Tiden kan skaffes fra Handelsbutikken, og 3 hjemmegjorte Vaar af Linned, et af Uldent samt Vaar til 9

Bodil Marie Jensen

Hovedpuder af samme Beskaffenhed som Dynernes, et Dusin Haandklæder og to Drejlsduge. Halvdelen af disse Ting lovede Enken at have færdig til 1. Jan 1853 og Resten til Jan. 1854.

Af de 1000 Rdl. blev for hvers Andel indbetalt 700 Rdl. i Overformynderiet. For Resten, tillige med begges Udstyr, der ialt beregnes til 1376 Rdl., blev en Skifteekstrakt tinglæst som hvilende paa Gaardmand Chr. Jespersens Bo 20. April

1853¹⁾ og paa ny 25. April 1855²⁾ paategnet deres Vielsesattest. Denne Servitut, som Christian Jespersen underskrev paa Herredskontoret i

Ole Peter Jespersen

¹⁾ Øster Flakkebjerg Herreds Skifte- og Panteprotokol 1852—55, fol. 50. ²⁾ Samme 1855—58, fol. 54.

Elmire Olsen

Elmine og C. V. Olsen med Børn

Førslev 19. Dec. 1854, blev atter ud-slettet 11. Dec. 1861.

Fra Enø flyttede Christian Jesper-sen til Herlufmagle. Her drev han ogsaa Jordbrug i den ham tilhørende Gaard, i 1870 holdt han to Karle, en Dreng og en Tjenestepige, desuden var den 24 aarige Steddatter Marie og den 14 aarige Datter Elmine hjemme.

Christian Jespersen var jo 13 Aar yngre end sin Hustru. Hans Ægteskab blev opløst 19. Juli 1876, og i 1875 var han kommen til København. I København var han først Møbelhand-ler og tilsidst Husmægler. Maren Niels-datter døde 10. April 1885 i Skjelby, 70 Aar gammel.

Christian Jespersen giftede sig paany 31. Maj 1878 i St. Pauls Kirke i København med *Bodil Marie Jensen*,

der var født 4. Feb. 1830 i Hundsløv paa Fyn som Datter af Karlen Jens Ras-mussen fra Aastrup og Maren Mogensdatter paa Flintholm. Efter Brylluppet boede de i Sølvgade 28 til Foraaret 1879, derpaa i Nørregade 45 til Efteraaret 1879, i Nørregade 7 til April Flyttedag 1880, saa 7 Aar i Stormgade 5 til April Flyttedag 1887, derpaa i Kompagnistræde 11 til Okt. Flyttedag 1889, i Vand-kunsten 6 til Oktober Flyttedag 1890, da de flyttede til Vestervoldgade 117, hvor han døde 3. Dec. 1891, medens hun overlevede ham til 13. Juli 1916. I Christian Jespersens første Ægteskab var der to Børn, i det sidste ingen.

1. *Ole Peter Jespersen*, født 1853, død 1900, se IX, h.

2. *Elmine Marie Jespersen* fødtes 2. April 1855 paa Enø. Elmine Jespersen blev konfirmeret 1869 i Herlufmagle og ægtede 7. Nov. 1877 i Herlufmagle Brygger *Carl Vilhelm Olsen*, en Broder til hendes Broders Kone. Han var født 8. Juli 1856 i Skjelby. Efter at have solgt Bryggeriet i Glumsø flyttede han 1891 til København, hvor han grundlagde C. Vilh. Olsens Vognmandsforretning i Revent-lowsgade 23 paa Hjørnet af Vesterbrogade, medens han selv boede i Nr. 20, og drev samtidig Pakkassfabrikation og Brændeimport. Han døde knap 50 Aar gam-

mel 3. Maj 1906 i sin Ejendom Godthaabsvej 50, medens hans Enke blev 76 Aar. Hun døde 15. April 1931 i sin Søns Ottos Ejendom Vesterbrogade 93¹⁾).

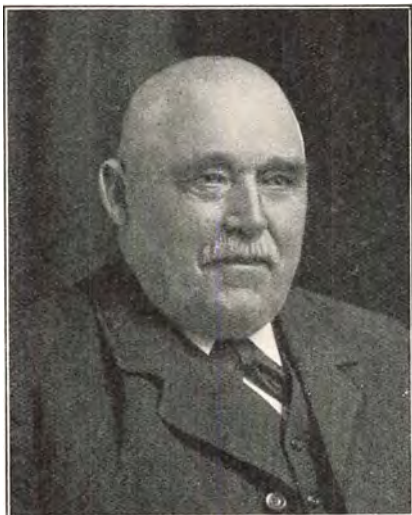
VIII, f.

Christen Jensen, (se VII, d, 4) Søn af Jens Jespersen, Bjøsegaarden, og Ellen Larsdatter. Han fødtes 12. Feb. 1833 i Bjerger og blev 30 Aar gammel gift. Kort Tid efter blev han indkaldt til Soldat og deltog som Dragon i Krigen 1864. Senere dyrkede han Minderne som Vaabenbroder og fik Erindringsmedaljen i 1876. Det første Par Aar af sit Ægteskab havde han Karrebæksminde Mølle og Bageri, men overtog saa sin Svigerfaders Gaard paa Enø, hvor han døde 31. Marts 1881. Den 12. Feb. 1863 havde han i Karrebæk holdt Bryllup med *Ane Marie Andersen*, der var født paa Enø 28. Aug 1840 og døde hos sin Svigersøn i Sørup, Toksværd Sogn, 6. Okt. 1915. Hun var Datter af Gaardmand Anders Pedersen og Ellen Marie Nielsdatter. Deres Børn var:

*Chr. Jensen og Ane Marie Jensen
med Datter Marie*

¹⁾ Deres Børn er: 1. Otto Christian Malling Olsen, død 31. Jan. 1884 i Glumsø, 5 $\frac{1}{4}$ Aar, af Strubehoste. 2. Hans Christian Malling Olsen (Tvilling), f. 10. Sept. 1880 i Glumsø, Bagermester i København. 3. Ella Dorthea Malling Olsen (Tvilling), f. 10. Sept. 1880 i Glumsø, død dær 9. Jan. 1881. 4. Axel Christian Malling Olsen, f. 3. Nov. 1882 i Glumsø, død dær 12. Feb. 1884 af Strubehoste. 5. Otto Axel Malling Olsen, f. 22. April 1884 i Glumsø. 6. Otto Christian Malling Olsen, f. 7. April 1886 i Glumsø, Leder og Indehaver af Firmaet „De forenede Pakkasefabriker“, Vesterbrogade 95; gift 15. Marts 1924 i Frederiksberg Kirke med Constance Guldbrandsen, f. 7. Juni 1900. Ingen Børn. 7. Ella Dorthea Malling Olsen, f. 1. April 1888 i Glumsø. 8. Valdemar Kristian Malling Olsen, f. 19. Marts 1889 i Glumsø, død 22. April 1933 paa Frederiksberg, Elektroinstallatør; gift 21. Jan. 1920 i St. Hans Kirke i Odense med Edel Katrine Hansen, f. 23. Juli 1897 i Odense. Børn: a) Else Malling Olsen, f. 13. Sept. 1920 paa Frederiksberg. b) Poul Malling Olsen, f. 1. Marts 1922 paa Frederiksberg. c) Erik Malling Olsen, f. 20. Maj 1923 paa Frederiksberg. d) Gerda Malling Olsen, f. 13. Aug. 1928 paa Frederiksberg. 9. Georg Christian Malling Olsen, f. 22. Sept. 1892 i København, Grosserer i København; gift 2. Feb. 1924 i Kristkirken i København med Agnes Jensen, f. 20. Juli 1901 i København. Datter: Gyda Eleanor Malling Olsen, f. 10. Dec. 1925 i København. 10. Ella Dorthea Malling Olsen, f. 18. April 1895 i København, Student 1914; gift 5. Juni 1915 i St. Matthæus Kirken i København m. Direktør for A/S The Dominion Belting Co. og Hans Winthers Garverier Frederik Christian Fabricius Rasch, f. 15. Jan. 1884 i Haslev. Børn: a) Gudrun Rasch, f. 30. Okt. 1916 i Haslev. b) Carl Rasch, f. 10. Juli 1919 i Haslev. c) Jørgen Rasch, f. 10. Juli 1919 i Haslev, død dær 2. April 1920. d) Jørgen Rasch, f. 3. Maj 1923 i Haslev. 11. Mary (Mimser) Eleonora Malling Olsen, f. 18. Dec. 1896 i København, Skolekøkkenlærerinde ved Københavns Kommunes Fortsættelseskursus; gift 26. Aug. 1922 i Kristkirken i København med Bankassistent Henrik Peter Jensen, f. 16. Juli 1897. Søn: Carsten Ove Jensen, f. 8. Nov. 1925. 12. Erik Christian Malling Olsen, f. 4. Feb. 1898 i København, død 12. Juni 1933 i Sydamerika, Møbelsnedker.

Niels Nielsen

1. *Ellen Marie Christine Jensen* fødtes 4. Dec. 1862 paa Enø. Hun ægtede 28. Okt. 1884 i Karrebæk *Niels Nielsen*, der bestyrede Gaarden paa Enø for sin Svigermoder. Han var født 21. Marts 1848 i Karrebæks-

Ellen Jensen

torp og døde den 16. Marts 1915 paa Kommunehospitalet i København.

2. *Marie Sophie Cecilie Jensen* fødtes 7. Juni 1865 i Karrebæksminde, Karrebæk Sogn, og ægtede 5. Dec. 1884 i Karrebæk Gaardbestyrer, senere Gaardejer i Karrebækstorp *Hans Peter Andersen*, der var født 19. Juli 1847 i Karrebækstorp, hvor han fik sin Fædrenegaard, Grusbankegaarden.

3. *Anna Johanne Jensine Jensen* fødtes 14. Marts 1868 paa Enø og ægtede

1892 sin Slægtning *Peter Christensen* fra Oldebjerggaard, der var født 23. Okt. 1866 i Høve. De købte samtidig en Gaard i Haarslev ved Sandved og efter at have solgt den Dalmose ny Kro, nu Handelsmand i Sønder Jellinge

Hans Peter Andersen

Marie Jensen

Peter Christensen

ved Dalmose (se VIII, a, 1).
 4. *Elise Andrea Kristiane Jensen* fødtes 14. Aug. 1871 paa Enø og ægtede 4. Okt. 1894 i Karrebæk *Hans Jørgen Pedersen*, kaldet *Brygger*, født 3. Aug. 1860 og død som Gaardejer

Anna Jensen

i Taaderup ved Tingsted den 16. Marts 1920. Hans Enke bor i Taaderup¹⁾.

5. *Jens Peter Jesper Jensen* fødtes 11. Maj 1874 paa Enø. Han opholdt sig i Hjemmet paa Enø til sit 18. Aar, var saa fra 1. Maj 1892 til Aarsdagen 1893 hos Niels Frandsen i Landsgrav ved Slagelse og fra 1. Maj 1893 til 1. Maj 1899 hos Lauritz Christensen paa Oldebjerggaarden, har siden opholdt sig i København, hvor han nu er Betonformand. I Sommeren 1925

var han i Olle-
 rup paa Fyn og opførte der en Svømmehal sammen med *Niels Bukhs Elever*. Han ægtede 25. Sept. 1920 paa Kø-

H. J. Brygger

¹⁾ Deres Søn Gaardejer *Peder Brygger*, f. 24. Feb. 1895 i Taaderup, har ved kgl. Bevilling af 22. April 1927 faaet Tilladelse til at føre Familienavnet *Brygger*.

Elise Jensen

Jens Jensen og Hustru

benhavnsRaad-
hus *Ellen Ace-
rine Magnussen*,
der var født
20. Maj 1886
i København
som Datter af
Snedker Jens
Magnussen
(Havrebjerg) og
Mathilde Olivia
Hammerlund.

6. *Ingeborg
Laura Nielsine
Jensen* fødtes

Ingeborg og Peter Chr. Petersen

10. Sept. 1875 paa Enø og ægtede 13. Nov. 1896 i Toksværd Gaardejer i Sørup
Peter Christian Petersen, født 13. Juli 1867 samme Sted og død dær 26. April
1920. Enken bor nu i Dysted ved Olstrup¹⁾).

VIII, g.

Hans Christian Jespersen, (se VII, e, 1) fødtes 27. Nov.²⁾ 1827 paa Frederiksrø
som Søn af Anders Jespersen og Mette Olsdatter. Han blev konfirmeret 1842 i Slots-
bjergby med god Kundskab og rosværdig Opførsel. Sin Ungdom tilbragte han paa
Faderens sidste Ejendom, Gundestrup Færgegaard i Ods Herred. Da Faderen døde,
mente H.C.J., at Moderen ikke kunde beholde den store Ejendom med de mange for-
skellige Virksomheder, og som ældste Søn bestemte han, med Moderens Samtykke,
at Gaarden skulde sælges. Dette skete, og Hjemmet blev dermed opløst; men som
en god Søn tog H. C. J. sig af Moderen, der tilbragte sin Alderdom hos ham og
døde i hans Hjem ved Vridsløselille. Sønner af Broderen O. P. J. mindes endnu
den gamle, venlige Bedstemoder, der forkælede dem, naar de kom paa Besøg.

Fra April 1850 gjorde H. C. J. den første slesvigske Krig med; han var først
Underkorporal ved 17. Depotkompagni, senere Korporal ved 1. Forstærknings
Jægerkorps' 4. Kompagni, indtil han i Juli/August 1851 blev hjempermitteret.
Han blev kun ubetydelig saaret, men var dog baade paa Lazaret paa Plejehuset i

¹⁾ Deres Børn er: 1. Johanne Marie Dorthea Petersen, f. 9. April 1898 i Sørup. 2. Ingrid Elvira Kri-
stine Petersen, f. 8. April 1901, død 14. Nov. 1920. 3. Knud Harald Johannes Petersen (Tvilling), f. 5.
Maj 1906. 4. Jens Kristen Marius Petersen (Tvilling), f. 5. Maj 1906. ²⁾ Slagelse St. Mikkel's Kb.

Eckernførde og Mariekirke i Flensborg. For sin Deltagelse i Krigen fik han Erindringsmedaljen, og som Veteran blev han senere Vaabenbroder. At denne Krig og hans egen Deltagelse i den, blev hans Livs store Oplevelse, vil man let kunne forstaa; helt op i Alderdommen studerede han denne Krigs Litteratur og blev altid stærkt bevæget ved Læsningen deraf. Som Deltager i denne heldige Krig fandt han dens Udfald selvfølgelig, og som Forklaring paa den ulykkelige anden slesvigske Krig var Hærens daarlige Udrustning efter hans Mening den eneste rigtige, — thi vore Soldater var gode nok!

Hans Christian Jespersen

Efter Krigen fik han Ansættelse som Bogholder ved det da nye Vridsløselille Cellefængsel, hvis daværende Direktør, Frederik Bruun, snart opdagede, hvilken brugbar Kraft han der havde faaet fat i, og mellem disse to Mænd udviklede der sig i Tidens Løb et Tillids- og formeligt Venskabsforhold. Fængselsvæsnet havde den Gang store Vanskeligheder med at finde passende Beskæftigelse til Fangerne, og Direktør Bruun formaaede da H. C. J. til at organisere en planmæssig Beskæftigelse af disse. Efter en Studierejse til Tyskland og Østrig tog Jespersen saa fat som „Fabriksbestyrer“, senere som Entreprenør for egen Regning. Han lod lave Kokos- og Børstevare, Papirvarer og Konvolutter, der solgtes til Grossister i København.

Den 15. Maj 1863 havde H. C. Jespersen Bryllup i Grevinge (Ods Herred) med den 28-aarige Jomfru *Emma Zinn (Biilmann) Schow*. Hun var Adoptivdatter af mangeaarig Lærer i Grevinge og Dannebrogsmænd Niels Benedict Schow og Hustru Justine Marie Biilmann. Ægteskabet blev meget lykkeligt, men kortvarigt, idet hun døde 27. Feb. 1866 i Vridsløselille i Barselseng med en dødfødt Pige. Dette var et yderst haardt Slag for Jespersen, og han giftede sig ikke mere. Hans Hustru ligger begravet ved Siden af hendes Adoptivmoder paa Grevinge Kirkegaard, hvor hun havde ønsket at hvile.

Da Broderen O. P. J.'s Hustru døde, fik H. C. Jespersen dennes da 2-aarige Datter Christine ud til sig. Hun blev senere adopteret og var alle Dage hans Øjsten; og støttet af hans udmærkede Husbestyrerinde Frk. Anna Schnell, der regnedes som hørende til Familien og af Christine blev kaldt „Tante Anna“ og

af de øvrige Familiemedlemmer „Tante Schnell“, fik Christine en i alle Maader udmærket Opdragelse.

H. C. J. var en statelig, myndig, meget sirlig og maaske lidt forfængelig Mand; men den sidste Egenskab klædte ham iøvrigt, fordi han demonstrerede den saa diskret. I sine yngre Aar var han en god Taler, bl. a. Stiller for Grev Scheel, og han var helt op i Alderdommen en udmærket Fortæller. En god Historie med en vittig Pointe kunde more ham, saa han lo som et Barn. Iøvrigt var han stilfærdig, ligevægtig, elskværdig og en hel Del chevaleresk. Politisk var han ivrig Højremand og en varm Tilhænger af Forsvarssagen, for hvilken han ofrede baade Arbejde og Penge. Det negative „Hvad kan det nytte“-Standpunkt forstod han, som gammel Soldat, ikke, — og den yngre Generation, der kom til at opleve Verdenskrigen og *Belgiens* Skæbne, kan jo nu overveje, om den Gamle fik Ret, eller om Forsvaret af *vort* Fædreland altid vil være et uløseligt Problem.

Som Bevis paa den politiske Interesse og Spænding i hin Periode, da Bølgerne paa dette Omraade gik langt højere end i vore moderate Stauning-Christmas Møller-Dage, kan følgende Anekdote maaske tjene: En Valgdag var H. C. J. syg og maatte til sin store Sorg holde Sengen. Kunde han imidlertid ikke afgive sin Stemme, saa maatte han i hvert Fald vide Resultatet. Telefoner eksisterede ikke, og Radioen var end ikke født i den menneskelige Hjerne. Saa traf han Aftale med en betroet Fængselsbetjent om et Signalsystem med Fængslets store Alarmklokke som Lyd-Telegraf. Og da de tre stærke Klokkeslag, som forkyndte Højres Sejr i Kredsen, naaede hans Øre, græd han af Glæde.

Som Næstformand for gamle Roskilde Amts Skytteforening gjorde H. C. J. et stort Arbejde sammen med Forfatteren Zacharias Nielsen ved at samle de unge om Aftenen til Møder og Foredrag, økonomisk støttet af Kredsens Folketingsmand Grev Scheel til Rygaard. Ligeledes besøgte Digteren Thor Lange ham altid, naar han kom paa Besøg fra Rusland, og sammen fulgtes de ad til Grev Scheel for at drøfte fælles Interesser. En anden af hin Tids Venner var Digteren H. V. Kaalund, der i en Periode var Overlærer ved Fængslet. Da den skarpe politiske Strid opstod under den Estrupske Provisorietid, var Freden forbi i Skytteforeningen. Grev Scheel og flere andre blev stemt ud af Bestyrelsen, hvorimod man ønskede at beholde Jespersen. Han savnede dog sine Venner og Meningsfæller og trak sig sluttelig skuffet tilbage. Til en af sine Nevøer udtalte han engang, efter „Systemskiftet“, da alle hans politiske Illusioner var bristede: „Hold dig fra Politik, min Dreng, thi det har Fanden skabt!“

— — —

*Andre Tider, andre Sæder, andre Tanker, anden Id,
andre Sorger, andre Glæder, andre Ønsker, anden Strid!*

— Saaledes skrev Digteren B. S. Ingemann kort og fyndigt om Tingenes Omskiftelighed, og hertil føjer Biografen disse Strofer:

*Og lykkelig Den, der tilfulde forstaar,
at intet er varigt og intet bestaar,
— som Slægt følger Slægt uden Hvil.
Men lykkeligst Den, som tillige forstaar,
at Daarskab er noget, der aldrig forgaar,
og møder den kun med et Smil!*

For sit Arbejde i Skytteforeningen havde H. C. J. modtaget en Æressabel, et Sølvdrikkehorn og Foreningens Guldmedalje. I 1888 dekoreredes han med Fortjenstmedaljen i Sølv, og ved forskellige Lejligheder, hvor han havde bistaet udenlandsk Fængselsvæsen, var han blevet dekoreret med den russiske St. Anna Orden og med en østrigsk og en saksisk Orden, deriblandt et Kommandørkors. Derimod undte Frederik Bruuns Efterfølger som Fængselsdirektør ham ikke det danske Ridderkors. — Naa, Knaphullet var i Orden, og det morede den gamle Herre! *Honny soit qui mal y pense!*

I 1894 ønskede „Onkel Hans“, som Familien kaldte ham, at trække sig tilbage og leve Resten af sine Dage som Rentier i København. Han afstod derfor sin Forretning til Broderen O. P. J. og dennes to Sønner Hans og Thorvald, der samtidig stiftede Firmaet O. P. Jespersen & Sønner. Selv købte han Ejendommen Ny Kongensgade 15 og indrettede sig der et komfortabelt Hjem, i hvilket Gæstfriheden var stor. Med Tiden blev Besværet med Administrationen af denne Ejendom ham dog for meget, og han solgte den da igen.

Ved Flid, Paapasselighed og personlig stor Nøjsomhed havde H. C. J. skabt sig en Formue; men hans store Hjælpsomhed samt nogle uheldige Pengeanbringelser reducerede den dog sluttelig en Del igen. Saaledes fortæller man om en fhv. Kaptajn H., der ofte besøgte Jespersen, altid talte om de fælles Minder fra Krigen, for saa, naar J. var rørt til Taarer, at slaa ham for Penge, — sidste Gang for mange Tusinder, der naturligtvis aldrig blev betalt tilbage.

Da han havde gjort Gildet paa Den Kgl. Skydebane i Anledning af Adop-tivdatteren Christines Bryllup med Adjunkt Georg Leidersdorff, og det unge Par bosatte sig i Odense, trak H. C. J. sig tilbage fra den Selskabelighed, han tidligere havde sat saa megen Pris paa. Alderen begyndte vel ogsaa at gøre sig gældende, uden at han dog led af egentlige Svagheder. I Septbr. 1905 rejste han paa

Hans Christian Jespersen

Besøg hos Familien Leidersdorff i Odense, medens hans Husbestyrerinde, Frk. Schnell, skulde paa et Hospital for at gennemgaa en Operation. Meddelelsen om hendes uventede og pludselige Død knækkede ham ganske, og da han sammen med Adjunkt Leidersdorff og sin kære Christine rejste til København for at ordne Jordefærden, sagde han: „Jeg skal nok komme over, men I faar mig aldrig tilbage igen!“ Og det kom til at passe. Da hans egen Bolig var i Uorden paa Grund af en forestaaende Flytning, tog han ind paa Hotel „Kong Frederik“ i Vester Voldgade, dær blev han syg Natten før Begravelsen og døde den følgende Nat, den 21. Sept. 1905, stille og roligt. I Testamentet viste det sig, at han havde

tiltænkt „Tante Schnell“ et meget anseeligt Beløb. Iøvrigt var Adoptivdatteren naturligvis Enearving. En Søn af hans gamle Velynder, Fængselsdirektør Bruun, nemlig Amtsraadssekretær F. F. Bruun, Roskilde, var Exekutor i Boet sammen med et af Slægtens Medlemmer. H. C. Jespersen, der blev begravet paa Herstedvester Kirkegaard i den samme Grav, hvor han selv 25 Aar tidligere havde stedet sin gamle Moder til Hvile, var en Kavalier af en ret ejendommelig Type, hvoraf der nu, i Anno 1934, kun er faa tilbage. Og for alle, der lærte ham at kende, staar han som en Ridder *sans peur et sans reproche*. *Th. J.*

1. *Christine (Kirsten) Marie Axelline Jespersen*, (Adoptiv- og Broderdatter) født 7. April 1878, gift med Lektor *Georg Leidersdorff* i Odense. (Se under Grosrerer Ole Peter Jespersen, VIII, i).

VIII, h.

Jens Bernhard Jespersen (se VII, e, 3) fødtes 21. Aug. 1830 paa Frederiksro som Søn af Anders Jespersen og Mette Olsdatter. Han blev konfirmeret 1845 i Slotsbjergby med meget god Kundskab og rosværdig Opførsel. Han blev opdraget ved Landbruget, bl. a. paa Hammeldrupgaarden, og da Fætteren Christian Jespersen havde fæstet Fuglebjerg Kro, kom han 1852 til ham for at hjælpe ham i den store Bedrift. Han var flittig, ædruelig og dygtig og blev derfor en god Støtte for sin Fætter. Derefter var han i Grevinge og 15. Feb. 1856 kom han fra Grevinge i Ods Herred til Tjæreby, hvor han 11. April 1856 ægtede Enken

Jens Bernhard Jespersen

Karen Nielsdatter, der var elleve Aar ældre end han, idet hun var født 8. Okt. 1819. Hun var Enke efter Niels Nicolaisen, med hvem hun havde faaet en Datter Anna Nicolaisen. Denne Datter var en bedre Støtte for sin

Karen Nielsdatter

Stedfader end for sin Moder. Hun havde et sjældent sundt og kraftigt Legeme, hvorfor hendes Moder sagde: „Vorherre har taget fejl, hun skulde ha' været en Dreng.“ Hun passede Kreaturerne udmærket og var med at køre Mergel og skære Tørv. Hun red paa de unge Heste og kunde tumle Plagene bedre end Karlene; hun var aldrig træt, før hun om Aftenen kom ind og skulde deltage i de kvindelige Arbejder, sy, spinde og lignende, saa faldt hun i Søvn.

Karen Nielsdatter var Datter af Sognefoged og Gaardmand Niels Larsen, Bjøsegaard i Sønder Bjerger, og Ellen Larsdatter, der ægtede Jens Bernhard Jespersens Farbroder Jens Jespersen i Bjerger (se VI, d).

Efter sit Giftermaal fik Jens Bernhard Jespersen en Gaard i Tystofte i Tjæreby, Tyrekjærgaard, i Fæste under Borreby. Til Gaarden hørte en Smedje, men den var iøvrigt forfalden og daarlig. Jens Jespersen fik sat Skik paa Gaarden, og den blev efterhaanden en af de bedst drevne i Tjæreby Sogn. Han kom ogsaa ind i Sogneraadet, og skønt han var en stille og rolig Mand, kunde han nok blive varm for en Sag. Han havde jo været med i de første begejstrede Frihedsaar. Fra sin Sogneraadstid fortalte han om de Kampe, han og andre Venstremænd maatte føre med en gammel bureaukratisk Præst, der var Formand for Sogneraadet. Jespersen var en Ven af Folkfriheden og vedblev til sidste Dag at være den en trofast Støtte. 1875 flyttede de til Magleby Ravnemark i Magleby, hvor han for 80.000 Kr., en den Gang betydelig Sum, købte Annebjerggaard. Dette var i Grunden en god Gaard, men skrækkelig forsømt, kun Halvdelen af Jorden

kunde dyrkes, inden den var afvandet. Jespersen skulde forrente 60.000 Kr. og afdrage 2000 om Aaret, og han viste nu sin store Dygtighed ved tiltrods for den daarlige Periode for Landbruget fra 1880—1910 at holde Stillingen, til Sønnerne blev voksne og havde været ude at lære Frøavl, saa lysnede det. Jens Jespersen vedblev at være ung i Sindet, han var de unges Ven, han gav gerne en Haandsrækning eller et godt og kærligt Raad. Ogsaa mange Smaakaarsfolk søgte hans Støtte og gik ikke forgæves. Han havde sin egen stille Maade at finde Udvej paa og forstod at indgive nyt Mod. I Begyndelsen af 90erne overtog hans yngste Søn Styret, da han efter en haardnakket Influenza skrantede en Del. Han døde paa Annebjerggaard 12. Nov. 1907, 77 Aar gammel og træt og mæt af Dage. Der var 800 Mennesker til hans Jordefærd, og de fleste blev efter hans Ønske bispist i det store nye Hus, der var rejst paa Annebjerggaard. Hans Hustru var død fire Aar tidligere 24. Sept. 1903 nær 84 Aar og aandsfrisk til det sidste. De fik tre Sønner:

1. *Peter Christian Jespersen*, født 1856, Rentier, Dyrehaven, Skelskør, se IX, i.
2. *Anders Nicolai Jespersen*, født 1859, Købmand i Skelskør, se IX, j.
3. *Frederik Vilhelm Jespersen*, født 1861, død 1912, Frøavler, Annebjerggaard, se IX, k.

VIII, i.

Ole Peter Jespersen (se VII, e, 4) fødtes 30. Aug.¹⁾ 1833 paa Garvergaarden ved Slagelse som Søn af Anders Jespersen og Mette Olsdatter. Han blev konfirmeret 1848 i Slotsbjergby med god Kundskab og rosværdig Opførsel. Han var den største

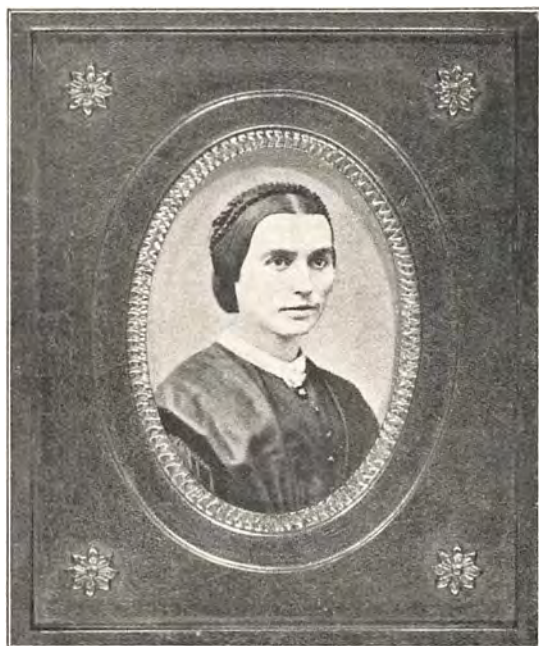

Gertrud og Ole Peter Jespersen

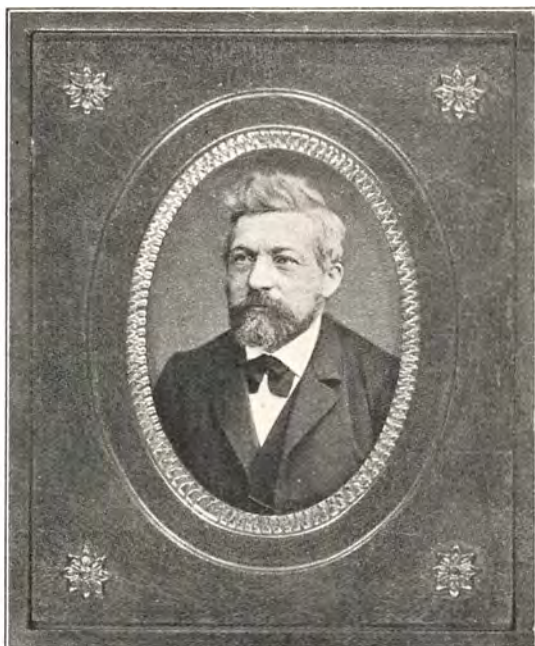
og sværeste af Brødrene og var langt over Garderhøjden. En Del af sine Undomsaar tilbragte han paa Faderens sidste Ejendom Gundestrup Færggaard i Ods Herred og deltog her i den mangeartede Virksomhed, det ret store Landbrug, hvortil sluttede sig Krohold, Bageri, Købmandshandel, Færgefart over Lammefjorden og Bundgarnsfiskeri. I disse Aar erhvervede han sig det praktiske Greb paa Tingene, der var saa karakteristisk for ham, og som blev ham til stor Nytte i hans senere Virksomhed.

Om hans enorme Kræfter blev følgende Historie fortalt til hans ældste Søn, der som Dreng tilbragte en Sommerferie paa en Gaard

¹⁾ Sorø Amts 40. Lægd 1830.

Gertrud Jespersen

Ole Peter Jespersen

i Ods Herred: En Vinterdag med Snefog og glat Føre mødte Peter Jespersen paa Landevejen en Karl, der, paa Vej til Gundestrup Færgegaard med et Læs Sæd, var væltet i Grøften med hele Læsset og nu gik for at søge Assistance. Peter Jespersen fortsatte sin Vej, — men da Karlen en Times Tid efter kom med Hjælpe-mandskabet til Aastedet for Uheldet mødte der dem en Overraskelse: den unge Peter Jespersen havde ganske alene faaet bakset Vognen op paa Vejen igen og paa ny læsset den med alle Sædsækkene, klar til at køre. Det var en Jættes Arbejde!

I al sin Enkelhed er denne lille Beretning betegnende for O. P. Jespersens Karakter og Færd, godmodig og hjælpsom, uden Omsvøb eller Formaliteter en Handlingens og Hjertets Mand i stort som i smaat Livet igennem.

Efter Faderens Død 5. Nov. 1857 besluttede Sønnerne at sælge Ejendommen. Hjemmet blev opløst, og Børnene kom ud blandt fremmede. I halvandet Aar var Peter Jespersen nu Avlsforvalter hos Proprietær Petersen paa Egebjerggaard. Da han rejste derfra 1. Nov. 1860, skrev hans Principal, at han trolig og ufortrødent havde udført de ham paahvilende Forretninger og villig havde taget Del i de forefaldende Arbejder. Han forstod tillige særdeles godt at omgaas de „simple“ Folk og derved fremme Arbejdet, og hans Opførsel havde stedse været beskeden og fordringsløs.

FAMILIEN LØV

Snedker i Egeskov Hans Sørensen, gift 2. Gang 13. April 1774 med Maren Jensdatter

Husmand og Snedker i Brænderup i Gudbjerg Jens Hansen Løv, døbt 31. Aug. 1777 i Kværndrup, død 8. Maj 1848 i Ellerup; gift med Karen Hansdatter, f. 1777 i Gudbjerg, død 17. Marts 1846 i Ellerup Kohave

Husmand og Snedker i Gudbjerg Skov Hans Jensen Løv, f. 26. Aug. 1810 i Gudbjerg, død 7. Maj 1897, begravet i Sørup ved Svendborg; gift 16. Maj 1840 i Gudbjerg med Anne Larsdatter, f. 19. Maj 1813 i Gudbjerg Skov, død 5. Juni 1895, begravet i Sørup, Datter af Husmand Lars Jensen og Maren Madsdatter	Karen Jensdatter Løv, f. 15. Juli 1812 i Gudbjerg, var ugift 1848	Peder Jensen Løv, f. 8. Maj 1816 i Ellerup, var 1848 Ungkarl i Gudbjerg Skov	Jacob Jensen Løv, f. 20. Okt. 1818 i Ellerup, var 1848 Soldat i København	Ditløv Jensen Løv, f. 27. Maj 1821 i Ellerup, var 1848 Ungkarl i Ryslinge
--	--	--	--	--

Børn, fødte i Gudbjerg:

Gertrud Hansen Løv, f. 11. Okt. 1840, død 23. Nov. 1880; gift med Grosserer Ole Peter Jespersen	Jens Hansen Løv, f. 16. Juli 1842, død 1898 i Minnesota, Snedker	Lars Peder Hansen Løv, f. 17. Sept. 1844, død i Kansas, Tømrer	Hjere Hansen Løv, f. 2. Juli 1848, død 30. Okt. 1852 i Gudbjerg Skov	Carl Christian Hansen Løv, f. 17. April 1849, Snedker og Møbel- handler i Youngstown i Ohio, skriver sig Charles H. Love	Mads Hansen Løv, f. 3. Maj 1852, død i Aug. 1929 Abercrombie, North Dakota. Børnene skriver sig Loff	Karen Marie Hansen Løv, f. 11. Sept. 1854 ¹⁾	Marie Kirstine Hansen Løv, f. 4. Aug. 1858, død 10. Feb. 1868
---	---	---	--	---	---	--	--

¹⁾ Lever (December 1934) hos sin Søn Gaardejer Karl Andersen, Sdr. Højerup Mark ved Pederstrup. Gift med Gaardejer i Rødskebølle ved Sørup Jørgen Andersen, f. 1. April 1845 i Sørup.

Fra Egebjærggaard kom Peter Jespersen til sin Fætter Chr. Jespersen i Fuglebjerg Kro, hvor han var behjælpelig med at styre og fremme hans mange og forskelligartede Forretninger. Da han 1. Maj 1862 forlod ham, skrev Fætteren, at hans Forhold havde været ædelt og godt, med Flid, Orden og Velvilje havde han tro og retskaffent røgtet sin Gerning. Apoteker Heiberg, som han havde lært at kende i Fuglebjerg, gav ham samtidig det Vidnesbyrd, at han i enhver Henseende var en retskaffen, rolig og solid Karakter, der havde erhvervet sig udelte Agtelse ved at føre en aldeles ulastelig Vandel.

Hans Jensen Løv og Hustru

Fra Maj 1862 blev Peter Jespersen nu Underforvalter paa Valbygaard og tog samtidig Undervisning hos Eng- og Drænsmeister J. Madsen paa Valbygaard i Landmaaling, Nivellering og Korttegning, saaledes at han med Sikkerhed kunde udføre alle de i den Henseende nødvendige Arbejder, der forefaldt ved en større Avlsgaard. Paa Valbygaard havde han Tilsyn med Arbejdsfolkene og skulde sætte dem i Trit. Han var ligeledes med til at magasinere en Del af de fra Flensborg Museum bortførte Sager, der efter Fredsslutningen atter blev sendt tilbage; og Avlsforvalter H. Schultz skrev 12. Sept. 1865, at han i enhver Henseende havde udført alt, hvad han havde at varetage, tilfredsstillende.

Fra Valbygaard kom Peter Jespersen til Brændeskovgaard under Stamhuset Broholm som Bestyrer, og paa denne Egn traf han sin Fæstemø *Gertrud Hansen Løv*, der var 7 Aar yngre end han og født i Gudbjerg 11. Okt. 1840 som Datter af Boelsmand og Snedker Hans Jensen Løv og Anne Larsdatter.

Paa Brændeskovgaard havde han sin Søster Marie som Medhjælper, men af Hensyn til sit Giftermaal opgav han denne Virksomhed og forpagtede et Brændevinsbrænderi med tilhørende Krohold i Svendborg. Brænderiet var imidlertid forældet, og da det ikke kunde betale sig at modernisere det, afstod han det igen og kom 27. Nov. 1869 som Værkfører (Arbejdsleder) til sin Broder Hans, der var Entreprenør paa Vridsløse, hvor han beskæftigede en Del af Fangerne. Det var ikke lette Arbejdere at have med at gøre, men Fængselsdirektør F. Bruun skriver 12. Maj 1873, at Jespersen ved sin rolige og besindige Optræden har forstaaet at holde Fangerne til Orden, at bibringe dem Lærelyst og at anspore dem til Flid ved

Hans Jensen Løv
Amatorbillede, foto af Th. Jespersen

Arbejdet og til at overholde Anstaltens Reglement, og han skriver, at Jespersen er en ædruelig, paa-lidelig og ret-skaffen Mand, som han sær-deles kan anbefale. Jespersen havde boet i Vridsløselille, men i Okt. 1874

Jens Hansen Løv

flyttede han med Familie til København, hvor han oprettede et Trædrejeri, hovedsagelig for Leverance af Spunds til Bryggerierne, den Gang en stor Artikel, da alt Øl blev leveret paa Fade og Tønder, og 18. Jan. 1876 løste han Drejersborgerskab. Snart efter traadte han i direkte Entreprenørforhold til Vridsløse Fængsel, og da denne Virksomhed efterhaanden udvikledes mere og mere, tog han 18. Feb. 1892 Grossererborgerskab i København. Hans Broder H. C. Jespersen

Lars Hansen Løv

overdrog 1893 sin Forretning og Entreprenørvirksomhed paa Vridsløse Fængsel til det nu af O. P. Jespersen og dennes Sønner H. O. og Th. Jespersen oprettede Firma O. P. Jespersen & Sønner. Firmaet beskæftigede

Augusta og Lars Hansen Løv

Carl Hansen Lov

cirka 300 Fan-
ger paa Vridsløse Fængsel;
der fremstilledes hovedsage-
lig Træ- og
Kurvevarer
samt Hushold-
ningsartikler,
som afsattes til
Forhandlere
over hele Lan-
det, og i Tidens
Løb udvikledes
en ganske anse-

Mads Hansen Lov

lig Import- og Engros-Forretning i København. I sin Hustru fik Peter Jespersen en trofast Medhjælper. Hun var hurtig og snarraadig. Hjemmet var altid pynteligt og ordentligt, og hun forstod at gøre det hyggeligt for sin Mand og deres 6 Børn. Man har talt om, at hun nedstammede fra en af de spanske Ryttere, der laa i Indkvartering paa Fyn, men de officielle Kilder siger noget andet, som vedføjede Tavle viser. Hendes Liv Dagen lang var et Liv i Arbejde; men det dag-

lige Slid tog
tilsidst Kræf-
terne fra hende,
og efter en Bar-
nefødsel døde
hun 23. Nov.
1880, kun 40
Aar gammel, i
deres Hjem, Gl.
Kongevej 47.
Den 28. Feb.
1885 ægtede
Grosserer Jes-
persen i Køben-
havn *Cathrine*

Cath. Hunderup m. Dotrene Emma og Ulla

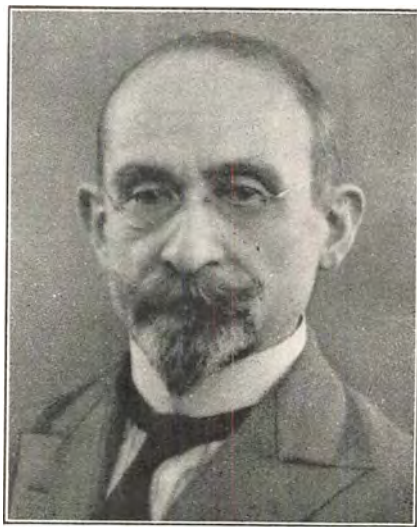

Ole Peter Jespersen

Christine Jespersen

Mathilde Adelaide Christine Marie Hunderrup, der var født 21. Juli 1860 i Horsens som Datter af Entreprenør Ole Tønder Hunderrup og Cecilie Wilhelmine Juliane Koch. Den 15. April 1905 fraflyttede O. P. Jespersen

Georg Leidersdorff

København, idet han lejede Stuehuset paa Gaarden „Carlsminde“ i Herstedvester Sogn ved Glostrup, hvor han paa nært Hold kunde følge Landbruget, der havde haft hans Ungdoms Interesse, og den 17. Juli 1905 trak han sig definitivt ud af Forretningen. Han døde paa Carlsminde den 9. Juni 1910 i sit 77. Aar. Hans Enke overlevede ham i 19 Aar. Hun døde 27. Juni 1926 i København.

I sine yngre Aar følte han sig stærkt knyttet til den Grundtvigske Bevægelse, der gik over Landet, og selv da han var blevet Københavner, sang han for sine Dreng: Frem Bondemand, frem! Politisk var han Venstremand, eller „Liberal“, som det hed i Datidens København, — med Tendens til radikale Anskuelser og ikke bange for at fremføre dem, selv om de ikke faldt i god Jord. Og dette vil sige noget, — thi paa den Tid valgte København kun Højre-Rigsdagsmænd. Socialister blev ansete for statsfarlige, og en Venstremand var allermindst en mistænkelig Person. Tiderne har senere forandret sig en Del! Han var ogsaa høj Odd Fellow-Broder og udførte i denne Orden et stort Arbejde for Enkekassen¹⁾. Børn:

1. *Anders Christian Jespersen*, f. 1865, Løjtnant af Flaaden, Kaptajn i Kofardifart, Frederikshavn, se IX, l.

2. *Hans Olaf Jespersen*, f. 1868, Løjtnant i Infanteriet, Ejendomsmægler i San Francisco, se IX, m.

3. *Thorvald Peter Jespersen*, f. 1870, Grosserer i København, se IX, n.

4. *Carl Nicolai Jespersen*, f. 1873, Direktør v. „Politiken“, København, se IX, o.

¹⁾ „Politiken“ 11. Juni 1910.

Ib Leidersdorff

5. *Christine (Kirsten) Marie Axelline Jespersen* fødtes 7. April 1878 i København og var saaledes kun mellem to og tre Aargammel, da hendes Moder døde. Hun kom nu i Huset hos sin Farbroder Grosse-
rer Hans Chri-

Bent Leidersdorff

istian Jespersen, der adopterede hende og gav hende en god Opdragelse. 14. Juli 1903 havde hun Bryllup i Frederiksberg Kirke med *Georg Johan Alfred Leidersdorff*. I Ægteskabet fødtes 2 Sønner¹⁾. Georg Leidersdorff var født 7. Juni 1872 i Hillerød som Søn af Ejeren af det kendte „Leidersdorffs Hotel“ i Hillerød Axel Waldemar Leidersdorff (f. 23. Feb. 1831 i København, død 18. Maj 1905, gift 5. Juni 1858) og Caroline Sofie Svendsen (f. 3. Maj 1832 i Apperup ved Saunte, død 4. Dec. 1912). Georg Leidersdorff blev Student 1890 fra Frederiksborg lærde Skole og tog i 1897 Skoleembedseksamen i Naturhistorie, Geografi, Fysik og Kemi. Han var

¹⁾ 1. Ib Leidersdorff, f. 1. Maj 1904 i Odense. Efter 4 Aars Handelsuddannelse og efter at have taget Handelseksamen rejste han 4. Marts 1927 til Buenos Aires, da det i disse Aar var meget vanskeligt at faa en Stilling herhjemme. I Buenos Aires var han i et Par Aar indtil dets Opløsning ansat i det danske Handelsselskab Alminko. Han er nu Prokurist i et stort nord-amerikansk Firma i Tucuman. 4. Okt. 1930 havde han Bryllup med Hilda Esther Reynaud, f. 20. Feb. 1909, Datter af en franskfødt Apoteker i Tucuman. I Ægteskabet er født en Søn, Georg Leidersdorff, 22. Aug. 1931 i Tucuman. 2. Bent Leidersdorff, f. 4. April 1908 i Odense. Efter at have taget Studentereksamen studerede han i 3 Aar Jura, men maatte paa Grund af Følgerne af en alvorlig Hjernerystelse som Dreng opgive Studierne. Han tog dog Handelseksamen og var et Par Aar i praktisk Virksomhed for derpaa at studere Sangkunst.

Georg Leidersdorff jun.

Marie Andrée Jespersen

derpaa Lærer ved Wedels Kursus 1897—1903, ved Slo-manns Skole 1898—1902, v. Østerbros Latin-og Realskole 1898—1903 og ved de forenede Kirkeskoler 1898—1903. 19. Aug. 1903 ansattes han som Timelærer

Einer Ole Jespersen

ved Odense Katedralskole, hvor han 1. April 1906 blev Adjunkt, 1. Okt. 1919 Lektor.

6. *Axel Gerhard Jespersen*, f. 1880, Ingeniør, se IX, p.

7. *Einer Ole Jespersen* fødtes 22. Maj 1885 i København. Einer Jespersen rejste som ung til Amerika, var hjemme et Aars Tid (1908), hvor han dels lærte Landvæsen, dels var paa Maskinistskolen, vendte saa tilbage til Amerika og var under Verdenskrigen amerikansk Soldat, som saadan opholdt han sig i Frankrig og gjorde Tjeneste som Kok. I Frankrig ægtede han 1919 den 19 aarige *Marie Andrée Ribaudeau*. De vendte tilbage til Amerika, hvor hans Adresse i 1928 var 29 Elmer Ave., Princess Bay, Staten Island, N. Y., U.S.A. Der er ingen Børn.

Emma Gertrud Jespersen

8. *Emma Gertrud Jespersen* fødtes 24. Juli 1889 i København. Emma Jespersen tog 1906 Præliminæreksamen og 1916 Eksamen for Faglærerinder i Religion og Historie. Hun underviste dels i sit Hjem, dels ved private Skoler, indtil hun 1. Aug. 1919 fik Ansættelse som Kontorist ved Toldvæsenet med Tjeneste i Inspektoratet for Tobaksbeskatningen. 1. Dec. 1929 udnævntes hun til Kontorassistent ved Toldvæsenet med Tjeneste samme Sted. Frk. Jespersen har

Ehlers Risbjerg Thomsen

fra 1917—1931 været Leder af Kristelig For-
ening for unge
Kvinder (K. F.
U. K.) i Hellig
Kors Sogn og
fra 1931 denne
Afdelings For-
mand. Hun er
ligeledes fra
1931 Medlem
af Hellig Kors
Sogns Sam-
fundsraad. For

Ulla Cathrine Jespersen

Lohses Forlag har hun oversat fire Smaapjecer af Pastor E. Modersohn: „Tilfreds med Gud“, „Tre Minutter før Midnat“, „Vejen til Frelsesvished“, og „Vil du være fri“.

9. *Ulla Cathrine Jespersen* fødtes 13. Marts 1893 i København. 30. Dec. 1928 ægtede Ulla Jespersen i Vægerskilde Kirke i Brejninge Sogn Diakon *Ehlers Kristian Risbjerg Thomsen*, der er født 30. September 1899 i Brejninge i Jylland og blev Diakon 1927 for Kolonien Filadelfia. 1928 ansattes han paa Oringe¹⁾.

VIII, j.

Anders Sørensen, kaldet *Andersen* (se VII, f, 3), fødtes 7. Feb. 1829 i Buske Kro i Kirke Hvalsø som Søn af Kromand Søren Andersen og Hustru Anne Kristine Christophersdatter. Han var kun Dreng, da han mistede sin Fader, og han kom 1842 sammen med sin Søster til deres Slægtning Sognefoged Peder David-
sen i Hellestrup, Asminderup Sogn, senere opholdt han sig hos sin Svoger i Langevad Mølle, hvor han var 1848, da han staa Fadder til Søstersønnen. Derefter var han en kort Tid i Holbæk, senere i sit Fødesogn Kirke Hvalsø, 1852 stillede han for sig som Soldat, 1860 var han i Bringstrup, hvor han i mange Aar var Fæster af Lønningegaard. I Kirke Hvalsø havde han gjort Bekendtskab med *Caroline Lovise Marie Egehund*, der blev hans Hustru. De blev viede 21. Marts 1855 i Kirke Hvalsø med Pastor Grove fra Gadstrup og hendes Fader

¹⁾ I Ægteskabet er 2 Døtre: 1. Inger Margrethe Risbjerg Thomsen, f. 9. Okt. 1929. 2. Ruth Risbjerg Thomsen, f. 6. Marts 1931.

Søren og Christian Andersen

Kirkesanger og Skolelærer Christian Egelund som Forlovere. Hendes Moder hed Karen Marie Hansdatter.

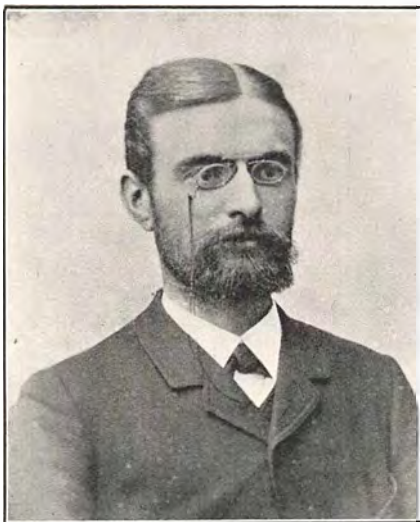
Lønningegaard var en temmelig stor Gaard. I 1870 havde han foruden Huslærer og Husjomfru en Karl og to Dreng. Desuden var der en 21-aarig Landvæsenselev Hans Lehmann Kornerup fra Lidemark paa Gaarden. 1880 holdt han to Tjenestepiger, en Røgter og to Dreng og 1890 to Tjenestekarle og to Tjenestepiger, desuden hjalp hans ældste Søn til ved Bedriften.

Han afstod Fæstet to Aar før sin Død, der indtraf i Bringstrup 18. Feb. 1911. Hans Hustru flyttede derefter til København, hvor hun døde hos sin Datter, Strandboulevard 135, 19. Jan.

1914. Caroline Andersen blev 83 Aar gammel, idet hun var født i Kirke Hvalsø 24. Sept. 1830. De ligger begge begravede paa Bringstrup Kirkegaard. Børn:

1. *Søren Andersen*, født 11. April 1856 i Bringstrup. Han blev opdraget ved Landvæsenet og var en Tid sin Faders Medhjælper paa Lønningegaard. Efter Faderens Død flyttede han til København, hvor han nu lever som Partikulier i Pensionatet Præstøgade 15.

2. *Christian Lauritz Andersen* fødtes 17. Juni 1858 paa Lønningegaard. Han havde Huslærer i Hjemmet, indtil han kom paa Herlufsholm, hvorfra han blev Student 1876. Først 23. Jan 1884 tog han teologisk Embedseksamen med Karakter haud². Til den kateketiske og homiletiske Prøve fik han laud og haud. Straks efter Embedseksamen var han et halvt Aar Huslærer hos Grev Moltke Huitfeldt paa Quæsarum i Skaane, hvor han forblev til Aug. 1884, hvorefter han 19. Nov. 1884 blev personel Kapellan hos Pastor Ole Jensen i Skjold i Vejle Amt. Han ordineredes 10. Dec., men allerede 2. Maj det følgende Aar blev han Kapellan pro loco i Raarup og efter knapt to Aars Forløb 28. Marts 1887 Sognepræst til Aale og Tørring. Herfra forflyttedes han 26. Juni 1905 som Sognepræst til Glud og Hjarnø, hvor han virkede til sin Død. Han var Formand for Glud Sogns Sygeplejeforening, for Glud og Hjarnø Kommunes Værgeraad, for Glud Sogns Foredragsforening og for nogle Legatbestyrelser. 25. Juli 1926 afgik han ved Døden paa Hornsyld Sygehus. Pastor Andersen røgtede sin Gerning med Glæde og med stor Omhu. Han var meget venlig og forstaaende overfor Befolkningen

C. L. Andersen

og deltagende i dens Sorger. Han var ikke Partimand, men hans Forkyndelse gik i grundtvigsk Retning. Hans Prædikener var vel tilrettelagte og gennemtænkte, klare og dybe, og han havde den Glæde at tale til en

Dina Andersen

voksende Menighed, hvortil ikke faa fra Skjold Sogn i Aarenes Løb sluttede sig. Som Skolens Tilsynsmand var han frisindet og forstaaende over for de Ting, der kan vanskeliggøre en Lærers Gerning. Det glædede ham oprigtigt, naar han kunde mærke, at Arbejdet gik godt. Ved Eksamen i Skolen havde han et skarpt Øje for, hvad Standpunkt hvert enkelt af Børnene stod paa. Som Foredragsholder var han søgt ud over Sognets Grænser. Han besad betydelige Kundskaber i Historie, hvorfor navnlig hans historiske Foredrag var af stor Værdi.

Torsdag den 29. Juli blev hans Lig ført fra Sygehuskapellet i Hornsyld til Kapellet ved Glud Kirke. En Del af Menighederne i Glud og Hjarnø mødte i Biler ved Sygehusporten og fulgte derfra. Vejen gik igennem Raarup og Skjold, hvis Præstegaarde var flagsmykkede. Da Toget var naaet til Sogneskellet ved Glud, sluttede flere af Menigheden sig til, og unge Piger strøede Blomster foran den blomstersmykkede Bil, der førte den hvidlakerede Kiste. Da man naaede Glud Præstegaard, standsede Toget, og Kisten hensattes i Havesalen, hvor Menighedsraadets Formand, Karl Juelsen, Glud, bragte den afdøde Menighedens Tak, og Lærer Andersen, Glud, takkede for det Frisind og den Forstaaelse, Pastor Andersen havde vist overfor Lærerne, medens Lærer Jensen, Hjarnø, talte paa Hjarnø Menigheds Vegne, og Lærer Jørgensen, Brund, takkede for den afdødes uden-sogns Tilhørere.

Den 2. Aug. fandt Begravelsen Sted i den af mange Hænder smykkede Glud Kirke. Kirkeklokkerne samlede Kl. 2 Følget, der var mødt i et Antal af ca. 400,

Albert Svendsen

deriblandt en
Del fra Aale
og Tørring.
Af Omegnens
Præster saas
Provst Freu-
chen, Thyrsted,
Schmidt fra As,
Dr. Hoffmeyer,
Raarup, Moe i
Skjold, Müller
i Hatting, Hø-
gild i Tørring,
Fenger-Erich-
sen i Stouby,

Thekla Svendsen

Bay i Stouby og Pastor emer. Haugaard, Klejs, endvidere saas Folketingsmand Jørgen Jensen, Klejs, fhv. Seminarieforsstander Martin Kristensen, Brund, og fhv. Driftsbestyrer Stensballe, Horsens. Der var signerede Kranse fra Menighedsraadene i Glud og Hjarnø, fra Lærerne, Konfirmanderne og de kirkesøgende udenfor Sognet. Efter et udtalt Ønske blev der ikke holdt nogen Tale, men en god Ven af den afdøde, Provst Kierkegaard, bad fra Prædikestolen en Bøn og til Tørring af „Som Dug paa slagne Enge“ bares Kisten ud, og Provst Kierkegaard forrettede Jordpaakastelsen. Højtideligheden var et Vidnesbyrd om det gode Forhold, der bestod mellem Pastor Andersen og hans Menighed.

Pastor Andersen havde den 11. Juni 1890 i St. Johannes Kirke i København ægtet *Dina Marie Emilie Anderberg*, der er født 1. Dec. 1867 i København som Datter af Skræddermester Anders Bengtson Anderberg og Elise Emilie Mathorne. Efter sin Mands Død flyttede Fru Dina Andersen til København. Hun bor nu Gjentoftegade 32 i Gjentofte.

I Ægteskabet var ingen Børn¹⁾).

3. *Thekla Kirstine Isca Maria Andersen* fødtes 10. Feb. 1861 paa Lønningegaard i Bringstrup og døde 23. Aug. 1933 i København uden Livsarvinger.

Hun blev gift med Skoleinspektør *Carl Albert Svendsen*, der var født 17. Marts 1859 i København som Søn af Sadelmager Jens Svendsen og Vilhelmine

¹⁾ Dimitterede fra Herlufsholm. Max Grohshennig og Th. Hauch-Fausbøll: Danmarks Præstehistorie I, S. 278. Horsens Folkeblad 27. Juli 1926, Nr. 170 og 4. Aug. 1926, Nr. 177.

Marie Munderloh. Faderen døde paa hans etaarige Fødselsdag og Moderen knap 7 Aar senere.

19 Aar gammel kom Albert Svendsen paa det kgl. blaagaard-jonstrupske Seminarium¹⁾, hvorfra han efter at have læst i tre Aar dimitteredes 1878 med Karakteren „meget duelig“. To Aar senere tog han Tillægseksamen i levende Sprog ved Nykjøbing Katedralskole og fortsatte ogsaa sin Uddannelse i forskellige andre Fag uden dog at tage nogen afsluttende Eksamen.

1878 blev han Hjælpelærer og Kirkesanger i Hvalsø, 1. Aug. 1880 Lærer ved den private Realskole i Maribo, 1. Aug. 1882 ved Hauchs Latin- og Realskole i København og 1. Aug. 1883 ved Latin- og Realskolen i Helsingør. Senere knyttedes han til Østersøgades Latinskole. Efter en Strid mellem Bestyrerinderne og Lærerne, forlod han, der i vidtdreven Loyalitet tidligere var traadt ud af Lærerforeningen, da den omdannedes til Lærerfagforeningen, sammen med Lærerne Skolen og var derefter en kort Tid Skoleinspektør ved Efterslægtens Skole. Hans Speciale som Lærer var Matematik og Regning, i hvilke Fag han som Forfatter af flere Skolebøger vandt sig et betydeligt Navn. Han var bekendt for sin Grundighed, sin Omhyggelighed og sin Ordenssans. Han var afholdt af Eleverne og Kolleger satte ham højt. I sine sidste Aar var han særlig virksom for Arbejdet til Skolehygiejnens Fremme. Han døde i København 10. April 1913.

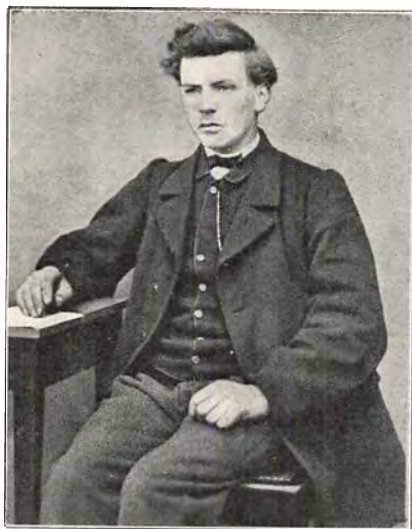
VIII, k.

Morten Pedersen (se VII, g, 2), Søn af Gaardejer Peder Andersen og Anna Nielsdatter, fødtes 28. Sept. 1813 i Asminderup. Da han var 22 Aar gammel, var han 63^{1/2} Tomme høj. 24 Aar gammel giftede han sig, 20. Okt. 1837, i Merløse med den 31 aarige Enke *Ane Margrete Nielsdatter*, hvis første Mand Lars Larsen var død 55 Aar gammel 24. April 1837 i Thostrup i Merløse Sogn, hvor han havde en Fæstegaard, som Morten Pedersen overtog. Sidstnævntes Underskrift som Forlover findes i Merløse Kirkebog 1845. Morten Pedersen døde af Brystsyge 1. Juli 1868 i Merløse. Hans Enke overlevede ham til 15. Juni 1877, da hun døde i Merløse. Hun var født 28. Sept. 1806 i Tostrup, Merløse Sogn, som Datter af Gaardmand Niels Poulsen i Hellestrup og Maren Hansdatter.

I Ægteskabet var 3 Børn.

1. *Anne Marie Mortensen* fødtes 14. April 1838 i Merløse, hvor hun ogsaa blev konfirmeret 1852. Hun ægtede 6. Feb. 1873 i Merløse den 35 aarige Gaard-

¹⁾ Anders Petersen: Den jonstrupske Stat, S. 309. Politiken 11. April 1913. Berl. Tid. 10. April og Nationaltid. 11. April 1913.

Søren Chr. Jespersen

mand *Hans Peder Poulsen*, ved hvilken Lejlighed hendes Fader var Forlover.

Hans Poulsen var født 29. Marts 1847 i Merløse og døde i Tostrup i samme Sogn 13. Maj 1879, medens hun var død dær Aaret forud d. 7. April¹⁾.

2. *Lars Peder Mortensen*, født 19. Sept. 1840 i Merløse og død samme Sted 25. Maj 1843.

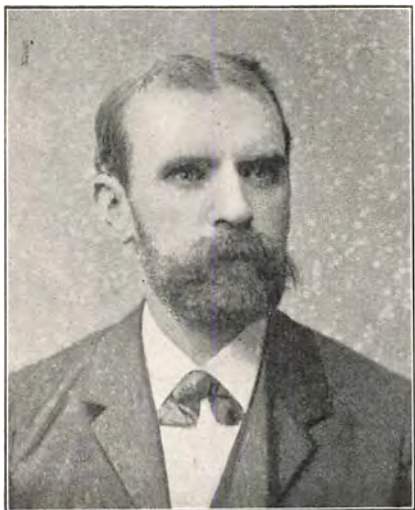
3. *Lars Peder Mortensen*, født 1845, død 1900. Gaardmand i Løserup, se IX, p.

IX, a.

Søren Christian Jespersen (se VIII, a, 4), Søn af Kroejer Christian Jespersen og Elise Jensen, fødtes 12. Nov. 1848 i Slagelse St. Mikkels Sogn som den yngste af Børnene. Da han var eneste Søn, var han bestemt til at overtage den store Bedrift i Fuglebjerg Kro og blev derfor efter Konfirmationen, et Par Aar efter Moderens Død, sat til at deltage i Landarbejdet, men samtidig var han den halve Dag behjælpelig paa Fuglebjerg Postkontor hos hans Faders Ven Postmester Fiedler, der havde slaet sin Hus-holdning sammen med gamle Jespersen. Christian Jespersen tabte imidlertid Lysten til Landvæsenet og indtraadte 1866 i Postvæsenets Tjeneste. 24. Aug. 1877

udnævntes han til Postekspedient ved de bevægelige Postkontorer og sejlede som saadan mellem Korsør og Kiel til sin Død. Han var

¹⁾ Deres Børn er: Morten Peder Poulsen, f. 8. Nov. 1874 og Maren Margrethe Augusta Poulsen, f. 23. Okt. 1876, der begge er f. i Merløse.

Søren Chr. Jespersen

Camilla Transe

et poetisk Gemyt og en baade belæst og begavet Mand, der under Mærket Alfred Zetzy skrev Digte og Avisfortællinger, men allerede 12. Aug. 1886 afgik han ved Døden, kun 38 Aar gammel, efterladende sig sin Enke og en Plejesøn. Christian Jespersens Hustru *Camilla Johanne Transe* var født 31. Okt. 1844 i København ¹⁾ som Datter af Kaptajn, Toldkontrollør Nicolai Polycarpus Transe og Johanne Dorothea Lembcke. Hun døde 9. Nov. 1925 paa Ebenezer i Glostrup.

Plejesønnen var Postkontrollør i Nykøbing Falster, *Johan Jacob Transe*, født 25. Dec. 1878 i København ²⁾, der ved kgl. Bevilling af 25. Maj 1887 fik Navnet forandret til *Jespersen*.

IX, b.

Hans Søren Jespersen (se VIII, b, 4), Søn af Gæstgiver Christian Jespersen og Ellen Marie Hansdatter, blev født i Dalmose Kro 1. Juni 1856. Han indtraadte 20. Okt. 1876 i Postvæsenet som Elev paa Fuglebjerg Postkontor, hvor han var til 1887 med Undtagelse af Aarene 1881—84, da han gjorde Tjeneste som Fuldmægtig ved Thisted Postkontor. I Fuglebjerg vandt han sig mange Venner som den pligtopfyldende og elskværdige Postmand han var. Fra 1. til 30. Nov. 1887 var han konstitueret Postmester her, og Beboerne gjorde sig forgæves Anstrengelser for at faa Lov at beholde ham som Postmester, hvorefter de indgav et med 1600 Underskrifter forsynet Andragende til Generalpostdirektoratet. Fra 1. Dec. 1887 ansattes Jespersen som Postekspedient ved de bevægelige Postkon-

torer med Tjeneste paa Bramminge — Vedstedbanen, og han tog nu Bolig i Ribe. Ogsaa her gjorde den stilfærdige beskedne Mand sig meget afholdt navnlig ved sin Virk-

Hans Jespersen

Hedevig Kold

¹⁾ Holmens Kirkebog.

²⁾ St. Johs. Kirkebog.

Edith Kold Jespersen

somhed blandt syge, gamle og fattige. Han var stærkt religiøs, og som Medlem af Hjælpekassen gennem 6 Aar søgte han at bringe Trøst og Hjælp til mange Hjem, hvor man altid var glad for hans Besøg. Paa Sygehuset kom han ofte og glædede Patienterne ved at synge og læse for dem og bringe dem kristelige Blade og gode Bøger, og paa Alderdomshjemmet holdt han i en Aarrække hver Søndag Andagt for de gamle. I Aug. 1920 tog han af Helbredshensyn Orlov, og da hans Helbred stadig var vaklende, tog han fra 31. Dec. 1920 sin Afsked. Han døde 24. Okt. 1922 efter et kort Sygeleje.

Den 2. Juni 1890 havde han i Førslev Kirke holdt Bryllup med *Hedevig Elvina Kold*, der var født 9. Feb. 1860 paa Holsteinsminde som Datter af Bagermester Anders Kold fra Thisted og Nikoline Anine Jacobsen. Bagermester Kold drev et Bageri, der tilhørte Holsteinsminde. Hans Datter blev tilbudt Plads paa Holsteinsminde og modtog den. Hun fik 15 Pigebørn, som hun skulde tage sig af baade Dag og Nat. Kun i Haandarbejde var hun egentlig Lærerinde, og Plejemoder vilde hun ikke kaldes, da hun kun var tyve Aar, saa hun blev slet og ret Frk. Kold. Hun var der i 10 Aar, og Forstander Budde gjorde hendes Bryllup. Hun lever nu som Enke sammen med sin Datter i Villabyen, Ribe. Datter:

1. *Edith Kold Jespersen*, født 13. Marts 1895 i Ribe, hvor hun er Telefonistinde. Hun fik Ansættelse paa Telefoncentralen i Januar 1923.

IX, c.

Peter Martin Jespersen (se VIII, b, 5) fødtes 1. Marts 1858 i Dalmose Kro som Søn af Gæstgiver Christian Jespersen og Ellen Marie Hansdatter. Peter Jespersen kom til Verden midt under en større Generalforsamling paa Kroen og blev paa en Præsenterbakke fremvist for hele Forsamlingen, hilst med Glæde og Jubel. Da den lille Dreng voksede til, viste det sig, at han havde taget Glæden med sig, han saa altid lykkelig ud.

I omtrent 35 Aar, fra 1. Maj 1893 til 1. Okt. 1927, havde Peter Jespersen Fuglebjerg Kro i Forpagtning. Han var en udmærket Vært, hensynsfuld, hjælpsom og ens overfor alle. Der kom mange paa Kroen, og Peter Jespersen havde sin Glæde i at glæde andre, at bringe Smilet frem. Byens Børn flokkedes dær,

Christine Olsen

selv Missionsfolkene var trygge, naar de vidste Børnene var paa Kroen. Det hørte til en af Peter Jespersens Fornøjelser at kaste en Haandfuld Tørrer i Grams til Børnene og se det Postyr, der saa opstod i Flokken. Peter

Peter Jespersen

Jespersen holdt af at gaa paa Jagt og af smaa hyggelige Selskaber i Hjemmet, men han gik nødvendig ud. Han havde stor Sans for Poesi, politisk og historisk Interesse og var en glimrende Fortæller, om enhver Oplevelse kunde han berette, saa man maatte lytte dertil. Hans Hustru Christine var berømt for sin gode Mad, der ogsaa trak Folk til Huse, navnlig under Krigen var der stedse overfyldt. Naar Henrik Cavling kom, gik han altid lige ind i Køkkenet og saa efter, hvad Menuen

stod paa. Fru Christine fortsatte den gode Tradition, som Madame Elise og Ellen i Dal-mose havde begyndt, det var Tonen fra „den Gamles“ Tid, der herskede. Heller ikke Fat-tigfolk gik sult-ne fra Kroen, Fru Christine

Ruth Jespersen

Peter Bøgh

Elisabeth Jespersen

sørgede godt for dem, men aldrig gav hun som Almisser, ingen kunde se Forskel paa bestilt og ikke bestilt Kuvert. Den gamle Kludekræmmer Jens Kyel havde Tilladelse til hver Dag at gaa ind i Køkkenet og faa sin Mid-

Carl Andersen

dagsmad, naar han vilde lade være at skælde Pigerne ud. Peter Jespersen døde 14. Okt. 1931 i Fuglebjerg, hvor han 29. Okt. 1893 havde haft Bryllup med *Olga Christine Olsen*, født i Fuglebjerg 23. Jan. 1871 som Datter af Malermester Henrik Vilhelm Olsen og Marie Dinesen. I Ægteskabet fødtes 4 Børn:

1. *Ellen Marie (Ruth) Jespersen* fødtes 8. Aug. 1894 i Fuglebjerg, hvor hun 16. Juli 1915 ægtede Urmager og Guldsmed i Fuglebjerg *Niels Peter Bøgh*¹⁾, der var født 20.

April 1872 i Haldagermagle og døde 4. April 1934 i Fuglebjerg. Han var i mange Aar Pensionær paa Fuglebjerg Kro.

Henny Jespersen

¹⁾ Børn fødte i Fuglebjerg: Birgitte Bøgh, 5. Maj 1916, Margrethe Bøgh, 1. Feb. 1920, Kirsten Bøgh, 24. April 1924, Elise Bøgh, 23. Jan. 1929.

Max Caspersen

2. *Kristine Elisabeth Jespersen* fødtes 27. Jan. 1896 i Fuglebjerg. Her ægtede Elisabeth Jespersen 1. Feb. 1918 Viktualiehandler i Fuglebjerg *Carl Frederik Andersen*, der er født 28. April 1896 i Flenstofte, Krummerup Sogn¹⁾.

3. *Henny Jespersen* fødtes 10. Juli 1897 i Fuglebjerg. 15. Maj 1924 ægtede hun Stukkator *Max Caspersen*, der er født 10. Juli 1897 i Aarhus. De rejste 1. April 1929 fra England til Amerika, hvor de er bosiddende i Minneapolis²⁾.

4. *Jens Christian Kragh Jespersen* fødtes 19. Jan. 1907 i Fuglebjerg. Han er Maskinassistent paa „Lika Mærsk“, A. P. Møllers Skibsrederi, og ægtede 16. Jan. 1934 i Krummerup Kirke *Gudrun Dagny Margrethe Jørgensen*, født 26. Dec. 1908 paa Frederiksberg Fødehjem, Datter af Postkontrahent i Fuglebjerg *Carl Emil Bernhard Jørgensen* og *Emmy Charlotte Cathrine Torp*.

Gudrun og Jens Jespersen

IX, d.

Christian Jespersen (se VIII, b, 8) fødtes 22. Juni 1864 i Dalmose som Søn af Gæstgiver *Christian Jespersen* og *Ellen Marie Hansdatter*. Som ganske ung kom *Christian Jespersen* paa Postkontoret i Fuglebjerg og var dær i flere Aar. Imidlertid blev det ved Lov paabudt, at Postfunktionærerne skulde have Præliminæreksamen, hvorfor han forlod Postvæsenet og blev Skriver ved Holsteinborg Sparekasse. Han kom saa ind at aftjene sin Værnepligt og ansattes 1888 som Landpolitibetjent i Vester Flakkebjerg Herred med Bolig i Skelskør, hvilken Stilling han beklædte i 18 Aar til 1906. Han havde nu 2 1/2 Aar Højstedgaard ved Skiby og 2 1/2 Aar Bredagergaard, som han solgte i Foråret 1911, derpaa et halvt Aar Nordre Thor-

Christian Jespersen og Hustru

¹⁾ Børn fødte i Fuglebjerg: *Poul Andersen*, 20. April 1918, *Christen Andersen*, 27. Juli 1927. ²⁾ Søn: *Norman Caspersen*, f. 17. Feb. 1927.

Højstedgaard

stedlund i Græse ved Frederikssund. Derpaa ejede han i omtrent to Aar Magleholm ved Sundbylille og i to et halvt Aar Holmegaard i Græse. I et lignende Tidsrum ejede han Strølevgaard ved Slangstrup, derpaa i halvandet Aar Lyshøjgaard i Svedstrup og i et lignende Tidsrum Hesselgaarden i Ludserød, herefter ejede han et halvt Aar Brolandgaard ved Skævinge, derfra flyttede han til Villa Vandal ved Frederikssund, saa boede han et halvt Aar paa Landro i Smørumovre, hvorefter han fik et Sted paa Rørbækmark, som hans Datter Gudruns Mand nu ejer, og boede derpaa et Aar paa Bolholm i Stenløse, derpaa paa Dankjær paa Stenløse Mark og et Aar paa Villa Nova i Ølstykke samt i to et halvt Aar paa en Gaard i Uvelse ved Lyngø. Herfra flyttede han til en Villa i Gentofte, hvor han døde 6. Aug. 1928.

Det var saaledes kun kort Tid, Christian Jespersen havde hver Ejendom. Han købte dem, istandsatte dem og solgte dem igen. Han blev derved ret velhavende, men mistede igen sine Penge efter Krigen. Han var en støt og rolig Mand,

Marie Jespersen

som Folk stode paa i Handel. Som Politibetjent havde han en sjælden Evne til at tale med dem, der var kommet paa den forkerte Side af Loven, han talte mildt og venligt til dem, og naar Dommeren kørte istaa, kunde

Mildred Jespersen

han faa dem til at bekende. En Gang havde han Opsigt ved et Skovbal, mod Aften trængte nogle Herregaardskarle ind, det trak op til Slagsmaal, og det var slet ikke rart at være ene Betjent paa Pladsen. Pludselig, da det saa værst ud, gik to af Bøllerne hen til Christian Jespersen. „Men er det Dem, Jespersen,“ sagde de, „ja Dem faar ingen Lov at røre, det skal vi sørge for.“ Det viste sig nu, at Jespersen en Gang havde fulgt dem til Horsens Tugthus. Jespersen var en Hjemmets

Hertha og Marinus Christensen

Mand, man sagde, at han trods sine mange Rejser paa Handels Vegne aldrig en Aften var borte fra sit Hjem. Det var maaske derfor hans Hustrus Øjne altid straaledede. 24. Feb. 1888 holdt han Bryllup i Magleby med Bodil

Dagny og Hans Madsen

Hertha og Marinus Christensen

Hansine Andersen, der var født 2. Nov. 1865 i Skelskør som Datter af den senere Ejer af Brakhøjgaard i Magleby, daværende Arbejdsmand Hans Andersen og Hustru Maren Kirstine Andersen. Der var noget saa kønt over de to Mennesker, i Familien vedblev man at kalde dem „Kærestefolkene“. De begyndte i fattige Kaar, maatte kæmpe med Sygdom, fik 12 Børn og havde de mange Flytninger, tilmed var Hansine Jespersen meget svag, men man saa hende aldrig uden med et straalende Ansigt, intet formaaede at slukke Smilet i hendes Øjne. Efter sin Mands Død flyttede hun til sin Datter i Frederikssund, hvor hun døde 22. Jan. 1932. Børn:

1. *Ane Marie Dorothea Jespersen* fødtes 6. Maj 1888 paa Brakhøjgaard, Magleby Mark ved Skelskør. 5. Nov. 1909 blev Marie Jespersen i Magleby Kirke viet til Gaardbestyrer af Magleby Præstegaard *Lars Peter Kristian Larsen*, der var født 24. Juni 1889 i Magleby¹⁾).

¹⁾ Deres Børn er: 1. Anna Emmy Larsen, f. 29. Dec. 1909 paa Brakhøjgaard, Magleby; gift 9. Nov. 1930 med Ejnar Henry Jensen, tidligere Landmand, der nu har Brødudsalg, Søndergade 3 i Sorø, f. 28. Feb. 1907 i Stenild. Søn: Finn Jensen, f. 8. Aug. 1931 i Magleby. 2. Arne Thormod Larsen, f. 17. Okt. 1913 paa Brakhøjgaard. 3. Ellen Ester Rigmor Larsen, f. 30. Aug. 1917 samme Sted. 4. Frede Verner Larsen, f. 20. Sept. 1920 samme Sted.

Gudrun Jespersen

2. *Mildred Augusta Jespersen* fødtes 14. April 1890 i Skelskør. 2. Okt. 1914 ægtede Mildred Jespersen i Græse Ejer af Gyldenkronegaard, Svedstrup, Ølstykke, *Frederik Nielsen*, der var født 19. Aug. 1886 i Sundbylille,

Harald Nicolai Clausen

Hjørlande Sogn og døde 18. Feb. 1925 paa Frederikssund Sygehus. Efter hans Død har hans Enke fra 21. Sept. 1928 til 1. Marts 1934 haft en Brød- og Konfektforretning, Havnegade 22 i Frederikssund, men bor nu hos sin Broder Helge paa Villa Axmar i Frederikssund ¹⁾).

3. *Hans Christian Jespersen*, født 19. Sept. 1891 i Skelskør, død 28. Sept. 1891.

4. *Anna Kirstine Jespersen*, født 24. Aug. 1892 i Skelskør. Hun døde ugift 28. Juli 1908 i Slagslunde.

5. *Hans Jespersen*, f. 1893, Postpakmester i København, se X, a.

6. *Hertha Emilie Jespersen*, født 17. Feb. 1895 i Skelskør. Hun døde pludselig efter Nedkomst med et ufuldbaarent Barn 21. Juni 1930 paa Randers Amtssygehus, ligger begravet i Familiegravstedet i Mejlby ved Hadsten og var 25. Okt. 1921 i Mejlby bleven gift med Gaardejer *Marinus Christensen*. De havde Gaarden Frydensberg i Mejlby, som han solgte, og han

Aksel Jespersen

¹⁾ Deres Børn er: Oluf Nielsen, f. 11. April 1917 i Svedstrup, Ølstykke, Barberlærling i Frederikssund. 2. Else Elisabeth Nielsen, f. 15. Marts 1918 i Svedstrup, Ekspeditrice i Frederikssund. 3. Svend Helge Nielsen, f. 25. Nov. 1922 i Svedstrup.

flyttede til Hadsten samme Aar, hans Hustru døde, da han af Sorg over Hustruens Død ikke havde Kræfter til at drive den videre. Han har bevaret sin Hustru, med hvem han levede et harmonisk Samliv, i et smukt Minde og er stadig Enkemand. I Ægteskabet var født en lille Pige Astrid Christensen, som døde, da hun var 10 Dage gammel. Marinus Christensen er født 25. Juni 1888 i Mejlbj og har nu en Trævareforretning i Hadsten.

7. *Dagny Helene Jespersen*, født 1. Aug. 1897 i Dyrehaven i Boeslunde. Den 21. Juli 1922 ægtede Dagny Jespersen i Snodstrup Kirke Gaardejer i Store Rørbæk paa Rørbæk Mark ved Oppesundby *Hans Peter Madsen*, der er født 9. Dec. 1887 i Store Rørbæk. Dagny Jespersen døde 19. Juli 1934 af Gigfteber¹⁾).

8. *Ejner Jespersen*, født 1898, ansat hos Monberg & Thorsen i København, se X, b.

9. *Helge Frode Jespersen*, født 1901, Slagteriarbejder i Frederikssund, se X, c.

10. *Karen Gudrun Jespersen*, født 2. Okt. 1903 i Smidstrup. Gudrun blev 16. Jan. 1925 viet i Frederiksborg Slotskirke til Gaardejer *Harald Nicolai Clausen* paa Rørbæk Mark ved Oppesundby. Nicolai Clausen er født 23. Sept. 1897 paa Allerupgaard i Tudse. 3 Børn²⁾).

11. *Holger Jespersen*, født 1906, Landmand, Farum Teglværk ved Vassingørød, se X, d.

12. *Aksel Christian Krag Jespersen*, født 8. April 1909 i Slagslunde, død 4. April 1915 i Græse og begravet 10. April i Slagslunde.

IX, e.

Søren Johan Jespersen (se VIII, c, 1), Søn af Gaardmand i Oreby Søren Sørensen (Jespersen) og Johanne Johansdatter, fødtes 4. Okt. 1857 paa Oreby Mark. Johan Jespersen ejede Gaarden Stokkebjerggaard i Frankerup, Egeslevmagle Sogn, og var i mange Aar Sogneraadformand. Han var en dygtig Landmand, der havde arvet Faderens djærve Karakter. Han døde paa Stokkebjerggaard 26. Feb. 1926. Den 1. Juni 1881 havde han i Høve indgaaet Ægteskab med *Maren Kirstine Jensen*, der var født i Flakkebjerg 13. Dec. 1861 og døde paa Stokkebjerggaard 1. Juli 1923. Hun var Datter af Fragtmand, senere Gaardejer i Høve Niels Jensen og Marie Pedersdatter. Børn:

¹⁾ Deres Børn er fødte i Store Rørbæk: 1. Jørgen Madsen, f. 4. Aug. 1923 2. Ejner Madsen, f. 6. Okt. 1924. 3. Hans Helge Madsen, f. 20. Marts 1926. 4. Erik Vilhelm Madsen, f. 16. Juni 1927. 5. Bodil Helene Madsen, f. 11. Aug. 1928. 6. Poul Kristian Madsen, f. 5. Juni 1931. 7. Ellen Margrethe Madsen, f. 3. April 1933. ²⁾ 1. Karen Julie Clausen, f. 15. Juli 1925 i Uvelse. 2. Gunnar Engell Clausen, f. 13. Sept. 1926 i Ølstykke 3. Poul Engell Clausen, f. 15. Jan. 1928 i Snodstrup.

Johan Jespersen

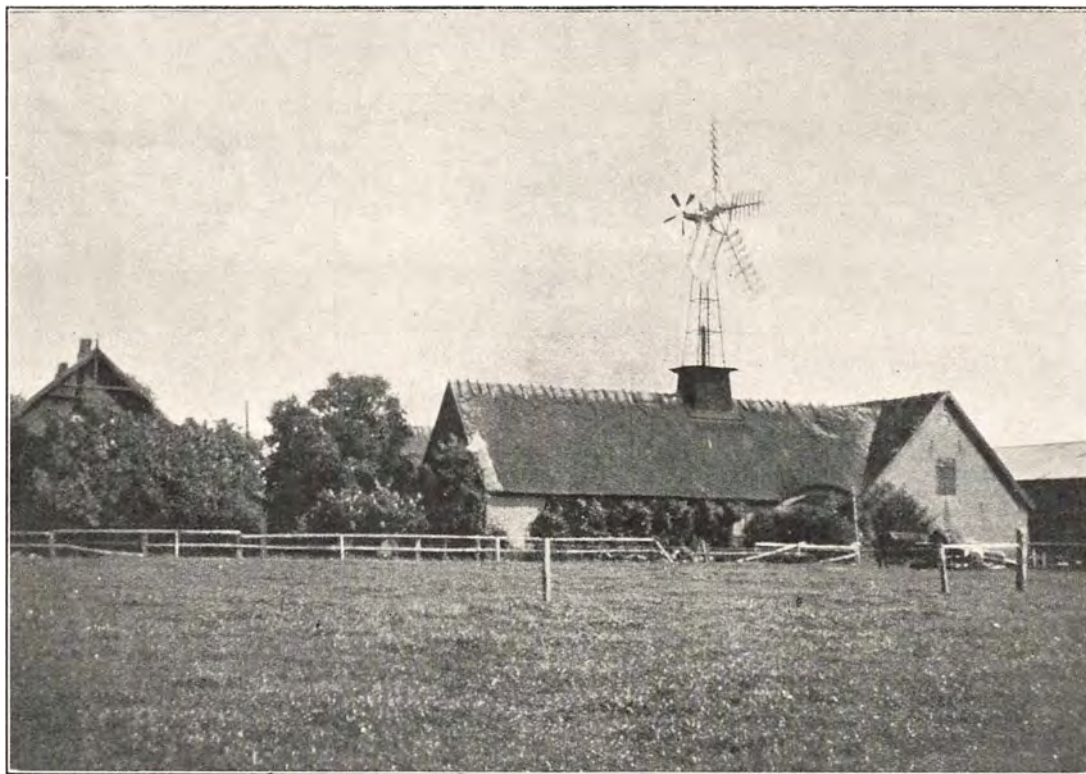
1. *Jens Kristian Jespersen*, født 1882, Ejer af Krogsgaard ved Flakkebjerg, se X, e.

2. *Carl Johan Jespersen*, født 1884, Gaardejer i Halkevad ved Flakkebjerg, se X, f.

3. *Marie Kristine Jespersen*, født 15. Aug.

Maren Jespersen

Stokkebjerggaard

Marie Kristine Jespersen

1887 i Frankerup. Hun ægtede 1. Juni 1911 i Egeslevmagle Købmand i Næstved (Præstøvej 11) *Jens Hansen*, der er født 4. Marts 1885 i Borre paa Møen. I Ægteskabet er ingen Børn.

IX, f.

Jens Peter Jespersen (se VIII, c, 5), Søn af Gaardmand Søren Sørensen (Jespersen) og Johanne Johansdatter, fødtes 19. Jan. 1870 paa Oreby Mark. Peter Jespersen ejede en Gaard paa Venslev Mark i Hyllested Sogn, hvis Tilliggende han forøgede. Han havde i 8 Aar Sæde i Sogneraadet. Han døde 25. Nov. 1932 paa Venslev Mark. 20. Maj 1897 havde han haft Bryllup med *Laura Christine Kristensen*, der var født

1. Nov. 1875 i Olstrup, Holsteinborg, som Datter af Gaardejer Hans Kristensen og Margrethe Hansen.

1. *Hans Christian Jespersen*, født 1897, Gaardejer i Nyrup v. Sandved, se X, g.

2. *Søren Johan Jespersen*, født 4. Feb. 1899 i Venslev. Johan Jespersen overtog 1927 Gaarden i Bøgelunde ved Sønder Bjerge efter sin Faster Johan Hansens Enke Line Jespersen. Han ægtede 21. Sept. 1928 i Vemmelev ved Forlev *Karen*

Sofie Madsen, der er født 24. Marts 1906 i Vemmelev som Datter af Gaardejer Johannes Madsen og Hustru Jensine Sørensen.

3. *Margrethe Johanne Jespersen*, født 30. Nov. 1900 i Venslev. Johanne Jespersen blev

Peter Jespersen

Laura Jespersen

Johan Jespersen

3. Marts 1931
viet i Holstein-
borg Slotskirke
til Gaardejer
*Hans Kristian
Hansen* i Høve
ved Dalmose.
Hans Hansen
er født 3. Aug.
1891 i Høve.
Han er Sogne-
raadsmedlem¹⁾).

¹⁾ Datter: Else Marie
Hansen født 2. Aug.
1931 i Høve.

Karen Jespersen

Bogelunde

Hans Hansen

4. *Karl Holger Jespersen*, født 1904, Gaardejer i Hyllested ved Dalmose, se X, h.

5. *Laurids Jespersen*, født 28. Sept. 1907 i Venslev. Han ejer siden 1932 Gaarden „Højbo“ i Vridsløse ved Næstved og blev 27. Maj

Johanne Jespersen

1932 i Vemmelev gift med en Søster til Broderens Hustru *Ingeborg Martha Madsen*, født 12. Juli 1907 i Vemmelev som Datter af Gaardejer Johannes Madsen og Jensine Sørensen.

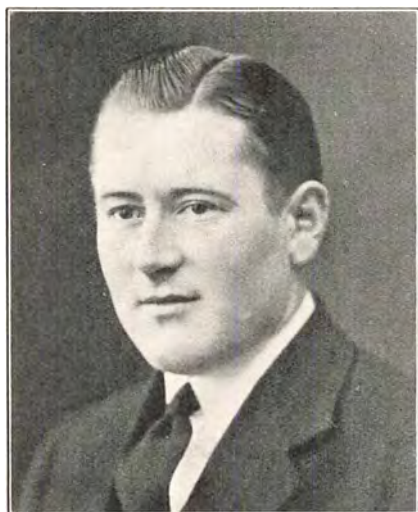
6. *Peter Martin Jespersen*, født 17. Dec. 1908 i Venslev. Han døde 25. Marts 1927 af Mæslinger, hvortil stødte Lungebetændelse.

7. *Søren Jespersen*, født 23. Juni 1910 i Venslev.

8. *Anna Marie Jespersen*, født 6. Aug. 1911 i Venslev.

9. *Karen Kristine Jespersen*, født 10. Marts 1913 i Venslev.
10. *Hans Ejner Jespersen*, født 24. Aug. 1914 i Venslev.

11. *Poul Jespersen*, født 16. Maj 1916 i Venslev.

Laurids Jespersen

Ingeborg Martha Jespersen

12. *Elna Emilie Jespersen*, født 25. Aug. 1918 i Venslev.

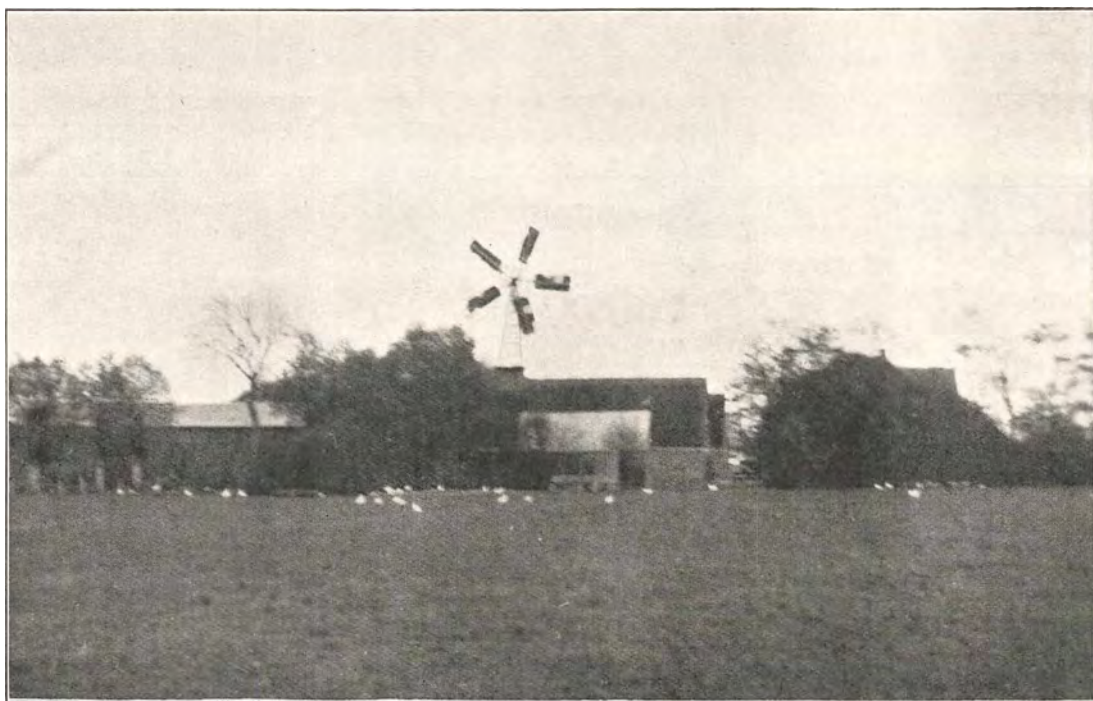
13. *Oline Petrine Jespersen*, født 12. Nov. 1920 i Venslev.

IX, g.

Jens Jesper Marius Jensen (se VIII, d, 2), fødtes 27. Marts 1876 i Sønder Bjerger som Søn af Niels Jensen og Ane Marie Larsdatter. Den 22. Marts 1902 havde han Bryllup i Høve Kirke med sin Kusine *Ane Marie Kirstine Jespersen*, født 10. Feb. 1880 i Høve, Datter af Søren Sørensen (Jespersen) og Johanne Johansdatter (se VIII, c, 7). Kirstine Jespersen overtog ved sin Faders Død 1901 Krabbekjærgaard i Oreby ved Sønder Bjerger. Efter hendes Giftermaal overtog hendes Mand Krabbekjærgaard, der den Gang havde et Tilliggende af 74 Tdr. Land. Han byggede en næsten ny Gaard, forbedrede Jorderne og Vandafløbene og købte 1911

Kirstine og Jens Jesper Jensen

Krabbekjærgaard

Niels Jensen

af en Enke, der var Nabo, 28 Tdr. Land, saaledes at Gaarden nu er paa 102 Tdr. Land og en særdeles tiltalende Ejendom i alle Retninger. Gaarden brændte 24. Okt. 1934. Han har siddet i Sogneraadet i 10 Aar, som Formand i 2 Aar, i Landboforeningens Bestyrelse i 22 Aar (Formand 1909—30) og er Vurderingsmand for Kreditkassen for Landejendomme i Holstenborg Birk. Børn:

1. *Søren Thorvald Jespersen Jensen*, født 1903, Forpagter af Tinghøjgaard paa Vejlø, se X, i.

2. *Niels Gunner Jespersen Jensen*, født 20. Maj 1908 paa Krabbekjærgaard. Han uddannede sig som Landmand og overtog 13. Jan. 1934 Apotekergaarden i Hejninge ved Slagelse.

3. *Harald Johannes Jespersen Jensen*, født 4. Okt. 1911 paa Krabbekjærgaard. Johannes Jensen uddannede sig som Mejerist og købte 1934 et Mejeri paa Vordingborgvej i Næstved. 28. Okt. 1934 havde han Bryllup i Herlufsholms Kirke med *Ynge Lise Majken Andersen*, der er født 13. Maj 1913 i Lund i Sverige som Datter af Murermester i Næstved Hans Frederik Andersen og Gerda Borg.

4. *Vilhelm Jespersen Jensen*, født 28. Feb. 1913 paa Krabbekjærgaard. Han er Landmand i Oreby.

5. *Ellen Margrethe Cecilie Jespersen Jensen*, født 23. August 1915 paa Krabbekjærgaard.

IX, h.

Ole Peter Jespersen (se VIII, e, 1), født 28. Marts 1853 paa

Johannes Jensen

Majken Andersen

Vilhelm Jensen

Enø som Søn af Gaardejer Jens Christian Jensen Jespersen og Maren Nielsdatter.

Ole Jespersen blev konfirmeret 1867 i Herlufmagle, hvor han ved sit Bryllup var Gaardbestyrer.

Senere havde han et Maltgø-

Ellen Jensen

teri i Skjelby, derefter kom han til København, hvor han drev Brændselsforretning; han døde 12. Okt. 1901 paa Frederiksberg. Den 6. Jan. 1877 havde han haft Bryllup i Skjelby med *Caroline (Hansine) Olsen*, født 28. April 1852 i Skjelby. Hun var døbt samme Sted under Navnet Caroline Hansen og døde i København 13. Nov. 1915. Hun var Datter af Væver og Husmand, senere Brygger Hans Christian Olsen og Dorothea Christensen, der ved hendes Fødsel var 29 Aar, hun var Søster

til hans Søsters Mand Brændehandler Carl Vilhelm Olsen (se VIII, e, 2).

Børn:

1. *Dagmar Dorothea Jespersen*, født 2. Aug. 1877 i Herlufmagle, død dær 11. Okt. 1878.

2. *Niels Juel Jespersen*, født 1. Sept. 1878

Ole Jespersen

Ole og Caroline Jespersen

Niels Juel Jespersen

i Herlufmagle. Han blev Styrmand, men døde 20 Aar gammel paa Rejse til Skotland.

IX, i.

Peter Christian Jespersen (se VIII, h, 1), født 19. Dec. 1856 i Tystofte i Tjæreby Sogn som Søn af Gaardejer Jens Bernhard Jespersen og Karen Nielsdatter. Han har givet følgende Skildring af sit Liv:

Da jeg var 6 Aar gammel, begyndte jeg at gaa i Skole hos en Jomfru Bæhr i Skelskør. Der var halvanden Fjerdingsvej til Skole og høje Hegn ved Vejens Sider den meste Vej, saa at Sneen laa ofte i lange Tider flere Alen høj uden at være kastet op hele Vinteren. Det var meget strengt

Maltgjørieriet, Skjelby

at gaa den lange Vej kun 6 Aar gammel og i Sne til op paa Livet. En Dag, da Avisen kom, tog Jomfru Bæhr den og læste, at Frederik d. 7. var død. Hendes Fader, som var kommet med Avisen, græd og sagde: „Nu faar vi Krig Børn!“ Hvad ogsaa passede!

Det var ikke rart for en Bondedreng at komme ind til Kjøbstaden. Man fik Skjældsord og Haansord, samt tidt Prygl i Tilgift, fordi man var en Bondeknold, Bondekvai, Bondetorsk o. s. v. Værre blev det Aaret efter, da jeg skulde hele Gaden igjennem og kom i en anden Skole. Saa kunde jeg ofte faa Prygl tre til fire Gange, før jeg naaede Skolen. Et Par Aar efter havde jeg lært at slaa fra mig, og til Slut var der kun en af Drengene, som kunde „tæve“ mig, og han gjorde det ikke. Han var en prægtig Karakter, min Sidekammerat og bedste Ven, Emanuel Hansen. Hvad han ikke kunde, det kunde jeg, som Historie, Geografi, m. m. Han kunde Regning, Matematik, Geometri o. s. v., saa hjalp vi hverandre. Det var en Skibsførers Søn. Han gik bort i en skrækkelig Julestorm med stærk Frost og Sne som Styrmand paa Briggen „Skælfiskøre“ 1876, sammen med 23 andre danske Skibe i denne Storm. Det var mig en stor Sorg. Jeg sørger over hans Bortgang endnu. Saa god og trofast en Kammerat har jeg aldrig faaet siden. Jeg fik Lov at gaa i Skole, til jeg var 14^{1/2} Aar og blev konfirmeret i Skjelskør Kirke. Efter min Konfirmation maatte jeg ud at slide i Jorden. Fader drainede meget i den Tid samt skar Tørv, jevnede Moserne til Agerland og gravede en Masse Grus i en stor Grusgrav, der laa paa Marken, saa vi havde aldrig fri hverken Vinter eller Sommer. En Masse Sten blev samtidig sprængt og ført bort af Jorden.

Min største Sorg var dog, at alle de store smukke Oltidsmindesmærker, Høje, Gravkamre samt Stendysser blev ødelagt i den Periode. Højene blev kjørt ned i Moserne, og Stenalderkamrene samt Stendysserne blev sprængt og lavet til Stengjærder og store grimme Stenlænger ved Gaardene. Naar jeg efter endt Dagværk stod hjemme ved vor Gaard, vadskede mig og saa imod Vest, imod den nedgaaende Sol, som sank imellem Tyrshøj, Frejashøj og Dysse, saa tegnede de store mørke Silhuetter sig alvorligt truende imod den vanartede Slægt, som den Gang var stærkt i Lag med at ødelægge de storslaaede Gravminder over Oldtidens og vore Forfædres Grave. De mægtige Jordhøje og kolossale Sten om Dysserne og Gravene. Saa store, at det næsten er en Gaade, hvordan de med nogle usle Sten- og Træredskaber har kunnet faaet slæbt dem sammen og stablet dem op til Dysser og Gravkamre. Nu er næsten det hele ødelagt, og det er en af mine største Sorger, naar jeg skal rejse herfra, at saa mange storslaaede Oltidsminder

Christian Jespersen

her paa Egnen er fuldstændig forsvundet. Det, man kalder Kulturen, kan ødelægge alt ogsaa Menneskene, saa de igjen ødelægger saa meget af det, som forskjønner Livet for os den korte Tid, vi skal være her.

Vore Moser og Kjær var befolket af en Mængde forskjellige Fugle og Fisk m. m., som det var en Fryd at se og høre paa. Marker og Skove ligeledes af en Mængde Fuglevildt, samt Harer, Ræve, Grævlinger og mange andre, deriblandt de smukke Raadyr og Krondyr. Nu har Kulturen taget det meste, de smukke Glenter, Hejrer, Svaner, Ravne og meget andet. Ja her kan jo endnu findes enkelte Svaner ved Fjordene. Men Idyllen ved det hele er borte, alt er planeret

og jevnet. Nu er der Kultur i Jorden. Nu har vi Overproduktionen som tilsyneladende er over hele Verden og er værre, end da der ofte var lovlige lidt. Da kunde man klare sig ved at spare, det kan man ikke altid nu!

Efteraaret 1874 sendte Fader mig til Vallekilde Folkehøjskole for at faa et større Udsyn hos daværende Højskoleforstander Ernst Trier, der var af jødisk Æt, men havde et grundtvigsk Syn paa Tilværelsen var meget frisindet og var, hvad man dengang kaldte folkelig.

Efter Jul solgte Fader sin Gaard i Tystofte og kjøbte saa Annebjerggaard i Nabosognet paa 80 Td. Ld., som han gav 80.000 Kr. for. Det var en god Gaard, men uhyggelig forsømt. Der skulde kostes i alle Retninger, og Fader havde ikke ret mange Penge, højest 20.000 Kr. Tilmed faldt Priserne paa alt, hvad vi avlede og producerede, i uhyggelig Grad, især Hveden fra 30 Kr. til 10 Kr. pr. Td. Tyskerne lukkede for Svinene, og vi maatte til at lave Svineslagterier og producere Flæsk. Det var noget andet end at sælge de store 4—500 Punds Svin levende til Tyskerne for 40—45 Øre Pundet leveret her i Skelskør. Der kom 20 Aar, de strengeste i Faders Liv, hvor Kampen for Tilværelsen var ualmindelig haard.

Broder Anders var kommen i Kjøbmandslære hos Grosserer Nagel i Skelskør, og jeg kom 1880 i Gartnerlære i Askov hos Gartner Ole Jensen, der drev almindelig Handelsgartneri og lidt Frøavl. Jeg fik samtidig set Forholdene paa den store udvidede Højskole med Forstander Ludvig Schrøder og Lærer Nutzhorn, Anders Pedersen, m. fl. dygtige Folk som Medhjælpere. Om Fridagene

kunde jeg faa Lov at gaa ud i Heden til Pionererne for Kulturerne, de rigtige Slidere og første Opdyrkere af de store Hedestrækninger, som strakte sig Vest paa ad Esbjerg til og Nord paa forbi Læborg, Lindknud, Bække m. m. Der lærte man ogsaa Jydernes Seighed og Udholdenhed. Men det bliver for vidtløftigt at skildre her. Paa Skolen var den Sommer mit Næstsødskendebarn *Kirstine Jespersen* fra Dalmose Kro. Skjönt hun den Gang var en Pige af sat Alder, kom vi en Del sammen og talte en Del sammen om Forholdene paa Skolen, hvordan de var, og hvordan de burde være. Jeg gjorde nogle Gange Forstander Schrøder og Fruen opmærksom paa, at var der noget, som de ikke vidste rigtig Rede paa, saa kunde de bare spørge Kirstine Jespersen om gode Raad. Hun var, efter mit Skjøn, lidt klogere end de fleste andre. Det gjorde de ogsaa og fik saa mange Beviser paa Snarraadighed og Omtanke, at Kirstine fik et stærkt Ord at sige baade hos Schrøder og Fruen, navnlig naar der var store Møder, hvor der var meldt 500, men kom 1000 eller flere.

Det var en slem Forandring, da jeg en tidlig Vintermorgen henad Foraaret stillede hos Handelsgartner Jensen, „Valdal“, Valby, for at følges med en Del andre Elever ned i Gartneriet, der laa ved Siden af Valby Langgade i en Lavning ind imod Søndermarken, som stødte lige op til. Der var en Svensker Troelsen imellem Eleverne, han var 29 Aar gammel. Han hilste meget høfligt paa mig, tog Hatten af og spurgte, om jeg skulde være her i Gartneriet? Da jeg svarede ja, lukkede han Porten op og sagde: „Vær saa god at træd ind! Her ser De Helvede! Tro mig om Fa'en er kommen endnu?“ Med „Fa'en“ hentydede han til Gartneren, som var den strængeste Mand i Kjøbenhavn og Omegn med Hensyn til Gartnere; men han var ogsaa den dygtigste, efter hvad Folk sagde, saa der var noget at lære; og noget som man ikke lærer alle Vegne. Det var at kjende baade sine Rettigheder og Pligter, navnlig det sidste. Hvis vi 14 Mand alle var gaaet fra Arbejdet og Gartneriet og var kommen op til Porten, saa skete det imellem, at der blev kaldt paa os alle (vi vidste Besked), saa herom og ned at stille til Parade overfor Gartneren, der straks spurgte: „Hvem har glemt at sætte en Vandkande ind eller lukke en Dør rigtigt?“ osv. Som Regel vidste vi, hvem det var i Forvejen, da hver havde sit at passe; men vi skulde lære at være solidariske og se efter at alt var i Orden, før vi gik. Synderen maatte saa blive der en Time efter til Ekstraarbejde, under formildende Omstændigheder, ellers for større Forseelser to Timer.

Selvfølgelig var det rigtigt. Naar det gaar Skidt for min Nabo, skal jeg begribeligt være med at betale det hele. Nogen skal jo betale alle de store Skatter

og andre Udgifter, der er læsset over paa Samfundet fordi, at vi har saa mange imellem os, der hverken vil eller kan selvforsørge sig. Her blev de alle kaldt til at lære saavel Pligterne som Rettighederne og at kjende Samfundsfølelsen.

Men det var ofte haarde Betingelser. Jeg fik efter Opgivelse, den højeste Løn for en Gartner, der kun havde været en Sommer i Lære, før jeg kom der, nemlig 8 Kr. pr. Uge for $6\frac{3}{4}$ Dags Arbejde pr. Uge fra tidlig Morgen Kl. 5—6 og til sen Aften, ofte naar vi passede Fyrene til Kl. $10\frac{1}{2}$ og 11 og saa begynde Kl. $4\frac{1}{2}$. Selvfølgelig paa egen Kost og Logi. Det var strengt Arbejde det meste af det. Trille de Tusinder af Børe Gjødning i Bænke og Bakker. Der oven paa saa Tusinder af Børe Jord. Ofte bære Tusinder af Potter fra den ene Bakke til den anden eller ind og ud i Husene. Den, der troede, at Blomstergartneri var Pillearbejde, er blevet skuffet i høj Grad. Det var næsten dagligt at rode i Gjødning og Jord fra Morgen til Aften. De fleste Medhjælpere og Elever i de store Blomstergartnerier ved og i Kjøbenhavn havde, da jeg var derinde, kun 6 Kr. pr. Uge paa egen Kost og Logi. Deriblandt var en Mængde Svenskere, som kunde leve flot af de 4 Kr., som det blev, naar Logiet regnedes fra. Næsten hele Kosten var amerikansk Svinefedt, Rugbrød og Ost til 10 Øre Pd. samt som Lækkeri et Stykke af „Roskilde Landevej“ fra to Fabrikker, som laa derude i Nærheden, og som fabrikerede en rædsom Spegepølse af alt, hvad der blev kasseret paa Kvægtorvet og hos Slagterne rundt om ved Kjøbenhavn, særlig i Valby var der en Masse. Det var mest af tuberkelsyge Dyr, der skulde være meget slemme, hvis ikke de kom over paa de to nævnte Fabrikker og gik igjennem Kjødmaskinerne, der ogsaa, saa snart de stod, blev skrabede og rensede „indvendig“ af en mægtig Stab store, røde, fede Rotter, der ikke altid var kommen ud om Morgen, naar Maskinerne blev sat i Gang, for at gemme sig i de store Bunker af Skeletter, Kasser og Affald, som laa opstablede udenfor ved Fabrikkerne. Saa blev ogsaa Rotterne til Pøsemad. Men det røg i Folk, „som Fedt i en syg Hund“. Hygiejne vidste man knap hvad var i den Tid.

At komme fra Gartner Jensen, Askov, og herind var forfærdeligt. Der var saa meget herinde, som ikke kunde taale Lyset, ikke kan prentes her eller tales om. At jeg slap saa fri og godt fra det hele, maa jeg takke mit gode Hjem og hele Opdragelse for. Naar jeg den Gang til at begynde med skulde passe de kolde Bænke og Potteplanterne paa Friland, hvor vi havde nogle gamle afdankede Skøger, der gik for 65 Øre pr. Dag og vandede med Latrin m. m. af den Slags Svineri, og jeg saa irettesatte dem for deres rædsomme Sprog, saa sagde de altid: „Naa De er nok saadan et Guds Ord fra Landet?“ osv.

En Ting lærte jeg, som jeg senere fik megen Gavn og Nytte af, og det var, at passe hvad man skulde til Punkt og Prikke og aldrig at spille Tid til Unytte.

Efter over et Aars Lære hos Jensen vilde jeg paa Landet at lære noget Frøavl. Det var Jensen kjed af og skændte paa mig, fordi at jeg nu vilde rejse, naar jeg havde lært lidt, men jeg havde sat mig for rigtig at lære Frøavl.

Første Aar kom jeg til en ung Gartner i Vordingborg, Jens Hansen, som havde glimrende Anbefalinger og var gaaet ud med første Karakter fra Rosenborg og Landbohøjskolen, samt havde rejst det meste af Europa rundt paa Stipendium for at lære Planteskolekultur m. m. Og trods det, at han, der var gift med en Godsejerdatter, havde de mest udmærkede Betingelser i alle Retninger paa den kjøbte Plads her ved Vordingborg, saa gik han nogle Aar efter fallit og endte langt ude ved Argentinas Bjerge, 300 Mil inde i Landet, med en lille Faarefarm, i en Jordhytte.

Aaret efter var jeg saa hos Naboen, Gartner H. F. Hansen, Vordingborg, der havde en Del Frøavl af Roefrø, Hvidkaal m. m. Han var en dygtig, praktisk Mand, der var umaadelig flittig og nøjsom, hans Kone ligesaa. Den Mad vi fik, kostede ikke meget. Vi var 14 Mennesker deraf 9 Børn hver Dag, og de slagtede højst en Gris paa 150 Pd. om Aaret. Jeg saa aldrig, at de kjøbte Kjød.

Bønderne havde kjøbt deres Gaarde i Bakkebølle og flere Steder der paa de store Rytterdistrikter for 100 Daler Stykket. Nu sad de, efter de gode Hvedear i 70erne, som Velhavere med deres dejlige Gaarde, kun lidet anende, at de trange Tider var lige i Hælene paa de gode. De unge og yngre var ved at blive forfinede. De byggede store, fine Stuehuse, holdt en Masse store Baller, Bryllupper, Barsler og andre Festligheder, som jeg aldrig har set Mage til paa vor Egn. Jeg pyntede en Gang Vordingborg Kirke til et fint Bondebryllup (Landsognet strakte sig en Mil ud). Der var 60 fine Vogne og Heste med sølvpletteret Seletøj, seks Brudepiger i lyseblaa Silkekjoler og seks i rosenrøde. Det hele saa smukt og stilfuldt ud. Det var en Enkes eneste Datter, blev der sagt! Jeg kunde komme med til deres Baller paa „Valdemar“ (Hotellet), fordi at vi boede uden for Bygrænsen, og var der et Par Gange for at studere dem. Det hele gik pænt til, og der var langt mere Stil i det hele, ogsaa deres Paaklædning, end her paa Egnen. Naar de i Gartneriet vilde give mig 1 Kr. i Drikkepenge, saa sagde jeg nej Tak, men maa jeg en Dag gaa ud at se Deres Gaard og Bedrift? Det sagde de selvfølgelig „Ja, værsgod“ til. Jeg saa straks, at de kjørte endnu paa den gamle Drift med at sælge Hvede og Korn. Kvæg og Svin ofrede de ikke meget paa. Da jeg kom der paa Egnen 25 Aar efter, var næsten Halvdelen gaaet fra deres Gaarde, trods det, at de havde

Christian Jespersen

faaet dem om-
trentkvitogfrit.
For mange af
disse var det en
stor Elendig-
hed. Nogle Sli-
dere og Hus-
mænd havde
overtaget dem
for Prioriteter-
ne, og de kunde
klare sig næsten
alle. Den Gang
var der nemlig
ingen Skatter,

Hanne Kirstine Jespersen

og de kunde bo i Kjælderen paa de store, fine Stuelænger, som de saa for Resten lod staa tomme, ligesom Herremændene nu med de store Hovedbygninger.

— Nu skulde man jo tro, at af Skade bliver man klog; men efter den nu indtraadte Krise viser det sig, at saa faa er bleven klogere; det saa man her paa Egnen efter Afløsningen af Fæstegodset under Krigen, hvor Pengene væltede ind til Landmanden, at saa faa passede paa dem, og en Mængde ingen fik ind af Betydenhed, fordi de ikke bestilte noget. Mange Landmænd af Bondestanden, som havde kjøbt deres dejlige Gaarde af Godset for $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ af deres Værdi, havde nu ikke Værdier af Betydenhed, da Krisen kom. — — — !!

Efter den dejlige Sommer i Vordingborg maatte jeg saa i Mangel af Kontanter begynde hjemme i den store Have med Planteskole samt Frøavl i Marken, ogsaa lidt Drivbænke og et Drivhus. Det var dog Frøavlen, jeg særlig vilde dyrke, men Fader turde ikke lade mig begynde videre, for han sagde: „Jeg skal skaffe Udgifterne og have saa meget ud af Jorden. Frøavlen kan slaa feil, og hvor skal jeg saa faa til Udgifterne fra?“ Det gik dog godt med de smaa Arealer, og Fader og jeg delte ligeligt. 2—3 Aar efter blev jeg forlovet med min senere Hustru, og nu vilde jeg, hvis det var muligt, have eget Hjem. Ingen af os havde Kontanter af Betydenhed. Jeg maatte skyldte 16.000 Kr. i 20 Td. Ld. at begynde med der nede ved Ejlebæk i en faldefærdig Gaard, og der var intet i Gaarden før vi fik høstet. Men jeg fik en dygtig Medhjælp i min Hustru, da vi blev gift. Det værste var, at jeg fik Mavekatarr i høj Grad og maatte i 12—15 Aar leve ved sød Mælk,

Æg og Hvedebrød og svandt ind til kun at veje 133 Pund med Tøj (sædvanligt 156—160 Pund). Jeg lavede Planteskole 5 Td. Ld. med Asperges og stor Frøavl. Vi havde mange Folk i Arbejde. Saa udvidede jeg Gaarden til 50 Td. Ld. Derefter med Heilemanns Have til 54 Td. Ld. og byggede saa stor Lade med Frørenseri og Stalde ved Siden, samt Lejlighed til en gift Bestyrer, som senere flyttede ind, da vi flyttede til Tranderup. Stadig Udvidelser og stadig meget Arbejde for min Hustru og mig. Da min Kone hørte, at jeg havde købt Gaarden i Tranderup, sagde hun ogsaa: „Synes du ikke, at vi har Arbejde nok? Nu skal vi igjen ned til en forfalden Rede og begynde forfra paa at lave det hele i Stand!“ Jeg maa sige, det var ogsaa forfærdeligt. Da vi havde været der tre Dage og havde faaet Ild i Ovnene, var der Millioner af Lopper, saa vi maatte desinficere det hele. Kvæget var fuldt af Tuberkler og havde ondartet Yverbetændelse, der var meget smitsom. Svinene havde Nyresyge og Lungebetændelse. Der døde paa nogle Dage 6 store Svin. Der var 56, da jeg overtog det. I den ene Ende af Stuehuset boede en Røgter, der drak sig fuld mindst en Gang hver Dag, og saa tævede Konen ham, og Ungerne vrælede. Der var 124 Høns, som gav 10—15 Æg om Dagen og sad i Skoven og i Træerne i Haven om Natten. Da vi tog fat, gav de nær ved 100 Æg pr. Dag. Der var om Efteraaret flækket 20 Kbf. Brænde efter Mandens Opgivelse, men den Vinter, da jeg ikke var der nede, var de ti gaaet med. Saadan er det at have fremmede Folk til at styre en Gaard paa 90 Td. Ld. Vi beholdt Gaarden i Smidstrup og fik Forkarlene til at bo i de nye Bygninger og styre den. Medens vi var der, havde den givet 10.000 Kr. om Aaret de sidste Aar, foruden at vi levede der. Da jeg fik Bestyrer, sank den ned til at give intet og til sidst 2000 Kr. i Underskud. Saa solgte jeg den til en meget dygtig og ihærdig Jyde, som drev den op til at give et meget stort Overskud og udbetalte alt, hvad han skyldte mig, samt byggede sig en Hovedbygning til 40.000 Kr. foruden større udvidede Avlsbygninger.

I Tranderup maatte jeg straks tage fat og faa brakket og rensat Jorden, der var rædsomt forsømt og fuld af alskens Ukrudt, men navnlig Tidsler, Agerkaal og Følfod, og desuden draine det mest nødvendige. Saa tog jeg fat paa Bygningerne, som for en Del var faldefærdige og slet ikke tidssvarende. November 1902 købte jeg den for 60.000 Kr. og flyttede derned i Foraaret 1903. Hvad der ikke var for mig at tage fat i, var der for min Kone, baade ude og inde, med Høns og Haven. Her, hvor der før havde været en fin Have, anlagt af Proprietær Lunds-gaard, der i mange Aar havde ejet Gaarden, var nu et Vildnis, saa vi ikke kunde skjelne Gangene fra Plænerne. Det hele var skrækkeligt at se paa. Vore

Værelser og Folkenes Kamre saa ikke godt ud og var ikke hyggelige Opholdssteder. Det kostede baade Tid, Arbejde og Penge; men det hele gik ved fælles Hjælp. Jeg byggede en Længe hvert Aar til ca. 10—12.000 Kr., meget stor Lade, Hestestalde, Magasin og Elevkamre, meget stort Svinehus og Kostald, Hønsesus, Materialeskure og Redskabsskure og fik nye Maskiner og Redskaber. Jeg brugte til Brolægning 128 Kbfavne Brosten, hvoraf jeg selv slog de fleste, det var en Sport for mig. Omkring Gaarden var den Gang bundløst. Det meste af Gaarden er tækket med Eternit. Det sidste, jeg rigtig tog fat paa, var Stuehuset. Det blev grundigt restaureret og gjort i Stand, hvad der kostede halvt saa meget som at bygge et nyt, eller en ny Hovedbygning, da der nu var over dobbelt saa megen Jord. Af Skade bliver man klog, men sjælden rig, ved vi nok. Saa et fuldkomment Lynafledernet over hele Bygningskomplekset. Derefter som det sidste og næsten det dyreste et artesisk Vandværk med dertil svarende Brønd og Rørledninger overalt i Stalde og Stuehus. Dertil selvvirkende Pumpeværk og Maskiner og med frostfrie Vandbeholdere. Det hele er dog nu en Fornøjelse at have paa en Gaard, men selvfølgelig koster det en Mængde Penge.

1907 var en gammel forfalden Fæstegaard her i Byen til Salg 52 Td. Ld. Den laa lige op til og omkring min Gaard, og ved Siden af den laa den dejlige lille Skov Græsvænget paa ca. 25 Td. Ld. Min Broder Vilhelm sagde til mig: „Tag det hele, du kommer til at fortryde, hvis ikke du gør det.“ Jeg turde ikke, da jeg selvfølgelig langt fra var færdig med det, som jeg havde, saa Penge havde jeg ingen af. Men Kammerherre Castenskjold havde overladt mig det hele uden Penges Udbetaling. Jeg tog dog kun 26 Td. og 2 Skp. Ld. Pløjjord og Skoven. Desuden havde jeg i ca. 10 Aar Dyrehavegaarden paa ca. 35 Td. Ld. i Forpagtning fra Borreby, og da det var i Krigsaarene, gav det godt, skjønt den aldrig havde været drevet anderledes end paa gammeldags Vis med faa Kreaturer, ingen Kunstgødning og en Pløjning paa høist 4—5 Tommer i Dybden.

Nogle Aar efter, at jeg havde købt Egeskovsgaarden og Græsvænget, købte jeg 40 Td. Ld. fra en Gaard i Egerup. Det var fra det, man kaldte Egerup Overdrev. Det meste Strandeng. Nogle faa Td. Ld. magert Pløjeland. Det støder lige op til Kobæk Badestrand. Det kostede ca. 12.000 Kr. Der er en fortrinlig Jagt, da det ligger lige op til Espe Strandskov og Lindeskovs Marker. 1915 døde min Søsters Mand Niels Pedersen Egerup og min Søster vilde af med Ejendommen stor 25 Td. Ld., som jeg købte og lagde ind under Ejendommen her. Jeg gav 35.000 Kr. med en Del af Besætningen og Redskaberne paa nær Roefrøet. Nær ved den Tid købte jeg den lille Lund her ved Dyrehaven, „Kolds Stubbe“,

for i alt, da det var færdigt, 7000 Kr. og plantede et Par Aar efter det hele til paa nær et lille Stykke ved Landevejen til Havejord i Tilfælde af Bebyggelse.

Trods de store og stadige Udvidelser, Reparationer og Forbedringer fik jeg dog en Del tilovers til Aktier i Medings Tømmerhandel, A/S Skelskør Bank, Skelskør Elektricitetværk og Næstved Tidende, Næstved (15.000 Kr.). Men saa meldte den yngste Søn Frode sig som forlovet og Kjøber af Ejendom. Vi købte saa Lindenborggaarden (forhen Stude Møllegaard) for 140.000 Kr. lige efter Høst 1915. D. v. s. Høsten var væk, saa i Virkeligheden kostede Gaarden over 200.000 Kr., da der skulde leves et Aar uden Indtægter og forbedres for mindst 50.000 Kr. Der manglede nemlig alt, hvad der skal være paa en Gaard, og dens prægtige Bygninger havde ikke en Gang Tag. To Aar efter købte Sønnen en Naboejendom paa 25—26 Td. Ld. for 46.000 Kr. og lagde ind til. Nogle Aar efter solgte Sønnen Ejendommen for 300.000 Kr. til Proprietær Eriksen og købte Vejsgaard for i alt 450.000 Kr. Det er nu efter Istandsættelsen i alle Retninger en glimrende Ejendom, men selvfølgelig for dyr efter Tiderne nu.

Nu havde jeg et lille Pusterum, hvor der ikke var saa store Omvæltninger. Men 1923 fik jeg Gigt i mine Ben og maatte om Efteraaret tage paa Ottosens Klinik i St. Kongensgade nogle Maaneder for at blive kureret. Vor ældste Søn Aksel var nu gammel nok til at overtage Gaarden, og jeg var gammel nok til at gaa af og have Ro nogle Aar, før jeg skulde dø. Min Kone vilde ogsaa gjerne have Ro nogle Aar, hun begyndte at klage over sit Hjerte, og heldigvis havde vi nu Midler nok til at leve, uden at være afhængig af andre, naar vi fik solgt Gaarden. Vi blev saa enige om, at Axel skulde overtage den for en temmelig høj Kjøbesum, d. v. s. saa fik han alt, hvad der var, paa en Stue nær, og saa betalte jeg Halvdelen af Omkostningerne ved Kjøbesummen. Jeg havde en Anelse om Krisen, som vilde komme, og vilde helst solgt den til en Fremmed, som gav mig et glimrende Tilbud; men da han saa gjerne vilde have den, og hans Moder ligesaa, saa lod jeg ham faa den for 350.000 Kr. Nogle Aar efter købte jeg de 11 Td. Ld., som hørte til L. Mortensens Gaard, og lagde til den. Det laa nedenfor Græsvænget op til Skoven og passede udmærket til at høre til Tranderupgaard, ogsaa for Jagtens Skyld. Det kostede 7000 Kr. plus Omkostningerne.

Efter Hjemkomsten fra Sanatoriet flyttede jeg ud ved Skelskør Dyrehaven, hvor Skovvært Poul Hansen havde bygget sig et stort Hus med 1¹/₂ Td. Ld. Have op til Skoven. Det kostede 33.000 Kr., og saa maatte vi lave om og bygge Hønselus, Vadskehus, Vindsluger, Centralvarme m. m. Det blev til 55.000 Kr. foruden 20.000 Kr. Inventarium udover, hvad vi selv havde. Det hele blev nær

Chr. Jespersen

de 100.000 Kr. Det er en dyr Husleje, men det er en yndig Beliggenhed i Læ for alle kolde Vinde og med en vidunderlig Udsigt. Nu skulde vi jo sidde her og have det „som Blommen i et Æg“, til vi en Gang skulde herfra. Men vi blev snart mindet om denne Verdens Forgængelighed. Min Hustrus Hjerter vilde ikke gjøre rigtig Gavn mere efter Ønske, og hun maatte bestandig søge Læge, en Specialist i Kjøbenhavn. — Saa kom Krisen, og begge mine Sønners prægtige Ejendomme faldt til det halve af, hvad de havde kostet i Handel og Vandel. Med lidt Støtte holdt de dog Stillingen og holder den endnu, uden at klage sig. Derimod maatte jeg miste min dygtige, trofaste Hustru d. 5. November 1930, pludselig

som alle med Hjertesygdomme. Det er en let Død at faa, de kan knap faa Tid at tænke sig Dødens Komme.

„Den græder ej for Guld, som ej Guld ejede“! siger et gammelt Ord. Det er Savnet, som er saa stort efter 41 Aars Samvær. Godt er det da, at min Datter kan være her og overtage det hele, naar jeg gaar bort, og før den Tid passe mig, hvis jeg bliver ubehjælpelig.

Jeg som har været den Svage, hænger ved Livet endnu 77¹/₂ Aar gammel snart, nu dette skrives, og ikke er daarligere end, at jeg endnu kan glæde mig ved Livet og Sommeren, som nu straalere i al sin Skønhed og Pintseskrud trods Krisetid og andre Gjenvordigheder. At have det for godt er der saa faa der kan taale, og intet er saa ødelæggende, i mange Retninger, som det man kalder „Gode Tider“. Jeg vil nu ønske at vor Slægt trods „Onde og Gode Tider“ maa trives og vokse i Størrelse, Anseelse og gode Dyder, at den alle Dage maa være et Exempel til Efterlignelse. Om ikke alle bliver det, at de saa dog maa stræbe derefter med bedste Villie, til Glæde for os selv, og vore Medborgere i Samfundet til Agtelse.

Dyrehaven pr. Skelskør, 14. Maj 1934.

Chr. Jespersen

Rentier Chr. Jespersen var Sogneraadmedlem i Egeslevmagle og har siddet i forskellige Bestyrelser, men har nedlagt disse Hverv paa Grund af Alder. Han er dog endnu Medlem af Bestyrelsen for Aktieselskabet Kobæk og Aktieselskabet Carl Medings Tømmerhandel og Savværk. I sit Otium har han efter Opfordring af Inspektørerne Hans Kjær og Neergaard ved Nationalmuseet sam-

let Oplysninger om alle Fortidsmindesmærker paa Egnen, baade de nu eksisterende og de, der er ødelagte. Ligeledes har han for Historisk Samfund i Sorø Amt skrevet Beretninger om Bondestandens Levned og Levevis, Tro og Overtro, om Sagn og Spøgelser, om Landsbyernes Opstaaen og Bebyggelse samt om Skel-skørs Historie.

Christian Jespersen havde Bryllup 8. Okt. 1889 i Magleby med *Hanne Kirstine Pedersen*, der var født 24. Jan. 1866 paa Tjørnehøjgaard, Noret, Stignæs i Magleby Sogn som Datter af Gaardmand Peder Mortensen og Marie Hansen, en Datter af Gaardfæster Hans Mortensen paa Tjørnehøjgaard. I Ægteskabet fødtes tre Børn:

Randi Jespersen

1. *Aksel Kragh Jespersen*, født 1891, Ejer af Tranderupgaard, se X, j.
2. *Frode Kjeld Jespersen*, født 1892, Ejer af Vejsgaard, se X, k.
3. *Eli Randi Jespersen*, født 17. Aug. 1900 paa Ejlebækgaard, Egeslevmagle Sogn. Frk. Randi Jespersen uddannede sig paa Askov Højskole og paa et Par Husholdnings- og Haandgerningsskoler. Har senere været Husbestyrerinde paa Herregaardene Hvedholm og Hindsgavl og styret Huset for sine Brødre, før de blev gift, medens hun nu styrer Huset for sin Fader.

IX, j.

Anders Nicolaj Jespersen (se VIII, h, 2) fødtes 5. Juni 1859 i Tystofte i Tjæreby som Søn af Gaardejer Jens Bernhard Jespersen og Karen Nielsdatter. Da han ikke havde Lyst til Landvæsenet, kom han efter sin Konfirmation 1873 i Tjæreby til Handelen. Anders Jespersen lærte hos Grosserer Nagel i Skelskør. Efter udstaaet Læretid kom han paa Handelsakademiet i København og aftjente sin Værnepligt i Marinen. Ikke 24 Aar gammel købte Anders Jespersen den Lercheske Købmandsgaard og Forretning i Skelskør, og 1. Sept. 1883 tog han Købmandsborgerskab. I over 30 Aar har han nu haft sit Virke i den Butik, han stod i som Dreng, men de første Aar var ikke uden Vanskeligheder. Banken var gammeldags og ikke særlig imødekommende overfor en saa ung og uprøvet Mand. Efter en mislykket Henvendelse opfordrede han „Vestsjælland“s Redaktør til at sætte Direktøren i Avisen. „Hvad vil du ha’, vi skal skrive?“, spurgte Redaktøren.

Anders Jespersen

fremdrage det centrale i en Sag. Han skyder stadig godt til en Hare, er den bedste L'hombre-Spiller i flere Miles Omkreds og forstaar at fortælle en god Historie. I det daglige er han yderst nøjsom.

Som Venstres Repræsentant var Jespersen Medlem af Byraadet, og i henvend 30 Aar fra 1903 var han Medlem af Skatteraadet. Hans Kendskab til Befolkningens økonomiske Forhold indenfor et Par Mils Omkreds er enestaaende. Gennem

32 Aar har han været Medlem af Handelsforeningens Bestyrelse, og i flere Aar har han været Formand for den store Tømmerhandel Aktieselskabet Carl Meding, Skelskør. Ved hans 40 Aars Jubilæum holdtes der en Fest i

Anders Jespersen

Juliane Jespersen

„I skal kun bede om, at Banken maa blive Nr. 1 og den lange Pibe Nr. 2,“ svarede Jespersen.

Som Tiden led, gik Jespersens Forretning stadig fremad. Hans medfødte Interesse for og Forstaaelse af Landboerne gjorde Forretningen til Midtpunktet for Egnens Folk, naar de kom til Byen, og de mødte dær en ægte gammeldags Gæstfrihed ogsaa fra hans fortrinlige og kloge Hustrus Side. Dertil kom, at Jespersen var en god Venstremand.

Jespersen er stadig den første i sin Forretning om Morgenens og ualmindelig rask og rørig. Han gaar 3-4 Mil paa en Formiddag, bader to Gange daglig fra Maj til November og cykler ofte 8-9 Mil. Han har Evne til med faa Ord at

Fru Eva Bjørn, Fru Astrid Nielsen, Anna Jespersen, Eva Jespersen, Helga v. d. Hude

Lystskoven ved Skelskør, hvortil der var offentlig indbudt. Ved denne Lejlighed udtalte Direktør Ørbech om Jubilaren: „Han besidder de for den Jespersenske Slægt ejendommelige Evner: den ukuelige Energi, Flid, Redelighed og Evnen til at skære igennem alt det overfladiske“¹⁾. Hans 50 Aars Jubilæum fejredes ved en privat Fest i Lystskoven, og senere holdt Handelsforeningen en Fest, hvori deltog 50 Damer og Herrer, ligesom han udnævntes til Æresmedlem.

Den 11. April 1884 havde Jespersen Bryllup i Skelskør med *Juliane Marie Henriette Thomsen*. Juliane Thomsen er født 24. Dec. 1865 i Ørslev, Vester Flakkebjerg Herred, som Datter af Husejer Thomas Larsen og Ellen Larsen, og døde 12. Sept. 1930. Faderen ejede en lille Lystejeendom paa 5 Tdr. Land nær ved Skelskør By.

I Ægteskabet var 7 Børn:

1. *Jens Kragh Jespersen*, født 1885, Fabrikant i Odense, se X, 1.
2. *Ellen Jespersen*, født 19. Jan. 1887 i Skelskør. Frk. Jespersen tog i Okto-

¹⁾ „Vestsjælland“ 25. Aug. 1933.

Astrid Jespersen

ber 1912 Hus-
holdnings-
lærerindeksa-
men paa Hus-
holdningssemi-
nariet „Anker-
hus“, Sorø, og
har siden 1. Jan.

1925 været
Husbestyrerin-
de hos Sagfører
Wistoft i Kal-
lundborg.

3. *Karen Astrid
Jespersen*, født

Frede Nielsen

24. April 1888 i Skelskør. Astrid Jespersen havde 13. Nov. 1910 Bryllup samme Sted med *Frede Rasmus Nielsen*, der er født 24. Dec. 1882 paa Femø¹⁾). Frede Nielsen tog almindelig Forberedelseeksamen i 1899, indtraadte i Postvæsenet 1. Marts 1900 og tog Postvæsenets Fagprøve 1903. Den 1. Juni 1904 blev han Postmedhjælper og 1. Maj 1909 Postekspedient i Stubbekøbing. Han var konstitueret som Postmester i Stubbekøbing 7. Dec. 1922 til 31. Jan. 1923 og blev 1. Juni 1926 Postkontrollør af 2. Grad i Kolding. Fra 1. Juni 1931 er han Kontrollør ved Post- og Telegrafvæsenet i Kolding²⁾). I Ægteskabet er født to Sønner³⁾).

4. *Eva Ingeborg Jespersen*, født 21. Aug. 1889 i Skelskør. Eva Jespersen tog 1910 Tandlægeeksamen og praktiserer som Tandlæge paa Frederiksberg.

Eva Jespersen ægtede 19. Maj 1918 i Skelskør Translatør *Hans Gregers Hansen Bjørn*, der er født 14. Juni 1884.

5. *Anna Jespersen*, født 2. Sept. 1891 i Skelskør. Hun kom 1. Juli 1913 til Farmacien og var Discipel paa Skelskør Apotek, tog Medhjælpereksamen 1917 og blev 1919 cand. pharm⁴⁾). Hun var derefter Kemiker paa Steins Laboratorium, men døde 17. Sept. 1926 af Gigtfeber i Skelskør.

6. *Knud Thomas Jespersen*, født 27. Feb. 1894 i Skelskør, død dær 21. Nov. 1894.

¹⁾ Søn af Lods Jens Hansen Nielsen (født 15. Nov. 1848, død 27. Juni 1898 i Bandholm) og Mette Ellena Margrethe Rasmussen (født 27. Marts 1844, død 11. Jan. 1935 i Bandholm). ²⁾ Fr. Olsen: Den danske Postetat 1624—1927. Aarvog for Post- og Telegrafvæsenet 1933. ³⁾ 1. Kai Lærke Nielsen, født 11. Juli 1914 i Stubbekøbing. 2. Jørgen Lærke Nielsen, født 13. Okt. 1919 i Stubbekøbing. ⁴⁾ Farmaceutisk Stat 1929, S. 216.

7. *Helga Rigmor Jespersen*, født 27. Juli 1896 i Skelskør. Helga Jespersen tog Tandlægeeksamen 1916 og ægtede 5. Juli 1924 i Skelskør Underdirektør i Statsanstalten for Livsforsikring *Erik Valdemar von der Hude*, der er født 4. Juli 1900 paa Frederiksberg som Søn af Rektor, Dr. phil. Karl Hude.

Erik v. d. Hude blev Student 1917 fra Frederiksborg og cand. act. 1922. Aaret efter at have taget Studentereksamen ansattes han i Livs- og Genforsikrings-selskabet „Dana“, hvor han 1922 blev Fuldmægtig og 1926-31 var Aktuar. 1932 udnævntes han til Ekspeditionssekretær i Statsanstalten for Livsforsikring, hvor han samme Aar blev Underdirektør og Chef for Beregnerkontoret. Fra 1932 har han tillige været Aktuar i Nordisk Genforsikringsselskab og i Nordisk Brandforsikringsselskab. I 1934 valgtes han til Næstformand i Den danske Aktuarforening.

IX, k.

Frederik Vilhelm Jespersen (se VIII, h, 3), født 1. Februar 1861 i Tystofte som Søn af Jens Bernhard Jespersen og Maren Nielsdatter. Vilhelm Jespersen opholdt sig i Hjemmet til han var 18 Aar og kom saa et Par Aar paa Højskole, derefter kom han ud at lære Frøavl hos den bekendte Frøavler Jørgen Jensen, Saksgaard, Als og var et halvt Aar Marinesoldat. Han kom saa hjem til Annebjerggaard, hvor han overtog Styret for det meste af Driften, da Faderen skrankede en Del efter en Influenza. Han tog nu hele Marker ind til Frøavl, som han drev i stor Stil. Tillige forpagtede han ca. 100 Tdr. Land af Borreby Marker,

som han anvendte til Avl af Kaalrabifrø og Græsfrø.

En ualmindelig billig og god Arbejdskraft havde han fra Tystofte Teglværk, der først begyndte, naar Foraarsarbejdet i Frømarkerne med

Plantning og

Nicoline Jespersen

Frederik Vilhelm Jespersen

Lugning var færdig. Ligeledes holdt Teglværket op ved Høst og Vilhelm Jespersen kunde igen faa hele den store Arbejdskraft for en billig Penge til at høste de store Frømarker. Det gav en god Indtægt ved den billige Arbejdskraft til Driften. Hans Kvægbesætning blev forbedret meget, og Gaarden var nu overalt i god Drift. Saa byggede han den ny store Hovedbygning paa Annebjerggaard, efter at den gamle Bindingsværksbygning var nedrevet. Der gik 150.000 Mursten til foruden alle de gamle fra den nedrevne Bygning. Han spekulerede nu paa at faa en Herregaard med store Marker og Skove med Vildt og Jagt. Fem Aar efter, at han havde bygget den nye Hovedbygning, var hans Broder Christian med ham ude at se paa Øbjerggaard, Kjøng ved Vordingborg. Han klagede da over træg Afføring; nogle Dage efter var han syg. Da de to tilkaldte Læger ikke kunde se, hvad han fejlede, kom han efter en Uges Forløb til Professor Schou i København, der med det samme konstaterede Blindtarmsbetændelse, men skønt han straks kom paa Operationsbordet, var han kommen for sent under Behandling. Blindtarmsbetændelsen havde bredt sig til Bughinden, og han døde den 4. Nov. 1912, kun 51 Aar gammel. Han blev revet bort i sin bedste Alder midt i en travl Virksomhed, ved Siden af hvilken han havde mange Tillidsposter, thi han var meget afholdt. Vilhelm Jespersen ægtede 5. Juni 1893 i Magleby en Søster til sin ældste Broder Christians Hustru *Nicoline Marie Pedersen*, der er født 1. Jan. 1871 paa Tjørnehøjgaard, Stignæs i Magleby Sogn. Efter sin Mands Død drev hun i 4 Aar Annebjerggaard med Chr. Ausum som Bestyrer, derefter har hendes ældste Søn og fra 1. April 1926 hendes yngste Søn styret Gaarden. I 1917 købte hun af Poul Holst for 70.000 Kr. en gammel Gaard med Kampestensmur og Paptag, Topstensgaard i Smidstrup By, Egeslevmagle Sogn. Til Gaarden hører 43 Tdr. Land, og paa den har hendes yngste Søn nu Bolig. Sønner:

1. *Gunnar Krag Jespersen*, født 1894, Ejer af Maglebygaard, se X, m.
2. *Jens Jespersen*, født 1. Jan. 1899 paa Annebjerggaard, død dær 30. Nov. 1900.
3. *Jens Jespersen*, født 5. Jan. 1902 paa Annebjerggaard, død dær 2. Feb. 1902.
4. *Peter Adler Jespersen*, født 1905, Ejer af Anneksgaarden i Egeslevmagle, se X, n.

IX, 1.

Skibsfører *Anders Christian Jespersen* (se VIII, i, 1) født 10. Juni 1865 i Gudbjerg, Søn af Grosserer Ole Peter Jespersen og Gertrud Hansen Løv.

Som ældste Søn i Ægteskabet kom Christian til at tage sin rigelige Part af alle de Besværligheder, Faderen havde at kæmpe med i de yngre Aar, og Christians Barndom har derfor sikkert ikke været en Dans paa Roser.

Moderne Mennesker gør sig næppe noget Begreb om de primitive Forhold i 70-ernes København. Det var et Slid og Slæb, hvor Tingene nu gaar letvindt og nemt. Forsøg at tænke Tilværelsen uden Cykler og Automobiler, uden W. C. og elektrisk Lys, ingen Telefoner, elendige Kakkelovne og upraktiske Klæder. Og uden for Døren: tunge skærvebelagte Jordveje eller daarligt brolagte Gader. Saadan var København i Christians Barndom, og selv for en rask Dreng var det ikke Legeværk at skulle passe Skolen til Kl. 3 om Eftermiddagen, saa hjælpe Faderen i hans Forretning og om Aftenen ved en sølle Petroleumslampe klemme paa Lektierne til næste Dags Skole. Men var Faderens Kaar i hin Periode end beskedne, saa gik Børnenes Uddannelse fremfor egne Behøveligheder. Christian kom i Baggers Skole, og velbegavet som han var — en ren Hukommelseskunstner og en stor Sprogbegevelse — tog han med Glans sin „store“ Præliminæreksamen med 3 Sprog paa Universitetet.

Anders Chr. Jespersen og Hustru

Faderen fik ham derefter ansat som Elev i en Bank, men dette passede ikke Christian. Tiden var præget af de store Opdagelser og kommende Omvæltninger paa alle Omraader. Livingstone og Stanley var alle raske Drenges Helte, og Romantik og Udvé beherskede Sindet hos Tidens Ungdom. Christian vilde til Søs, og da intet hjalp, fik Faderen ham ansat som Skibsdreng i Thingvallaselskabets Baad „Geyser“ paa dennes Jomfrurejse til New York, og med en diskret Anmodning til Kaptajnen om at gøre Drengen ked af Sømandslivet! Da „Geyser“ kom tilbage, var Christian vel ked af den trivielle Dampet, der jo ikke var noget „rigtigt“ Skib, men ingenlunde af Søen, og han mønstrede saa paa en af de store, skandinaviske Fuldriggere som med „masts and yards“ og for fulde Sejl pløjede Verdenshavene mellem Europa, Australien og Sydamerika.

Efter nogle Aars Sejlads kom Christian hjem som fuldbefaren Matros for saa 1886 at tage sine Styrmandseksaminer og derefter aftjene sin Værnepligt i Marinen, sluttelig naturligvis som Reserveløjtnant, hvortil han udnævntes 20. Nov. 1888. Han gjorde Tjeneste i Marinen 1890—91.

Romantikens Tid skulde dermed være forbi, og Christian begyndte en ny Periode som Styrmand i „Thingvalla“, men uden at falde til Ro i den ensformige

Rutefart paa New York. Trangen til Afveksling og til at se nye Horisonter drev ham ud paa andre Togter, til Island, til Middelhavet, til Afrika etc. Han var den fødte Sømand. En Kammerat af ham fra de unge Aar og fra Reserveløjtnantsskolen, Direktør H. P. Berg, Nakskov Skibsværft, omtalte engang Christian for en af dennes Brødre og sagde da: „Christian var en overordentlig dygtig Sømand, dygtigere end jeg — men han var altfor beskeden og altfor uvillig til at bruge Albuerne.“ Og det sidste var vist helt træffende sagt.

I Tidens Løb har Christian Jespersen gjort et Par Forsøg paa at finde sig et Virkefeldt paa Landjorden, men uden at han havde Held med sig heri. Livet ombord paa et Skib, hvis Besætning udgør et lille Samfund med en udpræget Disciplin, former sig anderledes end Livet i Land, og Chr. J. var for meget Sømand til at kunne tilpasse sig for andre Forhold.

For adskillige Aar siden bosatte han sig i Frederikshavn, hvorfra nogle af hans Togter udgik, og denne By gav flere af hans Sønner Interesse for det store Havfiskeri.

I de senere Aar har Chr. J. „lagt op“, og af Rejser staar nu kun den sidste tilbage, — ud paa det uendelige og ukendte Hav! Men heldigvis har Christian og hans Hustru fundet Interesser at fylde deres Tid med. Da deres Datter Erna blev gift med Proprietær Peter Larsen, og denne købte „Søgaarden“ ved Nors i Thy, fandt de hos dem et gæstfrit Hjem, og de tilbringer hele Sommeren hos Svigersønnen og Datteren paa Søgaarden, hvor der er Liv og Virksomhed, som

nok kan fængsle interesserede Gæster. Og naar man saa, som Chr. J., til og med nedstammer fra sjællandske Bønder, er der god Anledning til at diskutere Landbrug med de gæve Thyboere.

Hans Hustru
Helene Christine

Hans Christian Jespersen

Elsie Jespersen

Larsen, født i Roskilde den 29. September 1865, er Datter af Entreprenør, Stenhugger Jens Larsen og Louise Dorothea Wittrock. I sit Ægteskab har Chr. Jespersen følgende Børn:

1. *Hans Christian Peter Wittrock Jespersen*, født 18. Jan. 1889 i København. Christian Jespersen er Kaptajn i De Forenede Staters Hær. Han er avanceret fra Geledet, har deltaget i Krigen med Mexiko i Fodfolket og Krigen i Frankrig ved Tankkorpset, han staar nu ved 19. Infanteri Kompagni, Fort Slocum, N.Y., U.S.A. Gift 24. Dec. 1924 med *Elsie Runciman* fra Baltimore.

2. *Gertrud Louise Wittrock Jespersen*, født 9. Sept. 1891 i København. Hjælper i Hjemmet.

3. *Kaj Jespersen*, født 1895, Styrmand, Penarth, se X, o.

4. *Poul Jespersen*, født 4. Sept. 1897 i København, kom som 14 aarig ud at fiske og vedblev dermed til 1915, sejlede i Fragtfart 1915 og fiskede igen indtil 1918, aftjente sin Værnepligt i Marinen og tog 1919 Sætteskippereksamen i Frederikshavn, har siden fisket dels som Skipper og dels som Fisker, og bor Humberstreet 11, Grimsby, blev i 1926 Freeman of Grimsby ved sit Giftermaal ind i

Gertrud Jespersen

Familien Bullock. Han blev borgerlig viet

1. Dec. 1925 i Grimsby til *Beatrice (Beatie) Helen Margarson*, født 7. Juli 1898 i Grimsby. Beatrice Jespersen er Netbinderske og Enke efter Trawlskipper

John Thomas

Poul Jespersen

Beatrice Jespersen

Erna Larsen

Wallshow samt
Datter af Ma-
skinmester
Frederik David
Margarson fra
Jarmouth og
Jennette Ann
Bullock af
Grimsby.

5. *Erna Jesper-*
sen, født 31.
Aug. 1900 i Kø-
benhavn. Hun
blev gift 3. Juli
1925 paa Kø-

Jens Peter Larsen

benhavns Raadhus med Proprietær *Jens Peter Larsen*, der er født 18. Juli 1890 i Kløv ved Hundstrup. Proprietær Peter Larsen er uddannet som Landmand, men opholdt sig 1914-24 i U. S. A., hvor han arbejdede ved forskellige Erhverv. De sidste 5 Aar drev han Hotelvirksomhed i Gerry. Efter sin Hjemkomst købte han i 1925 Bjerregaard i Vester Vandet, som han 1927 byttede med Sædegaarden Søgaard i Nors i Thy.

Else Munk

6. *Else Ulla Ca-*
thrine Jespersen,
født 15. Dec.
1902 i Kø-
benhavn. Hun
havde 28. Juni
1928 Bryllup i
Nors med Orga-
nisten i Thisted
Axel Munk, der
er født 10. Marts
1904 i Odense
og i 1925 har
taget Eksamen
fra det gl. Mu-

Axel Munk

Erik Jespersen

sikkonservatorium. Han ansattes 1. Maj 1927 som Organist i Thisted¹⁾.
7. *Erik Jespersen*, født 10. Dec. 1904 i Vridsløse. Han er Fiskeskipper i Frederikshavn, hvor han 10. Dec. 1933 havde Bryllup med *Emma Oli-*

Emma Jespersen

via Madsen, født 31. Marts 1910 som Datter af Fiskeskipper Lars Andreas Madsen fra Læsø og Ane Johanne Jensen fra Asaa. Hun uddannede sig i 3 Aar til Ekspeditrice og tog derefter Plads som Husassistent.

8. *Ole Peter Jespersen*, født 5. Okt. 1907 i Vridsløse. Han er Fisker i Frederikshavn.

IX, m.

Hans Olaf Jespersen (se VIII, i, 2), Søn af Grosserer Ole Peter Jespersen og første Hustru Gertrud Hansen Løv, fødtes 22. Juni 1868 i Svendborg. Hans Jespersen tog Præliminæreksamen og blev 3. Okt. 1888 udnævnt til Sekondløjtnant i Infanteriet, som saadan gjorde han Tjeneste ved 14. og 17. Bataillon. Fra 1. Jan. 1894 til Firmaets Ophævelse i 1918 var han Medindehaver af Firmaet O. P. Jespersen og Sønner. Senere i Begyndelsen af 1920'erne ejede han Torpegaard i Sønder Næraa Sogn paa Fyn, men udvandrede i Juli 1926 til Kalifornien, hvor

Ole Peter Jespersen

¹⁾ Deres Søn: Ole Munk, f. 20. Dec. 1930 i Thisted.

*Hans og Hansine Jespersen med Sønnerne
Aage, Camillus og Holger*

i København 1923, og tog senere Ingeniør-eksamen fra Stanford Universitet i Kalifornien. Han er nu Maskiningeniør i Amerika.

IX, n.

Thorvald Peter Jespersen (se VIII, i, 3), Søn af Grosserer Ole Peter Jespersen og første Hustru Gertrud Hansen Løv. Th. Jespersen fik Fuldmyndighedsbevilling 24. Maj 1893 og Gros-sererborgerskab 11. Dec. samme Aar. Han har meddelt følgende Autobiografi, som han mener Bogens Læser godt kan springe over. Men skal det være, siger Th. Jespersen, saa tag mig som jeg er: en skeptisk, sarkastisk og noget respektløs „tramp“ paa Livets Landevej:

han nu er Ejendomsmægler i San Francisco. Hans første Hustru *Petra Maren Christine Frandsen* døde 25. Nov. 1898 efter sin anden Søns Fødsel. Anden Gang blev han gift 14. Maj 1904 i Frederiksberg Kirke med *Hansine Laurine Larsen*, der var født 18. Sept. 1877 paa Kathrinehaab Mølle ved Taastrup som Datter af Møller og Bager Jens Larsen fra Vissinge ved Glostrup og Johanne Nielsen fra Herløv. I første Ægteskab fødtes to Sønner og i sidste en Søn.

1. *Aage Peter Olaf Jespersen*, født 1896, Vaskeriejer i San Francisco, se X, p.

2. *Camillus Peter Jespersen*, født 1898, Handelsmedhjælper i Amerika, se X, q.

3. *Holger Johannes Jespersen*, født 13. Feb. 1905 paa Frederiksberg. Han blev Student fra Vestre Borgerdydskole

Hansine Jespersen og Søn Holger Jespersen

*En Soldat maa tage, hvad han kan
faa, ellers faar han ingenting.*

Engelsk Skyttegravs-Mundheld
fra 1914-18.

Barndom. Født i et Hus nær Roskilde Landevej i Herstedvester Sogn den 25. Novbr. 1870, og fik, i Anledning af vor store Thorvaldsen's lige fejrede Hundrede-aarsdag, Døbenavnet Thorvald, i Forbindelse med Faderens: Peter. Har kun dunkel Erindring om Enkeltheder fra de første Aar paa Landet, men har senere mange Gange hørt fortælle, at hans større Brødre engang tog ham med paa en Badetur til en borteliggende Aa. Efter Badet stak de store Drengene af og lod den lille Th., der ikke selv kunde klæde sig paa, staa tilbage paa Aabredde. Han klarede imidlertid Ærterne: Muttersalene, splitternøgen, og med alt sit Tøj i Favnen, kom han spaserende hjem. Kom i 4-Aars Alderen med Forældrene til København. Erindrer fra den Tid Lucie-Møllen paa den senere nedrevne Vold, hvor nu Raadhuset ligger, og meget andet, der nu hører Byens Historie til.

Skole. Bagger & Otterstrøm, Otterstrøm alene, Carl Ewald (Forfatteren) og Otto Fick. Afsluttede paa Grund af de uheldige og stadig skiftende Skoleforhold uden Eksamen. Kuriosum: Tog senere i Livet con amore Sætteskipper-Eksamen paa Københavns Navigationsskole med en fin Karakter.

I Købmandslære i Provinsen og i København; arbejdede ved Kolonial, Isenkram og Kontorvirksomhed.

Værnepligt. I 1889 Konstabel ved Feltartilleriet, 4. Batteri. Blev udtaget til Befalingsmandselev, men slap fri, takket være Oberstløjtnantens Godmodighed. Ved Hjempermitteringen stod Mandskabet opstillet i Kasernegaarden til Afskedsparade for Batterichefen, en ældre Kaptajn Petersen — og i samme Øjeblik han viste sig, stod det klart for alle, at Kaptajnen var i sit allerdaarligste Lune. Uden at hilse paa Befalingsmændene og uden at se hverken tilhøjre eller tilvenstre gik Kaptajnen lige ind paa Livet af Th. J. og spurgte ham i den barskeste Tone: „Hvorledes har De baaret Dem ad med at blive fri, 52?“ — „Jeg véd det ikke, Hr. Kaptajn!“ — „Ja, jeg véd det heller ikke, men *De kan bande paa*, at det ikke er med min gode Vilje!“ — „Javel, Hr. Kaptajn!“ — Saa traadte Kaptajnen, for hvem alle nærede den største Respekt, frem foran Fronten og holdt en køn, lille Afskedstale til de lykkelige Civilister. Men Befalingsmændene helmede ikke, før de havde faaet at vide, hvad det var, Kapt. P. sagde til 52. — (Th. J. vilde alt-saa ikke tage Chansen — der efter hans Mening kom akkurat 100 Aar for sent — og den danske Armé gik derved Glip af et fremragende Korporals-Emne. Men da Fædrelandet i den Periode blev forskaanet for Krige, skete der heldigvis ikke

større Skade ved hans Egensindighed. — Og *hvad* gaar der iøvrigt ikke til Spilde i denne besynderlige Verden!)

Kaptajn Petersen boede, ligesom Th. J., paa Frederiksberg, og de mødtes da af og til ovenpaa Omnibussen ad Gammel Kongevej paa Vej mod Byen. Kaptajnen altid i Civil og altid først. Naar saa den fhv. Konstabel Nr. 52 dukkede op paa Bussens Tag, gav Kapt. P. med en Haandbevægelse til Kende, at han skulde sætte sig ved hans Side, og saa fik de en Passiar om alt muligt. I Samtalens Løb spurgte Kaptajnen altid og rent en passant: „Hvorledes gik det egentlig til, at De slap fri, 52?“ og Svaret lød altid paa Uvidenhed om dette Forhold. En 3-4 Aar efter hin Periode i Kasernegaarden avancerede Kapt. P. til Oberstløjtnant, og ved det derefter følgende Sammentræf paa Bussen gratulerede Th. J. til Forfremmelsen. Oberstløjtnanten var venlig og i et blidere Humør, end han ellers lagde for Dagen, og da han nu i en halvt fortrolig Tone sagde: „Fortæl mig saa, 52, hvorledes det gik til, at De slap fri“, mente denne, at det nu nok gik an at lade Sløret falde, og svarede: „Jeg fulgte min Kaptajns egen Anvisning: jeg trak i mit fineste Tøj og gik til Oberstløjtnant Nielsen og bad ham om at lade mig slippe — voila tout!“ I næste Øjeblik skete en Eksplosion. Den milde Oberstløjtnant var forsvundet, og den gravalvorlige Kaptajn Petersen huggede sin Stok i Gulvet, saa det sang i Rumlekassen, og afgav prompte følgende Batteri-Salve: „*Det gamle Vrøvl!* — Han havde ikke *Gnist* af Begreb om Tjenestens Tarv! — De burde *aldrig* være sluppet fri!“ Tableau! — (Det er desværre endnu ikke, saa mange Aar efter, gaet op for Th. J., om han handlede ret eller forkert ved at røbe sin Hemmelighed).

Forretningsmanden. I 1890 ansat i Faderens Forretning som Kontorist. I 1893: Fuldmyndighedsbevilling, Grossererborgerskab og Medstifter af Firmaet O. P. Jespersen & Sønner. I de følgende Aar dette Firmas merkantile Leder indtil 1910, da han, paa Grund af uhjælpelig Uoverensstemmelse med Broderen, H. O. J., efter eget Ønske udtraadte af Firmaet — dog utilfreds med Opgørelsen og uden at erholde nogen Goodwill for 17 Aars intensivt og oftest brydsomt Arbejde — et Arbejde, der var Grundlaget for, at hans Broder og tidligere Kompagnon, bistaet af exceptionelle Konjunkturer og af en dygtig merkantil Leder af Forretningerne, faa Aar efter kunde opnaa en stor økonomisk Triumf. — (Det er den gamle Historie om, at nogle saar, men andre høster!)

I denne Forbindelse ønsker Th. J. at oplyse, at da Grosserer Niels Frederiksen henvendte sig til ham for at faa Oplysninger om Firmaet og om H. O. J., og erklærede, at Th. J.s Raad vilde være afgørende for hans Beslutning, saa sagde

Anna Jespersen

denne ham uforbeholdent sin Mening, og tilraadede ham, under visse Betingelser at indtræde i Firmaet. Hr. F. fulgte Raadet, der viste sig at være godt.

Betragtninger:
Sine 20 bedste Arbejdsaar ofrede Th. J. saa-

Thorvald Jespersen

ledes, uden selv at se Resultaterne deraf; og i sin senere Virksomhed havde han heller ikke nævneværdig Sukces. Sagaen derom er uden synderlig Interesse, men sidste Kapitel endnu ikke afsluttet. Th. J. burde maaske i rette Tid have valgt en anden Livsgerning end Købmandens, der kræver, helst medfødte, og større Anlæg, end de fleste tror. Men det er jo en Forældre-Opgave at studere Barnet og at lede det ind paa rette Vej. — Kun faa Børn kan instinktivt selv klare sig Linjerne og Maalet. Desuden vilde Ulykken, at hans Moder gik bort, da han kun var 10 Aar, gammel nok til at forstaa Tabet, og uden at kunne forsone sig med de nye Forhold i Hjemmet. Han sympatiserede derfor med sit Barnebarn, den da 7-aarige Anne Abrahamsen, som, da hun havde faaet en efter hendes Mening ufortjent Overhaling af Moderen, svarede denne: „Jeg troede, jeg var kommet til Verden for at lære noget, og ikke for at blive skældt ud!“ — Den prægtige, lille Anne var her helt *Emerson'sk*. Han udtrykker omtrent den samme Tanke saaledes: „Vi fødes ikke alene for at arbejde, men for at forarbejdes!“ — (Børneopdragelse er noget vanskeligt noget, som selv professionelle Pædagoger ikke altid forstaaer sig paa — men Th. J. tænker naturligvis herved kun paa sin egen Skoletid, thi nu er Forholdene, som bekendt, helt anderledes i Mønsterlandet Danmark).

— — —
Familiebegivenheder. Den 9. Februar 1894 stod Bryllupet i Frederiksberg Kirke med Barndomskæresten, Frøken Anna Bech, (der i Frederiksberg Skøjteløberforenings Jubilæumsskrift er omtalt som en af Foreningens dygtigste Løbere,

og som i øvrigt var Th. J. en glimrende Partner paa Tandem-Cycle rundt paa de sjællandske, den Gang støvede Veje), og Fastelavnssøndag, d. 24. Februar 1895, fødtes Datteren *Oda*, der blev eneste Barn, fordi hendes Mama, den altfor ivrige Husmoder, ved at tage for haardt fat umiddelbart efter Barselssengen, havde paa-draget sig en Sygdom, der medførte en alvorlig Operation. *Oda's* Bryllup med mag. art., nu Professor ved Universitetet, Dr. phil. Erik Abrahamsen, stod den 21. Maj 1918, og i det følgende Aar faldt saa Forældrenes Sølvbryllup. Begge disse Begivenheder oplevede Husets gamle Mormor, Enkefru Sofie Bech, der døde den 28. Februar 1921, noget utilfreds med ikke at have opnaaet at blive Oldemor. (Et Advis til Ungdommen! — og et smukt Bevis paa Kvindens Interesse for det sig evigt fornyende Liv).

Andre Oplevelser. I 1896 var Th. J. paa en Jagt i Sverige hos sin Hustrus Onkel, Skovrider Hans Vogt paa Wrams Gunnarstorp, Genstand for et Vaadeskud fra en anden Deltagers Gevær. Hatten fik det meste, men nogle Hagl maatte dog skæres ud af Ansigtet. Iøvrigt ingen Skade. En Elevator i Uorden var i 1917 farlig, men Resoluthed og Held klarede Situationen. (Elevatorer er behagelige, blot de ogsaa var fejlsikre!) En Sporvognsaffære i 1919 kunde let været blevet alvorlig, men takket været Aandsnærværelse og et fantastisk Held slap han med nogle Knubs. (Moral: Man bør aldrig løbe efter en Sporvogn, thi et tilsyneladende let Fladløb kan uventet og pludselig forvandles til et umuligt Forhindringsløb). Sygdom er en mærkelig Oplevelse, naturligvis ubehagelig, men paa sin Vis interessant og god at faa Forstand af. Th. J. udtalte sig herom saaledes til Overkirurg Kraft ved Frederiksberg Hospital, der to Gange havde ham under Behandling: „Jeg kan være levende, eller jeg kan være død — men jeg kan ikke være syg!“ — Blev opereret for Galdesten i Novbr. 1919, og i Febr. 1920 paany paa Operationsbordet for en akut Blindtarmsbetændelse med tilhørende Bughindebetændelse. Overkirurg K. erklærede senere om den sidste, at det var i yderste Øjeblik. — Et Par Dage efter denne sidste Operation sagde Th. J., under Indtrykket af Situationen, til Overkirurgen, der stod bøjet over ham og arbejdede i Saaret: „Stop lidt, Overkirurg, og lad os tale om det. — Skal vi ikke hellere opgive det og pakke hele Historien sammen og køre det ud paa Forbrændings-Anstalten, thi det er vist ikke bedre værd!“ — Overkirurgen saa overrasket op, standsede sit Arbejde, bøjede sig ned over sin Patients Ansigt og sagde: „Nu skal jeg sige Dem noget, Grosserer, saaledes som Operationen er forløbet, og saaledes som det udvikler sig, er der ikke noget i Vejen. De kommer Dem, og saa vil jeg ikke høre paa noget Vrøvl!“ — „Ja, saa maa vi jo fortsætte, men vi maa først gøre en Aftale!,, — ? —

„Jeg skal tage Smerterne, men Overkirurgen maa bruge den bløde Haand.“ — „Mollis manus — det er en Aftale!“ svarede Overkirurgen og fortsatte saa sit Arbejde. Det gik altsaa. Men denne Omgang i Løbet af kun et Par Maaneder var, selv for den kraftige Th. J., lidt vel rigeligt, og det tog lidt Tid atter at komme i Vigør.

Vi kan afslutte dette lidt lange Kapitel med endnu en Krønike: Th. J. var Deltager i en dramatisk Situation ombord i den finske Yacht „Cestrian“, Ejer: Ingeniør Nicolaj Garoff, som i Stormnatten den 27. Juli 1920 strandede ud for Hornbæk samtidig med tre andre store Lystfartøjer og et Koffardiskib. Besætningen, 5 Mand, samt Ejeren og 3 Gæster blev bjerget af de gæve Hornbæk-Fiskere, dem, hvis Pris allerede Johannes Ewald har sjunget. Paa Opfordring af en norsk Ven skrev Th. J. en Beretning om „Cestrian“s Rejse og Forlis, der blev optaget i Kgl. Norsk Sejlforenings Medlemsblad. — (Advarsel: Man bør ikke ankre ud for Hornbæk, hvor der er Stengrund, men højere oppe i Farvandet og godt fri af Land. Th. J. foreslog dette, men en Medgæst der foruden at være Sætteskipper tillige var Dr. polit., og som mente sig klogest, fik Lov til at raade — og dermed var „Cestrian“s Skæbne beseglet. — Det kostede Assurancen 60.000 Kr. — De kære Akademikere tror undertiden, at de behersker Alverdens Visdom, og den Dr. politiske Sætteskipper trøstede sig og de andre med det store, fælles Forlis: 5 Fartøjer, og citerede iøvrigt Henrik Ibsen: „Og har jeg end sejlet min Skude paa Grund, o, saa var det dog dejligt at fare“ — medens Th. J. henviste til, at 2 andre Skibe, gemene Koffardimænd, var undsluppet, fordi de var rigtig opankret — og mumlede saa noget om, at Fader Holberg havde sagt, at ét er Søkort at forstaa, et andet Skib at føre).

Alt i alt var dette seks Situationer af kritisk Natur. — Men alligevel — nu ved Tilbageblikket paa disse Oplevelser, siger Th. J. med Skjalden: „*Hellere Slaget, da Buen brast, end aldrig spænde en Bue!*“ — Og saa imødeser han med Sindsro den syvende og, formodentlig da, sidste Oplevelse af lignende Art — thi man undgaar ikke sin Skæbne og kan derfor rolig tage, hvad der kommer.

Hjemmets Venner gennem mangfoldige Aar: Familierne Postmester Frederik Nielsen og Grosserer Christian Siversleth samt sidst, men ikke mindst, Ægteparrets fælles Ven fra Ungdommens Dage: Oberstløjtnant Hans Elmer, og de trofaste, norske Venner: Overingeniør J. C. Roshauw og hans Broder Cand. jur. Peter Roshauw.

Frimurer. Blev optaget i Logen Z. & F. i 1905 og modtog i 1922 Ordenens Xende Grad, som er noget mere, end hvad Nekrologerne sædvanligvis og saa kønt

benævner „høj Frimurer“. Til Forklaring tjener, at Th. J. i en Aarrække var Embedsmand i sin Loge.

Dekorationer. Modtog i 1907 en Mecklenborg-Schwerinsk Orden, og sendte den tilbage i 1916, som Følge af, at de tyske Krigsmetoder ikke havde hans Sympati. Blev i 1911 udnævnt til Ridder af den norske Sct. Olavs Orden, og sendte ikke Dekorationen tilbage under Grønlandsstriden, fordi han forstod, at de norske Synspunkter ingenlunde savnede Berettigelse. (Da der imidlertid nu ikke mere kan rejses Krav om at faa de urgamle, danske Provinser Skaane, Halland og Blekinge tilbage, fandt han, at det norske Krav maatte være uigen-nemførligt).

Politisk Anskuelse: Liberal Demokrat. Mener, som *Lloyd George*, at Samfundsmaskinen er slidt op og maa fornyes. Roden til det Onde, Embedsmands-vældet, maa fjernes og de autoritære Tyranner gøres til beskedne Samfundstjenere. Anser *Retsstaten* for at være den rette Ordning for et frit Folk og den eneste Udvej til at frigøre Landet for Bureaukратиets Lænker og undgaa Diktaturets Slaveri. Men Udsigterne er alt andet end lyse fordi altfor mange Bønder er kommet for tidligt ned af Træhesten. Eller med andre Ord: Frihed alene gør det ikke. Hvis man ikke forstaar at bruge den, gaar den atter tabt. (Eks.: Den tyske Republik). — (Goethe: Kun *den* fortjener Livet og Friheden, som daglig erobrer sig Ret dertil). Vort Land glider rask mod Diktaturet, det skikkelige Folk vil faa Kløene, — og Kommunisternes Chancer stiger.

Interesser. Tidligere: for mange og for splittede. Senere: ingen. Siger nu, som *Boganis*: Ja og Nej er omtrent det samme.

Klassikere. C. N. Starcke, Ralph Waldo Emerson og Ku Hung-Ming.

Livsanskuelse er noget, man erhverver sig i Tidens Løb — stundom med Tabet af nogle Illusioner — og ikke helt gratis! En norsk Læge, der i sin Tid gjorde Tjeneste paa et amerikansk Nervehospital, har fortalt Forfatteren af denne Biografi følgende Oplevelse: Paa sin Morgenrunde til Patienterne hilste Doktoren: „Morning!“ og fik af en af disse altid og uforanderligt dette Svar: „Morning Sir! To be or not to be, that is the question!“ — og derefter fortsatte Patienten, indtrængende og med løftet Pegefinger: „Shakespeare — Lagerbeer — Rotbeer — and Ginger Ale — that’s the matter, Sir!“ Formlen er noget langstrakt og lidt for vaad. For sit Vedkommende har Th. J. akcepteret Molskins-Joseph’s: „Det ordner sig nok engang, selv om vi ikke faar det at se!“ (hos Patrick Macgill, i hans fortrinlige Bog: Paa Kant med Samfundet).

Uløste Problemer. Er Godmodighed en Dyd? eller har Molskins-Joseph

Oda Abrahamsen

Ret? naar han siger: „Vil en Mand have sin Mening respekteret, maa han have den i sin knyttede Næve!“ (Jfr. til Overvejelse heraf f. Eks. Afsnittet Værnepligt).

Ønsker: Ligbrænding uden forudgaaende

Erik Abrahamsen

Ceremoni og uden Kirkens Medvirkning, samt: en ukendt Grav i en ligegyldig Græsplæne. Og dermed: Farvel allesammen! Good luck! — og Tak for dén Gang!

„Till nya oceaner sjunker ner mitt skepp“.

— — —
Grosserer Th. Jespersens Hustru *Anna Margrethe Elisabeth Bech* er født i Skanderup ved Kolding den 11. April 1871 som Datter af daværende Købmand Hermann Joachim Bech (hvis Fader var Toldforvalter) og Anna Sofie Vogt, Datter af Herredsfoged H. Vogt i Toftlund. Moderens Bedstefader paa mødrene Side var Overførster Kønig hos Hertugen af Augustenborg, og hendes Brødre var Godsinspektør ved Grevskabet Schackenborg Falle Vogt, Skovrider paa Wrams Gunnarstorp i Skaane Hans Vogt og kgl. Skovfoged Emil Vogt, Kongsøre i Ods Herred.

I Th. Jespersens Ægteskab er født Datteren:

Oda Jespersen, født 24. Feb. 1895 paa Frederiksberg. Gik i Engelhardts Skole (nu Rysensteen Gymnasium), valgte Specialstudier fremfor Studentereksamen, blev en habil Klaverspiller og tog Faglærerindeeksamen i Fransk 1913. Holdt 21. Maj 1918 Bryllup i Christians Kirken paa Christianshavn med Magister, nu Professor, Dr. phil. *Erik Abrahamsen*. Studerede sammen med sin Mand ved Universitetet i Fribourg i Schweiz 1921—22, oversatte sin Mands Afhandling for Doktorgraden til Fransk („*Eléments romains et allemands dans le chant*

Anne Abrahamsen

Grégorien et la chanson populaire en Danemark“, 1923), og har sammen med ham oversat Romain Rollands: „Musiciens d’ aujourd’ hui“ til Dansk („Af vor Tids Musik“, 1919). Allerede i Tiden før den Konkurrence,

Lise Abrahamsen

ved hvilken hendes Mand opnaede sit nuværende Universitetsembede, var hun ham en fortræffelig Medhjælper, og det gode Samarbejde mellem Videnskabsmanden og hans ikke helt almindelige Assistent fortsættes.

I Ægteskabet er der to Børn: *Anne*, blond som Faderen, født 2. Oktober 1922, og *Lise*, mørk som Moderen, født 5. December 1929.

Th. Jespersen.

Professor *Erik Schack Olufsen Abrahamsen* blev Student fra Schneekloths Skole 1910 og frekventerede det kgl. Musikkonservatorium Jan. 1911 til Dec. 1913, blev 1917 Magister i Musikhistorie og 1923 Dr. phil. ved Universitetet i Fribourg. Han var Organist og Kantor ved Lutherskirken 1914—24 og tillige Leder af Musikafdelingen paa det kgl. Bibliotek 1916—21. 1924 ansattes han som Docent i Musikvidenskab ved Københavns Universitet og blev to Aar senere Professor. Han var ledende Senior i Studenterforeningen 1928—30 og er Medlem af en Række Bestyrelser og har udgivet en Række musikvidenskabelige Værker.

IX, o.

Carl Nicolaj Jespersen (se VIII, i, 4), Søn af Grosserer Ole Peter Jespersen og første Hustru Gertrud Hansen Løv, har meddelt følgende Levnedsskildring:

Den 17. Januar 1873 blev jeg født. Mine Forældre boede dengang i Landsbyen Vridsløselille, et Par Mil fra København. De havde i de første Aar af deres

Ægteskab boet i Svendborg, hvor min Far dels havde haft en Restauration, dels drevet et Brændevinsbrænderi.

Fars Bror, Hans Christian, havde efter Krigen i 64, hvori han deltog og avancerede, allerede i nogle Aar haft Ansættelse hos en af Entreprenørerne ved det da nye Forbedringshus, og han skaffede nu min Far en lignende Stilling.

Allerede i 1875 flyttede Familien imidlertid til København, og min Barnheds Erindringer er derfor knyttede til den da nybyggede Ejendom Gl. Kongevej 47, hvor vi boede i en Bagbygning, der var bygget ind i nogle store, gamle Haver, der hvor Tullingsgade senere blev anlagt.

Selvsagt spillede de Røvertogter, Gaardens Dreng udførte over Plankeværkerne ind i de omliggende Frugthaver, en ikke ringe Rolle.

Livet i denne store Gaard med dens mange børnerige Familier var spændende og indholdsrigt, alle Hverdagens smaa Begivenheder var store for os Børn. Vi kunde fra vore Vinduer se, Ballonen gaa op fra Tivoli Søndag Eftermiddag, dersom vi ikke var paa Udflugt til Frederiksberg Have eller, hvad der ogsaa hændte, til Skoven ved Holte eller Klampenborg. Her oplevede jeg ogsaa Christiansborg Slots Brand, som jeg alene løb ind og overværede, staaende paa Broen ved Ny Vestergade.

I Ejendommen var flere Snedkerværksteder, som Værten, Rasmussen, drev. Han var kommet ind fra Landet, blev Byggespekulant og var en blodrig og livsfrodig Type, der som saa mange af hans Fæller endte sine Dage i Fattigdom.

Desuden var der Fouragehandel, og store Vogne fra Landet kørte ind med Hø og Halm, hvad der gav et ejendommeligt Liv i Gaarden. Ejendommen var i øvrigt mest beboet af Haandværkere og Smaafolk, der efter Tidens Skik om Aftenen passerede paa Trapper og i Gaarden til en Tobakspibe. Konerne kendte alle hinanden, delte hinandens Sorger og Glæder, Bekymringer over Børnene og de festlige Lejligheder ganske som paa Landet, hvor de alle stammede fra.

Jeg tænker mig, at en Del af min Trang til at føle med og forstaa andre Mennesker skriver sig fra denne mærkelige Lilleverden, der var Rammen om hele min Barndom.

Fader havde foruden sin Beskæftigelse ved Fængslet, der optog hans meste Tid, og hvor han snart var blevet selvstændig Entreprenør, indrettet et Drejerværksted, hvor han arbejdede, sommetider med en eller to Svende. Det var mest Spunds til Bryggeriernes Øltønder, der blev drejet, og mangan 5-Øre har jeg tjent som lille Dreng ved at køre nogle Sække med Spunds til Bryggerierne, somme-

Christian, Hans, Thorvald og Carl Jespersen

tider saa langt som til Rahbeks Allé eller Aldersro, der laa ude ved Vibenshus paa Hjørnet af Lyngbyvej. Det var en lang Tur for en 5-Øre, men Bryggerknægtene belønnede mig som Regel med et stort Krus Dobbeltøl.

Min Mor døde, da jeg var 7 Aar gammel. Jeg husker hende som en glad og munter, uhyre flittig Kone, der talte den i Barneøren saa yndige, syngende Svendborg-Dialekt. Hun ordnede hele Huset med os mange Børn ganske alene. Fremmed Hjælp var der ikke Raad til. Hun klippede og syede alt vort Tøj, ogsaa det vi gik i Skole med, vaskede selv og modtog, hvem der kom af Gæster — mest hendes og Faders Ungdomsvenner og Slægtninge — med lysende Glæde og Omfavnelse. Hun var født ved Gudbjergskov et Par Mil fra Svendborg, og Far havde lært hende at kende, da han var Forvalter paa Broholm. Jeg har sammen med Mor og nogle af Brødrene besøgt Slægten derovre og husker endnu det overvældende Indtryk, jeg fik af et Sommermarked i Svendborg, hvortil vi kom efter en Sejltur fra Korsør. Ogsaa hos Morfar, der havde et Boelssted, har jeg tilbragt nogle Sommerferier. Bortset fra en Moster Karen er Mors Søkende allerede i 70-erne og 80-erne udvandrede til Amerika.

Mor døde i Barselseng den 23. November 1880, og vi Drenge kom saaledes til at savne den milde og kærlige Haand, der kunde have dæmpet vore ofte stridbare Sind og lært os, hvad kun en Kvinde kan, at bøje vore Viljer og vore Krav efter Hensynet til hinanden.

Far havde aabent og sikkert Blik for Betydningen af at give os Børn en god Skoleuddannelse, og ved en sparsommelig daglig Husholdning og et personligt fordringsløst Liv holdt han os allesammen i en „Latin- og Real“-Skole — Bagger og Otterstrøm paa Sct. Knudsvej. Otterstrøm havde den Uvane at prygle Drengene — for selv ubetydelige Forseelser — med Spanskrør, og i Frikvartererne med Ris i den flade Haand, naar nogen vakte hans Mishag. Skønt dette kun i ringe Grad gik ud over mig, var det sikkert Grunden til, at jeg blev flyttet over i andre Skoler — Far var aldrig en Pryglens Mand — først hos Carl Ewald og derefter hos Emil Slomann. Slomann var Svoger til min gamle Ven Axel Klingenberg, som jeg mødtes med første Gang i Fru Baggers Børnehave, da vi begge

var 6 Aar gamle, og vort Venskab har holdt til denne Dag. Denne Skole, som er blevet saa meget rost og berømmet af tidligere Elever, skal ogsaa af mig have Tak og Ros. Slomann var en udmærket Pædagog med Forstaaelse og Tillid til Børnene. Skolen havde udmærkede Lærerkrafter: Forfatteren Viggo Stuckenberg, Jul. Schjøtt, senere Zoologisk Haves Direktør, Sløjd-pioneren Axel Mikkelsen, Gymnastikpædagogen H. N. Rasmussen, Fysikeren Sundorff, Zoologen Bøving-Petersen. Herfra tog jeg i 1889 Præliminær-Eksamen „med 3 Sprog“ og 109 Points, Skolens bedste Eksamen. Der krævedes kun 67 Points for at bestaa, og i sin Glæde over det gode Resultat forærede Far mig en flot, forniklet høj Bicycle — en af de da højt moderne med et $2\frac{1}{2}$ Alen højt Forhjul. Den skaffede mig i gode Kammeraters Selskab mange herlige Timer ude i Naturen om Søndagen, indtil jeg i 1891 rejste til Amerika.

Mine Ferier, navnlig om Sommeren, tilbragte jeg næsten altid paa en herlig Bondegaard, Annebjerggaard ved Skelskør. Denne ejedes af min Farbror Jens Bernhard J. Der var 80 Tdr. Land og gode rummelige Forhold efter sin Tid. Onkel Jens var mig dengang som indtil sin Død en kærlig faderlig Ven, altid forstaaende og hjælpsom, og mine tre lidt ældre Fætre Christian, Wilhelm og Anders — ligesom senere deres Koner — var altid mine gode Venner. Onkel Jens og Fætrene lærte mig i disse Barneaar saa meget om Landbrug og Husdyr, om Flid og Dygtighed, om Initiativ og Bistand mod andre, om Ærlighed og Retskaffenhed, om Livet i Naturen og Forstaaelse af andre Mennesker, at jeg her maa nævne dem og sige dem den Tak, jeg ved, jeg skylder dem.

Slomann skaffede mig en Plads som Kontorlærling paa Christiansholms Fabriker, et Selskab, der paa en af Øerne i Havnen fabrikerede Salt og Kokes og havde Kontor i Nyhavn 4. Mit noget selvstændige Temperament var Aarsagen til, at jeg ikke harmonerede særlig godt med Kontorchefen, og efter et Aars Forløb skiftede jeg derfor og kom som Lærling i Emil Jensens Papir En gros Forretning paa Østergade 52, hvor nu Illums Magasin ligger. Her fik jeg megen nyttig Lærdom vedrørende Papir — og ogsaa meget Kendskab til Menneskeskæbner. Efter 3 Aars Læretid fik saaledes en Kommis 60 Kr. i Løn om Maaneden, men maatte helst forlade Firmaet, da nye Lærlinge hvert Aar blev udlært. Fremtiden indenfor en saadan Virksomhed syntes mig ikke tillokkende, og jeg besluttede derfor — i 1891 da jeg var 18 Aar — at rejse til Amerika for at se Verden og prøve dens Muligheder.

Her tilbragte jeg over 3 Aar og opholdt mig saa forskellige Steder som Boston, Chicago, Minneapolis, Sct. Louis, Omaha foruden en Mængde mindre

Carl Jespersen

Byer. Jeg var ikke længe noget Sted, prøvede de Muligheder, der tilbød sig, og med min Ungdom, fysiske Styrke, Livsmod og Helbred kom jeg igennem uden større Vanskeligheder. Af Betydning for mig blev det, at jeg en Tid i 1892 ved Hjælp af min Mødrene arv forpagtede og drev et mindre Dampvaskeri i Chicago: National Steam Laundry 122 West Erie Str. Iøvrigt havde jeg under min skiftende Tilværelse saa forskellige Beskæftigelser som Maskinarbejder, Maler, Betonarbejder, Kusk, Ekspedient i Farvefabrik, Skovhugger, Kok og Jernbanearbejder. Selv mener jeg at skylde dette indholdsrige og omvekslende Liv i min Ungdom det praktiske, utraditionelle og hurtige Syn paa Mennesker, Ting og

Forhold, som har været mig til Nytte senere i Livet.

Efter min Hjemkomst i 1895 var jeg i et Aar Bogholder paa en Cigar- og Tobaksfabrik i Fredericia, I. P. Schmidt jr. Derfra tog jeg til Stettin, hvor min „store“ Bror Christian, der den Gang var Styrmand i Thingvalla-Linien, København—Stettin—New York, havde skaffet mig en Stilling hos et Skræderifirma Sally Linsky. Min Beskæftigelse var her hovedsagelig at sælge Klæder efter Maal til Besætningen paa engelske Skibe. Omend jeg havde al ønskelig Sukces, hvad Resultaterne angik, tiltalte Beskæftigelsen og Omgivelserne mig ikke tilstrækkeligt, og beriget med en Del Erfaring vendte jeg hjem til København og aftjente min Værnepligt. Dette foregik paa „Middelgrunden“ og varede 4 Maaneder, og jeg traf der min senere Ven Theodor Adler Svanholm.

Ved Hjælp af en Kapital paa 30.000 Kr., som jeg laante hos min Far og Onkel Hans, begyndte jeg derefter i 1897 et større Dampvaskeri i St. Kongensgade 63. I de første Maaneder var jeg i Kompagni med en Ungdomsbekendt, Svend Thorsen, derefter alene. Virksomheden fik lige fra Begyndelsen et ret omfattende Format, og Omsætningen voksede saa stærkt, at Foretagendet blev omdannet til et Aktieselskab, der købte en større Ejendom Nørregade 35, hvor der blev bygget og indrettet et efter daværende Forhold stort og udmærket Anlæg, med et Elektricitetsværk, der bl. a. leverede Strøm til Folketeatret.

En Bygge- og Bankkrise gjorde Prioritering af Ejendommen dyr og vanskelig og Banklaanene urimelig dyre. Som Eksempel anfører jeg, at vi for et Laan i

Christine (Leidersdorff), Ing. Axel G. Jespersen, Th. Jespersen, C. Jespersen, Hans O. Jespersen, A. Chr. Jespersen

Frederiksberg Bank paa 80.000 Kr. maatte betale 10.000 Kr. i „Provision“, stille betryggende personlig Kavtion, give Ejendommen i Pant og forrente med 8 $\frac{0}{10}$. Disse økonomiske Forhold gjorde, at jeg maatte skilles fra Virksomheden, med Tab af hvad jeg ejede og havde laant, og Virksomheden førtes videre med reducerede Forpligtelser af andre og er endnu i Dag en stor og blomstrende Fabrik „Centralvaskeriet“.

Efter i en Periode at have virket for min Far's Firma, O. P. Jespersen & Sønner, som Agent i København og Rejsende i Provinsen, fik jeg Ansættelse i Vacuum Oil Co., hvis skandinaviske Chef, Ernst Michaelsen, var en Klassekamerat fra Slomanns Skole, og hvor min Ven, Svanholm, var ansat som Underdirektør.

I over 3 Aar var jeg ansat i dette Firma, først som Sælger i Sydsverige med Bopæl i Malmø og Titel af Generalrepræsentant, senere i Gøteborg i tilsvarende Stilling og i de sidste Aar i Stockholm som Disponent for Forretningen i Sverige

Emma Jespersen

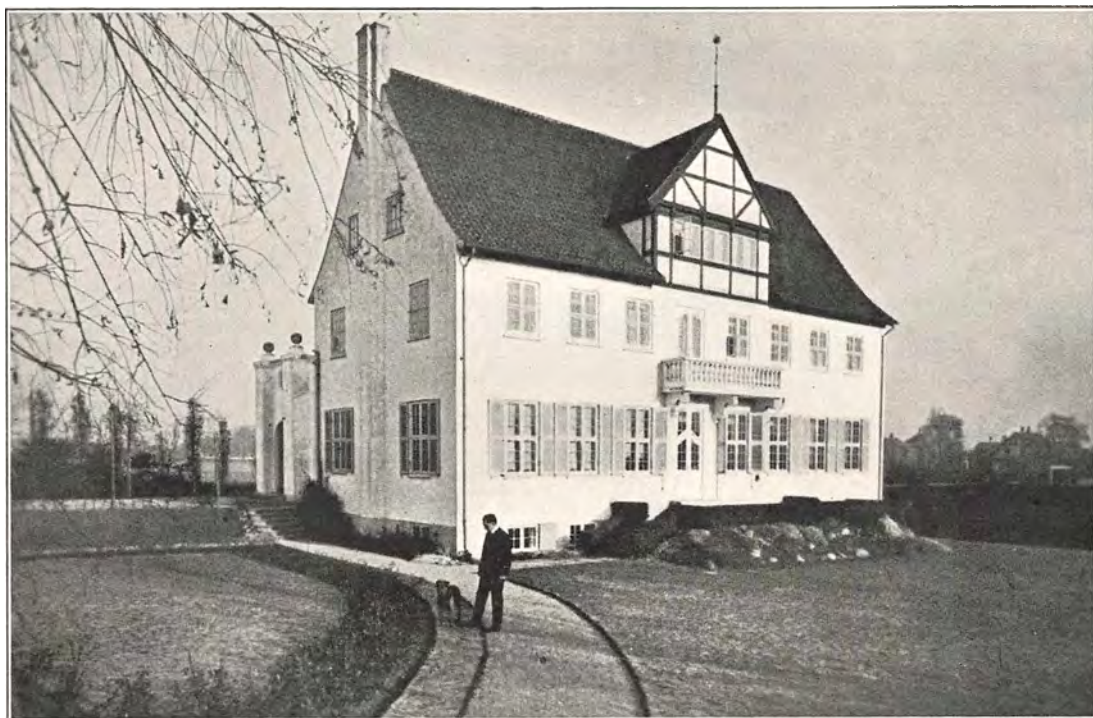
og Finland. Min Virksomhed i dette yderst godt organiserede og ledede Selskab har været af meget stor Betydning for min Uddannelse, idet mine Købmandsevner og Menneskekundskab ustandseligt blev prøvet og udviklet. Fra vort Ophold i Malmø, Gøteborg og Stockholm vil de ældste af vore Børn have gode Erindringer, og min Kone, som af og til kunde ledsage mig paa Rejse, blandt andet til Finland og St. Petersborg, havde megen Glæde af paa denne Maade at komme ud i Verden. Uden at der havde været nogen Uoverensstemmelse, foreslog man mig i Januar 1906 at forlade min Stilling i Stockholm og overtage en tilsvarende i Rusland med Bopæl i Moskva. Dette afslog jeg og traadte ud af Selskabet og rejste til København.

Ved min Ankomst her var Stillingen som økonomisk og teknisk Direktør for Dagbladet „Politiken“ blevet ledig. Min Bror Thorvald opfordrede mig energisk til at søge den, hvad jeg gjorde og tiltraadte den 1. Maj 1906.

Virksomheden havde den Gang tilhuse i Ejendommen paa Hjørnet af Østergade og Integade, hvor alle redaktionelle og Forretnings-Kontorer var samlede i nogle smaa Værelser paa 1. og 2. Sal, medens Trykkeriet var i en Kælder og paa en Kvist i Citygade, hvor nu Crome & Goldschmidt har sit Magasin.

At beskrive min Virksomhed her, hvor jeg, da dette skrives, har tilbragt over 25 Aar, ligger dels udenfor det rimelige i en Slægtsbog, dels er den saa intimt forbundet med hele Virksomhedens Vækst, at man for en Del kan finde de ydre Udtryk for mit Arbejdsliv heri. Selskabets Bestyrelse, der i disse Aar — lige til 1933 — i afgørende Grad prægedes af dens Formand Overrettsagfører Oskar Johansen, gav mig særdeles frie Forhold at virke under, og med dets Redaktører Henrik Cavling, Ove Rode, Vald. Koppel, Niels Hasager og for Ekstrabladet Frejlif Olsen og Ole Cavling har jeg altid samarbejdet saa godt, som det er muligt, naar Hensyn tages til de forskellige Interesser og de forskellige Synspunkter, som er af Betydning for et Blads to Faktorer, den redaktionelle og den forretningsmæssige.

At gaa ind paa Enkeltheder fra disse mange Aars Arbejde i en stor Virksomhed hører ikke hjemme her, men Selskabets stærke og stadige Vækst fra et økonomisk svagt Foretagende i 1906 til i Dag formentlig Landets største Bladforetagende har givet mig saa megen Mulighed for Udvidelse af mine Kund-

Carl Jespersens Hus i Hellerup

skaber og Evner og bragt mig i Forbindelse og Samarbejde med saa mange udmærkede og fremragende Mænd, at jeg kun med dyb Taknemmelighed kan se tilbage.

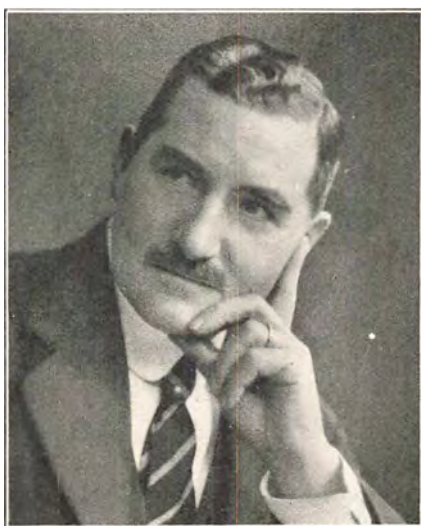
Sammen med Selskabets økonomiske Fremgang fulgte tilsvarende Forhold for mit eget Vedkommende, og her havde jeg da Basis for det, der for mig har været Livets væsentligste og værdifuldste Indhold: Samlivet med min Kone og vore Børn i et hyggeligt Hjem og med de mange gode Venner og Slægtninge, baade mine og min Kones, der sluttede Kres om os.

Naar jeg har bedt Hauch-Fausbøll om at udarbejde Bogen om den Slægt, hvoraf jeg er kommet, er dette blot et Udslag af min Følelse af Slægtskabets og Familielivets Værdi for det enkelte Menneske, og jeg ved, at vore Børn, som voksede op i et lykkeligt Hjem, vil forstaa denne Følelse. Ingen Børn kan have haft et mere forstaaende, velordnet og kærligt Hjem end vort, hvor Børnenes Mor havde en enestaaende medfødt Evne til ganske ubevidst at sprede Tryghed, Velvære og Kærlighed om sig. Hun elskede sin Mand og sine Børn, fordi hun ikke kunde andet, og hun drog Slægt og Venner ind til os, saa ogsaa de maatte føle hendes Hjertevarme.

Emma Jespersen

Hvad min Kone
med sit lyse og
glade Sind, sit
ubetvingeligt
gode Humør og
sin Tillid til
mig og til Frem-
tiden har været
for mig under
vor Ungdoms
ofte vanskelige
Forhold kan
ikke fortælles.
Jeg lærte min
Kone at kende,

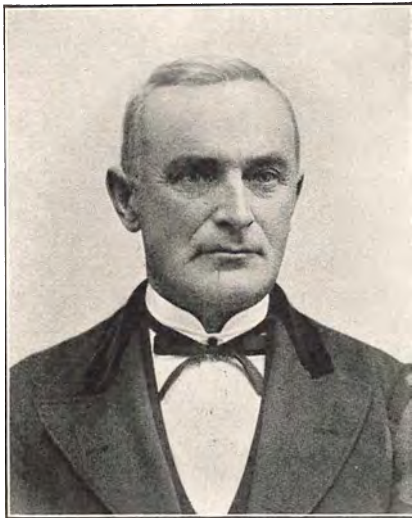

Carl Jespersen

mens jeg arbejdede i Far's Forretning paa Gammel Kongevej, og hun var som Datter i Huset hos en elskelig gammel Dame, Fru Petersen, Enke efter en Kasserer ved Det kgl. Teater. Vi var ganske unge, da vi giftede os, og Tilliden og Haabet til Fremtiden maa have været meget større, end en nøgtern Bedømmelse vilde tillade.

Vi skiftede jo ofte Bolig og Opholdssted, fra København til Hellerup, Malmø, Gøteborg, Stockholm, Frederiksberg og igen til Hellerup, alt eftersom mine Stillingen gjorde det nødvendigt. Altid tog hun vore Omskiftelser med et muntert og tillidsfuldt Sind, og altid var Hjemmet det Sted, hvor hendes Hjertevarme bredte Glæde og Tryghed til os alle. Rigtig lykkelig følte hun sig efterhaanden som vore økonomiske Forhold blev gode, og vi boede i Frederiksberg Allé og derefter i vort store Hus i Hellerup, hvor hun tilbragte de sidste Aar, og hvor hun rigtig kunde følge sin Trang og Lyst til at sprede Skønhed i Hjemmet og Glæde hos Vennerne. Efterhaanden som vore fire Børn voksede til, og alle sammen kom hjem til os med deres Venner, følte hun sig med Rette som vores allesammens Mor, og stor Glæde havde hun af at se sine Børn begynde at smede deres egen Lykke i egne Hjem. Hun døde fra os den 30. September 1927, 50 Aar og en Maaned gammel. Mindet om hende og hendes elskelige Væsen vil leve hos alle hendes kære og hendes Venner; for vore Børn og Svigerbørn vil hun staa som Forbilledet for en Hustru, en Mor og en Husmor. Og alle lever vi i hendes Kærlighed, og længes efter et Gensyn.

Min Kone, Emma Marie Hansen, var født den 1. September 1877 paa

Peter Hansen

Vesterbro. Faderen var Tømrer, og baade han og Mormor var født i Hillerød. Mormor døde tidligt, men begge var dygtige, flittige og hæderlige Mennesker. I sine seneste Aar boede Bedstefar en Tid hos os; han var

Maren Hansen

en stille og alvorlig og strengt retskaffen Natur. Nu, da dette skrives, er vore Børn alle gifte og hjemfarne. Povl Felix, der er ældst, har i mange Aar arbejdet som Akkvisitionschef i Politiken.

Esther Cæcilie, Edith Eleonora og Alice er alle gifte, og jeg ønsker for dem, at de Hjem, de er i Færd med at bygge op for nye Slægter, maa blive saa lykkelige som det, de gik ud fra.

Carl Jespersen.

— — —
Direktør Carl Jespersen fik 23 Aar gammel Fuldmyndighedsbevilling, 16. Okt. 1896, og tog 20. samme Maaned Borgerskab som Dampvasker ¹⁾.

Han har haft Sæde i forskellige Bestyrelser, var saaledes i 14 Aar (1906—20) Medlem af Bestyrelsen for Københavns Bogtrykkerforening og 1907—19 Medlem af Bogtrykkerlaugets Voldgiftsret. Siden 1907 er han Medlem af Bestyrelsen for Den danske Presses Fællesindkøbsforening og siden 1920 af Bestyrelsen for Aktieselskabet Bladkompagniet. — Om hans Hustrus Slægt kan meddeles følgende:

Hendes Oldefar *Lars Pedersen* var Husmand i Lou i Hammer Sogn ved Vordingborg. Han var født 1765 og døde 26. Okt. 1831 i Lou, 66 Aar gammel. Hans Enke Sidsel Mortensdatter døde samme Sted 16. Sept. 1833, 72 Aar gammel. De havde faaet 7 Børn, hvoraf 4 blev voksne, nemlig: Anna (døbt 3. Søndag i Advent 1792), der blev gift med Husmand Jacob Hansen i Lou, Peder Larsen (døbt 20. Marts 1795), der blev Husmand i Lou, Karen (døbt 18. Aug. 1800), der ægtede Husmand Jens Nielsen i Hammerhusene og Hans Larsen (døbt 30. Maj 1803), der ved Faderens Død tjente i Mogenstrup Mølle. Det var altsaa Smaakaarsfolk. ²⁾

¹⁾ Københavns Borgerskabsprotokol 1893—97, fol. 547. ²⁾ Vordingborg søndre Birks Skifteprotokol 1830—32, fol 202.

Hans Larsen blev senere Skovløber og boede i Nyvangshus i Frederiksborg Landsogn. Han var gift med Maren Rasmusdatter fra Ellinge Sogn i Svendborg Amt, der var 4 Aar ældre end han. De fik to Sønner Laurits August Hansen og Peder Morten Hansen, der 1845 var henholdsvis 8 og 4 Aar¹⁾.

Peder Morten Hansen var født 21. Marts 1841 i Hillerød.

Aar 1861, den 6. November comparerede Tømmerlærling *Peder Morten Hansen*, og i Henhold til den af ham d:4de f. M. opviste Tegning til et Tagqvistvindue, der var antaget af det Kongelige Academie for de skønne Kunster den 5te October 1861, producerede det derefter af ham i Træ udarbejdede Tagqvistvindue.

De opmeldte Skuemestre Tømmermestrene *Lange* og *Hansen* vare tilstæde og erklærede at have havt Tilsyn med Arbeidet og med Byefogeden befandt, at det opviste Arbeide var forsvarligt Svendestykke, saa at *Peder Morten Hansen* blev indskrevet som Svend i Tømmerproffessionen.

Saaledes passeret

Arboe,

P. Hansen,

*I. Lange*²⁾

Efter saaledes at være bleven Svend lod P. M. Hansen sig 9. Nov. 1861 optage i Tømmerlauget (Hustømmer-Foreningen i København) som Medlem Nr. 576. Han fik overleveret Vedtægter for Tømmervendene med Løbe Nr. 1397. De er inddelt i 6 Paragraffer og har følgende Ordlyd:

§ 1.

Enhver tilrejsende Svend som kommer i Arbeide, er forpligtet, under 1 Rdlrs. Mulct, strax at anmelde saadant for Oldgesellen, for senere at kunde (!) lade sig indskrive eller fornye det førstkommende Bøssekvartal.

§ 2.

Naar en Svend skifter Mester, Bopæl eller Logis, er det hans Pligt at anmelde det for Oldgesellen, forsømmer han dette, maa han betale en Mulct af 1 Rdlr., som tilfalder Fattigbøssen.

§ 3.

For at forhindre Ulempe ved Navneforvexling, er det nødvendigt, at enhver Svend gør sig bekendt med sit Løbe-Nr., og ethvert Opgivende til Mesterne eller Oldgesellen maa være forsynet med samme.

§ 4.

Enhver Svend, som nyder Sygepenge af Lauget hjemme, er forpligtet at melde sig til Oldgesellen og Lægen, førend han gaar i Arbeide, under Fortabelse af den sidste Uges Sygepenge, og dersom han har været indlagt paa Hospitalet, da at anmelde det for Oldgesellen den Dag, han er bleven udskreven af Hospitalet.

§ 5.

Ingen Patient, som lider af Fnat, veneriske Sygdomme eller Dilirium (!) tremens, maa nyde Sygepenge hjemme, men derom maa gjøres Anmeldelse til Oldgesellen, for at han kan besørge den Paa-gjældende indlagt paa Hospitalet. Ingen tilreist Svend kan nyde Sygepenge hjemme længere end 14 Dage, efter hvilken Tids Forløb han er forpligtet at lade sig indlægge paa Hospitalet.

§ 6.

Enhver Patient har, saafremt han vil nyde Sygepenge, senest Dagen efter, han er bleven syg, at anmelde saadant for Lægen og Oldgesellen; for den Tid, han har været længere angreben af Sygdommen end ovennævnte Tid, tages intet Hensyn til ved Udbetalingen af Sygepengene, saafremt han har sit Ophold her i Staden eller den nærmeste Omegn.

Tømmermand Peter Morten Hansen ægtede 7. Maj 1868 i Frederiksborg Slotskirke den 6 Aar yngre *Maren Kirstine Hansen*, der var født 13. Juli 1847, og fik Arbejde i København, hvor de ogsaa begge døde, hun allerede den 27. Maj 1900 og han 22 Aar senere den 10. Dec. 1922.

¹⁾ Folketælling 1845. ²⁾ Udskrift af Hillerød Kjøbstads Raadstueprotokol.

Carl Jespersens og Emma Hansens
fire Børn er :

1. *Povl Felix Jespersen*, født 1897,
Akkvisitionschef ved „Politiken“, se X, r.

2. *Esther Cæcilie Jespersen*, født 23.
Feb. 1899 i København. Esther Jespersen
studerede efter endt Skoletid Sprog og
Musik og opholdt sig i England 1920-21,
hvor hun lærte Sprog og Kontorfag paa
Pitman's School i London. 1. Juni 1922
ægtede hun i Søllerød *Cai Henry Carisius
Petersen Westergaard*. Henry Wester-
gaard¹⁾ er født 22. Feb. 1896 i Hobro
og blev 1914 Student fra Østersøgades
Gymnasium, 1915 cand. phil. og tog
1920 Afgangseksamen fra Niels Brocks
Handelsskole. Han virkede derpaa i for-
skellige Handelsfirmaer og omtrent et
halvt Aar i Berlingske Tidendes Annon-
ceafdeling samt nogle Aar ved Dagbladet

Politiken, hvoraf de to sidste som Forretningsfører for Villabyernes Blad. Senere
var han i 6 Aar ansat paa Gutenberghus Reklamebureau (Ugebladet Hjemmet),
indtil han 1. Juli 1933 knyttedes som Direktør til Aktieselskabet I. H. Schultz
Annoncebureau. I Ægteskabet er født en Datter *Hanne Westergaard* 3. Aug.
1925 paa Frederiksberg.

3. *Edith Eleonora (Lasse) Jespersen* fødtes 31. Okt. 1902 i København. Hun
tog Mellemskoleeksamen fra Karen Kjærs Skole 1916, nød derpaa Privatunder-
visning og havde til 1921 Ophold i England, hvor hun lagde sig efter Kontor-
fag og Sprog. Efter sin Hjemkomst læste hun et Aar paa Statens og Hovedstads-
kommunernes Kursus og tog 1925 Studentereksamen fra Universitetet. 24. Nov.
1926 havde hun Bryllup i Hjemmet, Niels Andersensvej 64 i Hellerup, med da-

Henry Westergaard og Hustru med Datter

¹⁾ Han er Søn af Toldforvalter i Mariager Sofus Christian Carisius Bollerup-Lindborg (født 9. April 1858 paa Lindborg Gods, død 28. Okt. 1913 i Lemvig) og Ida Ludomica Wellejus (født 30. Aug. 1857 i Slagelse, død 1. Marts 1896 i Mariager) samt adopteret af Grosserer Anthon Marius Westergaard (født 19. Okt. 1866 i Thisted, død 25. Feb. 1934 i København) og Jacobine Sennels (født 2. Feb. 1874 i Hobro, død 18. Maj 1914 i København).

Svend Illum og Hustru med Børn

1933 og *Marianne Illum* 29. Aug. 1934.
4. *Alice Jespersen* fødtes 28. Sept.
1906 paa Frederiksberg. Hun gik først i
Karen Kjærs Skole, fik senere Privatun-
dervisning i Hjemmet og kom et Seme-
ster til den engelske Skole i Nysted. I
1923 havde hun Ophold i fransk Pension
i Vevey, Schweiz, og var senere paa for-
skellige Besøg i England. Efter et Aars
Studietid tog hun 1928 Eksamen som
Mensendieck-Lærerinde og underviste
indtil sit Bryllup dels i Provinsen dels i
København. Hun ægtede 25. Dec. 1930

¹⁾ Søn af Grosserer, Formand i Bestyrelsen for
A/S. A. C. Illum, Anton Carl Pedersen Illum (f.
1863 i Aastrup ved Faaborg) og Karen Marie
Andersen (fra Viborg).

værende Prokurist *Svend Illum*¹⁾. Han
er født 3. Jan. 1899 i København, tog i
1917 Studentereksamen fra Adlers Skole,
lærte derpaa Manufakturhandelen i Næst-
ved og blev Kommiss. Han opholdt sig
nu to Aar i Lyon, beskæftiget paa Væve-
skole og ved Silkevæverier og to Aar i
De forenede Stater, hvor han var ansat
i forskellige Varehuse. Efter sin Hjem-
komst blev han 1923 ansat hos A. C.
Illum, blev 3. Marts 1926 Prokurist og
1. Marts 1931 Direktør for dette Aktie-
selskab. I deres Ægteskab er født fire
Børn, alle i Charlottenlund, *Jesper Illum*
30. Marts 1928, *Ann Mari (Mudie) Il-
lum* 4. Juli 1929, *Niels Illum* 18. Feb.

Erik Pontoppidan og Hustru med Datter

Axel G. Jespersen

i Vartov Kirke Forstkandidat *Erik Pontoppidan*¹⁾, der er født 31. Januar 1894 i København. Han blev Student 1912 fra Sorø Akademi, tog 1920 Forstkandidat-eksamen og var 1920-25 ansat i forskellige Trælastforretninger

Elisabeth Noline Jespersen

i Danzig og Polen. Han læste saa til juridisk Embedseksamen og blev 1933 cand. jur. Han er nu Sagførerfuldmægtig og Manuduktør til juridisk Embedseksamen i Statsforfatningsret, Folkeret, Statsforvaltnings- og Næringsret. I deres Ægteskab fødtes Datteren *Emma Pontoppidan* 27. Dec. 1932 paa Frederiksberg.

IX, p.

Axel Gerhard Jespersen (se VIII, i, 6), Søn af Grosserer Ole Peter Jespersen og første Hustru Gertrud Hansen Løv,

Ruth Jespersen

¹⁾ Han er Søn af Professor i Retsmedicin, Dr. med. Knud Børge Pontoppidan (f. 10. Juli 1863 i Ribe, død 21. Okt. 1916 i Hille-rød) og Johanne Elise Segelcke (f. 4. April 1874 i Hjørring).

Esther Jespersen

født 1. Okt. 1880 i København (St. Matthæus Sogn). Har taget Ingeniøreksamen i Mitwaida i Tyskland, opholdt sig 1900 til 1920 i U. S. A., var Ingeniør ved Maskin- og Skibsbygning i Chicago og Pittsburg, er siden 1920 bosat i København, gift 4. April 1904 i Chicago med *Nicoline Elisabeth Nielsen*, født 24. Juli 1878 i Ødis, Jylland.

1. *Ruth Ellen Jespersen*, født 12. Dec. 1907 i Chicago, kom til Danmark 1919, bosat i København, ugift.

2. *Esther Mary Jespersen*, født 13. Feb. 1909 i Chicago, kom til Danmark 1919, gift 16. Sept. 1929 i Birkerød med Møbelhandler *Olaf Niels Hansen*, født 9. Dec. 1909 i Birkerød.

IX, q.

*Lars Peder Mortensen*¹⁾ (se VIII, k, 3), Søn af Gaardmand Morten Pedersen og Ane Margrethe Nielsdatter, blev født 19. Sept. 1845 i Merløse. Han døde som Gaardmand i Løserup 18. Marts 1900 og havde 21. Juni 1872 i Udby ægtet *Kirstine Nielsen*, der var født 23. Jan. 1842 i Løserup som Datter af Gaardmand Niels Hansen Nielsen og Lisbeth Marie Jørgensdatter. Kirstine Nielsen var saaledes næsten 4 Aar ældre end sin Mand og havde knapt et Aar siddet Enke, idet hun blev viet første Gang 2. November 1866 i Udby til Gaardmand i Løserup Jens Larsen, der var født 12. Maj 1833 og døde 23. Juli 1871 i Løserup. Lars Peder Mortensen og Kirstine Nielsen havde 6 Børn:

1. *Jens Lauritz Mortensen*, født 29. Dec. 1872 i Løserup, hvor han ogsaa døde ugift 17. Dec. 1893.

2. *Ane Margrethe Mortensen*, født 26. Juni 1874 i Løserup. Hun ægtede 5. Nov. 1897 i Udby Gaardmand *Anders Christian Nielsen* i Løserup, der er født samme Sted 5. Sept. 1871.

3. *Niels Hansen Nielsen Mortensen*, født 1876, Gaardmand i Skærby ved Nykøbing Sjælland, se X, s.

4. *Morten Peter Mortensen*, født 30. Dec. 1878 i Løserup. Han er Avlsmedhjælper i Løserup og ugift.

5. *Hansine Marie Petrea Mortensen*, født 7. Jan. 1885 i Løserup. Hun ægtede 22. Dec. 1907 i Udby *Henning Vilhelm Jensen*, der er født 16. Marts 1882 i Holbæk Købstad.

¹⁾ Jeg skylder Hr. Pastor, Dr. theol. *Niels Nøjgaard* i Udby min bedste Tak for Hjælp ved Udarbejdelsen af denne Linje, da direkte Henvendelse paa en enkelt Undtagelse nær har været frugtesløse.

6. *Ane Kirstine Frederikke Mortensen*, født 23. April 1886 i Løserup. Hun blev gift første Gang 23. Maj 1909 i Udby med Gaardmand i Løserup *Christoffer Henriksen*, der døde 20. Sept. 1914 i Løserup. Anden Gang havde hun Bryllup 15. Marts 1917 i København med Gaardmand i Løserup, Knollemosegaard, Udby Sogn ved Holbæk, *Jens Christian Nielsen*, der er født 4. Feb. 1891.

X, a.

Hans Jespersen (se IX, d, 5) er født 2. Dec. 1893 i Skelskør som Søn af Gaardejer Christian Jespersen fra Dalmose og Bodil Hansine Andersen. Han var i 10 Aar Landmand, først Elev paa Birkelund i Slagslunde, derpaa hjemme paa Bredagergaard, saa i Skraverup ved Næstved, derpaa atter hjemme, aftjente 1915—16 sin Værnepligt, blev under Tjenesten Korporal og hjemsendtes 1. Maj 1917, fra Maj til Okt. var han derpaa i Alsønderup, indtil han indkaldtes som Soldat og laa inde til April 1918. Han var nu et halvt Aar paa Broland og et halvt

Hans Jespersen og Hustru med Børn

Aar paa Villa Vandal ved Frederikssund, beskæftiget med Havearbejde, indtil han 4. April 1919 rejste til København, hvor han 1. Juni 1919 ansattes som Postbud, fra 1. Okt. 1919 har han tillige været Vicevært for Konsul H. Ørnfelt i Ejendommen Stampesgade 3—5, og fra 1. Maj 1923 er han Postpakmester. Han ægtede 10. Okt. 1919 i Skævinge *Ellen Christine Nielsen*, der blev født samme Sted 22. Nov. 1892 som Datter af Gaardejer Jens Nielsen og Else Kirstine Petersen. Deres Børn er:

1. *Grethe Jespersen*, født 27. Juli 1920 i København.
2. *Jesper Christian Kragh Jespersen*, født 11. Feb. 1922 i København.
3. *Edele Jespersen*, født 5. Sept. 1923 i København.
4. *Lennart Hubert Kragh Jespersen*, født 15. Okt. 1926 i København.
5. *Erling Robert Kragh Jespersen*, født 22. April 1928 i København.

X, b.

Einer Jespersen (se IX, d, 8), født 21. Juli 1898 i Skelskør, Søn af Gaardejer Christian Jespersen fra Dalmose og Bodil Hansine Andersen. Han kom fra Hjemmet i 1919 og var i halvandet Aar Medhjælper hos Overretssagfører Schultz paa Rosenlund i Skovlunde, fra 1921 til 26 var han Brødkusk hos Bager Hansen i Ballerup, kørte derpaa i to Aar som Chauffør hos Vognmand Christensen samme Sted og har siden arbejdet hos Ingeniørfirmaet Monberg & Thorsen i København. Han bor ligesom Broderen i Stampesgade 3. Den 9. Sept. 1925 holdt han Bryllup

i Smørum med *Johanne Nielsine Andersen*, der er født samme Sted 14. Aug. 1904 som Datter af Arbejdsmand Søren Andersen og Ilina Engelson (fra Karlskrona).

I Ægteskabet fødtes der to Børn:

Einer Jespersen

Johanne Jespersen med Børn

Helge Jespersen og Hustru med Børn

1. *John Jespersen*, født 8. Okt. 1925 i Ballerup.
2. *Ellinor Kragh Jespersen*, født 18. Feb. 1927 i Ballerup.

X, c.

Helge Frode Jespersen (se IX, d, 9), født 2. April 1901 i Smidstrup, Egeslevmagle som Søn af Gaardejer Christian Jespersen fra Dalmose og Bodil Hansine Andersen. Han lærte Landvæsen og virkede som Landmand til 22. Marts 1925, siden den Tid har han været Slagteriarbejder paa Frederikssund Andels Svineslagteri. 15. Sept. 1927 købte han Villa Axmar paa Strandvejen 16 i Frederikssund. Han ægtede 14. Sept. 1923 i St. Stefans Kirke i København *Mary Kirstine Jakobsen*, der er født 17. Feb. 1898 i Gerlev ved Femhøj og Datter af Bestyrer af Femhøj Telefon Central Jakob Jakobsen og Sofie Petrine Hansen. Deres Børn er:

1. *Anna Jespersen*, født 11. Okt. 1923 i Ølstykke.

Holger Jespersen

2. *Gunner Krag Jespersen*, født 2. Sept. 1926 i Gerlev.

3. *Tove Jespersen*, født 1. Okt. 1927 paa Villa Axmar.

4. *Axel Krag Jespersen*, født 12. Juli 1929 paa Villa Axmar.

5. *Jens Krag Jespersen*, født 22. Nov. 1930 paa Villa Axmar.

X, d.

Poul Holger Jespersen (se IX, d, 11), født 13. April 1906 i Skelskør som Søn af Gaardejer Christian Jespersen fra Dalmose og Bodil Hansine Andersen. Han er Arbejdsmand og bosiddende i Vassingerød. Han ægtede 25. Feb.

1926 i Uggerløse *Clara Elisabeth Svendsen*, der er født 16. April 1903 i København som Datter af Arbejdsmand Bengt Salomon Svendsen og Marie Charlotte Blanch Jensen. Børn:

1. *Hans Poul Jespersen*, født 26. Oktober 1924.

2. *Bruno Kristian Jespersen* (Tvilling), født 23. Juni 1926.

3. *Inge Hansine Jespersen* (Tvilling), født 23. Juni 1926.

4. *Yrsa Marie Jespersen*, født 25. Juli 1927.

5. *Axel Kristian Krag Jespersen*, født 5.

Juli 1930.

6. *Grethe Norby Krag Jespersen*, født 27. Marts 1934 i Vassingerød.

X, e.

Jens Kristian Jespersen (se IX, e, 1), Søn af Gaardejer Søren Johan Jespersen og Maren Kirstine Jensen, fødtes 7. Okt. 1882 i Frankerup. Jens Jespersen blev uddannet som Landmand og købte i 1905 Krogsgaard i Frankerup ved Flakkebjerg, Egeslevmagle Sogn, for ca. 40.000 Kr. Gaarden er paa 7 Tdr. Hartkorn og har et Tilliggende af 56 Tdr. Land. I 1925 købte han

Jens Jespersen

Krogsgaard

endvidere af sin Søster og hendes Mand for 125.000 Kr. Fødegaarden i Franke-
rup med Tilliggende 70 Tdr. Land. Ogsaa denne Gaard er paa 7 Tdr. Hartkorn,
og han driver nu begge Gaarde.

Jens Jespersen havde 1912—16 Sæde i Sogneraadet, han er Formand for
Flakkebjerg Brugsforening siden 1923 og siden 1931 Vurderingsmand til Ejen-
domsskyld i Høve-Flakkebjerg Kommune. 14. Sept. 1913 ægtede han i Aaby
ved Nørre Sundby *Ellen Schou*, der er født 11. Nov. 1881 i Aaby som Datter
af Skolelærer Jakob Andreas Schou (f. 14. Dec. 1847, død 26. Marts 1911, gift
26. Okt. 1877) og Christine Claudiane Schiøtz (f. 11. Aug. 1855). Børn:

1. *Else Jespersen*, født 23. Juli 1914 paa Krogsgaard.
2. *Aksel Jespersen*, født 25. Sept. 1915 paa Krogsgaard.
3. *Ingeborg Jespersen*, født 27. Okt. 1916 paa Krogsgaard.

X, f.

Carl Johan Jespersen (se IX, e, 2), Søn af Gaardejer Søren Johan Jespersen

Carl Jespersen

og Maren Kirstine Jensen, fødtes 12. Nov. 1884 i Frankerup. Carl Jespersen er Gaardejer i Halkevad ved Flakkebjerg. Han ægtede 31. Marts 1911 i Roskilde Domkirke *Mary Dorteia Larsen*, der er født 3. Aug. 1887 i Halkevad, Datter af Niels Larsen og Anna Ulriksen. Børn:

1. *Ellinor Elisabeth Jespersen*, født 27. April 1913.

2. *Inge Vibeke Jespersen*, født 16. Maj 1917.

3. *Karl Johan Jespersen*, født 24. Feb. 1923.

X, g.

Hans Christian Jespersen (se IX, f. 1), Søn af Gaardejer Jens Peter Jespersen paa Venslev Mark og Laura Christine Christensen. Christian

Jespersen fødtes 23. Aug. 1897 i Venslev, uddannede sig som Landmand og var 1924—25 paa Lundby Landbrugsskole.

I Januar 1926 købte han Gaarden „Flinthøj“ i Nyrup ved Sandved, og 8. April samme Aar havde han Bryllup i Venslev med *Johanne Marie Julie Hansen*, der er født 24. Dec. 1897 samme Sted som Datter af Gaardejer i Venslev Jens Hansen og Johanne Rasmussen. I Ægteskabet er født to Sønner:

1. *Jens Herluf Jespersen*, født

10. Juni 1927 paa Flinthøj.

2. *Bent Erling Jespersen*, født

3. Marts 1933 paa Flinthøj.

Christian Jespersen

X, h.

Karl Holger Jespersen (se IX, f, 4) Søn af Gaardejer Jens Peter Jespersen

Julie Jespersen

Bodil Jespersen

og Laura Christine Christensen. Holger Jespersen fødtes 17. Maj 1904 i Venslev og blev uddannet til Landmand dels paa sin Fødegård, dels paa andre Gaarde af samme Størrelse i Sydvestsjælland. Vinteren 1923—24

Holger Jespersen

var han paa Antvorskov Højskole ved Slagelse, han aftjente sin Værnepligt i 1925 som Trækonstabel i Ringsted og var Vinteren 1930—31 paa Sydsjællands Landbrugsskole ved Lundby. Efter sit Bryllup købte han 15. April 1932 en Gaard i Hyllested ved Dalmose paa 20 Tdr. Land, som han nu driver. Han havde Bryllup 5. Feb. 1932 i Gimlinge Kirke med *Bodil Sidse Marie Nielsen*, der er født 25. Jan. 1911 i Dalmose som Datter af Gaardejer Niels Hansen Nielsen fra Egeslevmagle og Kamilla Sofie Hansen fra Gryderup ved Boslunde. Søn:

1. *Niels Peter Helge Jespersen*, født 12. Jan. 1932.

X, i.

Søren Thorvald Jespersen Jensen (se IX, g, 1), født 26. Maj 1903 i Oreby, Søn af Gaardejer Jens Jesper Marius Jensen og Ane Marie Kirstine Jespersen. Thorvald Jespersen overtog 1908 Forpagtningen af Tinghøjgaard paa Vejlø under Gaunø Gods. Gaarden er paa ca. 100 Tdr. Land, god Jord og udmærkede Bygninger, den har Navn af en større Gravdysse, Tinghøj, der ligger paa Marken nogle faa Hundrede Meter fra Gaarden, og som Chr. Jespersen, Skelskør, har faaet

Helge Jespersen

Marie Jørgensen

fredet; han ægtede 25. Maj 1929 i Herlufsholm Kirke Marie Jørgensen, der er født 5. Juli 1908 i Holsted, Datter af Gaardejer Anders Peter Jørgensen, Duelundsgaard ved Næstved, og Johanne Marie Petersen. Sønner:

Thorvald Jørgensen

Tinghøjgaard

1. *Jens Kjeld Jespersen Jensen*, født 13. Marts 1930 paa Tinghøjgaard.
2. *Svend Peder Jespersen Jensen*, født 4. Marts 1933 paa Tinghøjgaard, død dær 20. Juni 1933.

X, j.

Axel Krag Jespersen (se IX, i, 1), Søn af Rentier Peter Christian Jespersen, Skelskør, og Hanne Kirstine Pedersen, født 3. Feb. 1891 paa Ejlebækgaard, Egeslevmagle Sogn ved Skelskør. Han kom 6 Aar gammel i Smidstrup Skole hos den dygtige Lærer Harald Plesner og efter nogle Aars Forløb i Skelskør Realskole, hvor han gik, til han blev konfirmeret. Da han var 16 Aar gammel, kom han ud at lære Landvæsen, først hos Lars Frandsen i Gudum, senere hos Lawaetz, Falkenstein, og flere Steder. Han var ogsaa paa Dalum Landbrugsskole og paa en Domænegård i Tyskland hos en videnskabelig uddannet Forpagter. Efter sin Hjemkomst overtog han Stillingen som Forvalter hos sin Fader, til denne 1924 trak sig tilbage. Han overtog nu 1. Juli 1924 Tranderupgaard med alt, hvad

Tranderupgaard

Magda Jespersen

der fandtes i den paa lidt Bohave nær for 350.000 Kr. og tilkøbte senere 11 1/2 Td. Land af L. Mortensens Gaard, som laa ved Græsvængs-Skoven.

Tranderupgaarden er en hel Lystejen- dom med Skov lige ved Gaar-

Axel Jespersen

den. Jorden er af første Klasse, fuldstændig i Plan uden Bakker og Mosehuller, med dyb Muld. Til Ejendommen hører ialt ca. 220 Tdr. Land, deraf 25 Tdr. Land Skov, 45 Tdr. Land Eng og Stranden, som er omdannet til Folde for Ungkvæg og Heste. Til Gaarden hører ogsaa tre Huse til Arbejderfamilier. Driften er væsentlig baseret paa Frøavl.

Axel Jespersen blev gift 30. Okt. 1926 i Sønder Bjerge med *Magda Karoline Christiansen*, født 22. Marts 1905 paa Nøttebjerggaard ved Sønder Bjerge, Datter af afdøde Gaardejer Christoffer Jensen Christiansen af Sønder Bjerge og Laura Martine Rasmussen. Datter:

1. *Ebba Krag Jespersen*, født 14. Dec. 1927 paa Tranderupgaard i Boeslunde.

X, k.

Frode Kjeld Jespersen (se IX, i, 2), Søn af Rentier Peter Christian Jespersen, Skelskør, og Hanne Kirstine Pedersen, født 20. Marts 1892 paa Ejlebækgaard i Egeslevmagle. Han var lige en Alen lang, da han blev født, og er ogsaa blevet en høj, kraftig Mand, ca. 70 Tommer. Ligesom Broderen kom han i Smidstrup Skole og

Ebba Krag Jespersen

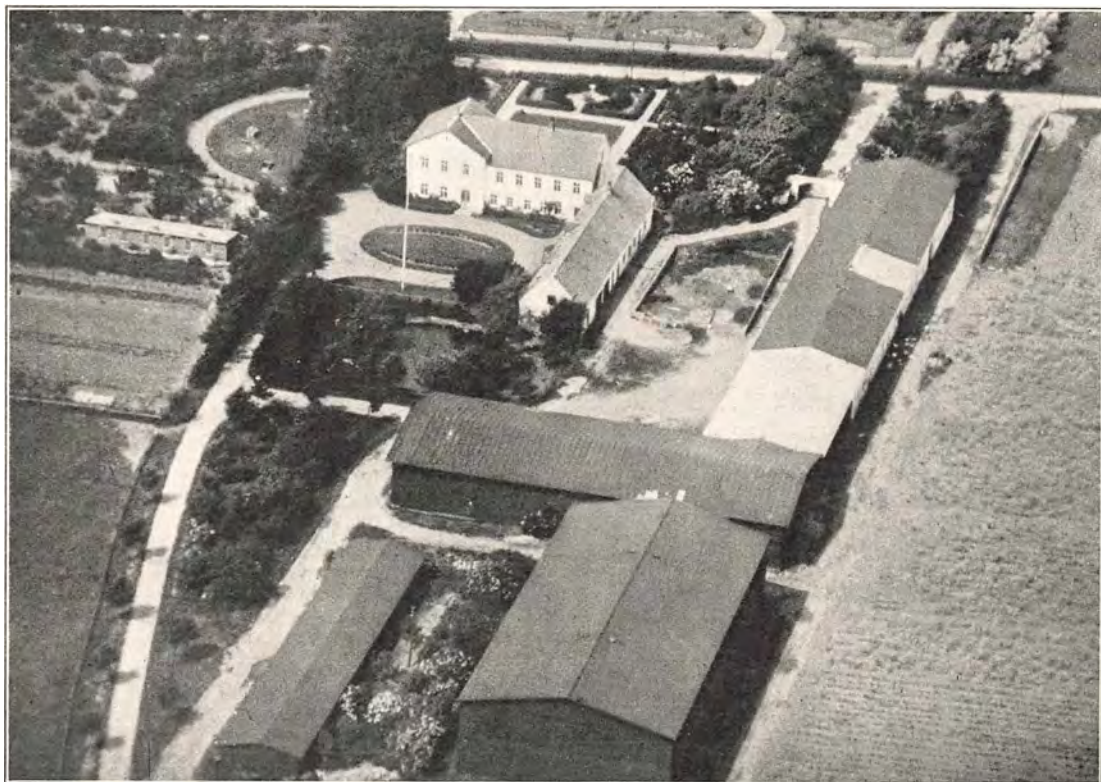
Gertrud Jespersen

senere i Skel-
skør Realskole.
Efter endt Sko-
legang lærte han
Landvæsen hos
dygtige Princi-
paler, var der-
efter en Tur i
Tyskland, men
maatte ved Kri-
gens Udbrud
skyndsomt
vende hjem.

1915 købte han
ved sin Faders

Frode Jespersen

Vejsgaard

Alice Vera Jespersen

Hjælp Lindenborggaarden i Stude By, Hemmershøj Sogn, for 150.000. Til Gaarden hørte en større hollandsk Vindmølle samt 6 Huse, tildels med Jord. Gaarden var god baade i Henseende til Bygninger og

Helge Kragh Jespersen

Mark, men meget forsømt. Den havde et Tilliggende af ca. 125 Tdr. Land, som han forøgede ved Køb af 25 Tdr. Land, der laa op til Marken. 20. April 1920 købte han Vejsgaard i Taarnborg Sogn for ca. 400.000 Kr. og anvendte ca. 50.000 Kr. paa at faa den i Orden, saa det blev en dyr Ejendom, men den er ogsaa nu en ganske fortrinlig Avlsgaard med udmærkede Bygninger og første-klasses Jord, saa den maa regnes for en af de bedste Gaarde af den Størrelse der paa Egnen. Der er vel 185 Tdr. Pløjeland omkring Gaarden og 65 Tdr. Land Eng og Strandjord, næsten alt af god Beskaffenhed, kun ligger det sidste temmelig langt fra Gaarden, ved hvilken der er et stort Have- og Parkanlæg. Ogsaa Beliggenheden er udmærket, lige ved Alfarvej og nær Kongevejen til København fra Korsør. Et halvt Aar efter at han havde købt Vejsgaard, solgte han Lindenborggaard for 300.000 Kr. Han blev gift 16. Jan. 1916 i Magleby med *Gertrud Marie Madsen*, født 15. Nov. 1891 i Oure ved Svendborg, Datter af Gaardejer Rasmus Peder Madsen, Oure, og Karen Kirstine Larsen. Børn:

1. *Alice Vera Jespersen*, født 21. April 1917 paa Lindenborggaard.
2. *Helge Kragh Jespersen*, født 4. Dec. 1918 paa Lindenborggaard.

X, 1.

Jens Kragh Jespersen (se IX, j, 1) fødtes 23. Sept. 1885 i Skelskør som Søn af Købmand Anders Nikolai Jespersen og Juliane Marie Henriette Thomsen. Han er Direktør for Aktieselskabet Fyens Sækkekompagni, Aktieselskabet Fyens

Skalleeksport og Aktieselskabet Sækkelagerets Varehus samt Bestyrelsesmedlen i Fyens Konserverfabrik. Han har meddelt følgende Autobiografi:

Erindringerne fra mine første Barneaar deler sig mellem Købmandsgaarden ved Siden af det gamle Brænderi og Annebjerggaarden. Begge Steder var de stærkt prægede af 80ernes magre Tider, som man kun smaat arbejdede sig ud af. Paa Annebjerggaard „hjalp“ jeg med at karte Uld, skære Rokkepinde til Bedstemor og støbe Tællelys, og som Belønning vankede der af og til et lille Stykke gul Kandis. Ejendommeligt at tænke paa, hvor hele Levesættet paa faa Aar ændres; ikke mindst da det gamle Stuehus afløstes af en flot villalignende Hovedbygning.

I Sommerferien kom Fætter Axel fra København; med ham havde jeg idelig Stridigheder, ikke mindst fordi han, vistnok med Rette, paastod, at Bedstefar ødelagde mig i Bund og Grund med Forkælelse. Mine Interesser i de sidste Drengenaar knytter sig navnlig til Havnen, Noret og Fjorden. Far havde købt Nagels gamle Købmandsgaard, hvor han selv havde begyndt som Lærling. Haven gaar lige til Noret, og vi havde egen Sejlbaad, saa jeg sammen med andre Drengede daglig kunde dyrke Jagt, Fiskeri og Sejlsport. Skelskør er ganske vist ingen Verdenshavn, men Skibe kom der dog, og fra Sejlskibenes Glansperiode boede der mange gamle Kaptajner, som kunde berette eventyrlige Ting fra deres Rejser. Her skabtes en Udlængsel, som dog først kunde tilfredsstilles adskillige Aar senere. Jeg kom sammen med mange Drengede fra Fisker- og Arbejderhjem, og i deres Hjem saa jeg saa smaa økonomiske Forhold, at de ofte grænsede til Fattigdom. Jeg fik Sans for Økonomi og Sparsommelighed, hvilket senere er kommet mig til Gode. Men naturligvis er Forholdene i ens Hjem det, som har størst Betydning, og som præger een mest. Saa forskellige som Far og Mor var, skabte de tilsammen et særpræget og hyggeligt Hjem. I de Aar kom der hos os mange forskelligartede Mennesker. Det var i de stærkt politiske Tider, hvor Venstre og Højre stod skarpt overfor hinanden. Venstrebevægelsen havde hjemme paa Landet, medens Byen var konservativ, og det gik saa vidt, at Far, der som Indflytter fra Landet var Venstremand, fik slaaet sine Ruder ind, fordi han ikke havde dem oplyst paa Kongens Fødselsdag. Efterhaanden som Venstrepartiet voksede, kom de spændende Valgdage og Tiden der gik forud med politiske Møder. Venstres første Folketingsmand i Kredsen P. Andersen boede ofte hjemme, naar han holdt Møder i Omegnen. Det var naturligt, at jeg fik Interesse for Politik, en Interesse, som jeg dog ikke har faaet omsat i Arbejde, da jeg stadig har følt, at Forretningen havde Brug for min fulde Arbejdskraft. Senere blev

Modsætningerne mindre skarpe, saa Folk af forskellig politisk Opfattelse kunde mødes selskabeligt; men jeg mindes, at endnu medens jeg var hjemme, havde Far ved en selskabelig Sammenkomst hængt en Plakat op i Spisestuen med følgende Paaskrift: „Man bedes ikke tale Politik“.

Ogsaa i Hjemmet hos Bedsteforældrene paa mødrene Side kom jeg gerne; der var altid hyggeligt i de smaa Stuer i Gammelgade.

Efter Skolen, der afsluttedes med Præliminæreksamen i 1900, kom Handelslæren i Sorø, og fra det frie sorgløse Drengeliv var det en forfærdende Overgang til det bundne Liv i en Manufakturforretning ved et Arbejde, som absolut ikke interesserede mig, og som jeg følte mig aldeles uegnet til. I Sorø var tillige Atmosfæren en ganske anden; medens det i Skelskør var Byens erhvervsdrivende og Omegnens fremtrædende Landmænd, der prægede Byen, var det i Sorø Akademiet, der gav Tonen an. Det virkede som en Befrielse, da Læreaarene var omme, og jeg i Foraaret 1905 stillede til Tjeneste paa Sølvgadens Kaserne. Det halve Aars Soldaterliv blev for mig, der var vant til et indelukket Liv og en alt for lang Arbejdstid, som en lang straalende Sommerferie. Jeg skylder at sige, at min Læremester Julius Olsen og hans Frue altid behandlede mig paa bedste Maade, og jeg vil bevare dem begge i taknemmelig Erindring. Da jeg om Efteraaret var traadt af som Soldat, rykkede jeg ind paa Købmagergade hos det store Firma Holger Petersen, med hvem Forretningen i Sorø havde staaet i livlig Forbindelse.

Den Vinter var jeg hyppig Gæst i Carl og Emma Jespersens hyggelige Hjem paa Vinkelvej. Carl havde lige overtaget Ledelsen af Politikens Administration, og jeg fik Lejlighed til interessante og lærerige Samtaler om den Organisation, der skulde faa saa afgørende Betydning for Bladets voldsomme Vækst. Men Tiden gik, og da Vinteren var omme, drog jeg mod Syd. Efter et Par Maaneder paa et Kontor i Hamborg fik jeg Plads hos Ernst Vogt i Tønder. I den tyske Tid havde Tønder et langt større Opland end nu som Grænseby; det var Byens største Manufakturforretning med et Personale paa en Snes Mennesker og en meget velorganiseret Forretning, hvor der var en Del at lære.

Efter et Aars Forløb gik Turen til Norden i Ostfriesland, hvor jeg var Kommis i en Forretning af omtrent samme Størrelse. Det var i den for unge Mennesker lykkelige Tid, hvor man kunde rejse overalt uden saa meget som et Pas og uden større Vanskelighed søge og finde lønnet Arbejde.

Vi skrev nu 1908, og jeg mente at have faaet et godt Indblik i tyske Forhold. Jeg tog derfor hjem for at fejre Fars og Mors Sølvbryllup den 11. April. Faa Dage efter stod jeg paa „Hellig Olaf“s Dæk paa Vej til U. S. A. Carl Jes-

persen fulgte mig til Damperen. Han havde ofte tilskyndet mig til denne Rejse, og ønskede mig nu godt Udbytte af Opholdet i det Land, der ogsaa for ham havde været en rig Kilde til Udvikling.

Vel ankommet til New York tog jeg straks ud til Tante Hannes og Tante Nicolines Broder Jens paa Long Island, hvor jeg blev overordentlig venligt modtaget og blev i en 14 Dages Tid. Saa tog jeg tilbage til New York, fik hurtig en Plads i en lille Forretning i Bronx, der den Gang var en forholdsvis ny Bydel, hovedsagelig beboet af Middelstandsfolk. Et Aars Tid senere fik jeg Plads i et af de store Varehuse paa 5' Avenue: The 14th Street Store, hvor jeg blev Resten af min Amerikatid. Herved forsømte jeg ganske vist at se det øvrige, af mange kaldet det egentlige Amerika, men New York var saa stor og saa travl, at der var nok at se og lære i de godt 2 Aar, jeg var der. Mine Amerikaaar regner jeg til mine interessanteste og lærerigeste; paa de fleste Omraader tiltalte Forholdene mig der langt bedre end i Europa, og det forekommer mig, at meget af Amerikanernes Levesæt efterhaanden er trængt igennem i Vesteuropa, ikke mindst i Danmark. Det var derfor med en ikke ringe Overvindelse, at jeg besluttede at rejse hjem i Aaret 1911. Jeg var klar over, at hvis jeg blev ret meget længere, vilde jeg vanskeligt finde mig til rette hjemme.

Jeg fik straks Plads hos Ortmann-Nielsen, Magasin du Nord, Charlottenlund, og kom, synes jeg, ret hurtigt ind i de hjemlige Folder. Hertil bidrog, at jeg hos Grosserer Carl Verdich, der havde sin Villa nogle faa Skridt længere henne ad Jægersborg Allé, atter fandt gæstfri Modtagelse i det livlige Hjem, hvor jeg var kommet, siden jeg var Barn. De jævndrende Unge var mine gode Bekendte fra deres Besøg hos os i Skelskør i Sommerferien, og jeg havde her mange muntre Timer.

I 1912 kom Far gennem Købmand Chr. A. Jensen, Ringsted, i Forbindelse med Indehaveren af Fyens Sækkekompagni, Joh. Andersen, og efter en Del Forhandlinger opnaaedes Enighed om at omdanne Forretningen til et Aktieselskab med en Kapital paa 50.000, og med Indehaveren og mig som Ledere med Bopæl henholdsvis i København og Odense. Nyordningen traadte i Kraft 1. Januar 1913, og jeg havde altsaa godt et Aar til at sætte mig ind i de nye Forhold, inden Krigen kom og forandrede alle kendte Begreber om Priser og Arbejdsforhold o. s. v. — Trods alle Vanskeligheder, derunder at jeg 3 Gange blev indkaldt til Sikringsstyrken i ca. 2 Maaneder ad Gangen, kom Firmaet gennem Krigstidens Vanskeligheder og de Kriser, der fulgte efter Fredsslutningen, saa vi var i Stand til at tage Del i den stærke Udvikling, der har kendetegnet dansk Erhvervsliv

Jens Jespersen

siden 1920. Forretningens forøgede Omfang medførte stadig Kapitaludvidelser, saaledes at Aktiekapitalen nu er Kr. 500.000.

Naar jeg har indskrænket mig til disse faa Bemærkninger om mit Arbejde i Fiens Sække-

Ellen Jespersen

kompagni A/S, skyldes det, at jeg forhaabentlig endnu staar midt i mit Arbejde og føler, at jeg endnu har det paa for nært Hold til at kunne bedømme det objektivt.

Jeg vil slutte min Beretning med at vende tilbage til Hjemmet i Skelskør. — I Foraaret 1918 traf jeg hjemme en ung Lærerinde Ellen Rasmussen, og vi var begge straks klar over, hvor det bar hen, saa da Ellen havde lært Husvæsen, og jeg havde faaet bygget et Hus, fandt Brylluppet Sted i Foraaret 1919. Skæbningen er ofte lunefuld, nu havde jeg flakket rundt siden jeg var 15 Aar, og saa skulde vor nærmeste Nabos Datter blive min Kone. Som mine yngste Søstres Veninde var hun kommet i Hjemmet i mange Aar, uden at vi havde set eller i hvert Fald lagt Mærke til hinanden.

Medens vi Søskende endnu har den store og sjældne Lykke at have en Far, der føler og i mange Retninger virker som en jævnaldrende, og med hvem vi stadig med Udbytte kan drøfte vigtige Spørgsmaal, led vi et meget smerteligt Tab, da vi i 1930 mistede Mor, som altid var det samlende Midtpunkt i Hjemmet baade indadtil og udadtil.

Odense, den 18. Februar 1935.

Jens Jespersen.

Den 20. April 1919 indgik Jens Jespersen i Skelskør Ægteskab med *Ellen Johanne Rasmussen*, der er født samme Sted 3. Maj 1895 som Datter af Garver Johan Peter Rasmussen og Flora Jensine Nielsen. Fru Jespersen har meddelt følgende Selvbiografi:

Min Barndoms store Sorg var, at jeg var Enebarn. Da Mor desuden var beskæftiget med Forretning, gik jeg meget for mig selv; man kunde jo ikke altid faa fat paa Kammerater. Efter at vi i 1904 var blevet Naboer til Kbmd. Anders Jespersen, savnede jeg dog aldrig Selskab; i den vidtstrakte Købmandsgaard med Magasiner, Baggaard og ikke mindst Have var der altid samlet et Kor af Kvartere-
rets Børn. Tidligt blev Bøger min Tilflugt, noget senere Musikken, som i langt højere Grad end nu virkede som en Aabenbaring for et Barn, der kun havde hørt Lirekasserne og det stedlige Hornorkester til Fugleskydning og Kongens Fødselsdag. Jo, der var Skovballeerne om Sommeren, hvor jeg da ogsaa trofast hang uden for Pavillonens Vinduer, saa længe jeg turde.

Skolen har jeg altid elsket, naar jeg da ellers kunde være i Fred; da jeg som oftest gik i Klasse med to Aar ældre Kammerater, vankede der tit Knubs. Min Kærlighed til Læsning og Nødvendigheden af, at jeg skaffede mig en betryggende Livsstilling — min Far døde, da jeg var 15 Aar — førte til, at jeg efter Præliminæreksamen i 1910 og 3 Aars Huslighed hjemme søgte og fandt Optagelse paa Femmers Kvindeseminarium 1913. I tre Aar arbejdede jeg støt, men aldrig fanatisk; at jeg elskede at lære, var intet nyt, men at Arbejdet med Børnene viste sig at være meget interessant og tillige morsomt, var en behagelig Overraskelse. Seminariets daværende Leder, Frk. Emilie Jansen, var en stille, men overmaade stærk Personlighed, som jeg foruden materiel Støtte skylder meget, baade i karaktermæssig og almenmenneskelig Udvikling.

I al den Tid jeg læste, og endnu et Aar efter, havde jeg et godt og kærligt Hjem hos Familien Malmstrøm paa Fælledvej, hvis Ungdom gav Erstatning for den ensomme Barndom. Det var et meget livligt Hjem. Foruden 2 omtrent jævnaldrende Sønner, som begge studerede Medicin, var der en Datter, som var 4 Aar yngre end jeg. Huset vrimlede altid af Gæster, især om Søndagen, hvor der var aabent Hus for Børnenes Venner, efterhaanden ogsaa for mine. Begge Sønner, men navnlig Fætteren Knud Malmstrøm, nu Organist i København, var meget interesseret i Musik; Knud M. lærte mig meget og gjorde mig bl. a. opmærksom paa N. O. Raasteds Betydning for dansk Musikliv. Da jeg ved mit Giftermaal kom til Odense, opsøgte jeg straks Dr. Raasted, som blev min Lærer, og i Aarenes Løb blev han og hans Familie vore gode Venner.

1916 tog jeg Kommunelærerindeeksamen, og straks efter fik jeg gennem en af mine Lærere, Hr. Lektor Alb. Stockmarr, Tilbud om Plads ved Ordrup Gymnasiums Underskole hos Dr. Kaper. Efter et Besøg hos Københavns Kommunes Skoledirektør Dr. Bang, som lovede mig hurtigere Ansættelse, hvis jeg vilde tage

ud og slibe de værste Kanter af først, tog jeg mod Tilbudet. 1 Aar arbejdede jeg under Dr. Kaper, og da han 1917 blev Skoleborgmester i København og gennemførte det Kæmpearbejde, som resulterede i Statens Overtagelse af de private Gymnasier inden for Skoleringen, 1 Aar under Otto Madsen, en Broder til Rektor Henrik Madsen.

Der var dejligt i Ordrup. Disciplinen kan bedst karakteriseres som Dressur i Frihed med Streg under sidste Ord, men Børnene var livlige, tillidsfulde, altid høflige og velvillige; de kunde jo strengt taget ikke gøre for, at man kun var 21 Aar og uprøvet. Med en passende Blanding af Leg og Alvor, den sidste repræsenteret af den altid hjælpsomme Rektor, gik det helt godt.

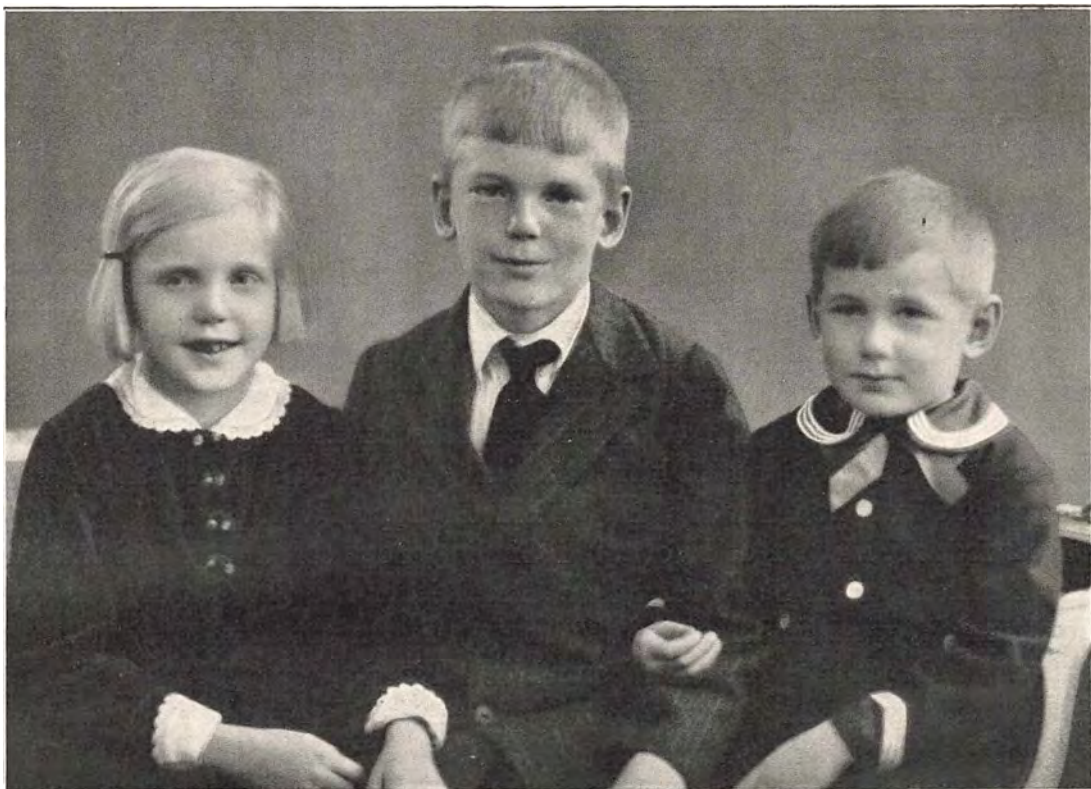
Dr. Kaper var den fødte Skoleleder, fornøjelig, myndig, fængslende som Lærer, elsket af Forældre og Lærere, forgudet af Eleverne. Doktoren satte en Ære i, at der var en nøje Kontakt mellem Hjem og Skole. Der var altid mange Forældre til Stede ved Morgensangen, nogle blev og overværede Undervisningen og var glade ved at faa Lejlighed til selv at bedømme deres Børn paa Baggrund af Klassens Standpunkt.

Doktoren kendte personlig hvert Barn i Skolen og benyttede enhver Lejlighed til at udvide Kendskabet til det og Hjemmet. Intet Under, at hans Ros eller Dadel virkede overordentligt stærkt.

Skolens daværende Inspektrice var Kirstine Sørensen, som senere blev gift med Lektor Grønbech. Hun var Doktorens skattede Højrehaand og i Besiddelse af en enorm Arbejdskraft og en enestaaende Evne til at administrere, bl. a. lagde hun nogle fænomenale Skemaer, selv Juniores som jeg kunde faa Ønsker opfyldt; endelig var hun meget økonomisk, en meget værdifuld Egenskab i de vanskelige Aar, inden Skolen blev overtaget af Staten. For den, der havde Øjnene med sig, var her meget at lære. Fagligt var Frk. Ingrid Kunst mig til stor Hjælp; let og smertefrit bugserede hun mig gennem de vanskelige Skær, som hedder første Undervisningsaar.

Rektor Otto Madsen, som fulgte efter Dr. Kaper, naede i den korte Tid, han fik Lov at være Ordrup Gymnasiums Leder, at gøre sig afholdt af alle ved sin store Elskværdighed. Da han hørte, at jeg var fra Skelskør, fortalte han, at han og hans Bror som Drengene var kommet hos Familien Nagel i samme By, og vi fik mangan en Sludder om den gamle Købmandsgaard.

Dr. Kapers anbefaling skaffede mig et Semesters Undervisning i Engelsk paa Statens Lærerhøjskole under Dr. phil. Frk. Kirstine Thaning, endnu en dygtig Kvinde, jeg har haft den Lykke at lære at kende i de vigtige Aar, hvor Personligheden formes, stor baade som Pædagog og Menneske.

Ellen og Jens Kragh Jespersens Børn

Efter Planen skulde jeg nu flytte til Københavns Kommuneskole, og Pladsen som Vikar paa Gasværksvejens Skole ventede mig ogsaa. Men otte Dage før Tiltrædelsen, som skulde have været 1. Oktober 1918, kunde jeg meddele Dr. Kaper, at jeg havde faaet et bedre Tilbud, idet jeg agtede at indgaa til den evige Sommerferie i den hellige Ægtestand. „Er De nu ogsaa helt sikker paa, at De ikke fortryder det?“ var Doktorens forbløffende Kommentar, forbløffende, naar man ved de aarlige Taler for afgaaende Studiner havde hørt ham formane dem til ikke at glemme Hjemmets stille Syssel og Kvindens sande Kald. Nu, hvor der er gaaet 16 Aar, kan jeg vist uden Risiko berolige Doktoren med, at jeg endnu ikke har fortrudt, selv om jeg ganske vist undertiden har haft mere Mas med at styre mine egne tre Børn end tredive af andre Folks. Efterhaanden som de er kommet lidt fra Haanden, optager min kære Have og mine Bøger stedse mere af min Tid. Jeg er for Alvor indgaaet til „den evige Sommerferie“.

Odense 1935.

Ellen Jespersen,
f. Rasmussen.

Ellen og Jens Kragh Jespersens Børn, der alle er født i Odense, er:

1. *Anders Kragh Jespersen*, født 11. Jan. 1920.
2. *Jytte Kragh Jespersen*, født 24. Marts 1922.
3. *Otto Kragh Jespersen*, født 4. Maj 1926.

X, m.

Gunnar Krag Jespersen (se IX, k, 1), fødtes 8. Sept. 1894 paa Annebjerggaard ved Skelskør som Søn af Gaardejer Frederik Vilhelm Jespersen og Nicoline Marie Pedersen. Han lignede sin Farmoders Slægt, blev høj, lys og slank og dog kraftig, lige til Garderhøjden, og aftjente da ogsaa sin Værnepligt ved Livgarden. Han gik i gode Skoler og var senere ude at lære Landvæsen og paa Landbrugs-skoler. Efter Soldatertjenesten kom han hjem og styrede Bedriften i nogle Aar, til han 26. Okt. 1922 i Gimlinge havde holdt Bryllup med *Helga Bodil Bendtsen*, der var født 26. Marts 1901 i Vollerup i Gimlinge Sogn som Datter af Gaardejer Jens Bendtsen, af en Slægt der i flere Generationer har ejet Gaarde i og ved Egeslevmagle, og Marie Sørensen fra Vollerup¹⁾. Til deres fremtidige Hjem havde de købt Maglebygaarden, der efter Baron Blixen Finecke, ogsaa kaldes „Baronens Gaard“ og hører under Borreby Gaard ved Skelskør. Den har et Tilliggende af ca. 92 Tdr. Land med et tilhørende Boelsted paa 6 Tdr. Land og er, efter at Jorden er bleven behandlet med fuldstændig Dræning, Brak og anden Kultivering, en af de bedste Gaarde paa Egnen af den Størrelse, hvad Jorden angaar. Bygnin-

gerne har forskellige Mangler, men Beliggenheden er smuk med en vidunderlig Udsigt særlig mod Syd. Paa Gaarden er der anlagt en stor Frugthave og et Hønseri. Gun-

Gunnar Krag Jespersen

Helga Jespersen

¹⁾ C. Krarup: Stam-tavle over Slægten fra Kellund, S. 8.

nar Krag Jespersen har fortsat den af Slægten i 80erne paabegyndte Frøavl, der stadig dyrkes af dem af Familien, der er Landbrugere. Fra nogle faa Hektarer er Arealet med Markfrø i Danmark nu vokset til ca. 25.000 Hektarer, og før Christian og Vilhelm Jespersen begyndte paa Frøavl, var Danmark henvist til Import fra andre Lande, medens det nu har en betydelig Eksport af Frø. Slægtens banebrydende Arbejde paa Frøavlens Omraade har saaledes været til Gavn for vort Land.

Gunnar Krag Jespersen har haft mange Tillidshverv. Han er bl. a. Formand for Sogneraadet. Han dyrker ivrig Sport navnlig Jagt og Riffelskydning og har hjemført mange Gevinster og Pokaler, ligeledes for Hundeopdræt og Hundetræning. Børn, alle fødte i Magleby:

1. *Bodil Marie Krag Jespersen*, født 29. Aug. 1924.
2. *Kirsten Krag Jespersen*, født 10. Maj 1927.
3. *Jens Krag Jespersen*, (Tvilling), født 22. Aug. 1930.
4. *Vilhelm Krag Jespersen*, (Tvilling), født 22. Aug. 1930.

X, n.

Peter Adler Jespersen (se IX, k, 2), født 18. Jan. 1905 paa Annebjerggaard i Magleby ved Skelskør som Søn af Gaardejer Frederik Vilhelm Jespersen og Nicoline Marie Pedersen. Efter som 16-aarig at have taget Præliminæreksamen var han et halvt Aar hjemme paa Annebjerggaard, der bestyredes af hans 10 Aar

ældre Broder, han kom saa et Aar til den tidligere Bestyrer af Annebjerggaard Chr. Ausum paa Ausum Vestergaard ved Hjern midt imellem Struer og Holstebro, tog derefter et Vinterkursus hos Niels Bukh paa Ollerup

Adler Jespersen

Ellen Jespersen

Gymnastik Højskole, var saa Landvæsenselev paa Herregaarden Espe ved Boslunde og hos Forpagter Abel paa Gl. Lellingegaard, afbrudt af et 35 Dages Ophold paa Roskilde Amtssygehus, hvor han mistede sin Blindtarm. Derpaa var han en Vinter paa Graasten ny Landbrugsskole og en Sommer rundt paa 7 forskellige Herregaarde paa Falster, Fyn, Als og Jylland, bl. a. hos Landstingsmand Olufsen, Qvistrup ved Struer. Endelig var han en Vinter Foderelev i Kostalden hos Bech, Krusesminde ved Korsør, inden han 1. April 1926 kom hjem og blev Bestyrer af Annebjerggaard ved Skelskør for Moderen. Han fik sin Bolig paa den af Moderen i 1917 erhvervede Gaard Topstensgaard i Smidstrup By, Egeslevmagle Sogn. Han er Brandfoged for Egeslevmagle 5. Brandfogedkreds og Formand for Skelskør Boldklub.

Adler Jespersen har altid drevet Sport, først Gymnastik, senere Fodbold og Tennis. Ligesom Broderen og alle Fætrene er han en ivrig Jæger, han holder Motorbaad til Strandjagt paa Edderfugle og andre Dykænder i Vintertiden, og de enes om forskellige gode Jagter i Omegnen.

20. Maj 1930 holdt han i Magleby Kirke Bryllup med *Ellen Larsen Schollert*, der er født 10. Marts 1909 i Skelskør som Datter af Murermester Hans Guldbrand-Schollert og Kristine Larsen. Ellen Jespersen har i 3 Aar staaet i sin Onkels og Bedstefaders Skotøjsforretning i Skelskør, var derpaa et Aar Husholdningselev paa Stensbygaard ved Vordingborg hos Godsejer Reimann og tilbragte det sidste Aar inden sit Bryllup hos sin Moder. Sønner:

1. *Carl Christian Kragh Jespersen*, født 2. Okt. 1930 paa Annebjerggaard.
2. *Knud Kragh Jespersen*, født 24. Maj 1932 paa Topstensgaard.

X, o.

Kaj Jespersen (se IX, 1, 3), fødtes 23. Nov. 1895 i København som Søn af Kaptajn Anders Christian Jespersen og Helene Christiane Larsen. Han bor nu Maughan Street 64, Penarth, S. W. og har givet følgende Skildring af sine Oplevelser:

Fra en ret tidlig Alder havde jeg besluttet, at jeg vilde til Søs, naar jeg blev „stor“. Den Beslutning blev uden Tvivl fostret fordi min Fader havde valgt Søn og ved Læsningen af „Vore Søhelte“ og andre Søhistorier, som f. Eks. Kaptajn Marryats „Peter Simple“; men imellem Barnesindets Drømme og Livets Realiteter er der jo ofte et stort Svælg, og det gaar ikke altid, som Præsten præker; hvilket jeg jo fandt ud af senere hen i Livet.

Barndommen blev tilbragt i Længsel efter at komme „til Søs“. Skolen gik det trent med, med Undtagelse af de Dage, da vi havde Geografi, Danmarks-

Kaj Jespersen

historie, Verdenshistorie, Fysik og Naturhistorie, ogsaa Sprog interesserede mig; men det maatte jeg vente med, til jeg kom ud i Verden.

Til Søs kom jeg først efter nogle Vanskeligheder; „Den Gamle“ var jo

Queenie Jespersen

ikke gammel for intet, han havde set, at Sølivet var ikke, hvad de unge tænkte sig, og mente det var bedre for mig at komme i Elektrikerlære; men skønt jeg ikke delte hans Mening, kom jeg alligevel i Lære i København, da jeg forlod Skolen i Foraaret 1910. Det varede i ca. 3 Maaneder, saa flyttede Familien til Frederikshavn og jeg med den.

Som Barn havde jeg drevet Lystfiskeri, derfor var det kun naturligt, at jeg vilde i Fiskekutterne og drive Havfiskeri, saa kort efter, at min Far var gaet ombord i sit Skib som Styrmand, stak jeg „Til Søs“ som Dæksdreng, Kok og fik mange andre Tillidshverv i Kutteren „Moody“.

Ja nu var jeg altsaa paa Søen, og lad mig straks sige, at Havfiskeri er ikke altid Lystfiskeri, det erfarede jeg snart. Det var i November Maaned, og jeg havde hverken Søstøvler eller Olietøj til at begynde med, saa lidt af det romantiske gik jo „overbord“; men jeg havde sagt „A“, og Frygten for at blive til Latter drev mig til ogsaa at sige „B“.

De næste 3 Aar blev nogenlunde ensartede, med Undtagelse af en Langrejse i en Bramsejlskonneret blev de tilbragt i Kutterne; senere blev Rejserne længere.

I Efteraaret 1913 gik jeg paa Navigationsskolen i Frederikshavn, og den følgende Marts bestod jeg Eksamen, jeg manglede kun 2 Points i at have højest muligt, jeg fik første Præmie, og kort efter kom jeg til Orlogs og aftjente Værnepligten i Kongeskibet „Dannebrog“. Jeg maa sige, jeg nød Sommeren 1914 op til Krigens Udbrud, den er et af mine kæreste Minder; men med den forsvandt en

for mig fredfyldt Tilværelse. I Oktober 1915 blev jeg permitteret, og nu skulde jeg saa rigtig paa Langfart; Udlængselen drev, Amerika, Canada, Afrika og Sydamerika kaldte, og en Uge efter at jeg forlod Marinen, var jeg i Koffardifarten. Rejse fulgte paa Rejse, og jeg fik en ganske god Lejlighed til at se, hvorledes Torpedoer og Miner kan ødelægge stolte Skibe og deres Besætninger i faa Sekunder; skønt der var jo ogsaa en anden Side af Billedet, som f. Eks. Pinsesøndag 1918 i Atlanterhavet.

Paa denne Tid var jeg anden Styrmand paa S/S „Dannebrog“ jeg havde mønstret i New York, hvor jeg var blevet afmønstret fra S/S „Sarmatia“, ombord i hvilken jeg havde holdt en lignende Stilling i 10 Maaneder. Nu var vi paa Rejse fra Norfolk i Virginia til Nantes med Mel og Bønner.

Vi var en Del af en Konvoj paa 36 Koffardimænd, Englændere, Spaniere, Hollændere, Nordmænd, Grækere, Danskere og Franskmænd under Ledelse af en stor engelsk Krydser „Duke of Edinburgh“. Et Par Dage i Forvejen, da vi var ca. 700 miles Vest af Queenstown i Irland, var vi blevet modtaget af amerikanske og engelske Torpedojagere, som skulde lede os igennem Undervandsblokaden; og nu var det altsaa Pinse. Jeg var paa Vagt om Eftermiddagen, og ved Kaffetiden Kl. 3 stod det paa Kakao og Kager i Anledningen af Helligdagen. 1. Mester og „den gamle“ var oppe paa Broen, og Samtalen drejede sig om Undervandsbaads-Angrebet, som var blevet afslaaet Kl. 9 den samme Morgen, da pludselig saa vi Glimtet fra en Kanon ombord i en amerikansk Jager, og nu fik fire af Jagerne travlt, de formerede en stor Cirkel omkring det Punkt, som den første Jager havde markeret med sin Granat, der under var U-Baaden.

Nu overværede vi et frygteligt Drama. Jagerne sejlede rundt med en Fart af over 35 miles i Timen og hvert Øjeblik dryppede de Undervandsbomber, Bomber som kunde knuse det stærkeste Skib, der var inden for en Radius af 35 yards, naar de eksploderede. Vi stod spændte og ventede, hvad vilde hænde? Vilde vi se Olien komme op til Overfladen, for at vise os, at en af Bomberne havde fundet sit Maal der i Dybet, eller vilde U-Baaden undslippe sine Forfølgere? Havde U-Baaden, i det Øjeblik den var nær Overfladen, søgt sig et Bytte, og var dens dødbringende Torpedo allerede paa Vej til sit Maal? Disse og mange andre Tanker jog igennem mit Hoved, mens vi stod der i det herlige Sollys; det syntes at vare en Evighed; hvad maa de have følt, som var i U-Baaden?

Deres Skæbne var snart afgjort, den fjerde eller femte Bombe eksploderede nær Overfladen, den sendte en Søjle af Vand og Skum imod Himmelen og midt i denne Heksekedel saas et Øjeblik et langt mørkt Skrog, løftet af Eksplosionen,

for straks at synke som en Sten, og imellem 60 og 90 Mænd var i dette Nu dræbte og begravede.

Naar jeg nu tænker tilbage paa hint Øjeblik, er det med en Del Skamfølelse, at jeg husker det Jubelraab, som undslap os, da vi saa U-Baaden synke.

I de følgende Maaneder var vi i Farten mellem Bristolkanalen og Nordfrankrig, og det var i denne Tid, at jeg lærte at kende min Hustru, og i Oktober blev vi forlovede. I November kom jeg ombord i S/S „H. V. Fisker“; denne Gang gik Rejserne til Vest Africa, det var en ganske interessant Fart; men i Maj 1919 kom vi tilbage til Bristol Kanalen og den 4de Juni blev der Bryllup i Penarth, som nu blev det Sted, hvorfra Rejserne igen gik ud i Verden, først som 3. Styrmand i Amerikaneren S/S „Horado“; dernæst som 1. Styrmand i S/S „Maryanne“ af New York. Dennes Rhedere havde Kontor i Cardiff, og jeg var i deres Tjeneste i forskellige Stillinger, til Selskabets Ophør i 1921. Jeg var ked heraf, det var et godt Rhederi, og jeg var lovet en Baad som Fører.

I 1923 kom der et haardt Stød; mine Øjne blev svage, og jeg maatte opgive Sølivet, og det var svært at opnaa noget andet; jeg havde et Par midlertidige Stillinger, før jeg i det følgende Aar kom i Firmaet Hall, Lewis & Co. af Cardiff, der blev jeg efter nogen Tid Formand. Arbejdet var ganske interessant, vor Afdeling handlede med gammelt Jern. Vi arbejdede med alt muligt fra Krigsskibe til Kulgruber, og jeg rejste nu over England og Wales. Selskabet handlede i Tusinder af Tons og havde blandt andet 45,000 Jernbanevogne, som de lejede til Kulgrubeejerne.

I 1926 blev jeg farlig syg med Nerve- og Hjertelidelser, det varede i 12 Maaneder, jeg kom atter i Selskabets Tjeneste, men var ikke stærk nok, og de følgende 12 Maaneder havde jeg flere Tilbagefald, saa gik Firmaet fallit, mit Helbred var daarligt, og Arbejdet var jo vanskeligt at opnaa i de følgende Aar; men nu er der dog en Bedring i Helbredet. Ça ira!

Kaj Jespersen ægtede 4. Juni 1919 i St. Josephs Kirken, Penarth, i Grevskabet Glamorgan, Syd Wales, *Mary Helene (Queenie) Gow*. Queenie Gow er født 20. Sept. 1897 i Penarth som Datter af Første-Styrmand Robert William Gow (født 1871 i Liverpool, gift 6. Juni 1896 i Cardiff, død 6. Aug. 1900 om Bord i R. M. S. „Magdalene“ paa Rejse fra Rio Janeiro) og Mary Molly Scott (født 25. Feb. 1876 i Cardiff).

I Kaj Jespersens Ægteskab er født følgende Børn, alle i Penarth:

1. *Johana Marie (Molly) Helene Jespersen*, født 17. Nov. 1920.
2. *Lorna Georgine Gertrud Jespersen*, født 11. Jan. 1922.

Aage Jespersen

3. *Robert (Bob) Christian Jespersen*, født 15. Feb. 1924.
4. *Else Erna Jespersen*, født 24. Sept. 1926.
5. *Myrtle Naomi Jespersen*, født 22. Sept. 1928.
6. *Christine Kay Jespersen*, født 15. April 1933.

X p.

Aage Peter Olaf Jespersen (se IX, m, 1), født 10. Maj 1896, Søn af Ejendomsmægler Hans Olaf Jespersen og første Hustru Petrea Maren Christine Frandsen, Vaskeriejer i San Francisco; gift med *Hilda Nessèr*, født i San Francisco af fransk-schweizisk Afstamning. Børn:

1. *Beverly Jespersen*, født 9. April 1926.
2. *Shirley Jespersen*.

X, q.

Camillus Peter Jespersen, (se IX, m, 2) født 26. Okt. 1898, Søn af Ejendomsmægler Hans Olaf Jespersen og første Hustru Petrea Maren Christine Frandsen. Camillus Jespersen var i 1920erne Handelsmedhjælper i et Stormagasin i Detroit, er nu i San Francisco; gift med *Florine Hicks*. Børn:

1. *Judith Jespersen*, født 1930.
2. *William Jespersen*, født 1932.

X, r.

Povl Felix Jespersen (se IX, o, 1), Søn af Direktør Carl Jespersen og Emma Hansen, er født 31. Aug. 1897 i København. Han tog Realeksamen fra Nærum Kostskole 1913, var derpaa ansat paa Aftenbladets Kontor og i Hertz' Annoncebureau, frekventerede Købmandsskolen og opholdt sig 1919—21 i De Forenede Stater. Efter Hjemkomsten blev han Repræsentant for Politiken og fra 1923 Akkvissionschef ved samme. Povl Jespersen meddeler følgende Autobiografi:

Den første større Begivenhed, jeg erindrer, var, da vi flyttede til Gøteborg, det maa have været i 1903 eller 1904. Jeg husker, at jeg kom godt ud af det med Kane-Kuskene og ofte var med midt i deres Vente-Skur paa Torvet, hvor jeg stegte Strømning paa Kakkelovnen og nød Tilværelsen.

Senere kom vi til Stockholm. Jeg var vist 6 Aar, og her begyndte jeg at gaa i Skole. Det var nu kun meget kort Tid, for i 1906 blev Far Forretningsfører for

Politiken, og saa flyttede vi til Vinkelvej i København. Jeg gik her i Skole hos Henrik Madsen, men vi kom ikke rigtig godt ud af det med hinanden, det var min Haandskrift, der heller ikke dengang var særlig god. Jeg var jo ene Dreng mellem 3 Piger og savnede meget Kammerater, saa 1909 fik jeg Lov at komme paa Nærum Kostskole, hvor jeg havde 4 dejlige Aar, til jeg sluttede med Realeksamen.

Efter en Sommerferierejse med Far i Tyskland, kom jeg paa Aftenbladets Kontor og begyndte paa Købmandsskolens Aftenskole. Efter et Par Aars Forløb kom jeg til Hertz' Annoncebureau. Derfra kom jeg i Nordisk Bank og endelig i Vacuum Oil Co., hvor jeg var til lidt efter Krigens Afslutning.

Mine Forældre syntes nu, at jeg skulde lære at staa paa egne Ben, og i Marts 1919 rejste jeg til New York, hvor jeg først kom paa et Shipping Kontor hos en Mand, som havde været i København med Fords Fredsdelegation, senere var jeg Revisor paa en Gummifabrik.

Jeg var derefter et Aars Tid paa Fords Traktorfabrik i Detroit, hvor jeg boede sammen med min Fætter Camillus Jespersen, som var i et Stormagasin. I Slutningen af 1920 lukkede Fabrikkerne, og vi tog saa til New York, hvor jeg prøvede at vaske Tallerkner, skuffe Sne og andet, til jeg i April tog til London, hvor hele Familien skulde fejre Fars og Mors Sølvbryllup.

Omkring Maj 1921 var jeg atter i København og begyndte som Annonce-Repræsentant paa Politiken. Begyndelsen var som altid lidt vanskelig, jeg var af Naturen noget tilbageholdende, men i Løbet af et halvt Aars Tid gik det rigtig godt med Smaa-Annoncerne.

I 1922 blev jeg forlovet med *Ellen Lorentzen*, som jeg havde truffet i Espergærde, før jeg rejste til Amerika.

I Maj 1922 blev jeg Afdelingschef for Politikens nyoprettede Afdeling for Rubrik-Annoncer, som jeg ledede i 4—5 Aar.

Poul Jespersen og Hustru med Børn

Jeg havde som Afdelingschef mere at tale med Fader om end tidligere — og da jeg ikke var særlig energisk, var Samtalerne ikke sjældent lige ubehagelige for os begge.

Jeg syntes dengang, at jeg blev taget lidt for haardt, men jeg har senere forstaaet, at der ikke var anden Vej at gaa — og er nu glad og taknemlig over alt det, Far lærte mig i disse Aar.

I 1923 blev jeg gift med Ellen Lorentzen, og to Aar senere fik vi en Søn Erik, og to Aar derefter en Datter Kirsten.

I 1927 blev jeg Akkvisitionschef og havde fra dette Tidspunkt et meget interessant Arbejde med at oparbejde Bladets Annoncer baade i Ind- og Udland.

— — —

Povl Jespersen.

Povl Jespersen ægtede 7. Nov. 1923 i Gentofte *Ellen Lorentzen*, født 19. Juli 1899 i København, Datter af Grosserer Hans Alfred Lorentzen (født 22. Jan. 1871 i Nordby paa Fanø) og Anna Augusta Dorthea Maren Marie Petersen (født 1. Maj 1879 i København). I Povl Jespersens Ægteskab er to Børn:

1. *Erik Steen Jespersen*, født 3. Sept. 1925 i København.
2. *Kirsten Jespersen*, født 28. April 1928 i København.

X, s.

Niels Hansen Nielsen Mortensen (se IX, q), fødtes 22. Feb. 1876 i Løserup

som Søn af Gaardejer Lars Peder Mortensen og Kirstine Nielsen. Niels

Mortensen kom hjemmefra i 1898 og købte da en Gaard paa Nexelø, som han drev i 8 Aar og var i en Aarrække Brandfoged paa Nexelø. Efter at

Mette Mortensen

Niels Mortensen

Anna Mortensen

havesolgt Gaarden 1906 købte han en Ejendom i Højsted, Bregninge, Bjergsted Sogn, som han igen solgte 1914. I Bregninge var han Medlem af Bestyrelsen for Bollebjerg Mejeri. 1914 købte han saa Bognæsgaarden

Lars og Ejnert Mortensen

ved Vig i Ods Herred, men solgte den igen 1921. Han var her Medlem af Bestyrelsen for Vig Mejeri. 1921 købte han en Villa ved Jyderup Station, som han atter solgte 1923 for at købe sin nuværende Ejendom, der er paa godt 30 Tdr. Land og ligger smukt i Skærby ved Nykøbing Sjælland. Han er ogsaa her Medlem af Mejeriets Bestyrelse, ligesom han i en lang Aarrække har været Medlem af Venstreforeningen for Nykøbing Sjælland og Omegn og Brandfoged for Nykøbing Sjælland Landdistrikt. 11. Sept. 1898 ægtede han i Udby Kirke *Mette Thea Marie Jeppesen*. Marie Jeppesen var født 8. Januar 1874 i Prejlerup, Grevinge Sogn, og døde 21. Maj 1921 i Bognæs, Vig Sogn. Hun var Datter af Landmand Rasmus Jeppesen og Sidse Marie Dinesen. Børn:

1. *Lars Peter Mortensen* fødtes 21. Maj 1900 paa Nexelø, Føllerslev Sogn. Peter Mortensen udvandrede i 1922 til Amerika og er nu bosiddende 6188 Palm Ave, Riverside U. S. A.

2. *Ejnert Vilhelm Mortensen* fødtes 17. Juli 1901 paa Nexelø, Føllerslev Sogn. Ejnert Mortensen udvandrede 1922 til Amerika og er nu bosiddende 6188 Palm Ave, Riverside, U. S. A.

3. *Anna Marie Mortensen* fødtes 13. Feb. 1910 i Højsted, Bregninge, Bjergsted Sogn, og bor hos Købmand Dinesen, Egby, Glostrup.

OVERSIGT

(Her er ikke optaget de som smaa afdøde Børn)

	Side
I	
<i>Anders Olsson (Daa)</i> , født i 1570erne, død 1658, Gaardmand i Undløse.....	18
1. Olluff Andersson, født ca. 1615, død 1696, Rytterbonde i Undløse, se II	18
II	
<i>Olluff Andersson</i> (se I), født ca. 1615, død 1696, Rytterbonde i Undløse.....	18
1. Jesper Olufsson, født ca. 1640, død 1709-10, Rytterbonde i Undløse, se III, a.	23
2. Johanne Olufsdatter, født ca. 1642, død før 1695	22
3. Laffue Olufsson, født ca. 1644, død efter 1720, Rytterbonde i Undløse	22
4. Lauritz Olufsson, født 1648, død 1695, Rytterbonde i Ulkestrup i Undløse, se III, b.	26
5. Christen Olufsson, født 1651, død 1696, Rytterbonde i Undløse, se III, c.	28
6. Maren Olufsdatter, født 1655, gift med Hans Olsen i Undløse	23
III, a.	
<i>Jesper Olufsson</i> (se II, 1), født c. 1640, død 1709-10, Rytterbonde i Undløse	23
2. Rasmus Jespersen, født 1672, død 1728, Gaardmand i Undløse, se IV, a.	29
3. Mette Jespersdatter, født 1674	25
4. Anders Jespersen, født 1677 paa Ryttergodset i Undløse, se IV, b.	31
III, b.	
<i>Lauritz Olufsson (Olsen)</i> (se II, 4), født 1648, død 1695, Rytterbonde i Ulkestrup i Undløse	26
1. Jens Lauritzsen (Larsen), født 1677	27
2. Johanne Lauritzdatter (Larsdatter), født 1679, gift med unge Peder Nielsøn af Ulkestrup	27
5. Anders Lauritzsen, født 1684	27
6. Knud Lauritzsen (Larsen), født 1691	27
III, c.	
<i>Christen Olufsson</i> (se II, 5), født 1651, død 1696, Rytterbonde i Undløse	28
1. Kirsten Christensdatter, født 1691, muligt gift med Jens Larsson	29
IV, a.	
<i>Rasmus Jespersen</i> (se III, a, 2), født 1672, død 1728, Gaardmand i Undløse	29
3. Oluf Rasmussen, født 1700	30
4. Maren Rasmusdatter, født 1702	30
5. Citzel Rasmusdatter, født 1705, muligt gift med Peder Nielsen	30
6. Birgitte Rasmusdatter, født 1707	30
7. Jesper Rasmussen, født 1710	30
8. Peder Rasmussen, født 1713	30
9. Christen Rasmussen (Krag), født 1714, død 1783, Gaardmand i Alkestrup i Asminderup, se V ..	31
10. Anders Rasmussen, født 1717	30
IV, b.	
<i>Anders Jespersen</i> (se III, a, 4), født 1677, boede paa Ryttergodset i Undløse	31
1. Oluf Anderssen, født 1709	31
2. Jesper Anderssen, født 1711	31
3. Christen Anderssen, født 1714	31
V	
<i>Christen Rasmussen (Krag)</i> (se IV, a, 9), født 1714, død 1783, Gaardmand i Alkestrup i Asminderup	31

	Side
1. Rasmus Christensen, født 1742, død 1820, Sognefoged og Gaardmand i Alkestrup, se VI, a. . . .	35
3. Jens Christensen (Krag), født 1746, død 1821, Sognefoged og Gaardmand i Sonnerup, se VI, b.	37
4. Jesper Christensen (Krag) født 1749, død 1826, Gaardmand i Hanerup i Nørre Jernløse, se VI, c.	43
5. Anders Christensen, født 1752, død 1787, Gaardmand i Alkestrup i Asminderup, se VI, d.	45
6. Bodil Christensdatter, født 1754, død 1784, gift med Gaardmand Peder Sørensen i Søstrup	34
VI, a.	
<i>Rasmus Christensen</i> (se V, 1), født 1742, død 1820, Sognefoged og Gaardmand i Alkestrup	35
2. Jens Rasmussen, født 1764, død 1820, Gaardejer i Eskildstrup	36
3. Karen Rasmusdatter, født 1770, død 1841, gift første Gang med Sognefoged Gregers (Greis) Nielsen i Benløse, anden Gang med Gaardmand i Benløse Jens Jensen	36
4. Peder Rasmussen, født 1774, død 1845, Gaardmand i Alkestrup, se VII, a.	47
5. Cidsel (Sidse) Rasmusdatter, født 1777, død 1852, gift første Gang med Gaardmand Tønnes Poulsen, anden Gang med Gaardfæster i Mogenstrup Christen Jensen	37
VI, b.	
<i>Jens Christensen (Krag)</i> (se V, 3), født 1746, død 1821, Sognefoged og Gaardmand i Sonnerup	37
1. Zidse Jensdatter, født 1773, død 1839, gift med Købmand Rasmus Pedersen i Holbæk	41
2. Martine Jensdatter, født 1775, død før 1815	43
3. Caroline Jensdatter, født 1776, død før 1815	43
4. Caroline Gjertrud Marie Jensdatter, født 1778, død før 1815	43
VI, c.	
<i>Jesper Christensen (Krag)</i> (se V, 4), født 1749, død 1826, Gaardmand i Hanerup i Nørre Jernløse	43
1. Rasmus Jespersen, født 1778, død før 1790	44
2. Sidse Marie Jespersen, født 1781, død 1832, gift med Forpagter Lars Jensen paa Holbæk Ladegaard	44
4. Søren Jespersen, født 1783, død 1845, Kromand i Dalmose, se VII, b.	48
5. Christen Jespersen, født 1786, død 1826, Boelsmand i Stokkebjerg, se VII, c.	49
9. Jens Jespersen, født 1792, død 1867, Gaardmand i Bjerger, se VII, d.	50
10. Anders Jespersen, født 1795, død 1857, Ejer af Gundestrup FærgEGAARD, se VII, e.	53
VI, d.	
<i>Anders Christensen</i> (se V, 5), født 1752, død 1787, Gaardmand i Alkestrup	45
1. Søren Andersen, født 1777, død 1835, Kromand i Buske Kro, se VII, f.	64
2. Sidsel Andersdatter, født 1780, død 1800	46
3. Peder Andersen, født 1782, død 1819, Gaardmand i Asminderup, se VII, g.	68
5. Bodil Andersdatter, født 1786, død 1835, gift med Sognefoged Lars Christophersen i Sonnerup	47
VII, a.	
<i>Peder Rasmussen</i> (se VI, a, 4), født 1774, død 1845, Gaardmand i Alkestrup	47
1. Christen Pedersen, født 1806	47
3. Anne Pedersdatter, født 1809, død før 1836, gift med Gaardfæster Hans Rasmussen i Asminderup	47
4. Anders Pedersen, født 1811, død 1828	48
5. Maren Pedersdatter, født 1814, død 1887, gift med Gaardfæster Christian Larsen i Asminderup	48
6. Kirsten Pedersdatter, født 1817, død 1886, gift med Gaardfæster Hans Rasmussen i Asminderup	48
VII, b.	
<i>Søren Jespersen</i> (se VI, c, 4), født 1783, død 1845, Kromand i Dalmose	48
1. Karen Sørensdatter, født 1810, død 1845, gift først med Indsiddet Jørgen Hansen i Vemmeløse, dernæst med Rasmus Larsen i Oreby	48
2. Christian Jespersen, født 1812, død 1892, Ejer af Fuglebjerg Kro, se VIII, a	69

	Side
4. Mette Marie Sørensdatter, født 1817, død 1870, gift med Peder Hansen i Oreby, Høve Sogn...	49
6. Jens Peter Sørensen, født 1821, død 1845.....	49
8. Jesper Christian Sørensen (Jespersen), født 1827, død 1891, Fæster af Dalmose Kro, se VIII, b.	79
9. Søren Sørensen (Jespersen), født 1830, død 1901, Gaardmand paa Oreby Mark, se VIII, c.....	102

VII, c.

<i>Christen Jespersen</i> (se VI, c, 5), født 1786, død 1826, Boelsmand i Stokkebjerg	49
1. Maren Marie Elise Christensdatter, født 1816, gift med Christen Larsen fra Jyderup	50
2. Caroline Margrethe Cecilia Christensdatter, født 1820	50
3. Jens Peter Christensen, født 1823, Tømrer.....	50

VII, d.

<i>Jens Jespersen</i> (se VI, c, 9), født 1792, død 1867, Gaardmand i Bjerger.....	50
1. Niels Jensen, født 1823, død 1884, Gaardmand i Bjerger, se VIII, d.....	105
2. Jens Kristian Jensen Jespersen, født 1827, død 1891, Gaardmand paa Enø, se VIII, e.	108
3. Anna Cecilia Jensdatter, født 1829, død 1908, gift med Gaardmand Lars Christiansen (Buchhardt) i Karrebæk	53
4. Christen Jensen, født 1833, død 1881, Gaardmand paa Enø, se VIII, f.	111

VII, e.

<i>Anders Jespersen</i> (se VI, c, 10), født 1795, død 1857, Ejer af Gundestrup Færgegaard	53
1. Hans Christian Jespersen, født 1827, død 1905, Grosserer i København, se VIII, g.	114
3. Jens Bernhard Jespersen, født 1830, død 1907, Ejer af Annebjerggaard, se VIII, h.....	118
4. Ole Peter Jespersen, født 1833, død 1910, Grosserer i København, se VIII, i.....	120
5. Caroline Marie Jespersen, født 1839, død 1918, gift med Hans Jørgen Osbahr	62

VII, f.

<i>Søren Andersen</i> (se VI, d, 1), født 1777, død 1835, Kromand i Buske Kro.....	64
2. Karen Marie Sørensdatter (Andersen), født 1824, gift med Mølleforpagter Peder Sørensen	64
3. Anders Sørensen (Andersen), født 1829, død 1911, Gaardmand i Bringstrup, se VIII, j.	129

VII, g.

<i>Peder Andersen</i> (se VI, d, 3), født 1782, død 1819, Gaardmand i Asminderup	68
1. Else Christine Pedersdatter, født 1811, død 1879, gift med Lærer Hans Peter Hansen	69
2. Morten Pedersen, født 1813, død 1868, Gaardmand i Thostrup, se VIII, k.....	133

VIII, a.

<i>Christian Jespersen</i> (se VII, b, 2), født 1812, død 1892, Ejer af Fuglebjerg Kro	69
1. Marie Kirstine Jespersen, født 1839, død 1898, gift med Proprietær Hans Christensen, Olde- bjerggaarden.....	75
2. Christiane (Jane) Laurine Jespersen, født 1842, død 1878, gift med Ejer af Fuglebjerg Kro, Christen Olsen.....	76
3. Marie Petrine (Trine) Serine Jespersen, født 1846, død 1919, gift med Lærer Hans Frederik Petersen i Grydestrup	78
4. Søren Christian Jespersen, født 1848, død 1886, Postekspedient i Korsør, se IX, a	134

VIII, b.

<i>Jesper Christian Sørensen (Jespersen)</i> (se VII, b, 8), født 1827, død 1891, Fæster af Dalmose Kro	79
1. Kirstine (Stine) Caroline Jespersen, født 1851, død 1921, Leder af Højskolehjemmet, København	80
2. Marie Caroline Jespersen, født 1852, død 1916, Husbestyrerinde, Højskolehjemmet, København..	82
4. Hans Søren Jespersen, født 1856, død 1922, Postekspedient i Ribe, se IX, b.....	135

5. Peter Martin Jespersen, født 1858, død 1931, Gæstgiver i Fuglebjerg, se IX, c.	136
6. Søren Jespersen, født 1860, Handelsmand i Torped.	83
8. Christian Jespersen, født 1864, død 1928, Politibetjent i Skelskør, se IX, d.	139
11. Kristen Jespersen, født 1875, død 1923, Sagførerkontorist i København.	84

VIII, c.

<i>Søren Sørensen (Jespersen)</i> (se VII, b, 9), født 1830, død 1901, Gaardmand paa Oreby Mark	102
1. Søren Johan Jespersen, født 1857, død 1926, Gaardejer i Frankerup, se IX, e.	144
2. Caroline (Line) Petrine Jespersen, født 1859, gift med Gaardejer i Bøgelunde Johan Hansen.	104
4. Lauritz Anton Jespersen, født 1866, død 1927, Gaardejer i Sipperup.	104
5. Jens Peter Jespersen, født 1870, død 1932, Gaardejer paa Venslev Mark, se IX, f.	146
6. Ane Marie Kirstine Jespersen, født 1880, gift med Fætteren Jens Jesper Marius Jespersen, Krabbekjærgaard, se IX, g.	104

VIII, d.

<i>Niels Jensen</i> (se VII, d, 1), født 1823, død 1884, Ejer af Bjøsegaard i Sønder Bjerger.	105
1. Ellen Kristine Jensen, født 1849, gift med Lars Hansen i Slagelse.	106
2. Jens Jesper Marius Jensen, født 1876, Ejer af Krabbekjærgaard, se IX, g.	149
3. Karl Lavrids Jensen, født 1878, Ejer af Bjøsegaard i Sønder Bjerger.	108

VIII, e.

<i>Jens Kristian Jensen Jespersen</i> (se VII, d, 2), født 1827, død 1891, Gaardejer, Husmægler i København.	108
1. Ole Peter Jespersen, født 1853, død 1901, Handelsmand i København, se IX, h.	150
2. Elmine Marie Jespersen, født 1855, død 1931, gift med Brændehandler Carl Vilhelm Olsen i København.	110

VIII, f.

<i>Christen Jensen</i> (se VII, d, 4), født 1833, død 1881, Gaardmand paa Enø.	111
1. Ellen Marie Christine Jensen, født 1862, gift med Gaardbestyrer Niels Nielsen paa Enø.	112
2. Marie Sophie Cecilie Jensen, født 1865, gift med Hans Peter Andersen, Ejer af Grusbankegaarden i Karrebækstorp.	112
3. Anna Johanne Jensine Jensen, født 1868, gift med Kroejer Peter Christensen i Dalmose ny Kro	112
4. Elise Andrea Kristiane Jensen, født 1871, gift med Gaardejer Hans Jørgen Pedersen (Brygger) i Taaderup.	113
5. Jens Peter Jesper Jensen, født 1874, Betonformand paa Frederiksberg.	113
6. Ingeborg Laura Nielsine Jensen, født 1875, gift med Gaardejer Peter Christian Petersen i Sørup	114

VIII, g.

<i>Hans Christian Jespersen</i> (se VII, e, 1), født 1827, død 1905, Grosserer i København.	114
1. Christine (Adoptiv- og Broderdatter), født 1878, gift med Lektor Georg Leidersdorff, se VIII, i.	127

VIII, h.

<i>Jens Bernhard Jespersen</i> (se VII, e, 3), født 1830, død 1907, Ejer af Annebjerggaard.	118
1. Peter Christian Jespersen, født 1856, Rentier, Dyrehaven, Skelskør, se IX, i.	152
2. Anders Nicolai Jespersen, født 1859, Købmand i Skelskør, se IX, j.	163
3. Frederik Vilhelm Jespersen, født 1861, død 1912, Frøavler, Annebjerggaard, se IX, k.	167

VIII, i.

<i>Ole Peter Jespersen</i> (se VII, e, 4), født 1833, død 1910, Grosserer i København.	120
1. Anders Christian Jespersen, født 1865, Løjtnant af Flaaden, Kaptajn i Koffardifart, Frederikshavn, se IX, l.	168

	Side
2. Hans Olaf Jespersen, født 1868, Løjtnant i Infanteriet, Ejendomsmægler i San Francisco, se IX, m.	173
3. Thorvald Peter Jespersen, født 1870, Grosserer i København, se IX, n.	174
4. Carl Nicolaj Jespersen, født 1873, Direktør ved „Politiken“, København, se IX, o.	182
5. Christine (Kirsten) Marie Axelline Jespersen, født 1878, gift med Lektor Georg Leiderdorff i Odense	127
6. Axel Gerhard Jespersen, født 1880, Ingeniør, se IX, p.	195
7. Einer Ole Jespersen, født 1885, Amerika.....	128
8. Emma Gertrud Jespersen, født 1889, Kontorassistent ved Toldvæsenet	128
9. Ulla Cathrine Jespersen, født 1893, gift med Diakon Risbjerg Thomsen	129

VIII, j.

<i>Anders Sørensen (Andersen)</i> (se VII, f, 3), født 1829, død 1911, Gaardmand i Bringstrup	129
1. Søren Andersen, født 1856, Partikulier i København	130
2. Christian Lauritz Andersen, født 1858, død 1926, Sognepræst til Glud og Hjarnø.....	130
3. Thekla Kirstine Isca Maria Andersen, født 1861, død 1933, gift med Skoleinspektør Carl Albert Svendsen	132

VIII, k.

<i>Morten Pedersen</i> (se VII, g, 2), født 1813, død 1868, Gaardmand i Tostrup, Merløse	133
1. Anne Marie Mortensen, født 1838, død 1879, gift med Gaardmand Hans Peder Poulsen i Merløse	133
3. Lars Peder Mortensen, født 1845, død 1900, Gaardmand i Løserup, se IX, q.	196

IX, a.

<i>Søren Christian Jespersen</i> (se VIII, a, 4), født 1848, død 1886, Postekspedient i Korsør..	134
1. Johan Jakob Jespersen, født 1878, Postekspediter i Nykøbing F. (Plejesøn).....	135

IX, b.

<i>Hans Søren Jespersen</i> (se VIII, b, 4), født 1856, død 1922, Postekspedient i Ribe	135
1. Edith Kold Jespersen, født 1895, Telefonistinde i Ribe.....	136

IX, c.

<i>Peter Martin Jespersen</i> (se VIII, b, 5), født 1858, død 1931. Gæstgiver i Fuglebjerg	136
1. Ellen Marie (Ruth) Jespersen, født 1894, gift med Urmager og Guldsmed Niels Peter Bøgh i Fuglebjerg.....	138
2. Kristine Elisabeth Jespersen, født 1896, gift med Viktualiehandler Carl Frederik Andersen i Fuglebjerg	139
3. Henny Jespersen, født 1897, gift med Stukkator Max Caspersen i Minneapolis	139
4. Jens Christian Kragh Jespersen, født 1907, Maskinassistent	139

IX, d.

<i>Christian Jespersen</i> (se VIII, b, 8). født 1864, død 1928, Politibetjent i Skelskør	139
1. Ane Marie Dorothea Jespersen, født 1888, gift med Gaardbestyrer Lars Peter Christian Larsen i Magleby	142
2. Mildred Augusta Jespersen, født 1890, gift med Frederik Nielsen, Gyldenkronegaard	143
5. Hans Jespersen, født 1893, Postpakkemester i København, se X, a.....	197
6. Hertha Emilie Jespersen, født 1895, død 1930, gift med Gaardejer Marinus Christensen, Hadsten	143
7. Dagny Helene Jespersen, født 1897, død 1934, gift med Gaardejer Hans Peter Madsen i Store Rørbæk	144
8. Einer Jespersen, født 1898, ansat hos Monberg & Thorsen, se X, b.	198
9. Helge Frode Jespersen, født 1901, Slagteriarbejder i Frederikssund, se X, c.	199
10. Karen Gudrun Jespersen, født 1903, gift med Gaardejer paa Rørbæk Mark Nicolai Clausen	144
11. Poul Holger Jespersen, født 1906 Landmand, Farum Kalkværk, se X, d.....	200

	Side
IX, e.	
<i>Søren Johan Jespersen</i> (se VIII, c, 1), født 1857, død 1926, Ejer af Stokkebjerggaard i Frankerup	144
1. Jens Kristian Jespersen, født 1882, Ejer af Krogsgaard ved Flakkebjerg, se X, e.	200
2. Carl Johan Jespersen, født 1884, Gaardejer, Halkevad ved Flakkebjerg, se X, f.	201
3. Marie Kristine Jespersen, født 1887, gift med Købmand Jens Hansen i Næstved	145
IX, f.	
<i>Jens Peter Jespersen</i> (se VIII, c, 5), født 1870, død 1932, Gaardejer paa Venslev Mark	146
1. Hans Christian Jespersen, født 1897, Ejer af Flinthøj ved Sandved, se X, g.	202
2. Søren Johan Jespersen, født 1899, Ejer af Bøgelunde ved Sønder Bjerge	146
3. Margrethe Johanne Jespersen, født 1900, gift med Gaardejer Hans Hansen, Høve.....	146
4. Karl Holger Jespersen, født 1904, Gaardejer i Hyllested ved Dalmose, se X, h.	202
5. Laurids Jespersen, født 1907, Gaardejer i Vridsløse ved Næstved	148
6. Peter Martin Jespersen, født 1908, død 1927	148
7. Søren Jespersen, født 1910	148
8. Anna Marie Jespersen, født 1911	148
9. Karen Kristine Jespersen, født 1913	148
10. Hans Ejner Jespersen, født 1914	148
11. Poul Jespersen, født 1916	148
12. Elna Emilie Jespersen, født 1918	149
13. Oline Petrine Jespersen, født 1920	149
IX, g.	
<i>Jens Jesper Marius Jensen</i> (se VIII, d, 2), født 1876, Ejer af Krabbekjærgaard	149
1. Søren Thorvald Jespersen Jensen, født 1903, Forpagter af Tinghøjgaard paa Vejøl, se X, i.	203
2. Niels Gunner Jespersen Jensen, født 1908, Ejer af Apotekergaarden i Hejninge ved Slagelse	150
3. Harald Johannes Jespersen Jensen, født 1911, Mejerist i Næstved.....	150
4. Vilhelm Jespersen Jensen, født 1913, Landmand i Oreby	150
5. Ellen Margrethe Cecilie Jespersen Jensen, født 1915.....	150
IX, h.	
<i>Ole Peter Jespersen</i> (se VIII, e, 1), født 1853, død 1901, Handelsmand i København.....	150
2. Niels Juel Jespersen, født 1878, død 1898, Styrmand.....	151
IX, i.	
<i>Peter Christian Jespersen</i> (se VIII, h, 1), født 1856, Rentier i Skelskør	152
1. Aksel Krag Jespersen, født 1891, Ejer af Tranderupgaard ved Skelskør, se X, j.	205
2. Frode Kjeld Jespersen, født 1892, Ejer af Vejsgaard ved Korsør, se X, k.....	206
3. Eli Randi Jespersen, født 1900.....	163
IX, j.	
<i>Anders Nicolaj Jespersen</i> (se VIII, h, 2), født 1859, Købmand i Skelskør	163
1. Jens Kragh Jespersen, født 1885, Direktør og Fabrikant i Odense, se X, l.....	208
2. Ellen Jespersen, født 1887	165
3. Karen Astrid Jespersen, født 1888, gift med Postkontrolør Frede Rasmus Nielsen	166
4. Eva Ingeborg Jespersen, født 1889, Tandlæge, gift med Translatør Gregers Bjørn	166
5. Anna Jespersen, født 1891, død 1926, cand. pharm.	166
7. Helga Rigmor Jespersen, født 1896, gift med Underdirektør Erik v. d. Hude	167
IX, k.	
<i>Frederik Vilhelm Jespersen</i> (se VIII, h, 3), født 1861, død 1912, Ejer af Annebjerggaard.	167
1. Gunnar Krag Jespersen, født 1894, Ejer af Maglebygaard, se X, m.....	216
4. Peter Adler Jespersen, født 1905, Bestyrer af Annebjerggaard, se X, n.....	217

	Side
IX, l.	
<i>Anders Christian Jespersen</i> (se VIII, l, 1), født 1865, Løjtnant i Flaaden, Kaptajn i Koffardifart.....	168
1. Hans Christian Peter Wittrock Jespersen, født 1889, Kaptajn i U. S. A.	171
2. Gertrud Louise Wittrock Jespersen, født 1891	171
3. Kaj Jespersen, født 1895, Styrmand, Penarth, se X, o.	218
4. Poul Jespersen, født 1897, Fiskeskipper og Freeman i Grimsby	171
5. Erna Jespersen, født 1900, gift med Proprietær Peter Larsen, Søgaard i Nors	172
6. Else Ulla Cathrine Jespersen, født 1902, gift med Organist Axel Munk, Thisted	172
7. Erik Jespersen, født 1904, Fiskeskipper i Frederikshavn	173
8. Ole Peter Jespersen, født 1907, Fisker i Frederikshavn	173

IX, m.

<i>Hans Olaf Jespersen</i> (se VIII, i 2), født 1868, Ejendomsmægler i San Francisco	173
1. Aage Peter Olaf Jespersen, født 1896, Vaskeriejær i San Francisco, se X, p.	222
2. Camillus Peter Jespersen, født 1898, Forretningsmand i San Francisco	222
3. Holger Johannes Jespersen født 1905, Maskiningeniør i Amerika, se X, q.	174

IX, n.

<i>Thorvald Peter Jespersen</i> (se VIII, i, 3), født 1870, Grosserer i København.....	174
1. Oda Jespersen, født 1895, gift med Professor, Dr. phil. Erik Abrahamsen.....	181

IX, o.

<i>Carl Nicolaj Jespersen</i> (se VIII, i, 4), født 1873, Direktør ved „Politiken“, København ...	182
1. Povl Felix Jespersen, født 1897, Akkvissionschef ved „Politiken“, se X, r.	222
2. Esther Cæcilie Jespersen, født 1899, gift med Direktør Henry Westergaard.....	193
3. Edith Eleonora Jespersen, født 1902, gift med Direktør Svend Illum	193
4. Alice Jespersen, født 1906, gift med cand. jur. Erik Pontoppidan.....	194

IX, p.

<i>Axel Gerhard Jespersen</i> (se VIII, i, 6), født 1880, Ingeniør	195
1. Ruth Ellen Jespersen, født 1907, København	196
2. Esther Mary Jespersen, født 1909, gift med Møbelhandler Olaf Niels Hansen	196

IX, q.

<i>Lars Peder Mortensen</i> (se VIII, k, 3), født 1845, død 1900, Gaardmand i Løserup	196
1. Jens Lauritz Mortensen, født 1872, død 1893	196
2. Ane Margrethe Mortensen, født 1874, gift med Gaardmand Anders Christian Nielsen i Løserup	196
3. Niels Hansen Nielsen Mortensen, født 1876, Gaardmand i Skærby, se X, s	224
4. Morten Peter Mortensen, født 1878, Avlsmedhjælper i Løserup	196
5. Hansine Marie Petrea Mortensen, født 1885, gift med Henning Vilhelm Jensen.....	196
6. Ane Kirstine Frederikke Mortensen, født 1886, gift første Gang med Gaardmand Christoffer Henriksen, død 1914, anden Gang med Gaardmand Jens Christian Nielsen, Knollemosegaard, Udby ved Holbæk	197

X, a.

<i>Hans Jespersen</i> (se IX, d, 5), født 1893, Postpakmester i København.....	197
1. Grethe Jespersen, født 1920	198
2. Jesper Christian Kragh Jespersen, født 1922	198
3. Edele Jespersen, født 1923	198
4. Lennart Hubert Kragh Jespersen, født 1926	198
5. Erling Robert Kragh Jespersen, født 1928	198

	X, b.	Side
	<i>Einer Jespersen</i> (se IX, d, 8) født 1898, ansat hos Monberg & Thorsen	198
1.	John Jespersen, født 1925	199
2.	Ellinor Kragh Jespersen, født 1927	199
	X, c.	
	<i>Helge Frode Jespersen</i> (se IX, d, 9), født 1901, Slakteriarbejder i Frederikssund	199
1.	Anna Jespersen, født 1923	199
2.	Gunner Krag Jespersen, født 1926	200
3.	Tove Jespersen, født 1927	200
4.	Axel Krag Jespersen, født 1929	200
5.	Jens Krag Jespersen, født 1930	200
	X, d.	
	<i>Poul Holger Jespersen</i> (se IX, d, 11), født 1906, Arbejdsmand i Vassingerød	200
1.	Hans Poul Jespersen, født 1924	200
2.	Bruno Kristian Jespersen, født 1926	200
3.	Inge Hansine Jespersen, født 1926	200
4.	Yrsa Marie Jespersen, født 1927	200
5.	Axel Kristian Krag Jespersen, født 1930	200
6.	Grethe Norby Krag Jespersen, født 1934	200
	X, e.	
	<i>Jens Kristian Jespersen</i> (se IX, e, 1), født 1882, Ejer af Krogsgaard ved Flakkebjerg	200
1.	Else Jespersen, født 1914	201
2.	Aksel Jespersen, født 1915	201
3.	Ingeborg Jespersen, født 1916	201
	X, f.	
	<i>Carl Johan Jespersen</i> , (se IX, e, 2), født 1884, Gaardejer i Halkevad ved Flakkebjerg	201
1.	Ellinor Elisabeth Jespersen, født 1913	202
2.	Inge Vibeke Jespersen, født 1917	202
3.	Karl Johan Jespersen, født 1923	202
	X, g.	
	<i>Hans Christian Jespersen</i> (se IX, f, 1), født 1897, Ejer af Flinthøj ved Sandved	202
1.	Jens Herluf Jespersen, født 1927	202
2.	Bent Erling Jespersen, født 1933	202
	X, h.	
	<i>Karl Holger Jespersen</i> (se IX, f, 4), født 1904, Gaardejer i Hyllested ved Dalmose	202
1.	Niels Peter Helge Jespersen, født 1932	203
	X, i.	
	<i>Søren Thorvald Jespersen Jensen</i> (se IX, g, 1), født 1903, Forpagter af Tinghøjgaard paa Vejlø	203
1.	Jens Kjeld Jespersen Jensen, født 1930	205
	X, j.	
	<i>Axel Krag Jespersen</i> (se IX, i, 1), født 1891, Ejer af Tranderupgaard ved Skelskør	205
1.	Ebba Krag Jespersen, født 1927	206
	X, k.	
	<i>Frode Kjeld Jespersen</i> (se IX, i, 2), født 1892, Ejer af Vejsgaard ved Korsør	206
1.	Alice Vera Jespersen, født 1917	208
2.	Helge Kragh Jespersen, født 1918	208

	X, l.	Side
	<i>Jens Kragh Jespersen</i> (se IX, j, 1), født 1885, Direktør og Fabrikant i Odense.....	208
1.	Anders Kragh Jespersen, født 1920.....	216
2.	Jytte Kragh Jespersen, født 1922.....	216
3.	Otto Kragh Jespersen, født 1926.....	216
	X, m.	
	<i>Gunnar Krag Jespersen</i> (se IX, k, 1), født 1894, Ejer af Maglebygaard.....	216
1.	Bodil Marie Krag Jespersen, født 1924.....	217
2.	Kirsten Krag Jespersen, født 1927.....	217
3.	Jens Krag Jespersen, født 1930.....	217
4.	Vilhelm Krag Jespersen, født 1930.....	217
	X, n.	
	<i>Peter Adler Jespersen</i> (se IX, k, 2), født 1905, Bestyrer af Annebjerggaard.....	217
1.	Carl Christian Kragh Jespersen, født 1930.....	218
2.	Knud Kragh Jespersen, født 1932.....	218
	X, o.	
	<i>Kaj Jespersen</i> (se IX, l, 3), født 1895, Styrmænd, Penarth.....	218
1.	Johana Marie (Molly) Helene Jespersen, født 1920.....	221
2.	Lorna Georgine Gertrud Jespersen, født 1922.....	221
3.	Robert (Bob) Christian Jespersen, født 1924.....	222
4.	Else Erna Jespersen, født 1926.....	222
5.	Myrtle Naomi Jespersen, født 1928.....	222
6.	Christine Kay Jespersen, født 1933.....	222
	X, p.	
	<i>Aage Peter Olaf Jespersen</i> (se IX, m, 1), født 1896, Vaskeriejer i San Francisco.....	222
1.	Beverly Jespersen, født 1926.....	222
2.	Shirley Jespersen.....	222
	X, q.	
	<i>Gamillus Peter Jespersen</i> (se IX, m, 2), født 1898, Forretningsmand i San Francisco....	222
1.	Judith Jespersen, født 1930.....	222
2.	William Jespersen, født 1932.....	222
	X, r.	
	<i>Poul Felix Jespersen</i> (se IX, o, 1), født 1897, Akkvissionschef ved „Politiken“.....	222
1.	Erik Steen Jespersen, født 1925.....	224
2.	Kirsten Jespersen, født 1928.....	224
	X, s.	
	<i>Niels Hansen Nielsen Mortensen</i> (se IX, q, 3), født 1876, Gaardejer i Skærby ved Nykøbing S.	224
1.	Lars Peter Mortensen, født 1900.....	225
2.	Ejner Vilhelm Mortensen, født 1901.....	225
3.	Anna Marie Mortensen, født 1910.....	225

DEN LIGE LINJE

GENNEM 11 GENERATIONER

I

Gaardmand i Undløse Anders Olsson (Daa), f. i 1570erne, død 1658

II

Rytterbonde i Undløse Olluff Andersson, f. c. 1615, død 1696; gift med Anne Larsdatter, død 1695

III, a

Rytterbonde i Undløse Jesper Olufsson, f. c. 1640, død 1709—10; gift med Birgitte (?)

IV, a

Gaardmand i Undløse Rasmus Jespersøn, f. 1672, død 1728; gift med Maren Pedersdatter, f. 1676, død 1727

V

Gaardmand i Alkestrup i Asminderup Christen Rasmussen (Krag), f. 1714, død 1783; gift med Cidse Jensdatter, død 1771

VI, c

Gaardmand i Hanerup Jesper Christensen (Krag), f. 1749, død 1826; gift med Cilia (Sille) Catharina Sørensdatter, f. 1761, død 1824

VII, e

Ejer af Gundestrup Færgegaard Anders Jespersen, f. 1795, død 1857; gift med Mette Olsdatter, f. 1804, død 1881

VIII, i

Grosserer i København Ole Peter Jespersen, f. 1833, død 1910; gift med Gertrud Hansen Løv, f. 1840, død 1880

IX, o

Direktør ved „Politiken“ Carl Nicolaj Jespersen, f. 1873; gift med Emma Marie Hansen, f. 1877, død 1927

X, r

Akkvisitionschef ved „Politiken“ Povl Felix Jespersen, f. 1897; gift med Ellen Lorentzen, f. 1899

XI

Erik Steen Jespersen, f. 1925

*Der springer en Kilde ved Livstræets Rod;
i Verdenshavet strømmer Udødeligheds Flod;
og Havet ej ældes, og Jordens grønne Ø
hver Sommer staar forynget i livsgrønne Sø.*

*Hvor Livskilden springer, didhen staar min Hu;
hvor Livstræet blomstred, der blomstrer det endnu.
Se frem, men ej tilbage! Hvad Sjælen attraar,
maaske dog engang under Solen du naar.*

*Men naar under Solen ej Sjælen, hvad den vil,
saa er der andre Sole og andre Stjerner til.
Og slukkes alle Sole og Stjerner engang —
dog Livets Kilde springer, hvor evigt den sprang.*

Ingemann.